

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT : 44

**59'uncu Birleşim
19 Şubat 2025 Çarşamba**

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	9
II.- GELEN KÂĞITLAR	14
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	23, 26
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>23:24, 26:28</i>
1.- Kütahya Milletvekili Ahmet Erbaş'ın, Kütahya'nın Altıntaş ilçesinin ve Zafer Organize Sanayi Bölgesi'nin gelişmesine ilişkin gündem dışı konuşması	23:24
2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, emekli maaşlarının ve bayram ikramiyelerinin artırılmasına ilişkin gündem dışı konuşması	26:27
3.- Adıyaman Milletvekili Mustafa Alkayış'ın, 6 Şubat depreminin yıl dönümüne ve gönül elçisi Kâhtalı Mıçe'nin vefatına ilişkin gündem dışı konuşması	27:28

IV.- AÇIKLAMALAR

**24, 29, 55, 56, 62, 65,
71, 73, 77, 80, 85, 93,
104, 117**

1.- İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım'ın, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Ukrayna Devlet Başkanıyla Ankara'da yaptığı görüşmeye ilişkin açıklaması	24
2.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Samsun ili Havza ilçesindeki mahallelerin sorunlarına ilişkin açıklaması	25
3.- İstanbul Milletvekili Burak Akburak'ın, restoran ve kafelerde adisyona eklenen kuver ve servis ücretine ilişkin açıklaması	25
4.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Kaşpazarı Yaylası'nda hayata geçirilmek istenen GES projesine ilişkin açıklaması	25
5.- Siirt Milletvekili Mervan Gül'ün, Siirt İçme Suyu Arıtma Tesisi Kapasite Artırma Projesi'ne ilişkin açıklaması	26
6.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, Türbe Arkası Kentsel Yenileme Projesi'nin ilk adımı olan Arasta Çarşısı'na ilişkin açıklaması	29
7.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, emeklilerin içinde bulunduğu duruma ilişkin açıklaması	29
8.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, HÜDA PAR'ın Diyarbakır'da düzenlediği çalıştayın sonuç bildirgesine ilişkin açıklaması	29
9.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, TÜSİAD'a ilişkin açıklaması	30
10.- Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı'nın, TÜSİAD'a ilişkin açıklaması	30
11.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, PTT'den maaş alan emeklilerin promosyon hakkına ilişkin açıklaması	30:31
12.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıl'nın, Türkiye Cumhuriyeti'ne dayatılan yıkım projesine ilişkin açıklaması	31
13.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, küçük yatırımcılara ilişkin açıklaması	31
14.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, ramazan kolilerine ilişkin açıklaması	31:32
15.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, Adana'da Emekliler Derneğine yaptığı ziyarete ilişkin açıklaması	32
16.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, taşınmazları kamulaştırılan Kurtpınar Mahallesi'ndeki vatandaşların mağduriyetine ilişkin açıklaması	32
17.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, süregelen hak kayıplarına ilişkin açıklaması	32
18.- Kayseri Milletvekili Murat Cahid Cıngı'nın, KANKA Çocuk Hematoloji, Onkoloji ve Kemik İliği Nakli Hastanesine ilişkin açıklaması	33

19.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, kanser hastalarının ilaçlarına ilişkin açıklaması	33
20.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, İlaç Temin Protokolü'ne ilişkin açıklaması	33
21.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Balıkesir'deki çiftçilerin şikâyetine ilişkin açıklaması	33:34
22.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Çukurova ve Seyhan ilçelerindeki deprem konutlarına ulaşım için yapımı planlanan iki büyük göbek ve kavşak projesine ilişkin açıklaması	34
23.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, TÜVTÜRK'e ve Ulusal Taşıt Tanıma Cihazı'na ilişkin açıklaması	34
24.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman'daki çiftçilerin 2024 yılı tarımsal destek ödemelerine ilişkin açıklaması	34:35
25.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, Türk Hava Kurumu bünyesindeki 8 yangın söndürme uçağına ilişkin açıklaması	35
26.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, AK PARTİ Genel Başkan Vekili Mustafa Elitaş'ın seçim tarihine ilişkin açıklamasına, Anayasa değişikliğine ve terörsüz Türkiye sürecine ilişkin açıklaması	35:37
27.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Korgeneral Tevfik Algan'a ilişkin açıklaması	38
28.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, iktidara, Türkiye'nin içinde bulunduğu duruma, Mustafa Elitaş'ın seçim tarihine ilişkin açıklamasına ve AK PARTİ'nin hafta sonu yapılacak olan kongresine ilişkin açıklaması	38:39
29.- Ankara Milletvekili Umut Akdoğan'ın, Çayırhan Termik Santrali'ne ve kömür madenine ilişkin açıklaması	39:40
30.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Milliyetçi Hareket Partisinin 56'ncı yılına ve Genel Başkanları Devlet Bahçeli'ye ilişkin açıklaması	40:41
31.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Güvenpark'ta yaptıkları açıklamaya, kayyum atandıktan sonra Van'da yaşananlara, DEM PARTİ Bursa İl Başkanlığının kapısına sarı torba asılmasına, İskenderun T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan Sıddık Gürer'e; AKP Genel Başkan Vekili Mustafa Elitaş'ın asgari ücret zammına, Diyanet İşleri Başkanının fitreye ilişkin açıklamalarına, BİRTEK-SEN Genel Başkanı Mehmet Türkmen'e ve Batman kayyumuna ilişkin açıklaması	41:43

- 32.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, açıklanan şubat ayı açlık ve yoksulluk sınırına, Oxford Üniversitesi Refah Araştırma Merkezinin yaptığı mutluluk sıralamasında Türkiye'nin yerine, adaletle olan güvene, belediyelerin borçlarına ve vatandaşın seçimle ilgili talebine ilişkin açıklaması 43:45
- 33.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Muhammed Emin Saraç'ın vefat yıl dönümüne, Ukrayna Devlet Başkanı Zelenski'nin Türkiye'nin ara buluculuk rolüne dair açıklamalarına, AK PARTİ iktidarına, Türkiye Cumhuriyeti devletinin demokratik bir hukuk devleti olduğuna ve AK PARTİ'nin 8'inci Olağan Büyük Kongresi'ne ilişkin açıklaması 45:47
- 34.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 47
- 35.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 47:48
- 36.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Tokat Milletvekili Yusuf Beyazıt'ın YENİ YOL grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 55
- 37.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, Van halkına ilişkin açıklaması 55
- 38.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Gaziantep'in Nurdağı ilçesi İncirli Mahallesi'ndeki 22 ailenin mağduriyetine ilişkin açıklaması 56
- 39.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, TÜSİAD Yüksek İstişare Kurulu Başkanı ile TÜSİAD Başkanına ilişkin açıklaması 62
- 40.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, TÜSİAD Yüksek İstişare Kurulu Başkanı ile TÜSİAD Başkanına ilişkin açıklaması 62:63
- 41.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, TÜSİAD Yüksek İstişare Kurulu Başkanı ile TÜSİAD Başkanına ilişkin açıklaması 63
- 42.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu, Muş Milletvekili Sezai Temelli ile Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 64
- 43.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 64:65
- 44.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, Ceyport Limanı'na ilişkin açıklaması 65

45.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, tarımsal destek ödemelerine ilişkin açıklaması	65
46.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, bakliyat stokçularına ilişkin açıklaması	66
47.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, işsizlik oranına ilişkin açıklaması	66
48.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, itfaiye teşkilatlarının güçlendirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması	66
49.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Galatasaray-Fenerbahçe müsabakasını yönetmesi için yabancı hakem getirilmesine ilişkin açıklaması	71:72
50.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, TÜSİAD yöneticilerine ilişkin açıklaması	72:73
51.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'da bulunan Hüseyin Kazaz Kültür Merkezi'ne ilişkin açıklaması	73
52.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, eczacıların ve hastaların sorunlarına ilişkin açıklaması	73:74
53.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, Karabük'ün hastane talebine ilişkin açıklaması	77
54.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Şavşat Belediyesinde işten çıkarılan ve emekli edilen işçilere ilişkin açıklaması	80:81
55.- Mersin Milletvekili Faruk Dinç'in, Diyarbakır'da yaptıkları çalışmaya ilişkin açıklaması	81
56.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	81:82
57.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, AK PARTİ Genel Başkanının kişi başına düşen millî gelir hesabına ilişkin açıklaması	85
58.- Bursa Milletvekili Mustafa Varank'ın, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun 192 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	93:94
59.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Bursa Milletvekili Mustafa Varank'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	94
60.- Muğla Milletvekili Cumhuri Uzun'un, Hacı Mahmut Tınaztepe İlkokulu ile Profilo Marina Ortaokuluna ilişkin açıklaması	104:105
61.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Gabar Dağı'nda petrol arama faaliyetlerinde çalışan işçilere ilişkin açıklaması	105

62.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in 192 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 117

63.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Mersin Milletvekili Faruk Dinç'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 118

V.- ÖNERİLER

48, 55, 56, 61, 67, 73,
74, 77, 134

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

48:55, 55, 56:60, 61:62,
67:71, 73, 74:76, 77:80

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkan Vekili Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ tarafından, yürütme erkinin başındaki Cumhurbaşkanı, ona bağlı olan Adalet Bakanı ve bazı yargı mensuplarının da dâhil olduğu diğer yetkililerin ihsasirey niteliğindeki söz ve beyanlarının yargı üzerinde baskı unsuru oluşturduğu, yargının etki altında bırakılarak adaletin tesis edilmesine mâni olunmasının yarattığı hukuksuzlukların tüm boyutlarıyla ele alınarak irdelenmesi, mevzu sorunların çözümüne yönelik yasal ve siyasi adımların atılması amacıyla 19/2/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 19 Şubat 2025 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

48:55, 55

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu tarafından, sahte içki tüketimi nedeniyle son dönemde yaşanan zehirlenme ve ölüm vakalarının nedenlerinin kapsamlı bir şekilde araştırılması, mevcut yasal düzenlemelerin ve denetim mekanizmalarının etkinliğinin değerlendirilmesi, halkın bilinçlendirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 19/2/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 19 Şubat 2025 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

56:60, 61:62

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, ana dillerin yaşatılması için atılması gereken adımların belirlenmesi amacıyla 19/2/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 19 Şubat 2025 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

67:71, 73

4.- CHP Grubunun, Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul ve arkadaşları tarafından, TOKİ mağdurlarının yaşadıkları sorunların araştırılması amacıyla 18/2/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 19 Şubat 2025 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

74:76, 77:80

TBMM	B: 59	19 . 2 . 2025
		Sayfa
<i>B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ</i>		<i>134</i>
1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 20/2/2025 Perşembe günü toplanmamasına ilişkin önerisi		134
VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI		56, 61
<i>A) ÇEŞİTLİ İŞLER</i>		<i>56, 61</i>
1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Sakarya Hendek'ten gelen misafirlere "Hoş geldiniz." denilmesi		56
2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi ile Orta Doğu Teknik Üniversitesinden gelen öğrencilere "Hoş geldiniz." denilmesi		61
VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI		65, 102, 133
1.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Celal Adan'ın, 20'nci ve 21'inci Dönem Kahramanmaraş Milletvekili Ali Doğan'ın vefatına ilişkin konuşması		65
2.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Celal Adan'ın, Anayasa'nın 3'üncü maddesine göre konuşmaların Türkçe yapılması gerektiğine, aksi durumda İç Tüzük'ün 66'ncı maddesi uyarınca mikrofonun kapatılacağına ilişkin konuşması		102
3.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Celal Adan'ın, Mustafa Kemal Atatürk'e ve onun kurduğu Türkiye'ye ilişkin konuşması		133
VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER		83, 85, 94, 102, 105, 118, 134, 156
<i>A) KANUN TEKLİFLERİ</i>		<i>83:85, 85:93, 94:102, 102:104, 105:117, 118:133, 134:155, 156:169</i>
1.- Niğde Milletvekili Cevahir Uzkurt ve Kars Milletvekili Adem Çalkın ile 131 Milletvekilinin Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2859) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 192)		83:85, 85:93, 94:102, 102:104, 105:117, 118:133, 134:155, 156:169

IX.- OYLAMALAR**156**

1.- (S. Sayısı: 192) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

156:169

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI**170**

1.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, vicdani ret beyanında bulunan bir kişiye ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/22487)

170:171

2.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, vicdani ret beyanında bulunan bir kişiye ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/22488)

172:173

3.- Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, Suriye'nin kuzeyi ve doğusunda yaşanan çatışmalara dair bazı iddialara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/23279)

174:176

4.- İstanbul Milletvekili Birol Aydın'ın, sosyal medya platformları üzerinden yapılan dolandırıcılık faaliyetlerine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/23282)

177:178

5.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, 6 Şubat 2023 tarihli Kahramanmaraş merkezli depremlerden sonra inşa edilen konutlara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/23829)

179:182

6.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, kamu görevlilerinin maaş ve özlük haklarının iyileştirilmesi için yapılan çalışmalara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/23831)

183:184

7.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, yolsuzlukla mücadeleyle ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/23833)

185:186

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00’te açılarak beş oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Celal Adan, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Devlet Bahçeli’ye ilişkin bir konuşma yaptı.

İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu, İstanbul başta olmak üzere ülkenin genelindeki yangın risklerine,

Ardahan Milletvekili Özgür Erdem İncesu, Ardahan’ın düşman işgalinden kurtuluşuna,

İstanbul Milletvekili Yahya Çelik, İstanbul’un deprem riskine,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, Çerkezköy’de kurulmak istenen küçük sanayi sitesine ve Çerkezköy’de TÜVTÜRK şubesi açılması talebine,

Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç, yapay gıda ürünlerine,

İstanbul Milletvekili Burak Akburak, İstanbul’da Barbaros Bulvarı üzerinde metruk hâlde bulunan tarihî binalara,

Mersin Milletvekili Ali Bozan, Hatay’ın Samandağ ilçesine gerçekleştirdikleri ziyarete,

Gaziantep Milletvekili Şahzade Demir, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Özgür Özel’in grup toplantısındaki açıklamalarına,

Konya Milletvekili Barış Bektaş, yasa dışı bahis ve kumara,

Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşila, Diyanetin yaptığı açıklamaya ve belirlediği fitre bedeline,

Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu, emeklilere ikinci bir işte çalışma yasağıyla ilgili olarak getirilecek düzenlemeye,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın,

Muş Milletvekili Sezai Temelli;

İstanbul Milletvekili Yahya Çelik’in yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Muş Milletvekili Sezai Temelli’nin yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın;

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu, İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu ile İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın’ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Aydın Milletvekili Seda Sarıbaş, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın son Asya ziyaretine,

Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer, GÖKSUR Hava Savunma Sistemi’ne,

Adıyaman Milletvekili İshak Şan, Kâhtalı Mıçe’nin vefatına,

İstanbul Milletvekili Ali Gökçek, “Mutluyum.” diyen vatandaşların oranına,

İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk, Halkların Demokratik Kongresine,

Antalya Milletvekili Aykut Kaya, Turizm Bakanlığının yeni düzenlemesiyle Antalya’da kapanmak zorunda kalan işletmelere,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, kuyumculuk sektörüne getirilen finansal takip düzenlemelerine,

Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara, Hatay’ın birçok ilçesindeki sulama problemlerine,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, TOKİ’nin Ege Bölgesi’nde satışa çıkardığı arsalar ve Nazilli’de yaptığı konutlara,

Samsun Milletvekili Murat Çan, şoför esnafının sorunlarına,

Kars Milletvekili İnan Akgün Alp, Kars’ın Akyaka ilçesinin Esenyayla köyüne bir ortaokul yapılması talebine,

Uşak Milletvekili Ali Karaoba, Uşak’ın köylerine,

Hatay Milletvekili Servet Mullaoğlu, iktidarın uygulamalarına,

Gaziantep Milletvekili Melih Meriç, uygulanan ekonomik politikalara,

Kocaeli Milletvekili Sami Çakır, serbest bırakılan İsraili asker Alexander Trufanov’un ifadelerine,

Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez, sabah saatlerinde gözaltına alınanlara,

Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ, Gaziantep Başpınar Organize Sanayi Bölgesi’ndeki fabrikalarda çalışan işçilere ve BİRTEK-SEN Genel Başkanı Mehmet Türkmen’e,

Adana Milletvekili Bilal Bilici, belediye başkanlarına yönelik soruşturmalara,

Antalya Milletvekili Hilmi Durgun, Antalya’daki domates yetiştiriciliğine,

Burdur Milletvekili İzzet Akbulut, Burdur’un şehir girişlerine ve Kurna köyü kavşağıyla alakalı soru önergelerine,

Kayseri Milletvekili Aşkın Genç, Kayseri’nin Sarız ilçesindeki baz istasyonu talebine,

Samsun Milletvekili Mehmet Karaman, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesindeki sosyal hizmet işçilerine,

Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, Türk yargısına, açılan soruşturmalara ve davalara, TÜSİAD’a ve MÜSİAD’a, Lozan Antlaşması’na ve kayyım atamalarına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu, Ankara Merasim Sokak’ta 17 Şubat 2016’da gerçekleştirilen saldırının yıl dönümüne, TÜSİAD Yüksek İstişare Kurulu Başkanına açılan soruşturmaya ve HÜDA PAR’ın yaptığı çalışmaya,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, 17 Şubat 2016’da Ankara Merasim Sokak’ta gerçekleştirilen saldırıya ve TÜSİAD yöneticilerinin son açıklamalarına,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, kayyım atamalarına, Abdullah Zeydan’a dair yargı kararına ve HDK soruşturmasına,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, iktisadi krize, işsizlik oranına ve erken seçim talebine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Devlet Bahçeli’ye, Ankara Merasim Sokak’ta 17 Şubat 2016’da gerçekleştirilen bombalı saldırıya, Orgeneral Eşref Bitlis Paşa’nın ve arkadaşlarının şهادetlerinin 32’nci yıl dönümüne, GÖKSUR füzesine, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın Asya ziyaretine, yabancı dergilerin manşetlerine,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’na sorduğu soruya,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açılmasındaki bazı ifadelerine,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Gaziantep Milletvekili Şahzade Demir, İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu, Gaziantep Milletvekili Şahzade Demir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Uşak İl Genel Meclisi Başkan ve üyeleri Genel Kurula takdim edildi.

Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Balıkesir Bigadiç'ten gelen misafirlere "Hoş geldiniz." denildi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Rusya Federasyonu Federasyon Konseyi Başkanı Valentina Matviyenko'nun beraberinde bir Parlamento heyetiyle birlikte Türkiye'yi ziyaret etmesine ilişkin tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Başkanlıkça, Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, Kadınların Her Türlü Şiddet ve Ayrımcılığa Maruz Kalmalarının Önlenerek Bu Alandaki Mevcut Düzenlemelerin Gözden Geçirilmesi ve Alınması Gereken Ek Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 14/2/2025 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin bir duyuruda bulunuldu.

YENİ YOL Grubunun, 18/2/2025 tarihinde Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından borçlanma politikalarının detaylı bir şekilde incelenmesi, yıllar itibarıyla faize ayrılan payların ve borçlanma verilerinin analiz edilmesi, gelecekteki borç yükümlülüklerinin öngörülebilir kılınması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 13/2/2025 tarihinde Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun ve 19 milletvekili tarafından, akademik kadro ilanlarının belirlenme süreçlerindeki hukuka ve liyakat esasına aykırı uygulamaların tespit edilmesi ve benzeri durumların önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

DEM PARTİ Grubunun, 18/2/2025 tarihinde Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, Van Büyükşehir Belediyesine kayyım atanmasının hukuki, siyasi, toplumsal boyutlarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 18/2/2025 tarihinde Samsun Milletvekili Murat an ve arkadaşları tarafından, sağlık alanında yaşanan şiddet olaylarının sebeplerinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 18 şubat 2025 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin nerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz, Malatya'nın Yeşilyurt ilçesine bağlı Hacova Mahallesi'nde uygulanan kamulaştırmaz el koyma işlemine,

Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar, Tekirdağ evre, şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından beton firmalarına yapılan denetimlere,

Kırıkkale Milletvekili Halil ztrk, Kırıkkale'de meslek lisesi ve savunma sanayisi alanındaki fakültelerin kurulması ağırısına,

Muğla Milletvekili Gizem zcan, Kırıyıkşlacık'ta yapılmak istenen maden yükleme limanına,

Konya Milletvekili Mehmet Baykan, Ankara Büyükşehir Belediyesinin yaptığı bir ihaleye,

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, bugün verilen gözaltı kararlarına ve İstanbul 24. Ağır Ceza Mahkemesinde bugün devam edilen yargılamaya,

Konya Milletvekili Ali Yüksel, izgi filmlere,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Kürt diline,

Muğla Milletvekili Selçuk zdağ, Burdur Milletvekili Adem Korkmaz'ın İYİ Parti grup nerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya'nın DEM PARTİ grup nerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

ankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

ankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, ÖSYM'nin 2025 yılı sınav ücretlerine getirdiği zamma,

orum Milletvekili Mehmet Tahtasız, şehit ailelerine ve gazilere,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Bitlis Milletvekili Semra ağlar Gökalp'ın, (2/1522) esas numaralı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1'inci sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hkmeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hkmeti Arasında Doğal Gaz Alanına İlişkin İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2845) ve Dışışleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 179),

2'nci sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Ortak Türkmen-Türk Genel Eğitim Okuluna İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/16) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 61),

Görüşmeleri Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

3'üncü sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Niğde Milletvekili Cevahir Uzkurt ve Kars Milletvekili Adem Çalkın ile 131 Milletvekilinin Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2859) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 192) görüşmelerine başlanarak 2'nci maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever, Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko, AK PARTİ Kırklareli Milletvekili Ahmet Gökhan Sarıçam'ın açıklamasına ve Covid-19 pandemisinde hayatını kaybeden Profesör Doktor Mehmet Ümit Ergenoğlu'na,

Gaziantep Milletvekili Melih Meriç, esnafın elektrik ve doğal gaz faturalarına,

Antalya Milletvekili Aliye Coşar, sulama ücretlerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Celal Adan, İç Tüzük'ün 161'inci maddesinin (3)'üncü fıkrası doğrultusunda milletvekillerinin gerekli hassasiyeti göstermelerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Alınan karar gereğince, 19 Şubat 2025 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere 00.02'de birleşime son verildi.

Celal ADAN

TBMM Başkanı Vekili

Sibel SUİÇMEZ

Trabzon

Kâtip Üye

Havva Sibel SÖYLEMEZ

Mersin

Kâtip Üye

Mahmut Atilla KAYA

İzmir

Kâtip Üye

Mustafa BİLİCİ

İzmir

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 96

19.02.2025 Çarşamba

**Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi
(Milletlerarası Andlaşma)**

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malezya Hükümeti Serbest Ticaret Anlaşması Ortak Komitesinin 30 Ekim 2024 Tarihli ve 1/2024 Sayılı Kararına Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2025) (Gelen evrak numarası: 1585748)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri**Cumhurbaşkanı Yardımcısı (Cevdet YILMAZ)**

1.- Ankara Milletvekili İdris Şahin'in, fahri Kuran kursu öğrencilerinin kadroya alınması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22467)

Adalet Bakanlığı

2.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/22468)

3.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dumlu 2 Nolu Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22469)

4.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Dumlu 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/22470)

5.- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu Kutevi'nin, mahkumların ailelerinin ikametlerine yakın yerlerdeki cezaevlerine nakledilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22471)

6.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, Dumlu 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/22472)

7.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, engelli bir mahkumun cezasının infazına dair koşullara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22473)

8.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Adana Suluca 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/22474)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

9.- Van Milletvekili Sinan Çiftiyürek'in, 2024 yılında yaşanan işçi ölümlerine dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/22475)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

10.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Afyonkarahisar'a bağlı Erkmen Belediyesi mücavir alanı içinde bulunan turizm tesislerinin yangına karşı aldıkları önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/22476)

11.- İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'nun, İstanbul'un Sultangazi ilçesine bağlı Cebeci Mahallesi sakinlerinin taş ocakları sebebiyle yaşadığı mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/22477)

12.- Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'ın, Ceyhan Nehri'nde yaşanan kirlilik sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/22478)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

13.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Uşak'ın Sivaslı ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22540)

14.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Uşak'ın Eşme ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22541)

15.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Uşak'ın Banaz ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22542)

16.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Uşak'ın Merkez ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22543)

17.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Uşak'ın Ulubey ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22544)

18.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Eskişehir'in Odunpazarı ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22545)

19.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Eskişehir'in Sivrihisar ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22546)

20.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Eskişehir'in Seyitgazi ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22547)

21.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Eskişehir'in Sarıcakaya ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22548)

22.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Eskişehir'in Mihalicçık ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22549)

23.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Eskişehir'in Mihalgazi ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22550)

24.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Eskişehir'in Mahmudiye ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22551)

25.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Eskişehir'in İnönü ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22552)

26.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Eskişehir'in Han ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22553)

27.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Eskişehir'in Günyüzü ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22554)

28.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Eskişehir'in Çifteler ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22555)

29.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Eskişehir'in Beylikova ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22556)

30.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Eskişehir'in Alpu ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22557)

31.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Eskişehir'in Tepebaşı ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22558)

32.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Karabük'ün Yenice ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22559)

- 33.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Karabük'ün Ovacık ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22560)
- 34.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Karabük'ün Eskipazar ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22561)
- 35.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Karabük'ün Eflani ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22562)
- 36.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Karabük'ün Merkez ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22563)
- 37.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Karabük'ün Safranbolu ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22564)
- 38.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Burdur'un Gölhisar ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22565)
- 39.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Burdur'un Çeltikçi ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22566)
- 40.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Burdur'un Çavdır ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22567)
- 41.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Burdur'un Bucak ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22568)
- 42.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Burdur'un Altınyayla ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22569)
- 43.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Burdur'un Yeşilova ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22570)
- 44.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Burdur'un Ağlasun ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22571)
- 45.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Burdur'un Tefenni ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22572)
- 46.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Burdur'un Merkez ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22573)
- 47.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Burdur'un Kemer ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22574)
- 48.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Burdur'un Karamanlı ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22575)
- 49.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Isparta'nın Merkez ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22576)
- 50.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Isparta'nın Aksu ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22577)
- 51.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Isparta'nın Atabey ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22578)
- 52.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Isparta'nın Eğirdir ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22579)

53.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Isparta'nın Gelendost ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22580)

54.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Isparta'nın Gönen ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22581)

55.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Isparta'nın Keçirborlu ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22582)

56.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Isparta'nın Senirkent ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22583)

57.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Isparta'nın Sütçüler ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22584)

58.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Isparta'nın Uluborlu ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22585)

59.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Isparta'nın Yalvaç ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22586)

60.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Isparta'nın Yenişarbademli ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22587)

61.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Isparta'nın Şarkikaraağaç ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22588)

62.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Kütahya'nın Tavşanlı ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22589)

63.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Kütahya'nın Simav ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22590)

64.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Kütahya'nın Şaphane ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22591)

65.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Kütahya'nın Pazarlar ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22592)

66.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Kütahya'nın Hisarcık ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22593)

67.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Kütahya'nın Gediz ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22594)

68.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Kütahya'nın Emet ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22595)

69.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Kütahya'nın Dumlupınar ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22596)

70.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Kütahya'nın Domaniç ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22597)

71.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Kütahya'nın Çavdarhisar ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22598)

72.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Kütahya'nın Aslanapa ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22599)

73.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Kütahya'nın Altıntaş ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22600)

74.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Kütahya'nın Merkez ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22601)

75.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Siirt'in Tillo ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22602)

76.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Siirt'in Şirvan ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22603)

77.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Siirt'in Pervari ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22604)

78.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Siirt'in Kurtalan ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22605)

79.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Siirt'in Eruh ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22606)

80.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Siirt'in Baykan ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22607)

81.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Siirt'in Merkez ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22608)

82.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Afyonkarahisar'ın Çobanlar ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22609)

83.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Afyonkarahisar'ın Sultandağı ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22610)

84.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Afyonkarahisar'ın Şuhut ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22611)

85.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Afyonkarahisar'ın Sinanpaşa ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22612)

86.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Afyonkarahisar'ın Sandıklı ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22613)

87.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Afyonkarahisar'ın Kızılören ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22614)

88.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Afyonkarahisar'ın İncehisar ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22615)

89.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Afyonkarahisar'ın İhsaniye ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22616)

90.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Afyonkarahisar'ın Hocalar ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22617)

91.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Afyonkarahisar'ın Evciler ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22618)

92.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Afyonkarahisar'ın Emirdağ ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22619)

93.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Afyonkarahisar'ın Dinar ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22620)

94.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Afyonkarahisar'ın Dazkırı ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22621)

95.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Afyonkarahisar'ın Çay ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22622)

96.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Afyonkarahisar'ın Bolvadin ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22623)

97.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Afyonkarahisar'ın Bayat ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22624)

98.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Afyonkarahisar'ın Başmakçı ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22625)

99.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Afyonkarahisar'ın Merkez ilçesinde Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22626)

İçişleri Bakanlığı

100.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin pasaportuna tahdit konulduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/22480)

101.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Afyonkarahisar'a bağlı Erkmen Belediyesi mücavir alanı içinde bulunan turizm tesislerinin yangına karşı aldıkları önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/22481)

102.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştas'ın, 21 Ocak 2025 tarihinde Bolu Kartalkaya'da yanan otelle ilgili yapılan denetimlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/22482)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

103.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avcı'nın, 21 Ocak 2025 tarihinde Bolu Kartalkaya'da bulunan bir otelde meydana gelen yangına ilişkin yazılı soru önergesi (7/22483)

104.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Afyonkarahisar'a bağlı Erkmen Belediyesi mücavir alanı içinde bulunan turizm tesislerinin yangına karşı aldıkları önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/22484)

105.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, 21 Ocak 2025 tarihinde Bolu Kartalkaya'da bulunan bir otelde meydana gelen yangına ilişkin yazılı soru önergesi (7/22485)

106.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştas'ın, 21 Ocak 2025 tarihinde Bolu Kartalkaya'da yanan otelle ilgili yapılan denetimlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/22486)

Sağlık Bakanlığı

107.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, e-nabız sistemine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22489)

108.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, sağlık turizminin geliştirilmesi için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22490)

109.- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu Kutevi'nin, eczacıların sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/22491)

110.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mardin Derik Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22492)

111.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mardin ili genelinde sağlık hizmetlerinde yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22493)

112.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mardin Kızıltepe Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22494)

113.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mardin Yeşilli Entegre Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22495)

114.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mardin Ömerli Entegre Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22496)

115.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mardin Midyat Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22497)

116.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mardin Savur Prof. Dr. Aziz Sancar Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22498)

117.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mardin Dargeçit Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22499)

118.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mardin Nusaybin Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22500)

119.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mardin Mazıdağı Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22501)

120.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, 7-21 Ocak 2025 tarihleri arasında Mardin'de sağlık çalışanlarının şiddete maruz kaldığı olaylara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22502)

121.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, Mardin Dargeçit Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22503)

122.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, Mardin Derik Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22504)

123.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, Mardin Kızıltepe Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22505)

124.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, 7-21 Ocak 2025 tarihleri arasında Mardin'de sağlık çalışanlarının şiddete maruz kaldığı olaylara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22506)

125.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, Mardin ili genelinde sağlık hizmetlerinde yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22507)

126.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, Mardin Mazıdağı Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22508)

127.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, Mardin Midyat Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22509)

128.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, Mardin Nusaybin Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22510)

129.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, Mardin Ömerli Entegre Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22511)

130.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, Mardin Savur Prof. Dr. Aziz Sancar Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22512)

- 131.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, Mardin Yeşilli Entegre Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22513)
- 132.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Mardin Yeşilli Entegre Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22514)
- 133.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Mardin Savur Prof. Dr. Aziz Sancar Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22515)
- 134.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Mardin Ömerli Entegre Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22516)
- 135.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Mardin Nusaybin Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22517)
- 136.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Mardin Midyat Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22518)
- 137.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Mardin Mazıdağı Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22519)
- 138.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Mardin ili genelinde sağlık hizmetlerinde yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22520)
- 139.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, 7-21 Ocak 2025 tarihleri arasında Mardin'de sağlık çalışanlarının şiddete maruz kaldığı olaylara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22521)
- 140.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Mardin Kızıltepe Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22522)
- 141.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Mardin Derik Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22523)
- 142.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Mardin Dargeçit Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22524)
- 143.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin Dargeçit Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22525)
- 144.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin Derik Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22526)
- 145.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin Kızıltepe Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22527)
- 146.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, 7-21 Ocak 2025 tarihleri arasında Mardin'de sağlık çalışanlarının şiddete maruz kaldığı olaylara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22528)
- 147.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin ili genelinde sağlık hizmetlerinde yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/22529)
- 148.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin Mazıdağı Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22530)
- 149.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin Midyat Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22531)
- 150.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin Nusaybin Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22532)

151.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin Ömerli Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22533)

152.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin Savur Prof. Dr. Aziz Sancar Devlet Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22534)

153.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin Yeşilli Entegre Hastanesinin personel ve fiziki kapasite eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22535)

Tarım ve Orman Bakanlığı

154.- Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'ın, ülkemizdeki soya üretimine ve Bakanlığın bu konudaki çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/22536)

155.- Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'ın, Ceyhan Nehri'nde yaşanan kirlilik sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/22537)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

156.- Edirne Milletvekili Ediz Ün'ün, Edirne-Kırklareli Bölünmüş Yol Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22538)

157.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak'ın İdil ve Cizre ilçelerindeki PTT şubelerinin fiziki yetersizliklerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/22539)

19 Şubat 2025 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.06

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Muhammed ADAK (Mardin)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 59'uncu Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Kütahya'nın Altıntaş ilçesi ve Zafer Organize Sanayi Bölgesi'nin gelişmesi hakkında söz isteyen Kütahya Milletvekili Ahmet Erbaş'a aittir.

Buyurun Sayın Erbaş. (MHP, AK PARTİ, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Kütahya Milletvekili Ahmet Erbaş'ın, Kütahya'nın Altıntaş ilçesinin ve Zafer Organize Sanayi Bölgesi'nin gelişmesine ilişkin gündem dışı konuşması

AHMET ERBAŞ (Kütahya) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Kütahya hakkında, Altıntaş ilçesi ve ilçede bulunan Zafer OSB'yle ilgili söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tarihî, kültürel ve termal zenginlikleri bünyesinde barındıran, Cumhuriyet Dönemi'nde büyük kamu yatırımları, kamu iktisadi teşebbüsleriyle ülke ekonomisine katkılar sağlayan, başta bor madeni olmak üzere maden kaynakları açısından zengin rezervlere sahip olan seçim bölgem Kütahya'mızın Altıntaş ilçesi ve orada bulunan, ülkemizin ekonomik ve stratejik gelişimi açısından büyük potansiyele sahip olabilecek Zafer OSB üzerine konuşmak istiyorum.

Bu bölge yıllardır üzerinde durduğumuz sanayi ve teknoloji yatırımları için ideal bir merkez hâline gelme yolunda hızla ilerleyen bir alandır. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 2017 yılında kurulan, bölgenin parlayan yıldızı Zafer Organize Sanayi Bölgesi'nin ilk etapta altyapı hizmetlerine ilişkin olarak doğal gaz, elektrik, temiz su, atık su, yağmur suyu, trafo merkezlerinin yapımı tamamlanmış olup 1'inci ve 2'nci etap olarak toplam 100 parsel bulunmakta ve bu parsellerin 42 tanesi tahsis edilmiş olup 6 parselde yapılan inşaatın da bu yıl bitmesi planlanmaktadır; bölgede yaklaşık 20 bin kişinin istihdam edilmesi de hedeflenmektedir.

Önümüzdeki aydan itibaren Zafer OSB'ye doğal gaz verilecek ancak Altıntaş ilçesinde hâlâ doğal gaz bulunmuyor. Oysa bu bölge havalimanına ve geçiş yollarına yakınlığıyla büyük bir lojistik avantaja sahip; ilerleyen dönemde hızlı tren hattının da bu bölgeden geçmesiyle tüm yatırımlar bu bölgenin büyüme potansiyelini artırırken savunma sanayisi başta olmak üzere birçok stratejik sektörü de buraya çekmek için önemli fırsatlar sunmaktadır. Savunma sanayisi fabrikalarının Zafer OSB'ye yönlendirilmesi ülkemizin bağımsız ve güçlü sanayi altyapısına önemli katkılar sağlayacaktır ancak burada çalışacak olan kesimlerin barınma ihtiyacını da göz ardı edemeyiz. Bu yüzden, TOKİ tarafından Altıntaş'ta en az 1.500-2.000 konutluk bir proje hayata geçirilmelidir ki ilk etapta beklediğimiz 500 konutluk bir başlangıçtır. Gelişmekte olan ilçelerde kaliteli konut yapılaşmasının iki yararını unutmamak lazım: Bir, ilçelerde konut ihtiyacını karşılarken; iki, küçük ilçelerden büyük şehirlere göçü engellemiş oluyoruz.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; ülke gündeminde olan siber suçlarla mücadele konusuna da özel bir vurgu yapmak istiyorum. 2024 yılı İçişleri Bakanlığının Plan ve Bütçe Komisyonundaki ve Genel Kuruldaki görüşmelerinde yaptığım konuşma sırasında bu konunun ne kadar ve ne denli kritik olduğunu belirtmiş ve daha donanımlı ekiplerin kurulması gerektiğini vurgulamıştık. Bu doğrultuda atılan en önemli adımlardan biri Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulan Siber Güvenlik Başkanlığıdır. Siber suçlar günümüz dünyasında her 100 vatandaşımızın 1'ini mağdur eden bir sorun hâline gelmiştir. Her kademedен, her yaştan vatandaşımız bu durumdan mağduriyet yaşamaktadır. Öyle ki geçenlerde aradığım bir ilçe Emniyet müdürü durumdan muzdarip olacak ki kendi telefonuna ulaşamamamızın sebebini sorduğumuzda bu durumdan mağdur veya mağdur olma ihtimalinin yüksek olduğunu, önlem olarak da telefon numaralarını sakladığını belirtmiştir. Vatandaşlarımızın dijital güvenliğini sağlamak hem ekonomik kayıpları önlemek hem de toplumun huzurunu korumak adına bir zorunluluktur. Siber suçlar yalnızca dolandırıcılıkla sınırlı kalmayıp kişisel verilerin ihlali gibi konularda da birçok vatandaşımızın canını sıkmaktadır.

Dolayısıyla, bu alanda daha güçlü adımlar atılmalı, hem teknik altyapıyı güçlendirmeli hem de bilinçlendirme çalışmalarına hız vermeliyiz. Bu yeter mi? Yetmez tabii ki, cezaların da mutlaka caydırıcı olmasını sağlamalıyız. Güçlü bir Türkiye için ekonomik kalkınmayı ve güvenliğini birlikte düşünmeliyiz. Savunma sanayimizi büyütmek için Zafer OSB'yi bir üs hâline getirmek ne kadar önemliyse vatandaşlarımızın siber güvenliğini sağlamak da o kadar kritik bir meseledir. Bugün burada ele aldığımız konular yalnızca sanayiye geliştirmekle sınırlı değil, aynı zamanda teknolojik altyapıyı güçlendirmek, insanımızı korumak ve geleceğimize sağlam adımlarla ilerlemek için yaptığımız stratejik adımlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

AHMET ERBAŞ (Devamla) - Sağ olun Sayın Başkanım.

Sözlerime son verirken, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün bir sözünü hatırlatmak isterim: "Ekonomik kalkınma Türkiye'nin özgür, bağımsız, daima daha kuvvetli, daima daha gönençli Türkiye ülküsünün belkemiğidir." Hep birlikte daha güçlü bir ekonomiye, daha güvenli bir dijital dünyaya, her şeyden de önemlisi yaşanılabilir bir Türkiye için çalışmaya devam edeceğiz.

Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP, AK PARTİ, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Şamil Ayrim...

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Şamil Ayrim'ın, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Ukrayna Devlet Başkanıyla Ankara'da yaptığı görüşmeye ilişkin açıklaması

ŞAMİL AYRIM (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anadolu'nun bağrından yükselen adalet çığlığı, bugün tüm mazlumların umudu olmuştur. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın Ukrayna Devlet Başkanıyla Ankara'daki görüşmesi yalnızca iki devlet arasındaki münasebetlerin ötesinde bütün bir insanlık davasının tezahürüdür. Kırım'ın asil evlatlarına sahip çıkma kararlılığımız ecdadımızdan aldığımız mukaddes bir emanettir.

Bu topraklar asırlardır mazlumların sığınağı, gariplerin yurdu olmuştur. Türkiye dünya barışının kilit taşı olma vasfını tarihin derinliklerinden gelen bir sorumluluk bilinciyle taşımaktadır. Savaşın ilk gününden bu yana İstanbul'dan Antalya'ya dünya barışı için sayısız diplomatik görüşmelere ev sahipliği yaptık. Tahlil Koridoru Anlaşması'yla dünya gıda krizinin eşiğinden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çan...

2.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Samsun ili Havza ilçesindeki mahallelerin sorunlarına ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Havza ilçemizde muhtarlarımızla bir araya geldik, mahallelerimizin sorunlarını kendilerinden dinledik ve bizlerden bu sorunları Meclisin gündemine taşımamızı istediler. Yukarısusuz, Yeşilalan, Eymir, Hacıdede, Şeyhkoyun Mahallelerimizde telefon çalışmıyor, internet altyapısında büyük sorunlar yaşanıyor. Hatta bu mahallelerimizin kimisinde bırakın mobil iletişimi kablolu iletişim hatları bile doğru düzgün hizmet vermiyor; kimisinde kanalizasyon yok, kimisinde yol yok. Üniversite Mahallesi bütün Karadeniz Bölgesi'nin Anadolu'ya bağlantısını sağlayan yolu üzerinde. Mahalleli, mahallenin bir ucundan diğerine gidebilmek için o ana yolu kullanmak zorunda kalıyor, ana yola paralel bir yan yol yapılmasını istiyorlar. Bir yıldır çalmadıkları kapı kalmamış ancak muhatapları bu talebi karşılamıyor. Havza ilçemizin mahallelerinde yaşanan bu sorunlar derhâl çözüme kavuşturulmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Akburak...

3.- İstanbul Milletvekili Burak Akburak'ın, restoran ve kafelerde adisyona eklenen kuver ve servis ücretine ilişkin açıklaması

BURAK AKBURAK (İstanbul) - Sayın Başkan, teşekkürler.

Son dönemde restoran ve kafelerde “kuver” ve “servis ücreti” adı altında adisyona eklenen ücretler vatandaşlarımızın büyük tepkisini çekmektedir. İşletmeler bahşişlerin azalması nedeniyle bu uygulamaya yöneldiklerini savunuyor. Asıl sorulması gereken soru: Bu ücretler gerçekten çalışanlara mı gidiyor yoksa işletmeler için ekstra bir kazanç kapısına mı dönüşüyor? Daha da vahimi birçok işletme bu ücretleri menülerinde açıkça belirtmeden, tüketiciyi bilgilendirmeden hesaplara eklemektedir. Oysa açıkça belirtilmeyen bu tür ek ücretler yasal değildir. Tüketicinin bilgisi dışında alınan her ücret haksız kazançtır ve hukuki açıdan tartışmalıdır. Bu tür ücretlerin nasıl vergilendirildiği, çalışanlara adil bir şekilde ulaşıp ulaşmadığı denetlenmelidir. Dışarıda yemek yemek artık lüks hâline gelmişken tüketicinin bilgisi dışında eklenen bu maliyetler kabul edilemez. Bu konuda etkin denetim mekanizmaları oluşturulmalı, vatandaşlarımızın mağduriyeti giderilmelidir.

BAŞKAN - Sayın Kaya...

4.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Kaşpazarı Yaylası'nda hayata geçirilmek istenen GES projesine ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) - Gazipaşa ve Anamur ilçelerimizin ortak yaylası olan Kaşpazarı Yaylası'nda bir GES projesi hayata geçirilmek istenmektedir. Ancak bu alan kritik bir karstik su toplama bölgesi olup yapılan kazılar yer altı su akışını ve ekolojik dengeyi bozma riski taşımaktadır. Bu yayla yaban keçisi, vaşak ve Anadolu parsı gibi koruma altındaki türlerin yaşam alanıdır ancak ÇED raporunda biyolojik çeşitliliğe yeterince yer verilmemiştir.

Ayrıca binlerce yıldır Yörük kültürünün yaşatıldığı bu bölgede hayvancılık ve arıcılık da büyük bir tehdit altındadır. Bunun yanı sıra bölgede Karamanoğlu Beyliği'ne ait tarihî anıt mezarlar da bulunmaktadır. Yalnızca doğamız değil tarihimiz ve kültürel mirasımız da bu projeye yok olma tehlikesiyle karşı karşıyadır.

Buradan yetkililere çağrıda bulunuyorum: Kaşpazarı Yaylası'nın ekolojik, kültürel ve tarihî dokusu korunmalı, bu proje derhâl iptal edilmelidir. Hemşehrilerim adına bu konunun takipçisi olmaya devam edeceğim.

BAŞKAN - Sayın Gül...

5.- Siirt Milletvekili Mervan Gül'ün, Siirt İçme Suyu Arıtma Tesisi Kapasite Artırma Projesi'ne ilişkin açıklaması

MERVAN GÜL (Siirt) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Siirt'imizin içme suyu altyapısını güçlendirmek için önemli bir adım daha atıyoruz. Tarım ve Orman Bakanlığı nezdindeki girişimlerimiz sonucunda DSİ Genel Müdürlüğü tarafından Siirt İçme Suyu Arıtma Tesisi Kapasite Artırma Projesi tamamlandı. İhale süreci son aşamaya geldi. Mart ayında ihaleye çıkacağız. Bu projenin gerçekleşmesiyle beraber arıtma kapasitesini artırarak özellikle yaz aylarında yaşadığımız su sıkıntılarını gidermiş olacağız. Bu önemli projedeki desteklerinden dolayı Sayın Tarım ve Orman Bakanımıza ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Şehrimize hayırlı olsun. Sağ olun, var olun.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI (Devam)

2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, emekli maaşlarının ve bayram ikramiyelerinin artırılmasına ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz, emekli maaşlarının ve bayram ikramiyelerinin artırılması hakkında söz isteyen Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'e aittir.

Buyurun Sayın Gürer. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; emeklilerimizle ilgili yapılan düzenlemeye rağmen emeklilerimizin refah düzeyini artıracak bir gelişme sağlanmadı ve emeklilerimiz büyük bir geçim sıkıntısı içindeler. Ayrıca, emeklilerle ilgili yapılmasını istediğimiz düzenlemelerin tam da aksi yapılıyor. Örneğin, ilaç katkı payının kaldırılmasını istemiştik, iktidar kalktı ilaç katkı payını artırdı. İntibak düzenlemesi, katsayı düzenlemesi zorunlu ihtiyaç; emekliler için mutlak surette tüm emeklileri kapsayan seyyanen zam yapılmalı ve onların yaşam seviyeleri artırılarak asgari ücretin altında emekli maaşı kalmamalı.

Değerli milletvekilleri, biliyorsunuz, yakın dönem içinde ramazan gelecek, sonrası bayram. Ramazan Bayramı ikramiyelerine baktığımız zaman, Ramazan Bayramı ikramiyeleri de emeklilerin ihtiyaçlarını karşılamakta çok düşük kaldı. Onun için 2018 yılında Cumhuriyet Halk Partisinin önerisi sonucu başlayan bayram ikramiyesinin değeri ederi ile bugünkünü sizlere bir mukayese etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, 2018 yılında 1 kilo baklava 80 lirayken 1.000 liralık bayram ikramiyesiyle 12,5 kilo baklava alınabiliyormuş. 2025 yılında 3.000 lirayla -1 kilo baklava ortalama 800 lira- 3,7 kilo baklava alınabiliyor. Marka baklavayı ise Antep'ten almaya kalkarsanız 2 kilo baklava parası bir bayram ikramiyesi etmiyor. Keza, bayram ikramiyesi asgari ücretin de yüzde 62'siyken bugün asgari ücretin yüzde 13,5'una gerilemiş bulunuyor. Ayrıca, 2018 yılında vekâletle kurban kesim ücretini Diyanet İşleri Başkanlığı 850 lira olarak açıklamıştı; emekli, bayram ikramiyesiyle bir kurban alabiliyordu. Bugün, 2024 yılında açıklanan kurban vekâlet ücretine göre bir budu dahi emekli bayram ikramiyesiyle alamıyor. 2018 yılında bayram ikramiyesiyle 175 litre mazot alınabiliyordu, 2025 yılında 63 litre mazot alınmıyor. Ayrıca, 2018 yılında bayram şekerinin kilosu 10 liraydı, 100 kilo şeker alınabiliyordu; 2025 yılında ortalama 200 liradan 15 kilo bayram şekeri alınabiliyor. 2018 yılında 25 liradan 40 kilo lokum alınabiliyordu, 2025 yılında 18 kilo lokum zor alınıyor.

Keza dolar üzerinden baktığımız zaman, 2018 yılında dolar olarak 214 dolar alınabiliyordu, bugün 36,70 dolar alınabiliyor. Gram altın üzerinden değerlendirdiğimizde, 2018 yılında 1 gram altın 192 lirayken 5 gram altın alınıyordu, bu yıl, 2025 yılında 1 gram altını bayram ikramiyesi karşılamıyor.

Bu durumda, bayram ikramiyesi çok düşük kaldı, bunun mutlak surette artırılması gerekiyor. Bunun için Meclis Başkanlığına bir kanun teklifi sundum. Kanun teklifinde en düşük bayram ikramiyesinin asgari ücret düzeyine çıkarılmasını talep ettim çünkü içinde bulunulan ekonomik koşullarda bayramda olsun emeklinin yüzü gülsün. (CHP sıralarından alkışlar) Emekli torununa harçlık veremiyor, emekli alışverişe gittiğinde istediği ürüne erişemiyor; et ve süttten, mamul ürünlerden uzak kalıyor, sabahları gün doğarken Et ve Süt Kurumunun önünde sıraya girip 1 kilo et almanın peşine düşüyor. Yaşamlarının en iyi yıllarını çalışarak geçirmiş bu insanlara zulmetmekten vazgeçilmeli, verdiğimiz kanun teklifi dikkate alınarak bayram ikramiyesi olsun asgari ücret düzeyine çıkarılmalıdır.

İçinde bulunduğumuz koşullarda emeklinin bugün aldığı emekli maaşı 14.469 lirayla herhangi bir büyükşehirde ev kiralamıyorsunuz. Bunun giyimi var, ayakkabısı, elbisesi, gıdası var; bunlar dikkate alındığında içine düşürüldüğü durum içler acısıdır. Onun için de emeklilerin refahını artıracak düzenlemeleri bu Meclis yapmalıdır. İktidar bu durumu görmüyorsa alanda herhangi bir emekli kahvesine gitsin onları dinlesin. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamlı) - Emekliler arasında uçurum da var çünkü 2000 öncesi, 2000-2008 aralığı, 2008 sonrası olmak üzere üç ayrı maaş ödeniyor. Katsayı düzenlemesi 2008 yılında yüzde 70'ten yüzde 35'lere düşürülmeseydi bugün emeklinin maaşı geçim seviyesini sağlayabilecek boyutta olacaktı. Onun için, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı, emekçinin de emeklinin de haklarını gasbetmekte çok mahir.

Gelin, bu bayram ikramiyesinde olsun onların yüzünü güldürelim ve emeklilere asgari ücret düzeyinde bayram ikramiyesi verelim diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Gürer.

Gündem dışı üçüncü söz, 6 Şubat depreminin yıl dönümü ve gönül elçisi Kâhtalı Mıçe'nin vefatı hakkında söz isteyen Adıyaman Milletvekili Mustafa Alkayış'a aittir.

Biz de rahmet diliyoruz, sevenlerine başsağlığı diliyoruz.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Adıyaman Milletvekili Mustafa Alkayış'ın, 6 Şubat depreminin yıl dönümüne ve gönül elçisi Kâhtalı Mıçe'nin vefatına ilişkin gündem dışı konuşması

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz hafta sonu Adıyaman'ımızın ve ülkemizin önemli bir değeri olan Kâhtalı Mıçe'yi kaybettik.

Mustafa Aslan veya bilinen adıyla Kâhtalı Mıçe, sadece bir sanatçı değil, kültürümüzün sesi, Anadolu insanının temsilcisiydi. Türkülerinde milletimizin duygularını, hasretini ve memleket sevdasını dile getirmiştir. Sanatında "sanat toplum içindir" anlayışını benimsedi ve halkımızdan hiç kopmadı. Çileli bir hayat geçirmesine rağmen her zaman pozitif kaldı ve çevresine umut verdi. Vefatından sonra, başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere partilerimizin çok Kıymetli Genel Başkanları ve çok geniş bir kitle taziye mesajı yayınladılar. Adıyamanlı hemşehrilerimiz de büyük bir kalabalıkla ona karşı son görevlerini yerine getirerek vefanın en güzel örneğini sergilediler. Bizler de Kâhtalı Mıçe'nin Adıyaman'ımıza olan sevgisini inşallah hizmetlerimizle yaşatacağız. Ruhu şad, mekânı cennet olsun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 6 Şubatın 2'nci yıl dönümünde, yaşadığımız büyük acıyı bir kez daha yüreğimizde hissettik. Deprem yıl dönümünde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan 6 Şubatta Adıyaman'ımızı teşrif ederek acımıza ortak olmuş, bizleri yine yalnız bırakmamıştır.

Geride bıraktığımız iki yıllık süreçte, hamdolsun, şehirlerimizin yeniden doğuşuna hep birlikte şahitlik ediyoruz. Bu büyük başarı hemşehrilerimize umut olmuş, devletimize ve Sayın Cumhurbaşkanımıza olan güvenimizi bir kez daha pekiştirmiştir.

Gece gündüz demeden çalışarak şehirlerimizin konut stokunu bir taraftan tamamlarken öte yandan şehirlerimize yeni bir silüet kazandıracak rezerv alanları ve meydan projelerimizi hayata geçiriyoruz. Adıyaman'ımızın yeniden ihyası için bir yandan kalıcı konutlarımız hızla tamamlanırken sağlık, eğitim ve ulaşım gibi temel alanlarda da önemli yatırımlar yapıyoruz. Sağlık alanında Adıyaman'ımızda açılışını gerçekleştirdiğimiz 350 yataklı Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi ve inşallah yakında açılışını yapacağımız 50 yataklı Çelikhan Hastanesi, yıl sonunda hizmete açmayı planladığımız 150 yataklı Adıyaman Devlet Hastanesiyle sağlık hizmetlerimizi deprem öncesine göre daha iyi bir duruma getireceğiz.

Eğitimde ise çocuklarımızın ve gençlerimizin daha iyi koşullarda eğitim alabilmesi için kararlı adımlar atıyoruz. Deprem afetinden sonra 555 dersliği hizmete açtık. İnşallah 684 dersliği daha tamamlayarak eğitim camiamızın istifadesine sunacağız çünkü biz biliyoruz ki Adıyaman'ımıza yapacağımız en kıymetli katkı inşallah eğitime vereceğimiz katkıdır.

Ulaşımda ise şehrimizin kalkınması için kritik projeleri hayata geçiriyoruz. 9 ayrı noktada gerçekleştirdiğimiz çalışmaların yanı sıra, toplu konutlarımızın altyapısı ve ulaşım ağlarını güçlendiriyoruz. Ayrıca, Sincik-Malatya, Çelikhan-Adıyaman yollarımızın da ihalesini tamamladık, yakında çalışmaya başlıyoruz.

Sağlık, eğitim ve ulaşım da attığımız bu adımlar, deprem bölgesinde yürütülen tüm nitelikli çalışmalar, AK PARTİ'mizin eser ve hizmet siyasetinin en somut göstergesidir. İnşa edilen yeni konutlar, yollar, okullar, sağlık tesisleri ve sosyal yaşam alanlarıyla şehirlerimizi yalnızca yeniden ayağa kaldırmıyor, daha dirençli bir geleceğe hazırlıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu süreçte devlet-millet dayanışmasıyla gösterilen gayret, bir başarı hikâyesine dönüşmüştür. Bizler de Adıyaman milletvekilleri olarak, hemşehrilerimizin her zaman yanında olacak, Adıyaman'ımızın yeniden ihyası ve inşası için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz.

Deprem bölgesinde yapılan çalışmaları birileri görmezden gelse de biz görüyor ve her bir vatandaşımızın anahtarlarını tek tek kendilerine teslim ediyoruz. Çünkü biz Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a inanıyor ve güveniyoruz. Çünkü biz eser ve hizmet siyasetiyle yolumuza kararlılıkla devam ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Devamla) - Bu duygularla, 6 Şubat depremlerinde hayatını kaybeden tüm vatandaşlarımıza bir kez daha Allah'tan rahmet diliyor, bu süreçte yoğun gayret gösteren herkese, başta Sayın Cumhurbaşkanımıza teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren 20 milletvekiline yerlerinden birer dakikayla süreyle söz vereceğim.

Sayın Özer...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, Türbe Arkası Kentsel Yenileme Projesi'nin ilk adımı olan Arasta Çarşısı'na ilişkin açıklaması

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Konya'mız için tarihî bir projenin daha temelini attık. Konya Büyükşehir Belediyemiz ve Karatay Belediyemizin iş birliğiyle Türbe Arkası Kentsel Yenileme Projesi'nin ilk adımı olan Arasta Çarşısı'nın yapım süreci başladı. Yıllık 3 milyonun üzerinde ziyaretçiyi ağırlayan, Türkiye'nin en büyük turizm destinasyonlarından biri olan Hazreti Mevlâna Müzesi'nin bitişiğinde 100 bin metrekarelik alanda yapılan çalışma ülkemizin en büyük ihya projesi olacak. Proje kapsamında konaklama merkezleri, tarihî yapılar, müze, yeni çarşılar, karşılama merkezi, medrese ve geleneksel Konya evleri mimarisindeki donatılar hem bölgeye değer katacak hem de şehrimizin tarihî dokusunu ortaya çıkaracak. Darülmülkün bir parçası olan bu projeye emek veren herkese teşekkür ediyor, Konya'mıza hayırlı olsun diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Bektaş...

7.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, emeklilerin içinde bulunduğu duruma ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AKP iktidarının emeklileri nasıl bir açlığa mahkûm ettiğini artık Diyanet İşleri Başkanlığı bile itiraf ediyor. Yıllarca alın teri döken emeklilerimiz bugün torunlarına harçlık veremez, pazara çıkamaz hâle gelmişken, Diyanet kalkıp “Emeklilere fitre verilebilir.” diyor. Yani emeklinin düştüğü sefalet devletin bir kurumu tarafından resmen tescilleniyor. Yıllarca çalışıp ülkemize katkı sunmuş yurttaşlarımız AKP iktidarı yüzünden yardıma muhtaç hâle gelmiştir. Bu durumun kabul edilmesi mümkün değildir. Emeklilerimiz fitre almayı değil, insan onuruna yaraşır bir ücretle yaşamayı hak etmektedir. Emeklilerimizin içinde bulunduğu sefalet düzenine acilen son verilmelidir. En düşük emekli maaşı asgari ücrete denk olacak şekilde yükseltilmelidir.

Saygılarımla.

BAŞKAN - Sayın Aksakal...

8.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, HÜDA PAR'ın Diyarbakır'da düzenlediği çalıştayın sonuç bildirgesine ilişkin açıklaması

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

PKK'nın yüce Meclis çatısı altındaki siyasi ayağı HDP'nin ortaya sürdüğü iddia, görüş ve beklentilerin neredeyse bire bir aynı söylemlerini geçtiğimiz günlerde yine bu Meclis çatısı altında siyaset yapan HÜDA PAR'ın Diyarbakır'da düzenlediği bir çalıştayın sonuç bildirgesinde vücut bulduğuna tanık olduk. İtalyan bir filozofun dediği gibi, gömleğin ilk düğmesini yanlış iliklerseniz diğerleri de yanlış gider. Söz konusu 15 maddelik bu bildirinin daha ilk maddesinde “Kürt meselesi yüz yıldır çözüm beklemektedir.” diye başlayıp Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde ülkenin bir bölümünü sözde kürdistan olarak tanımladıktan sonra bizim nezdimizde diğer maddelerin hiçbir kıymetiharbiyesi yoktur. Zira bu ülkenin her bir noktasında her kimlikten insanlar yaşamaktadır hatta kendilerini Kürt olarak tanımlayan yurttaşların büyük çoğunluğu batı illerinde yerleşmiş, toplum et tırnak misali kaynaşmıştır. Tarih boyunca insanlarımız arasında ve devletimiz nezdinde bir kimlik sorunu yoktur ve hiçbir dönemde de olmamıştır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Özcan...

9.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, TÜSİAD'a ilişkin açıklaması

MESTAN ÖZCAN (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin kalkınması, millî menfaatlerimizin korunması ve güçlü bir ekonomi inşa edilmesi için gece gündüz çalışan bir lidere sahibiz. Ancak görüyoruz ki TÜSİAD gibi bazı çevreler milletimizin iradesini yok sayan, ekonomi ve siyaset üzerinden manipülatif söylemler geliştirmeye devam ediyorlar. TÜSİAD Başkanının son açıklamaları ne ekonomik gerçeklerle ne de ülkemizin çıkarlarıyla örtüşmektedir. Türkiye ekonomisi yatırım, istihdam, üretim ve ihracat odaklı büyümesini sürdürmektedir. TÜSİAD'ın temsil ettiği dar zümrenin çıkarlarını değil milletimizin refahını önceleyen politikalarımız kararlılıkla devam edecektir. Kendi ülkesine güvenmek yerine dış odakların söylemleriyle hareket edenler bilmelidir ki bu millet geçmişte olduğu gibi ülkesine ve liderine sahip çıkmaya devam edecektir. Herkes bilsin ki Türkiye eski Türkiye değildir. Siyasete müdahale etmeye çalışanlara karşı dikleşmeden dik durmaya devam edeceğiz.

Güçlü Türkiye'yi inşa etme kararlılığımıza size rağmen devam edeceğiz diyor, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Biz niye engelleyelim Türkiye'mizi? Biz de Türkiye güzel olsun istiyoruz.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Bize rağmen niye olsun? Siz yapın istediğinizi.

BAŞKAN - Sayın Bayırcı...

10.- Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı'nın, TÜSİAD'a ilişkin açıklaması

İSMAİL ÇAĞLAR BAYIRCI (Kütahya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

1971 yılından günümüze kadar üretim, yatırım, istihdam, ihracatla büyüme konusunda milletimizin umutla beklediği bir vizyonu ortaya koymaktan mahrum olan, siyaseti yönlendirmek için can atan, millet iradesini aşağılayan, Türkiye'ye güveni her fırsatta tahrip etmeye âdeta bir alışkanlık hâline getiren TÜSİAD'ın geçmiş dönemlerde hükûmetlere doğrudan veya dolaylı meydan okuduğu karanlık dönemler hâlâ milletimizin hafızasındadır. TÜSİAD şunu bilmelidir ki bundan sonra benzer girişimlerin milletimizde hiçbir karşılığı yoktur. Toplumumuza karamsarlık yaymak, milletimizin moralini bozacak, motivasyonunu düşürecek yalan yanlış açıklamalarda bulunmak, başta TÜSİAD olmak üzere, hiç kimseye hiçbir fayda sağlamayacaktır. Artık vazgeçin bu kötümser ve karamsar üsluptan. Biz Türkiye Yüzyılı yolculuğumuza yerli ve millî tüm sanayici ve iş adamlarımızla azim ve kararlılıkla devam edeceğiz.

Gazi Meclisimizden TÜSİAD'a milletimiz adına seslenmek istiyorum: Bizi izlemeye devam edin. Gölge etmeyin, başka ihsan istemeyiz.

BAŞKAN - Sayın Öztürk...

11.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, PTT'den maaş alan emeklilerin promosyon hakkına ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRK (Bursa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

AKP iktidarı, emekliyi açlığa mahkûm etti; sofrasından eti, peyniri çıkardı. Hayatlarını alın teriyle, emeğiyle, namusuyla kazanmış 360 bin civarında emeklimizin uğradığı bir adaletsizlikten söz etmek istiyorum. Maaşlarını PTT'den almak zorunda oldukları için maaş promosyonundan yararlanamıyorlar çünkü Sosyal Güvenlik Kurumu PTT'yi banka promosyon anlaşmasına dâhil etmemiş. Buradan soruyoruz: Neden?

Peki, PTT'den maaş alan emekliler kimler? Çoğunluğu köylerde, kasabalarda, bankası bile olmayan yerlerde yaşayan emeklilerimiz. Onlara “Maaş alacağınız kurumu kişisel tercihlerinize göre belirleyebilirsiniz.” demek kolay ama o bankaya gitmek çok zor. Peki, bu kimin umurunda? Bakanın umurunda mı? AKP'de kimin umurunda? Bizim umurumuzda. Devlet vatandaşına ayırım yapamaz. Emeklinin maaşı nereden yatarsa yatsın promosyon hakkı tüm emeklilere verilmelidir. Bu yanlış derhâl düzeltilsin.

BAŞKAN - Sayın Aşla...

12.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşla'nın, Türkiye Cumhuriyeti'ne dayatılan yıkım projesine ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Trump daha göreve başlamadan “En acil görevlerden biri iklim histerisi aldatmacasını kesin bir şekilde yenmektir. Radikal sorun iklim ve geleceğimiz hakkındaki korku tellallığı Amerika'nın ekonomisini mahvediyor, toplumumuzu zayıflatıyor ve orta sınıfımızı yerle bir ediyor. Bu, gerçekten bize zarar veriyor. İklim sahtekârlarını bir kez ve herkes için yenmeliyiz.” dedi ve gereğini yaptı. Modern dünyanın karbon ayak izi, sıfır karbon, cinsiyet eşitliği gibi insan doğasına ve yaşam felsefesine uyumsuz olan bu politikaları halkına dayatmak gibi dertleri yokken gel gör ki biz “Gezegeni kurtaracağız.” masallarıyla meşgulüz.

Biliniz ki Türkiye Cumhuriyeti devletine küreselci emperyalistlerin dayattığı hiçbir yıkım projesine bu milletin onayı yoktur, olmayacaktır diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Karagöz...

13.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, küçük yatırımcılara ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Gözlerinden ışık saçan Bakan Nebatî'nin “Küçük yatırımcı çarpılıyor.” itirafının üzerinden dört yıl geçti ancak o gün bugündür hiçbir şey değişmedi. Borsada yapılan manipülasyonlar küçük yatırımcıların birikimlerini yok ederken büyük sermayedarların parasına para katıyor. Borsa, adil bir yatırım ortamı sunması gerekirken Türkiye'de zenginlerin kazandığı, küçük yatırımcının kaybettiği bir kumarhaneye dönüşmüştür. Borsada kirli oyunlar oynanırken spekülâtörler hisse fiyatlarını manipüle ederek piyasayı diledikleri gibi şekillendirmektedirler. İktidar, küçük yatırımcıyı maalesef korumamaktadır. Bu adaletsizliklerin son bulması için manipülasyonlara karşı ağır cezalar getirilmeli ve yurttaşlarımızın cebindeki paraya el uzatanların yanına kâr kalmamalıdır. İktidarın koruması altında yandaşlık kotasıyla elini kolunu sallayarak küçük yatırımcının alın terine göz koyan herkes yargı önünde hesap vermeli.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Sümer...

14.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, ramazan kolilerine ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ramazan ayına sayılı günler kala bilinen tüm zincir marketlerde satılan ramazan kolilerindeki fahiş fiyatlar vatandaşın bütçesini iyice zorlamaya başladı. Geçen yıla kıyasla önemli ölçüde zamlanan kolilerde içerikte büyük bir değişiklik olmamasına rağmen marka değişiklikleri ve paketlerdeki gramaj düşüşleri de ayrıca dikkat çekiyor. Bu durum iktidarın yanlış ekonomi politikalarının bir sonucu olarak karşımıza çıkıyor. Enflasyonun tavan yaptığı, alım gücünün eridiği bir dönemde ramazan kolilerine yapılan zamlar vatandaşın temel ihtiyaçlarını karşılamasının ne kadar zor olduğunu gösteriyor.

İktidar halkın sırtındaki yükü hafifletmek yerine vatandaşın seçtiği siyasilere yasak getirmek, gazetecileri tutuklamak, sosyal medyada “tweet” atan gençleri hapse atmak işleriyle uğraşıyor. İktidar şunu fark etmiyor: Artık ramazanın bereketi vatandaşın cebindeki yoksullukla gölgeleniyor. Saraylarda yaşayıp şatafatlı sofralarda oruç açmaya heveslenenler önce vatandaşın pazar torbasını dolduracak önlemleri almalıdır.

BAŞKAN - Sayın Bilici...

15.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, Adana'da Emekliler Derneğine yaptığı ziyarete ilişkin açıklaması

BİLAL BİLİCİ (Adana) - Evet, birkaç gün önce Adana'daydım, Adana'da Emekliler Derneğini ziyaret ettim, vatandaşlarımızla bir araya geldim. Tabii, Adana'daki tablo da içler acısı. 2025 yılı itibarıyla en düşük emekli maaşı yüzde 15 artışla 14.469 TL'ye yükseltildi. Bu rakam hem açlık sınırının hem de yoksulluk sınırının çok ve çok altında. Ayrıca, 2018 yılında emekliye bayram ikramiyesi 1.000 TL iken 24 kilogram kıyma alınıyordu. Şimdi soruyorum: Bu bayramda verilecek ikramiyeyle acaba kaç kilogram dana kıyma alınacak? İkramiye tutarı 3.500 veya en fazla 4.500 TL olsa bile dana kıyma hesabına göre 15 veya 17 kilogram kayıp ortaya çıkmakta. Bu ikramiye sadaka tutarında olmamalıdır diyorum; emeklilerimiz çaresizliğe, sefilliğe, yoksulluğa, yalnızlığa terk edilmemelidir diyorum.

BAŞKAN - Sayın Şevkin...

16.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, taşınmazları kamulaştırılan Kurtpınar Mahallesi'ndeki vatandaşların mağduriyetine ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Adana Ceyhan Enerji İhtisas Bölgesi sınırları içerisinde kalan taşınmazları kamulaştırılan Kurtpınar Mahallesi'ndeki vatandaşlarımız 2007'den bu yana mağdur ediliyor. Yaklaşık 500 hak sahibi deniz kenarında bulunan arazilerine karşılık verileceği taahhüt edilen iş yeri ve konutlarına kavuşamadı. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Adana İl Müdürlüğüyle sözleşme imzalayan birçok vatandaş arazileri için öngörülen parayı da on sekiz yıldır tahsil edemedi. Aradan geçen onca yıla rağmen endüstri bölgesi tamamlanmadığı gibi akıbeti de bilinmiyor; olan, arazileri ellerinden alınan vatandaşa oldu. Şirketin inisiyatifine terk edilen arazilerde şu anda hafriyat çalışmaları yapılıyor, binlerce zeytin ağacı ve bitki sökülüyor, ücreti de ödenmiyor. Arazi sahiplerinin mağduriyetinin bir an önce giderilmesi gerekiyor.

BAŞKAN - Sayın İlhan...

17.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, süregelen hak kayıplarına ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) - Teşekkür ederim Başkanım.

Ülkemizde süregelen hak gasplarına iktidar bir türlü çözüm getirmemektedir. Çiftçi desteklerinin hiçbir zaman tam olarak ödenmemesi, idari uygulama sebebiyle Covid infaz yasasından yararlanmayanlar, çek mağdurları, disiplin ve sicil affı bekleyenler, esnafımızın ve çiftçimizin kredi borçlarının yeniden yapılandırılmaması, BAĞ-KUR tescil, çırak ve staj mağdurları, sözü verilen 7200 günün unutulması, bir güne on yedi yılı uzayan kademeli emeklilik, 696 KHK'yle zorunlu emekli edilenler gibi sorunları gidermek için hiçbir adım atılmamıştır. Seçim bölgem olan Kırşehir'de, saha çalışmalarımızda vatandaşlarımız bu sorunları sürekli ifade etmektedirler. Bu hak kayıplarının telafisini yapmak Hükûmetin görevidir ancak hâl böyleyken iktidar toplumun gündemini değiştirmek için muhalif siyasetçilere, belediye başkanlarına, sanatçılara, gazetecilere, işçi ve işveren sendika başkanlarına soruşturma açıyor, gözaltına alıyor, tutukluyor ve ülkede bir istibdat ortamı yaratıyor.

BAŞKAN - Sayın Cıngı...

18.- Kayseri Milletvekili Murat Cahid Cingi'nın, KANKA Çocuk Hematoloji, Onkoloji ve Kemik İliği Nakli Hastanesine ilişkin açıklaması

MURAT CAHİD CINGİ (Kayseri) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2017 yılında “Çocuğun hayatına dokunmaktan daha değerli ne olabilir ki?” felsefesinde bütünleşen bir grup doktor ve çeşitli meslek erbabı dostlarımız Kayseri’de Kansere Karşı Birlikte Derneğini (KANKA) Profesör Musa Karakürkçü Hoca başkanlığında kurdular. Hemen akabinde İstanbul’daki Kayserili iş adamlarımız muhteşem bir çocuk hastanesini hayırseverlikleriyle kurup Erciyes Üniversitesi bünyesine dâhil ettiler ve şu anda KANKA Çocuk Hematoloji, Onkoloji ve Kemik İliği Nakli Hastanesi Türkiye’nin en büyüğü, dünyanın da kapasite açısından 2’nci büyük çocuk hastanesi olarak yavrularımıza şifa dağıtmakta. Bütün dünyada uygulanan tedavi metotlarını bu KANKA Hastanemizde uygulamak, görmek mümkün. Şu anda CAR-T hücre tedavisi üzerine yoğunlaşan hastanemiz yavrularımıza şifa dağıtıyor, emeği geçenlere şükranlarımı sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Yıldırım Kara...

19.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, kanser hastalarının ilaçlarına ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Kanser hastalarının kullandığı ilaçlar oldukça yüksek fiyatlardadır. Hastalar bu ücretleri karşılayamadığı takdirde kuruma başvuruyorlar, kurum reddediyor, sonunda bir mahkeme süreci başlıyor. Hastanın tedavisinin yarım kalmaması için ihtiyati tedbir kararında bulunuluyor ve bu süre içerisinde hastalar bu ilaçlara sahip olabiliyorlar çünkü önemli olan sürecin devam etmesi ancak son günlerde mahkemelerde alınan kararların gerekçesi şöyle: “Sen zaten öleceksin ve hastalığın iyileşmesiyle ilgili herhangi bir bilgi bulunmadığından...” diye bu kararlar reddediliyor.

Şimdi, burada önemli olan, kurumun kanser hastalarının ilaçlarının tam anlamıyla karşılamadığıdır. Sosyal koruma hizmetlerini ve harcamalarını devletin sırtında bir yük olarak görmemek gerekir. Tüm kanser hastalarının ilaçları karşılanmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Meriç...

20.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, İlaç Temin Protokolü'ne ilişkin açıklaması

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Teşekkür ederim Başkanım.

Eczanelerimiz tehdit altında, halk sağlığı tehlikede, eczaneler kepenk kapatıyor, ekonomik krizin yarattığı tahribat, ilaç fiyatlarındaki dengesizlikler ve önlem almayan yetkililer vatandaşımızın sağlığını tehdit ediyor. Sabit kur ile gerçek kur arasındaki farkın giderek açılması ilaç firmalarının Türkiye pazarlarından çekilmeleriyle sonuçlanıyor. Bunun sonucunda hastalar piyasada bulunan ve SGK’nin karşıladığı ilaçlara büyük fiyat farkları ödemek zorunda kalıyor ya da “fason ilaç” olarak bilinen sahte ilaçlara yöneliyor. Yetmezmiş gibi eczanelere yüklenen angarya işler ana hizmetlerin aksamasına sebep oluyor. İlaç Temin Protokolü’nün 1 Ekimden bu yana imzalanmaması ise hem eczacıları hem hastaları tehlikeye atıyor. Bir an önce İlaç Temin Protokolü’nü imzalayın, eczaneleri enflasyona ve kur farkına, hastaları ilaç yokluğuna kurban etmeyin, sağlıklı oynamayın.

BAŞKAN - Sayın Sarı...

21.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Balıkesir'deki çiftçilerin şikâyetine ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Geçtiğimiz hafta seçim bölgem olan Balıkesir’de çiftçilerimizle bir araya geldim. Çiftçilerimizin bir şikâyeti var Meclisimize iletmemi istediği. 2024 Temmuz ayında yapmış oldukları hasadın ekim ayında başvurularını tamamladıkları, aralık ayında hesaplarına yatması gereken destekleri ne yazık

ki aradan geçen günler sonrasında hâlâ alabilmiş değiller. Kahvehanenin duvarında asılı olan destek listesiyle ilgili ödeme çiftçilerimize yapılmış durumda değil. Sadece buğday desteği değil mazot, gübre ve yem destekleri de çiftçilerimizin hesaplarına yatmadı. Devlet alacağı olduğunda çiftçilerimize faiz işletirken bugün bakıyoruz, ödemelerle ilgili herhangi bir fark yatırmayı da düşünmediğini görüyoruz. Eğer, o gün bu paraları alabilmiş olsalardı çiftçilerimiz, üre gübresi 820 liraydı, bugün ise üre gübresi 990 lira; aradan geçen elli günün sonunda yüzde 20 zarar etmiş durumda çiftçilerimiz. Her geçen gün maliyeti artan çiftçilerimiz isyan ediyor, AKP Hükümetinden destek bekliyor.

BAŞKAN - Sayın Barut...

22.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Çukurova ve Seyhan ilçelerindeki deprem konutlarına ulaşım için yapımı planlanan iki büyük göbek ve kavşak projesine ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, Adana'da 6 Şubat depremlerinin ardından Çukurova ve Seyhan ilçelerinde TOKİ tarafından deprem konutları yapılmaya başlanmış, arazi ve yer seçimi konusunda uyarılara kulak asılmamıştır. Söz konusu konutların yapıldığı, ekili ve dikili tarım arazilerinin olduğu, su kaynaklarının bulunduğu alan Gaziantep-Adana-Mersin Otoyolu bitişiğindedir. Bu deprem konutlarına ulaşım için otoyolun güney ve kuzeyindeki iki büyük göbek ve kavşak projesi mağduriyeti daha da büyötmüştür. Bölgede narenciyeden kayısı ve nektarine, zeytinden tarla bitkileri üretimine kadar büyük üretim alanları ve sulama yatırımları vardır. Tarla ve bahçe sahipleri bilgilendirilmeden bu proje kapsamında bölgedeki onlarca araziye el koyma kararı çıkarılarak bedeli de ödenmeden çalışma başlatılmıştır; yetmişmiş ağaclar kesilmiş, zarar çok büyük olmuştur. Bu projenin revize edilmesini, yanlıştan dönölmesi için mağduriyetin giderilmesini istiyoruz.

BAŞKAN - Sayın Kanko...

23.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, TÜVTÜRK'e ve Ulusal Taşıt Tanıma Cihazı'na ilişkin açıklaması

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Teşekkür ediyorum.

AKP'nin ekonomik soygun düzeni... TÜVTÜRK ve Ulusal Taşıt Tanıma Cihazı üzerinden halkın cebine göz diktiler. AKP Hükümetinin yanlış maliye politikalarının faturası her gün vatandaşın cebine yansıyor. Son olarak TÜVTÜRK araç muayene ücretlerini 2.600 TL'ye ulaştırırken kredi kartı komisyonlarını da 110 TL olarak belirlemiş durumda. Yetmezmiş gibi, maliyeti yalnızca 5-10 TL olan Ulusal Taşıt Tanıma Cihazı için vatandaşlardan tam 2.800 lira talep ediliyor. Bu, açıkça organize bir soygundur. AKP, halkın sırtından haksız kazanç elde eden bu rant düzenini yıllardır sürdürmektedir. Araç sahipleri, zorunlu olan bu hizmetler karşısında fahiş ücretlere mahkûm edilirken iktidar ve yandaşları ceplerini doldurmaya devam ediyor. Vatandaşın alın terini sömüren bu düzenin son bulması için adaletli ve şeffaf bir yönetim şarttır.

BAŞKAN - Sayın Bülbül... Yok.

Sayın Ünver...

24.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman'daki çiftçilerin 2024 yılı tarımsal destek ödemelerine ilişkin açıklaması

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

AKP iktidarı Tarım Kanunu'na göre verilmesi gereken desteğin çok altında bir destek vermeyi taahhüt ettiği çiftçimize bu desteği bile zamanında ödemiyor. İktidar, 2024 yılına ait gübre, mazot, hububat, bakliyat ve müstahsil makbuzu desteklerini ya hiç ödememiş ya da bazı illerde ödemiş, bazılarında ödememiştir. İlim Karaman da bu desteklerin ödenmediği illerdendir. Ülkede yaşanan yüksek enflasyon ortamında geciktirilen her ödeme çiftçinin parasının pul olmasına yol açıyor. İktidar, çiftçinin parasını

geciktirerek buradan elde ettiği sermaye gelirini kâr saymaktadır. Bu, iktidarın acziyetini göstermektedir. Buradan iktidara sesleniyorum: Her şeyin fahiş şekilde zamlandığı bir ortamda çiftçimizin 2024 yılı desteklerini derhâl ve defaten ödeyiniz, çiftçimizi daha fazla mağdur etmeyiniz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kılıç...

25.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, Türk Hava Kurumu bünyesindeki 8 yangın söndürme uçağına ilişkin açıklaması

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Her yıl ne yazık ki orman yangınları sonucunda çok büyük kayıplar yaşıyoruz. Yangın söndürme uçağı, helikopter, arazöz gibi envanterlerin yetersizliği bu afetlerdeki kayıplarımızı daha da artırmaktadır. Yaşadığımız musibetlerden ders çıkarılması gerekirken bir de bakıyorsunuz ki Türk Hava Kurumu bünyesindeki 8 yangın söndürme uçağı satışa çıkarılıyor. Bu milletin ciğerleri yanarken hangarda bekletilen uçaklar, fahiş fiyatlara kiralanan yangın söndürme uçaklarının sebep olduğu zararlar hâlen hafızalardaki yerini korumaktadır. Bu satışları derhâl durdurun, milletimizin ortak zenginliğine sahip çıkın. Uçaklar yıpranmışsa tadil edilmeli ve envantere yeni yangın söndürme uçağı eklenmelidir. İllaki tasarruf yapılmak isteniyorsa Cumhurbaşkanlığına ait uçaklardan tasarruf yapılabilir.

BAŞKAN - Evet, şimdi söz talep eden Grup Başkan Vekillerimize söz vereceğim.

Beş dakikaya bağlı kalırsak sevinirim.

Sayın Özdağ, buyurun.

26.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, AK PARTİ Genel Başkan Vekili Mustafa Elitaş'ın seçim tarihine ilişkin açıklamasına, Anayasa değişikliğine ve terörsüz Türkiye sürecine ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz önce bir milletvekili arkadaşımız konuşma yaptı, iktidar partisi milletvekili ve muhalefete dönüp “Size rağmen kalkınma hizmetlerine devam edeceğiz.” dedi. Bize rağmen mi? Mesela kanun hükmünde kararnameyi biz mi çıkarıyoruz, size çıkarttırmıyor muyuz? Veyahut da Cumhurbaşkanlığı kararnamesini siz çıkaramıyor musunuz, yazamıyor musunuz? Veyahut da Cumhurbaşkanlığı kararını siz yapmıyor musunuz? Parlamentoda çoğunluk kimin elinde? Sizin elinizde. Hangi kanununuzu engelleyebildik biz sayısal olarak? Bütün yapmış olduğunuz işlerde hiçbir zaman için muhalefetin bahane etmeyin, mazeret sunmayın, istediğinizi yapabilirsiniz. Birkaç defa söyledim, bir kadını erkek yapamazsınız, bir de erkeği kadın yapamazsınız. Hemen hemen her şeyi yaparsınız ama çıkardığınız kanunlar millet yararına olursa, milletin zenginliği, mutluluğu ve özgürlüğü adına olursa bu millet zengin olur, özgür olur, aksi sizin başarısızlığımızdır. Şimdiye kadar yaptığınız işler zaten başarısızlığınızın tescilidir.

İktidar iki konuda gaza basmış durumda: İlki Sayın Erdoğan'ın tekrar aday olması için siyasi mühendislik faaliyetleri yapıyorlar. Diğeri, karşısına çıkmaya cesaret edemediği muhtemel adayları yargı eliyle yolundan bertaraf etme çabaları içerisindeler.

Bu arada, AK PARTİ Genel Başkan Vekili Mustafa Elitaş seçimler için en uygun tarihin Kasım 2027 olduğunu söyledi, “Öne alınmış seçim olabilir, erken seçim olmaz.” ifadesini kullandı.

2027'nin Kasım ayında yapacaklarmış. Bakınız, Sayın Cumhurbaşkanı, 2023 seçimlerinde Cumhurbaşkanı adayı olurken “Bu benim son seçimim, bir daha aday olmayacağım.” dedi. O nedenle, Sayın Cumhurbaşkanını yalanlamayın, Sayın Cumhurbaşkanı bir daha aday olmayacak. Siz, seçimlerin de 2028 yılının mayıs ayında yapılacağını söylediniz, lütfen sözünüzden geri dönmeyin. O zaman, Sayın Erdoğan zaten aday olamayacak, olmamış olacak hem sözünde durmuş olacak hem de Anayasa'yı yerine getirmiş olacaksınız.

Değerli milletvekilleri, birincisi, zamanından birkaç ay önce yapılacak bir seçimin muhalefetin onayı olmadan mümkün olmadığı açıkken bu sözü neye dayanarak söylüyorsunuz? Yürütme kendi grubuna bu dayatmayı yapabilir, lakin muhalefetin tercih ve kanaatlerini hiç mi umursamıyorsunuz sizler yoksa başka hesaplarınız mı var? Kendinizi Türkiye Büyük Millet Meclisinin yerine koyduğunuza göre bir planınız olmalı değil mi? Hem muhalefetin bu sene içinde yapılmayacak bir erken seçim haricinde hiçbir teklife “evet” demeyeceğini bildiğiniz hâlde, peki, zamanında yapılacak bir seçimde Erdoğan aday olamayacaksa bu açıklamaların sebebi nedir? Partiniz içinde şimdiden başlayan Erdoğan sonrası iktidar mücadelesi veren klik ve grupların önünü mü almak yoksa birilerine mesaj verme kaygısı mı bu? Elbette bunlara cevap veremeyeceksiniz ama biz, neyin ve hangi hesabın içinde olduğunuzu çok iyi biliyoruz. Bu Meclis sizin her huzura getirdiğinize “evet” diyen bir noter olmayacak, en azından sayınızın yetmediği durumlarda buna direnecek. Bu yüzden, devletimizi ve kurallarını hiç eden uygulamalarınızı ve ülkeyi bir üçüncü dünya ülkesi yapmaya matuf siyasi mühendisliklerinizi bir kenara bırakın ve dürüst bir şekilde, neyin nasıl olacağını hep beraber konuşalım. Milletimiz de bizden dertlerine ve yaşadığı sıkıntılara çare üretmemizi istiyor ki hâlâ bir şeyler yapabiliriz diyerek.

Anayasa değişikliği ve adı sarayda saklı terörsüz Türkiye süreci. İhtiyaçları bittiğinde derin dondurucuya koyup ihtiyaç duyduklarında derin dondurucudan tekrar dışarı çıkardıkları konulardan biri olan Anayasa değişikliği ilacı ya da havucu -duruma göre- bu yakıcı gündemde kaybolmasın diye bir süreliğine beklemeye alınmıştı, yakın zamanda tekrar gündeme boca edecekler. Masa altında yapılan pazarlık ve hesapların belli bir aşamaya gelmesi gerekiyor sanırım. “Tavşana kaç, taziya tut.” siyasetiyle herkesin duymak istediği şeyleri söyleyip herkesin yaşamak zorunda bırakılacağı mukadder akıbeti bazen ipleri gevşeterek, bazen de sıkarak uygulamaya koyuyorlar.

Ülke ve millet adına her konuda devasa bir art niyete ve başarısızlığa imza atan bu iktidarın kurnazlık ve aldatma konusunda gösterdiği başarıyı ise itiraf etmem gerekiyor. Son günlerde moda lakırtısı da terörsüz Türkiye. Bu sözleriyle millete havuç uzatan iktidar, hikâyenin sonunda Anayasa değişikliği için ihtiyaç duyduğu muhalefet desteğini elde etmek için kapalı kapılar ardında milletvekili pazarı kurmuş durumda. Kimiyle tek tek, kimileriyle grup grup giriştiği pazarlık esasen milletvekilliği pazarlığından öte ülke, millet ve değerler üzerinden yapılan kirli bir pazarlıktan başka bir şey değildir. Çeşitli sözler üzerinden yürütülen bu pazarlıkları şansa bırakmamak ve tek elden yürütmek için -tırnak içinde- bazı ayrıntıların da bertaraf edilmesi gerekiyor. Hem böyle olunca millet de bu kirli pazarlıkları değil, sanki iktidarın terörle mücadele ettiğini görüyor ki bu konuda da muazzam bir algı çalışması yürüttüklerini görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Kayyım atamalarından seri tutuklamalara ilişkin uygulamalar da bunun için yapılmaktadır.

Şimdi ben buradan soruyorum: Terörsüz Türkiye hukuksuz bir Türkiye'yle nasıl mümkün olacak? Terör sadece eline silah mı almaktır? Terörsüz Türkiye hâline getirebilmek için Türkiye'yi, yine neyle yapacaksınız bunu, hukukla yapmayacak mısınız? Yasa devleti olmaktan çıkartın Türkiye'yi, bir hukuk devleti yapın, o hukuk devleti de adaleti inşa etmiş olsun.

Mesela Türk milletini aldatmak; masa altında kirli pazarlıklar, masa üstünde vatan, millet goygoyu yapmak; biri yerken milyonlara “Bak!” demek; bu ülkenin sahipsiz bıraktığınız halkının hakkını gasbetmek, aç bırakmak; elindeki üç kuruşa, sofrasındaki ekmeğine el uzatmak ve onları bu zengin ülkenin yoksul, umutsuz, çaresiz bekçileri yapmak terörden beter değil mi?

Şimdi söz konusu Anayasa değişikliğine gelelim. Bakınız, AK PARTİ 177 maddelik 82 Anayasası'nın yani darbe anayasasının bugüne kadar 134 hükmünde değişikliğe imza attı mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Toparlayacağım efendim.

BAŞKAN - Buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Evet, attı. Şimdi, bu Kenan Evren anayasası mı, darbe anayasası mı? Bu, bir Erdoğan anayasasıdır, bu, bir AK PARTİ anayasasıdır. Peki, bu Anayasa değişikliği için 3 kere referanduma gitti mi? Gitti, evet; 3 kere.

İlginç bir veriyi hatırlatmak istiyorum sizlere: 2007 referandumu yüzde 68,95; 2010 referandumu yüzde 57,88; 2017 referandumu yüzde 51,41; konjonktürün AK PARTİ'nin lehine olduğu yıllardan bahsediyoruz. Halk Anayasa değişikliklerine yıllara sâri olarak ilgisiz kalmış, bu değişikliklerin kendi lehine olmadığına kani olmaya başlamış ve kabul oranları tedrici olarak düşmüş. Son halk oylamasının kıl payıyla geçtiğini de hatırlatırım ki 2 milyon mühürsüz oy tartışmaları hâlâ milletin hafızasındadır.

İşte, tam bu arada bir hususu dikkatlerinize sunmak istiyorum değerli milletvekilleri: Birkaç ay önce yine Anayasa tartışmalarının yoğunlaştığı bir zamanda saray kadısı Mehmet Uçum kendinden menkul bazı tanımlamalarla yine diyalektiğin dibini sıyırmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Toparlayacağım efendim.

BAŞKAN - Buyurun, toparlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Çok teşekkür ederim.

Uzun uzun yazdığı bir değerlendirmede -özetle- "Halka rağmen yeni Anayasa olmaz ve Anayasa değişikliği Türkiye Büyük Millet Meclisinde 400 oyla da kabul edilse halkın oyuna sunulması..." diyerek -tırnak içinde- güya, özellikle muhalif toplum kesimlerinin yüreğine su serpmiştir. Niye böyle düşünüyorum? Çünkü Anayasa değişiklikleri için yapılan 3 referandum bunun gerekçesi. Son referandumda alavere dalavereyle kıl payı geçen değişiklikler bundan sonraki referandumda yüzde 40 bile alamaz. Saray hukukçusu da buna oynuyor. Güya "400 oyla da geçse halk oyuna sunacağız." diyerek milletin zaten onay vermeyeceği algısına oynayıp, gönülleri eyleyip muhalefeti rehavete sokuyor.

Bakınız, bu Anayasa değişikliği olmaz ama diyelim ki 400 oyla bu Meclisten geçtiyse, işte o gün saray kadısına bile söz düşmeden sarayın sahibi "Seçmenin yüzde 90'ını temsil eden Meclisten görülmemiş bir uzlaşmayla kabul edilen bu değişikliği ciddi maddi ve zaman kaybına neden olacak bir referanduma götürmeye gerek yok." diyerek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - ...yeni bir atı alan Üsküdar'ı geçti konuşması yapacaktır ki muhalefet buna müsaade etmeyecektir.

En önemli konulardan bir tanesi de depremdir, bu depremle ilgili de başka bir zaman değerlendirme yapacağım.

Hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Türkoğlu...

Buyurun.

27.- *Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Korgeneral Tevfik Algan'a ilişkin açıklaması*

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, duyduk ki teğmenlerin ihracına şerh koyan Korgeneral Tevfik Algan Kara Kuvvetleri Kurmay Başkanlığı görevinden önce kış tatbikatına gönderilmiş, sonra da 3'üncü Ordu emrine verilmiş. Söylenene göre de kendisi bu duruma emekliliğini isteyerek tepki göstermiş. Bu doğruysa şayet teğmenlerle ilgili ihraç kararının zaten peşinen verildiği, malum merkezden alınan emrin harfiyen uygulandığı, bu kararda dahli olanların aleyhte 1 oya dahi tahammül edemedikleri resmen tescil edilmiştir. Karakterli duruşundan ötürü Korgeneral Tevfik Algan Komutanımızı yürekten kutluyorum.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Sayın Buğra Kavuncu.

Buyurun.

28.- *İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, iktidara, Türkiye'nin içinde bulunduğu duruma, Mustafa Elitaş'ın seçim tarihine ilişkin açıklamasına ve AK PARTİ'nin hafta sonu yapılacak olan kongresine ilişkin açıklaması*

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Değerli Genel Kurul, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, ben, bugün, iktidar partisine, iktidar partisinin mensuplarına sesleneceğim ama herhâlde boş sıralara, koltuklara konuşacağız. Muhalefet dinler ama muhalefet zaten söyleyeceklerini biliyor. İktidar sıralarına bugün belki başka açıdan, o görmeyen gözlerine, duymayan kulaklarına, artık hissetmeyen vicdanlarına farklı bir yerden belki bir şeyler söylersek anlamadıklarını anlarlar diye düşündüm ama bu sefer de Meclise gelmediler, bu sefer de Mecliste yoklar.

Ben, iktidarı biraz insana benzetiyorum, insanoğluna. Hani bazı insanlar vardır öyle; anlatsanız anlamaz, kendini dünyanın en mükemmeli zanneder, en iyisi zanneder, bir türlü izah edemezsiniz. Etrafında gerçekten dostları vardır “Ya, bak, yanlış yapıyorsun.” der, onları bir müddet sonra uzaklaştırırlar ve kendi etraflarındaki güç tutkusuna dayalı bazı insanların da kandırılma, kandırma imkân ve ihtimalleri çok yükselir. Bizim iktidarımızın durumu da maalesef ona benziyor. Yani, hiç mi iyi giden bir şey yok? İyi olanları da söylüyoruz ama söylediğimiz eksikleri, hataları bir türlü duyuramıyoruz biz; anlamıyorlar, anlamak istemiyorlar. Bakın, akıllı insan ne yapar? Akıllı insan “Eleştiri bir nimettir, öz eleştiri bir fazilettir.” der ve mümkün olduğu kadar kendine eleştiriye duyabilecek bir alan yaratır. Devletler de böyledir; bir sistem oluştursunuz, o sistemde mümkün olduğu kadar eksiklerinizi duyabilecek, insanların konuşabileceği bir ortamı yaratırsınız ama bizim iktidarımız ne yapıyor? Azıcık eleştiren oldu mu hemen bir soruşturma, daha kürsüde konuşma yapan belediye başkanı hakkında soruşturma. Tehdit edilen Genel Başkanımıza karşı, bakanların söyleyebileceği bir kelam olmaz mı ya? O yok. Böyle bir iklim yarattı, böyle bir iklim yaratınca da artık duymuyorlar, görmüyorlar. Sistem de olmayınca ne oluyor? O ülkenin yöneticilerinin insafına kalıyorsunuz, onların vicdanına kalıyorsunuz. Onlar ne kadar iştirse, ne kadar duyarsa siz de o kadar sözünüzü söyleyebiliyorsunuz. Bakın, belki başka bir açıdan anlatınca anlayacaksınız. Şöyle bir ülke düşünün... Hadi, tamam, sizi eleştirdiğimizi bırakın; bakın, rakam da vermeyeceğim çünkü uluslararası rakamlara da diyorsunuz ki: “Bunlar, dış güçlerin manipüle ettiği rakamlar.” Hadi onu da geçtik, hadi Türkiye'yi de geçtik. Biz bu ülkede yaşıyoruz; bu ülkede yaşayanlar, biz, bu ülkede yaşanan her şeyi artık öğreniyoruz, belki kanıksıyoruz, belki siz de duymuyorsunuz, hissetmiyorsunuz. Şöyle bir ülke düşünün, şöyle bir yapı düşünün: Mesela bir ülkeye gideceksiniz, kendi para biriminizi, cebinizde taşıyacaksınız, o ülkenin bankasına yatıracaksınız, ayda

yüzde 3,5 kazanacaksınız. Böyle bir ülke hayal edin ya! Şimdi, dışarıdaki insan bunu soruyor, diyor ki: “Ya, ben senin ülkeneye cebimde 100 bin dolar parayla gelirim, bunu bankaya yatırırsam ay sonunda bana ne kadar faiz veriyorlar?” Yüzde 3-3,5 yani alacağı parayı TL’ye çevirdiğiniz zaman yaklaşık 105 bin. “Yani ben 100 bin dolarla geldiğim zaman senin asgari ücretinin 5 katı bir maaş alacağım ayda; öyle mi?” diyor. Dünyada böyle bir faiz yok ya! Dünyada böyle bir gelir ödeyen, mevduat ödeyen ülke yok. Emeklinin maaşını soruyor, “Bu parayla mı yaşıyorsunuz?” diyor. “Evet.” diyorsunuz. “Ya, peki, siz bu duruma nasıl geldiniz? Siz nasıl bu hâle geldiniz?” diyor. Biz bu hâle nasıl geldik biliyor musunuz? “Faiz sebeptir, enflasyon sonucudur.” diye bir mantık geliştirdiler. O zaman, bu ülkenin Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği Başkanı da çıktı, dedi ki: “Ya, yapmayın, etmeyin. Bu kafayla, bu akıl dışı tutumla bu ülkeyi mahvedersiniz.” E, duymadılar. Ne oldu? İşte, bu hâle geldi. Dünyanın en yüksek faiz ödeyen, dünyanın en yüksek enflasyonuna sahip ülkesi hâline getirdiniz. Peki, bunu söyleyen olmadı mı? Oldu. Ne oldu? Tutuklandılar, soruşturma açıldı, susturuldular, “cibilliyetsizler” diye kendilerine hakaret edildi. Ondan sonra mı bunu yaşadınız? Evet, ondan sonra yaşadık.

Şöyle bir ülke düşünün: O ülkeye gideceksiniz, gideceğiniz ülkede -Allah vermeye de- bilmediğiniz yerden bir içecek aldınız, ölme ihtimaliniz var. Dışarıdan Türkiye’ye gelecek insan Türkiye’yi böyle görüyor. Yurt dışındaki turizm acenteleri Türkiye’ye turist iptallerine başladı. İngiltere, Türkiye’yle ilgili seyahat uyarısı yaptı ya, seyahat uyarısı yaptı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, toparlayın.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Yani “Türkiye, turizm açısından güvenli ülke değil.” diye artık yurt dışında konuşulmaya başladı.

Bakın, erken seçim... Şimdi, çıktı Sayın Elitaş, dedi ki: “İşte, 2027 Kasım ayında biz erken seçimi düşünebiliriz.” Ya, arkadaşlar, ben bu Mecliste bu öneriyi, bu yaklaşıma “evet” diyecek, Anayasa’nın haysiyetini ve onurunu zedeleyecek, kıracak bir tek milletvekili olduğuna inanmıyorum. Ortaokuldaki oğlumun sınıfına gidip deseniz ki “Ya, biz bu seçimi beş ay önce yapacağız.” gülerler ya; herkes der ki: “Sizin derdiniz erken seçim falan değil, sizin derdiniz tek bir kişiye ömür boyu başkanlık vermek.”

Hafta sonu kongreniz var, pazar günü; Allah hayırlı, mübarek etsin. Hani adayınız kaç tane bilmiyorum ama herhâlde 2’nci, 3’üncü aday da çıkacak kongrede.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Zira, şu andaki Genel Başkanınızın tekrar Cumhurbaşkanı adayı olabilme ihtimali sıfır, Anayasa’ya göre sıfır. Türkiye bir hukuk devleti olduğu için Sayın Tayyip Erdoğan’ın tekrar Cumhurbaşkanı adayı olabilme ihtimali yok. Herhâlde bu kongrede biz, hep beraber AK PARTİ’nin yeni genel başkanının kim olduğunu göreceğiz, pazar günü de merakla takip edeceğiz diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Akdoğan...

29.- *Ankara Milletvekili Umut Akdoğan’ın, Çayırhan Termik Santrali’ne ve kömür madenine ilişkin açıklaması*

UMUT AKDOĞAN (Ankara) - Sayın Başkanım, Çayırhan Termik Santrali ve kömür madeni 2,5 milyar liraya satılmak isteniyor. Burada, yüce Mecliste tutanaklara geçiriyorum: Bu, onda 1 değeri demektir. Burada 4 üniteli santral var, her biri 160 megavat elektrik üretiyor. Maden sahasında işlenebilir

130 milyon ton kömür var, bu kömür yaklaşık yirmi beş yılda bitmez. 800 lojman var, arsalar var. Burada sendikaların talebi net, diyorlar ki: “Dünyada örnekleri var, bu kömür madenini biz işletelim, daha yüksek kâra geçirelim.” Buranın özelleştirilerek satılmasının hiçbir anlamı yok. 750’si santralde olmak üzere, 1.450’si kömürde olmak üzere 2 binin üstünde işçimizi mağdur etmenin hiçbir lüzumu yok. 4 Marttaki bu ihaleyi iptal etmenizi istiyoruz.

BAŞKAN - Sayın Akçay, buyurun.

30.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Milliyetçi Hareket Partisinin 56’ncı yılına ve Genel Başkanları Devlet Bahçeli’ye ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak Şubat ayında 56’ncı yılımızı idrak eden, şu an itibarıyla Türk siyasi hayatında, yaklaşık 120 civarında siyasi partinin bulunduğu çok partili, demokratik siyasi hayat içerisinde, Türk demokrasisinde elli altı yıllık maziye sahip bir siyasi partiyiz. 9 Şubat 1969’da Türk milletinin vicdanında filizlenen Milliyetçi Hareket Partisi, elli altı yıldır vazgeçilmez bir yeminle Türk milletinin hizmetindedir. Milliyetçi Hareket Partisinin kökü Türk tarihinde, ruhu büyük Türk milletindedir. Milliyetçi Hareket Partisi, siyaset sahnesinde yer aldığı günden bugüne kadar milletimizin aklında ve gönlünde “millet” ve “devlet” kavramları ile “devleti ebet müddet” şiarıyla birlikte yer almakta ve anılmaktadır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak bütün meselelere dün, bugün, yarın perspektifiyle ve millî tarih şuuruyla bakıyoruz. Bilge liderimiz Sayın Devlet Bahçeli, Başbuğ’umuz Alparslan Türkeş’ten devraldığı Türk milliyetçiliği temsil bayrağını siyaset zirvesine taşımış; bilgeligi, siyasi öngörüsü ve politik hamleleriyle yalnızca yurt içinde değil tüm Türk dünyasında Türk milletinin bilge lideri olmuştur.

Milliyetçi Hareket Partisi; bilge liderimiz, Türkmen beyimiz Sayın Devlet Bahçeli’nin liderliğinde ilkeli, sorumlu, sorun çözen, çözüm üreten, sorumluluk ve inisiyatif alan bir partidir. Bilge liderimize göre siyaset; kısa vadeli, ucuz, kişisel çıkarların dirsek dirseğe yarıştığı bir koşu parkuru değildir; fikrî tutarlılığın olmadığı, ilkelerin ayaklar altında çiğnendiği, meselelere günübirlik bakanların toplanma yeri değildir. Siyaset, gerçekler üzerinden yapılır. Ayrıca, siyaset, mümkün olanı gerçekleştirme sanatıdır. Eğer siyaset ve siyasetçi, gerçeklere yabancılaşırsa aynı zamanda kendi varlığına da millete de yabancılaşır.

Siyaseti demokratik bir yarış ve rekabet olarak görüyoruz. Türkiye’nin huzurunu, birliğini, bütünlüğünü, kardeşliğini, istikrarını, Türkiye’nin jeopolitik önemini ve stratejik konumunu, bölgemizde ve dünyada meydana gelen hadiseleri dikkate alıp öncelemeyen bir siyaseti reddediyoruz. Siyasetçi, varlığını karanlık mahfillerin kirli emellerine değil Türkiye’ye ve Türk milletine adanmalıdır. Siyaset bir kör dövüşü alanı değildir. Siyasi motivasyonunu polemiklerden, kısır çekişmelerden, demagogilerden devşirmek, yabancı ülkelere ve yasa dışı yapılara sırtını yaslayarak çıkar ummak siyaset değildir. Ülkemizin değerlerine ve kurumlarına düşmanca hakaret etmek, hareket etmek ne siyasettir ne de muhalefettir.

Liderimiz, millî çıkarları her türlü kişisel ve kurumsal çıkarların önünde tutarak “Önce ülkem ve milletim, sonra partim ve ben.” anlayışını partimizin siyaset düsturu hâline getirmiştir. “Önce ülkem ve milletim, sonra partim ve ben.” ifadesi alelade, günübirlik siyasi söylemlerin ötesinde, Türk devlet geleneğinin derinliklerinden gelen, milleti ve devleti önceleyen, milletin ve devletin her daim yaşatılması gerektiğini ortaya koyan, Türkiye Cumhuriyeti’nin önüne aydın ufuklar açan, tarih şuuruna dayanan düşüncenin iz düşümüdür. Milliyetçi Hareket Partisinin siyaset anlayışının merkezinde ülkemizin birlik ve bekası, milletimizin huzuru, kardeşliği, refahı ve güvenliği her şeyden önce gelir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Bilge liderimiz Sayın Devlet Bahçeli'nin bütün açıklamaları, çağrıları, siyasi hamleleri, millî tarih şuuruyla Türkiye'nin jeopolitik konumunu dikkate alan, keskin ve isabetli öngörülleri içeren stratejik bir aklın ve düşüncenin neticesidir. Şu hususu bilhassa tebarüz ettirmek isterim ki Türk'ün nizam kurma kudretinin stratejik aklı, bilge liderimiz Devlet Bahçeli'de tecessüm etmiştir. Türkiye, dünyanın ufkunda parlayan bir yıldız gibidir. Zaman, Türk ve Türkiye Yüzyılı zamanıdır. Zaman, Türk'ün nizam kurma kudretinin yeniden yeşerdiği bir zamandır.

Sayın Genel Başkanımızın millî birlik ve beraberlik çağrısı, emperyalistlerin ülkemizin bekasına, milletimizin birliğine, kardeşliğine ve bütünlüğüne yönelik kirli hesaplarını boşa çıkarmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Hedefimiz “terörsüz Türkiye” parolasıyla Türk ve Türkiye Yüzyılı hedeflerine ulaşmak, Türkiye Cumhuriyeti'ni bir yeryüzü cenneti hâline getirmektir.

Biz Milliyetçi Hareket Partisi Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubu olarak da Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin gösterdiği istikamette, parti programımız, seçim beyannamelerimiz, parti politikalarımız ve bilhassa milletimizin talep ve beklentileri çerçevesinde Cumhur İttifakı ve Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin sorumluluğuyla bütün faaliyetlerimizi ve çalışmalarımızı yürütüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, toparlayın.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Bu vesileyle, Milliyetçi Hareket Partisi Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubu olarak bilge liderimiz, Muhterem Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'yi en derin sevgi ve saygıyla selamlıyoruz, sıhhat ve afiyetler diliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Temelli...

31.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Güvenpark'ta yaptıkları açıklamaya, kayyum atandıktan sonra Van'da yaşananlara, DEM PARTİ Bursa İl Başkanlığının kapısına sarı torba asılmasına, İskenderun T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan Sıddık Gürer'e; AKP Genel Başkan Vekili Mustafa Elitaş'ın asgari ücret zammına, Diyanet İşleri Başkanının fitreye ilişkin açıklamalarına, BİRTEK-SEN Genel Başkanı Mehmet Türkmen'e ve Batman kayyumuna ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Fark etmişsinizdir, biraz geç kaldım Genel Kurula çünkü tüm seçilmişlerimizle beraber, Eş Başkanlarımızla beraber Güvenpark'ta bir açıklama yaptık. Tüm seçilmişlerimiz, bildiğiniz gibi, Türkiye'de 8 milyon insanımızı temsil ediyor. Güvenpark'tan, Ankara'dan hem Meclise seslendik hem bütün Türkiye'ye seslendik, dedik ki: “Bu kayyumdan bu ülkeyi kurtarmak gerekiyor.” Bu konuda Mecliste de ağırlıklı bir görüş oluşmuş durumda, Meclisin bu konuda inisiyatif almasında ısrarcıyız. Umuyorum, bu ses duyulmuştur Meclisten. Umuyorum, bu çatı altındaki seçilmişler, halkın iradesine, toplumun iradesine saygı göstererek bu ülkeyi bu kayyum rezaletinden bir an önce kurtarır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, bu ülkenin demokratikleşmesinin önünde, bu ülkenin barışa kavuşmasının önünde engeller var, biliyoruz ama bütün bu engelleri ancak böyle bir iradeyle, demokrasi ve barış konusunda oluşturulacak bir ittifakla, bir anlayışla inşa edebiliriz, var edebiliriz, bu konuda adımlar atabiliriz ama bu olmasın diye çabalayanlar var. Bunun örneklerini Van'da gördük. Kayyum ataması zaten bunun önünde bir engel fakat kayyum atandıktan sonra Van sokaklarındaki

işkence sahneleri ortada. Bunun görüntülerini Bakanlığa yolladık ama Bakanlıktan hâlâ bir yanıt yok, İçişleri Bakanlığı sessizliğe gömülmüş durumda. Buna kayıtsız kalamaz, mutlaka elindeki suç belgeleriyle ilgili idari soruşturma başlatmak zorundadır. Savcılar da göreve çağırıyoruz. Bu, sadece idari soruşturmaya halledilecek bir durum değildir; açık bir suç söz konusudur, belgeleri ortadadır. Bundan cesaret alanlar var tabii ülkemizde. Deniz Poyraz'ı hatırlarsınız; Deniz Poyraz, İzmir il örgütümüzdeki bir arkadaşımız, bir yoldaşımızdı; katledildi, içeriye giren bir şahıs onu katletti. Tek bir kişiye suç isnat edildi, dava böyle sonuçlandı, arkasındaki karanlık güçler açığa çıkarılmadı. Bundan cesaret alanlar, bu tür eylemleri tekrarlama hevesinde olanlar var, biliyoruz. Bugün Bursa il örgütümüze gidip kapısına sarı torba asmışlar çünkü bu çeteci akıl, bu ülkenin huzuruna, barışına, demokrasisine kastetmiş bu akıl her türlü provokasyona açık bu davranışların önünü açıyor. Ben buradan İçişleri Bakanlığına, savcılara çağrıda bulunuyorum: Bu suçlu ve arkasındakileri bir an önce adaletin önüne çıkarmakla sorumlusunuz. Görüntüler var, parmak izleri var. Bununla ilgili soruşturmayı bir an önce başlatmaları gerektiğini buradan bir kez daha dile getiriyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biliyorsunuz, çok önemli bir konumuz da hasta mahpuslar konusu. Bu konuda da Mecliste çoğunlukla bir ortak irade söz konusudur. Hasta mahpuslar konusunda gereğinin yapılması için iktidar daha neyi bekliyor anlamış değiliz. Bakın, bir örnek okuyacağım: İskenderun T Tipi Cezaevinde bulunan 85 yaşındaki -yanlış duymadınız, 85 yaşında- Sıddık Güler Alzheimer hastası, hipertansiyon, kalp, iltihaplı eklem yani yok yok, ölmek üzere. Alzheimer hastası için deniyor ki: "Kendisi tedaviyi kabul etmiyor." Şimdi, insanlara karşı bu işkenceci, bu tedaviyi bile esirgeyen zihniyet, bir de buna bu türden bahaneler uydurarak bu mahpusun tedavisini engelliyor, hastaneye gitmesini engelliyor ve cezaevinde kalmasına dair bir karar açıklıyor. Bu konuda artık bir adım atma zamanı gelmiştir. Sıddık Güler'den bahsettim ama bu durumda olan 1.500'e yakın hasta mahpus vardır. Artık bu vicdansızlığa, bu görmezden gelmeye son verelim. Adalet Bakanlığına da buradan bir kez daha çağrıda bulunuyorum: Bu konuda gerekli düzenlemeyi bir an önce yapmak zorundayız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Mustafa Elitaş, AKP Genel Başkan Vekili bir açıklama yapmış katıldığı televizyon programında, diyor ki: "Biz zam yapamayız, asgari ücrete 2025 yılda zam yapmayacağız." Asgari ücret daha bir ay geçmeden eridi, buna rağmen bunu söylüyor. Peki, neden yapmayacakmış?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Başkan, buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim.

Çünkü ücret zammı yapılırsa insanlara bu insanlar bundan tasarruf etmezlermiş, harcarlarmış. Ya rakam bilmiyorlar ya tasarruf ne bilmiyorlar ya da gerçekten bu ülkede emekçilerin, emeklilerin nasıl yaşadıklarının farkında değiller. Zaten sermayenin partisi AKP'den bunu beklemek hata olurdu ama iş burada kalmıyor. Bakın, teşbihte hata olmaz, hırsızın bile bir etiği vardır, soyduğu evi bir daha soymaz ama sizin bu emekçilerle alıp veremediğiniz ne, anlamış değiliz. Sürekli emekçilere yüklenerek ekonomiyi kurtaracağınızı sanıyorsunuz. Emekçiler enflasyonun yükünü taşıyor, verginin yükünü taşıyor, kamu hizmetlerini en pahalı şekilde satın alıyorlar -işte doğal gaz fiyatları, elektrik fiyatları- sosyal haklardan yararlanamıyorlar; bir çocuğunu okutabilmek için -ki eğitim bir kamusal hizmettir- katlandıkları maliyet inanılmaz boyutlarda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - “Asgari ücrete zam yapmayacağız.” diyorlar hâlâ. Ama başka bir çözüm bulmuşlar, bunu da Diyanet İşleri Başkanı bulmuş, diyor ki: “Emekliye ve emekçiye fitre verebilirsiniz.” Ayıptır ya, insan utanır, insan inandığı dinden utanır! O Kur’an’ı açıp okusan, hadisleri okusan en azından bu sözü etmekten utanırsın. Neden biliyor musunuz? Bu ülkede asgari ücretli ve fitreye muhtaç -turnak içinde söylüyorum- insan sayısı 25 milyon. 25 milyon insanı fitreye muhtaç etmişsiniz, ondan sonra da çıkıp bunu hiç yüzünüz kızarmadan kamuoyuyla paylaşıyorsunuz. Fitre ne kadar bu sene? Kişi başı 180 lira, 4 kişilik ailede -180x4- 720 lira.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Toparlayalım, buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Otuz günle çarptınız, neyi buldunuz? Asgari ücreti. Sizin insanlara önerdiğiniz asgari ücret, işte bir fitre hesabıdır, bir muhtaçlık hesabıdır, bir mağduriyet hesabıdır. Toplumu, çalışanları, emekçileri, emeklileri böyle mağdur ettiniz.

Bitmiyor, bir de işçilere yönelik sendikal hakları gasbederek zaten başka bir zulmü de sürdürüyorsunuz. Antep’te BİRTEK-SEN Genel Başkanı Mehmet Türkmen’i tutukladınız. Neden? İşçilerin haklarını savunduğu için. Orada sendikalı işçiler kod 49’la işten atılıyorlar; buna da göz yumuyorsunuz, sendikal hakları gasbediyorsunuz.

Son olarak, o emekçiye, işçiye olan düşmanlığınızın bir örneği de kayyumlar eliyle yürüttüğünüz iştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Toparlıyorum.

BAŞKAN - 9’uncu dakikadayız, buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Batman kayyumu Batman’a gelir gelmez 112 insanı işinden etti; daha önce Mardin kayyumu etmişti, şimdi de herhâlde Van kayyumunuz bunu yapar. Dolayısıyla sadece yerelin kaynaklarına çökmüyorsunuz; yereldeki insanları, çalışanları, emekçileri de işinden ederek oradaki yoksulluğu perçinliyorsunuz, insanları mağdur etmeye devam ediyorsunuz. Bu kayyum düzeni; işçiye, emekçiye düşman olan bu düzen mutlaka son bulmalıdır.

Hoşgörünüz için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Gökhan Günaydın.

Buyurun Sayın Günaydın.

32.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın’ın, açıklanan şubat ayı açlık ve yoksulluk sınırına, Oxford Üniversitesi Refah Araştırma Merkezinin yaptığı mutluluk sıralamasında Türkiye’nin yerine, adalete olan güvene, belediyelerin borçlarına ve vatandaşın seçimle ilgili talebine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bugün 19 Şubat 2025. Şubat ayında 4 kişilik bir memur ailesinin geçinebilmek için sahip olması gereken standartlar bilimsel olarak hesaplandı ve açıklandı. Buna göre yalnızca gıda harcamalarından oluşan açlık sınırı 31.495 TL olarak hesap edildi. Yani 4 kişilik bir memur ailesi yalnızca aç kalmamak için gıda harcaması yaparsa ayda 31.495 TL’ye ihtiyacı var, bunun altı “açlık sınırı” olarak tanımlanıyor. Peki, bu gıdanın yanına diyelim konut, “konut” derken kira, elektrik, su, yakıt, ulaşım, eğitim, sağlık gibi insani, zorunlu ve temel ihtiyaçları da dâhil ederseniz -biz buna “yoksulluk sınırı” diyoruz- 2025 Şubat itibarıyla memlekette 4 kişilik bir ailenin yoksulluk sınırı da 81.161 TL olarak hesap edildi. Şimdi, bakın, rakamlar bunlar, gerçekler bunlar.

Peki, Türkiye’de an itibarıyla maaşlar ne düzeyde, gelir ne düzeyde, gelir dağılımı adaletsizliğinin durumu ne ve enflasyon ne? Geçen ay yalnızca bir aylık enflasyon yüzde 5,03 olarak açıklandı, bir aylık enflasyon. Siz yıl sonunda yüzde 24 enflasyon hedefi koyuyorsunuz ama ocak ayı enflasyonu, bir aylık enflasyon yüzde 5 çıkıyor ve siz, bu yalanları söylemeye devam ediyorsunuz. Peki, bu bir aylık enflasyon toplamda memurun, işçinin, emeklinin maaşlarından ne kadar götürmüş? İşçi ücretlerinden 37,7 milyar TL götürmüş bir ayda yani açlık sınırı 31.495 TL iken 22.000 liraya mahkûm ettiğiniz 8 milyon asgari ücretlinin toplam maaşının 37,7 milyar lirası bir ayda elden gitmiş. Memurlardan giden 17,7 milyar TL; hele emeklilerin, emekli büyüklerimizin ceplerinden bir ayda 14,3 milyar TL’yi almışsınız. Kaç paraya geçinecekti emekliler? Emeklilerin dörtte 1’i en düşük emekli aylığını alıyor ve onlar 14 bin 464 TL alıyorlar yani açlık sınırının yarısını bile alamıyorlar ve onların cebinden de bir ayda 14 milyar TL parayı alıyorsunuz.

Şimdi, bakalım, mutluluk sıralamasını Oxford Üniversitesi Refah Araştırma Merkezi hesap etmiş; Türkiye dünyada 98’inci arkadaşlar, 30 yaş altındaki gençlerin sıralamasında dünyada 101’inciyiz; 60 yaş üzeri biraz daha iyi durumda, onlarda da 92’nciyiz. Size sürpriz olmayan bir şey söyleyeyim: Dünyanın en büyük iktisadi krizini yaşayan Arjantinliler, savaş hâlindeki Ruslar ve Ukraynalılar bizden daha mutlular. Türkiye’yi getirdiğiniz tablo budur; mavi hikâyeler, pembe hikâyeler anlatmaktan vazgeçin.

Kamu Denetçiliği Kurumuna Başdenetçi olarak atadığınız kişi bu Kuruma yapılan başvuruları kendisi istatistiki olarak hesap etmiş, şikâyet başvurularının yüzde 18,68’inin Adalet Bakanlığına geldiği saptanmış. Arkadaşlar, bu konuda da son bir istatistik var. “Adaletle güveniyor musunuz?” diye soruyorsunuz, 85 milyon vatandaşın ortalamasını söylüyorum: “Evet, güveniyorum.” diyen insanlar yüzde 19,2; “Fikrim yok.” diyenler yüzde 10,3; “Hayır, güvenmiyorum.” diyen vatandaşın oranı yüzde 70,5. Yani bugün AKP’ye oy veren, geçmişte AKP’ye, MHP’ye oy veren vatandaşların da önemli bir bölümü artık adaletle güvenilemez noktada olduğunun farkında ve bunu açıkça da beyan ediyor.

Son tabloyu da Ayşe Barım’da gördük. On iki yıl evvelki Gezi meselesinden bir kadını tutukladınız, “kültürel hegemonya” lafları altında tutukladınız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Başkan.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - ...sonra bir hâkim çıktı, dedi ki: “Tutukluluğu gerektiren bir durum yoktur, ben tahliye kararı veriyorum.” Savcılık acele yeni bir yakalama kararı çıkardı, bir üst merciye şikâyet etti, başvurdu; tutukluluğa devam kararı çıktı ve bugün, dakika bir gol bir, HSK tahliye kararı veren hâkim hakkında jet hızıyla soruşturma kararı verdi. Biz dünya kadar skandalı önlerine koyuyoruz; gidiyoruz yazın ortasında, kışın ortasında HSK önünde basın açıklaması yapıyoruz, beyefendiler kör ve sağırı oynuyorlar ama bir hâkim Ayşe Barım’a tahliye kararı verince dakikasında soruşturma açıyorlar, belediye başkanlarımız konuşma yaparsa daha kürsüden inmeden jet hızıyla soruşturma yapıyorlar ve böylece adaletinize güvensizliği kendi saflarınızda da perçinlemiş oluyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Son sözüm şu: Bu memleketin Cumhurbaşkanı “Silkeleyin, bu borcu olan belediyeleri silkeleyin.” diyor. Bakın, ben size bir rakam vereyim: Hazine ve Maliye Bakanlığı yeni açıkladı, 2024 yılı belediyelerin toplam Hazine borçları 10,1 milyar TL, bunun 4,4 milyar TL’si AKP yönetimindeki 8 belediyeye ait. Bizim belediyelerimizin de borçları var ama tabii sizden

daha yeni aldığımız Balıkesir, Bursa, Denizli, Manisa -büyükşehirler- Afyon, Kastamonu, Kırıkkale, Kütahya, Adıyaman, Kilis -çok sayarım da bunlarla yetineyim- boğazına kadar borçla devralındı, bunlar sizin borçlarınızdır; bir de üzerine inanılmaz faizler yüklüyorsunuz, sonra “Bu, sizin borcunuz.” diyorsunuz, “Silkeleyin.” diyorsunuz. Ben rakam vereyim size: Kocaeli Büyükşehir Belediyesinin 1 milyar 871 milyon lira borcu varmış, hiç silkelemeye gittiniz mi? Samsun Büyükşehir Belediyesinin 1 milyar 199 milyon lira borcu var, silkeleme için bir çaba içine girdiniz mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, toparlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bu kadar büyük partizanlık, bu kadar açık yan tutma, bu kadar açık vatandaş bölmeye, parçalama bir başka duyguya getirdi vatandaş. Soruyorsunuz -son anket de budur- “Erken seçim istiyor musunuz?” diye, vatandaşın yüzde 68’i “Erken seçim istiyorum.” diyor. Ne Meclis Başkanının Japonya’dan ne de Elitaş’ın -bilmiyorum hangi bürodan- yaptığı “Erken seçim yoktur, 2027’den evvel de gerek yoktur.” tartışmasının vatandaşın nezdinde bir kıymetiharbiyesi yoktur. Vatandaş yoksulluğun, adaletsizliğin, demokrasisizliğin farkında ve vatandaş diyor ki: “Yeter artık, getirin sandığı!” O sandık gelecek, tarihe gömülecekler de gömülecek.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

33.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun, Muhammed Emin Saraç’ın vefat yıl dönümüne, Ukrayna Devlet Başkanı Zelenski’nin Türkiye’nin ara buluculuk rolüne dair açıklamalarına, AK PARTİ iktidarına, Türkiye Cumhuriyeti devletinin demokratik bir hukuk devleti olduğuna ve AK PARTİ’nin 8’inci Olağan Büyük Kongresi’ne ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Bugün 19 Şubat 2025 Çarşamba, ilim ve irfan dünyamızın müstesna isimlerinden, ömrünü Kur’ani ilimlere hasretmiş ve birçok ilim talebesini yetiştirmiş büyük bir âlim ve arif zat olan Muhammed Emin Saraç Hocamızı dört yıl önce bugün ahirete uğurlamıştık. Kendisi tam altmış beş yıl boyunca Fatih Camisi’nde tefsir, hadis ve fıkıh dersleri verdi; ilmiyle, ahlakıyla, vakarıyla nice talebeler yetiştirdi; yalnızca Türkiye’de değil, İslam âleminde de saygın bir yere sahipti. Bu toprakların ilim geleneğini yansıtan, bize ecdadımızın ilim mirasını aktaran; gerçekten ilim, irfan, fikir ve dava adamı olan Muhammed Emin Saraç Hocamızı vefat yıl dönümünde rahmetle ve minnetle yâd ediyorum, Allah mekânını cennet eylesin.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün Zelenski Türkiye’deydi; görüşmelerde Ukrayna’nın toprak bütünlüğüne ve egemenliğine verdiğimiz destek bir kez daha ifade edildi, ikili anlaşmalar imzalandı. Biz başından beri bu savaşın bir an önce, adil ve kalıcı bir barışla son bulmasını savunduk. Bugün Sayın Zelenski’nin Türkiye’nin ara buluculuk rolüne dair olumlu açıklamalarını memnuniyetle karşılıyoruz çünkü biz, çatışmaların değil her zaman müzakerelerin ve barışın adresi olduk. Türkiye küresel barışın kilit aktörlerinden biridir. Daha önce Karadeniz Tahıl Koridoru Anlaşması’nı hayata geçirerek milyonlarca insanın gıda krizinden etkilenmesini önledik; şimdi de savaşın sona ermesi, bölgemizde istikrarın sağlanması için elimizden gelen her türlü gayreti ortaya koyuyoruz çünkü biz, vicdanın ve hakkaniyetin peşindeyiz. Dünyaya bir kez daha sesleniyoruz: Barış mümkündür, adil ve kalıcı bir çözüm mümkündür. Türkiye her zaman bu çözümün öncüsü olmaya devam edecektir. Biz savaşın değil barışın tarafındayız; biz insanlığın, adaletin, merhametin ve vicdanın tarafındayız.

Değerli Başkan, sayın milletvekilleri; demokrasilerde hiç kimse layüsel değildir, hiç kimse eleştiriden azade değildir. Tutarlı, yapıcı, iyi niyetli olması hâlinde biz de her zaman eleştirilere kulağımızı tıkamadan açtık, onlardan istifade ettik. Bugün “konuşan Türkiye” diye bir olgudan bahsediliyorsa bunun mümkün hâle gelmesinde AK PARTİ’nin sessiz devrimlerinin, Hükûmetimizin bu konudaki kararlılığının payı en büyüktür. Demokrasimizin standartlarını yükselten, baskılara son veren, yasakları kaldıran bizim iktidarımızdır. Terörü ve şiddeti övmediği, hakaret içermediği, vesayet girişimlerine davetiye çıkarmadığı müddetçe her türlü fikrin rahatça tartışılmasını biz sağladık; bütün bunları da her türlü vesayet odaklarının engellemelerine rağmen gerçekleştirdik. Yasakların değil özgürlüklerin egemen olduğu bir Türkiye’nin inşası için verdiğimiz çetin mücadelenin en yakın şahidi de bizzat aziz ve asil milletimizdir.

Şunu ifade etmek isterim ki burada zaman zaman Anayasa, Belediye Kanunu ve ilgili mevzuattan kaynaklı tartışmalar gündeme geliyor. Hakaret edilmediğinde, suç işlenmediğinde, Ceza Kanunu’nda belirli fiiller, söylemler ortaya konulmadığında her türlü fikrin, her türlü eleştirinin sonuna kadar açık olduğu, demokratik bir hukuk devletidir Türkiye Cumhuriyeti devleti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Başkanım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bu konuda tarafsız, bağımsız yargı kararlarını verir; taraflar istinafta, Yargıtayda her türlü temyiz incelemesi de açık olmak suretiyle bunu iç denetimle gerçekleştirmek imkânına da sahip olur. Dolayısıyla bu konuda hiç kimsenin suçu, suçluyu, terörü, teröristi övme, onlara öykündürme girişiminde bulunması kabul edilemez. Dolayısıyla her şey serbesttir ama terörü övmek, suçu övmek...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Neymiş o; açıklayın, adını koyun, bilelim. Böyle hayal hayal.. Nedir, adını koyun, nerede övülmüş?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...suça, teröre destek vermek, yardım ve yataklık yapmak ve Anayasa...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Yardım ve yataklık...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...ve Ceza Kanunu’nda ifadesini bulan suçları işlemek hepimiz için yasaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Öyle mi? Pensilvanya’dan getirilen selamlar...

BAŞKAN - Evet, buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Kim Anayasa’daki, Ceza Kanunu’ndaki, ilgili kanunlardaki suçu işlerse idari cezalar, hukuki cezalar ve diğer yaptırımlarla karşılaşacağını aleni bir şekilde bilmektedir. Herkesin hakaretsiz, sövmesiz ve suç işlemekten kendini ifade edebilme imkânı Türkiye’de sonuna kadar açıktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerimi şöyle bitirmek istiyorum müsaadenizle: İnşallah, nasip olursa bu pazar büyük kongremizi icra edeceğiz. 8’inci Olağan Kongremize, Ankara’ya aziz ve asil milletimizin bütün fertlerini davet ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, toparlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - AK PARTİ olarak, siyasette de devlet idaresinde de bütün işlerimizi daima kanuna, nizama, teamüllere ve etik değerlere uygun icra edegeldik. Biz,

kuruluşundan itibaren temiz siyaseti, etik değerleri, ahlaklı siyaseti kendisine rehber edinmiş bir partiyiz. AK PARTİ olarak bizim alametifarikamız dürüstlüğümüzdür, hasbılığımızdır, samimiyetimizdir. Ak kadronun ortak paydası kardeşliktir, muhabbetir, dayanışmadır. İşte, bundan dolayıdır ki AK PARTİ’de kavga, gerilim, çatışma ve tefrika bekleyenler bugüne kadar hep avuçlarını yaladılar. Bu gelenek, inşallah 23 Şubatta gerçekleştireceğimiz 8’inci Olağan Büyük Kongremizde de bozulmayacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - 9’uncu dakika...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN - Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Yurt içinden ve yurt dışından gelecek misafirlerimizin özellikle şahitliğinde yeni bir dönemin, şahlanış döneminin kapılarını açacağız; bununla ilgili hazırlıklarımızı yoğun bir şekilde yürütüyoruz. Emektarlarımızın tecrübesini gençlerimizin dinamizmiyle harmanlayarak güçlü bir vizyon, program ve kadroyla milletimizin huzuruna tekrar çıkacağız; Allah’ın izniyle bunu da AK PARTİ’nin dava ahlakına yakışan bir olgunlukla, herhangi bir kopuşa ve ayrılığa mahal vermeden başaracağız.

Şimdiden, 8’inci Olağan Kongremizin ülkemize, milletimize, bütün insanlık âlemine hayırlar getirmesini diliyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sezai Bey, bir şey söyleyeceğim: Elbette söz vereceğiz yani Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini mutlaka karşılırsınız ama dün bu konuyu çok konuştuk ya.

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - E, anlaşılmıyorsa konuşacağız.

BAŞKAN - Buyurun.

34.- Muş Milletvekili Sezai Temelli’nin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, polemik, sataşma için; öyle bir şey değil sadece kayıtlara geçsin diye... Çünkü Sayın Akbaşoğlu sürekli bir suçlamada bulundu, o suçlamalara dair yargılanmış bir belediye eş başkanımızın dosyasını buraya getirmesini istiyoruz kendisinden; getirsin, ondan sonra konuşsun.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım, kayıtlar için bir şey söyleyeceğim, sadece kayıtlar için.

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Beraat etmiş olanlara da söyle.

BAŞKAN - Kayıtlara geçti.

Buyurun.

35.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun, Muş Milletvekili Sezai Temelli’nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım, ben tamamen genel bir konuşma, felsefi, hukuki bir konuşma yaptım; üzerine alınanlar kendileri oldu.

Teşekkür ederim, sağ olun.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Bu, saygısızlık artık, başka bir şey değil.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Hiçbir şekilde size söylemedim, ben genel konuştum.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Aklımızla mı alay ediyorsunuz? Cesaretiniz varsa adını koyun konuşun o zaman.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Dün konuştuk onların hepsini.

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Genel konuşmayın, somut konuşun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Dün hepsini konuştuk onların, onlara ben atıf yapmadım.

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Yapılanlar somut şeyler, o yüzden somut koyun ortaya.

BAŞKAN - Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

YENİ YOL Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

V.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkan Vekili Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ tarafından, yürütme erkinin başındaki Cumhurbaşkanı, ona bağlı olan Adalet Bakanı ve bazı yargı mensuplarının da dâhil olduğu diğer yetkililerin ihsasirey niteliğindeki söz ve beyanlarının yargı üzerinde baskı unsuru oluşturduğu, yargının etki altında bırakılarak adaletin tesis edilmesine mâni olunmasının yarattığı hukuksuzlukların tüm boyutlarıyla ele alınarak irdelenmesi, mevzu sorunların çözümüne yönelik yasal ve siyasi adımların atılması amacıyla 19/2/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 19 Şubat 2025 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

19/2/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 19/2/2025 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Selçuk Özdağ

Muğla

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Muğla Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Selçuk Özdağ tarafından, yürütme erkinin başındaki Cumhurbaşkanı, ona bağlı olan Adalet Bakanı ve bazı yargı mensuplarının da dâhil olduğu diğer yetkililerin ihsasirey niteliğindeki söz ve beyanlarının yargı üzerinde baskı unsuru oluşturduğu, yargının etki altında bırakılarak adaletin tesis edilmesine mâni olunmasının yarattığı hukuksuzlukların tüm boyutlarıyla ele alınarak irdelenmesi, mevzu sorunların çözümüne yönelik yasal ve siyasi adımların atılması amacıyla 19/2/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 19/2/2025 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere YENİ YOL Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Sayın Selçuk Özdağ.

Buyurun Sayın Özdağ. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ihsasirey, oyunu ve tarafını belli etme ve yargıya baskı iddiaları hakkında araştırma önergemiz üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemiz, her dönemde, siyasetin yargı eliyle dizayn edilmeye çalışıldığı dönemler yaşamıştır. Yargı ise bazı dönemlerde, maalesef, gücün karşısında kimi zaman zayıf kalmış kimi zaman dik duramamış kimi zaman da talimatlara açık hâl gelmiştir. Bu ülke, öyle ki bir kısım yargı mensuplarının talimat beklediğini davul ve zurnayla ilan edercesine tavır aldığı dönemleri de görmüştür. Talimat almayı kör göze sokar gibi açıktan yapanlara da şahit oldu. Yassıada mahkemelerinin, 12 Eylül mahkemelerinin acul yargı mensuplarını da gördü ama geçmiş dönemlerde bir yargı mensubuna yakışan tavır ve duruşu gösteren, dik duran, mesleğinin onur ve haysiyetini koruyan, hak ve hakikatin yanında olan nicelerini çok daha fazla gördü ve fakat bugünkü gibi yargı borsalarını, lehe, aleyhe çıkacak kararların önceden gönderildiği havuzları, aptotta talimat bekleyen ve çıkar amaçlı suç örgütleriyle WhatsApp grupları kuran yargı mensuplarını hiç görmemişti.

Peki, bu yargı mensupları bu cesareti ve güveni nereden alıyorlar da bu kadar pervasız işlere imza atıyorlar? Çünkü ülkenin her yerine ve kurumuna sirayet etmiş, biat eden tüm yaptırım ve denetimlerden vareste anlayışı yargı camiasının bazı mensupları tarafından keşfedilmiş de ondan. Aptotta talimat bekleyenler bir yana, talimata bile gerek kalmadan “Ulu kişi benim yerimde olsa nasıl karar verirdi?” diyerek kraldan fazla kralcı olan yargı mensuplarını sıklıkla görmeye başladı bu ülke. Talimat kimi zaman kör göze sokar gibi, kimi zaman ihsasirey olan açıklama ve beyanlarla alınıp verildiği gibi daha sofistike işlerin de tedavüle sokulduğunu biliyoruz.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz siyasi tarihini yaşamakta olduğumuz bu dönemde, yargının temel işlevi olan “bağımsız ve tarafsızlık” ilkesi ile herhangi bir suç ve vesayetle etkisi altında kalmaması konusu hiç bu kadar yıpratılmamıştı. Bakınız, ülkemiz Dünya Adalet Projesi tarafından hazırlanan 2024 yılı Hukukun Üstünlüğü Endeksi’nde 142 ülke arasında 117’nci sırada yer almıştır. Bu raporun bize anlattığı bir şey var; yolsuzluk, temel hakların korunması, hükümet yetkilerinin sınırlandırması, düzen ve güvenlik, temel haklara saygı, adil düzenlemeler ve yargının etki altında kalmaması için unsurlara riayet edilmemesi, şapkanızı alıp kara kara düşünmeniz gereken bir gerçekliği yüzünüze vuruyor maalesef.

Muhalef siyasetçilerin, gazetecilerin, akademisyenlerin, belediye başkanlarının, yazar ve sanatçıların, sosyal medyada düşüncesini açıklayan ya da bir haberi paylaşan vatandaşların takibata uğraması, gözaltı ve tutuklamalara maruz bırakılması, haklarında davalar açılması ve tüm bunların ekseriyetle talimatla yapıldığı algısının güçlenmesi iktidarın yargıya baskı altında tuttuğu iddialarını güçlendirmektedir.

Geçtiğimiz sene Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan’ın yüksek yargıda çıkan bir kriz sırasında kendisinin hakem olmak istediğini beyan etmesi esasen yürütmenin yargıya müdahalesinden başka bir anlam taşımamıştır. Yargıya intikal etmiş olaylarda Cumhurbaşkanı Erdoğan başta olmak üzere, Adalet Bakanlarının, siyasilerin ve hatta bazı yüksek yargı mensuplarının ihsasireyde yani tarafını belli etmede bulunması yargının bugün yaşadığı sorunların temelini oluşturmaktadır. Mesela, Sayın Cumhurbaşkanının bir belediye başkanına yönelik olarak “Turpların büyüğü heybede.” gibi bir açıklamada bulunması, muhalefet belediyesi yönetimleri hakkında yürütüldüğü tahmin edilen ve gizli kalması gereken soruşturmalar hakkında bilgi sahibi olduğu anlamına gelmektedir. Böyle bir açıklama ihsasireyde bulunmak, yargıya talimat vermek, baskı altında tutmaktır, başka bir şey değildir; üstelik Türk Ceza Kanunu’na göre de ciddi bir suçtur ki Cumhurbaşkanının suç işleme özgürlüğü yoktur.

Yine, Cumhuriyet Halk Partisi eski Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun yargılandığı bir davayı kasteden Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç'un muhalefeti tehdit edercesine "Bu yargılama diğer başkanlara da herkese ders olsun. Bakın, kendi eski Genel Başkanınızdan ders alın yoksa aynı akıbet sizi de bekler." ifadesini kullanması ihsasıreyden başka bir şey değildir.

Haber yapan gazetecilerin tutuklandığı, siyasi rakip olarak temayüz etmiş belediye başkanlarının soruşturma ve tutuklamalarla yargı kısıncasına alındığı ve tüm bunların iktidar yetkililerinin ihsasırey sayılan açıklama ve beyanlarından sonra gerçekleştiğini düşüncecek olursak siyasi iktidarın yapılan bu hukuksuzluklardan kendisini vareste tutması mümkün değildir.

Adalet Bakanı ve iktidar sözcülerinin hukukun üstünlüğüne, yargının tarafsız ve bağımsız olduğuna yönelik açıklamaları ses ve görüntünün senkronize olmadığı bir dublaj hatası gibi görünmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Teşekkür ederim.

Zaten Türkiye'nin Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde 142 ülke arasında 117'nci sırada yer alması söz konusu dublaj hatasını uluslararası bir raporun konusu yapmıştır. Yürütme erki, ona bağlı olan Adalet Bakanı ile bazı yargı mensuplarının da dâhil olduğu diğer yetkililerin ihsasırey niteliğindeki söz ve beyanlarının yargı üzerinde ciddi baskı unsuru oluşturduğu, yargının etki alanında bırakılarak adaletin tesis edilmesine mâni olunmasının yarattığı hukuksuzlukların tüm boyutlarıyla ele alınarak irdelenmesi, mevzu sorunların çözümüne yönelik yasal ve siyasi adımların atılması için verdiğimiz önergeye "evet" denilmesini talep ediyoruz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun.

Buyurun Sayın Olgun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 117'nci sıra, evet, Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde Türkiye'nin yerini soranlara verilecek cevap bu. 142 ülke arasında 117'nci sıradayız. Bu ne demek biliyor musunuz? Adaletin, hukuk devletin, yargı bağımsızlığının dibe vurduğu anlamına geliyor. Bu tablo, bu utanç vesikası, Adalet Bakanlığının da aynı zamanda karnesidir. Bu tablo, aslında, hepimizin bildiği gerçeğin uluslararası bir teyididir.

Sayın Bakan, Türkiye'yi hukuksuzluğun, keyfiliğin ve talimatlı yargının ülkesi hâline getirdiniz. Bugün, bu ülkede yargı değil saray konuşuyor, sulh ceza mahkemeleri ağır ceza mahkemesini tanımıyor, alt mahkemeler üst mahkemelerin kararlarını uygulamıyor, yargı mensupları birbirini HSK'ye şikâyet ediyor.

Bugün, Türkiye'de, adalet arayan bir vatandaş önce Twitter'a bakıyor çünkü adaletin ne yöne gideceğini önceden kestirmek için mahkeme kararlarından çok iktidar mensuplarının sosyal medya paylaşımlarına bakmak gerekiyor. Muhalefet belediyelerine operasyon yapılıyor, gazeteciler yazdıkları için hapse atılıyor, sosyal medya paylaşımı yapan gençler "terörist" ilan ediliyor ama öbür tarafta ayakkabı kutularında unutulmuş paralar, devlet ihalelerinin eşe dosta peşkeş çekilmesi hiçbir savcının radarına girmiyor. Siz bu utanç verici duruma karşı tek bir söz söylediniz mi Sayın Bakan? Genel Başkanımız Sayın Müsavat Dervişoğlu tehdit edilirken tek bir kelime etmeyen ama iktidarın işine gelen her meselede ortada dolaşıp konuşmak için mikrofon arayan bir Adalet Bakanı var karşımızda, mafyatik söylemlere sessiz kalan bir Bakan. Türkiye'de her gün yeni bir hukuksuzluk yaşanırken TUSİAD Başkanıyla uğraşacağımızı Türkiye'yi 117'nci sıraya düşüren bu hukuksuzluklarla uğraşın.

Ben bir hukukçuyum; hukuku adaletin temeli, devletin vicdanı olarak öğrendim. Adaletin bağımsız, tarafsız ve güçlü olduğu sürece gerçek anlamını taşıdığını biliyorum ancak bugün görüyorum ki Adalet Bakanı hukuku bir yönetim aracı, bir baskı unsuru, bir siyasi manevra hâline getirdi. İşte, Türkiye'nin 117'nci sıraya düşmesinin sebebi de tam da budur; adaletin hukukçuların elinden alınıp siyasetçilerin insafına bırakılması. Eğer bu tabloda zerre kadar rahatsızlık duyuyorsanız çıkın şu kürsüye, Türkiye'nin neden 117'nci sıraya düştüğünü açıklayın ama yok, vicdanınız rahatsa o zaman bu utançla yaşamaya devam edin diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP, YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Ali Bozan.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ALİ BOZAN (Mersin) - Değerli milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, YENİ YOL Partisinin verdiği önergeyi destekliyoruz ama gerekçesiyle ilgili olarak birazcık eleştireyim kendilerini, şundan kaynaklı: Şimdi, gerekçesinde -sayın hatip burada da ifade etti- Cumhurbaşkanı, Adalet Bakanı ve bazı yargı mensuplarının da dâhil olduğu diğer yetkililerin ihsasirey niteliğindeki söz ve beyanları yargı üzerinde baskı unsuru oluşturdu dendi.

Değerli arkadaşlar, değerli halkımız; ihsasirey yok, doğrudan yargıya verilmiş ve verilen talimatlar var. Hatta ve hatta kimi soruşturmalarda, kimi yargılamalarda, kimi davalarda kararlar doğrudan sarayda yazılıyor, talimatlar doğrudan sarayda veriliyor; gidiyor mahkemeye, mahkeme hâkimi sadece karara imza atıyor. Bu nedenle ihsasirey yok diyoruz.

HALUK İPEK (Amasya) - İspat et, ispat; öyle sallama!

ALİ BOZAN (Devamlı) - Bu nedenle, bu nedenle, bu nedenle diyoruz.

HALUK İPEK (Amasya) - İspat et, sallayıp duruyorsun!

ALİ BOZAN (Devamlı) - İspat edeyim, ispat edeyim, hemen bir örnek vereyim, size küçük bir yargı bağımsızlığı örneği vereyim: Hemen kısa bir süre önce, şimdi, biliyorsunuz, 10 Ocak tarihinde Akdeniz Belediyemize yönelik bir operasyon yapıldı. Belediye Eş Başkanlarımız...

HALUK İPEK (Amasya) - Hadi ispat et, ispat et bakalım!

ALİ BOZAN (Devamlı) - Sabret, anlatacağım; bir sabret, anlatacağım, evraklarıyla anlatacağım.

Belediye Eş Başkanlarımız gözaltına alındı, Belediye Eş Başkanlarımız ve Belediye Meclis üyelerimiz tutuklandı. Sizin o “bağımsızdır” dediğiniz yargınız var ya, o yargınızın uydurduğu bir gizli tanık var. Gizli tanık ne diyor, biliyor musunuz? Diyor ki: “Akdeniz Belediye Eş Başkanları örgüt talimatıyla Belediyeye işçi almışlar.” Tutuklama gerekçesi de bu; Belediye Eş Başkanlarının, Belediye Meclis üyelerinin tutuklanma gerekçesi bu. Ama sizin ve sizin o “bağımsız” dediğiniz yargınız var ya, onların unuttuğu bir şey var.

HALUK İPEK (Amasya) - Deminki beyanının ispatı değil, sen deminki yalanını ispat etsene!

ALİ BOZAN (Devamlı) - İspatını söyleyeyim: Gidin Bakanlığınıza sorun, Akdeniz Belediyesine dokuz aylık süre boyunca tek bir işçi dahi alınmamış, alınamamış.

HALUK İPEK (Amasya) - Ya, sen deminki yalanını ispat etsene!

ALİ BOZAN (Devamlı) - Niye biliyor musunuz? Bakanlık izin vermemiş. Belediyeye alınmış işçi yok ama Belediyeye örgüt talimatıyla işçi alındığı gerekçesiyle Belediye Eş Başkanları tutuklanmış. Peki, bu kararı hangi bağımsız yargı verdi? Şimdi, o hâkimcağız düşündü “Ya, ben ne

yapayım? Önüme gelmiş, gizli tanık yalan söylüyor, gizli tanık iftiracı, gizli tanık itirafçı; şimdi, ben bu Belediye Eş Başkanlarını tutuklamazsam başıma kim bilir ne gelir, kim bilir beni nereye sürerler?” diye Belediye Eş Başkanlarını tutuklamak zorunda kaldı. İşte, bu yüzden diyorum ihsasirey yok; bu yüzden diyoruz ki: Yargıya doğrudan verilen talimatlar var. Bir ülkede Adalet Bakanının yürüyen herhangi bir soruşturma ile ilgili, Cumhurbaşkanının yürüyen herhangi bir soruşturma ile ilgili tek bir kelime etmesi dahi yargıya talimattır, ihsasirey değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ALİ BOZAN (Devamla) - Değerli arkadaşlar, başka bir şey söyleyeyim; benim son günlerde bir şey dikkatimi çekiyor: Buraya gelen, muhalefetin verdiği önergelerle ilgili konuşan AKP’li hatipler var, ellerine tutuşturulmuş bir metin var. Emin olun, o ellerine tutuşturulan metinleri dahi okumakta zorlanıyorlar çünkü kendileri inanmıyorlar. Biraz sonra yargı bağımsızlığıyla ilgili gelecek, bir AKP’li hatip konuşacak. Ya, söylüyoruz, diyoruz ki: Madem yargı bağımsız, madem yargıda sıkıntı yok, madem kararlar sarayda yazılmıyor, madem hâkim, savcılar bağımsız, gelin önergeye “evet” deyin, halkın Meclisi, milletin Meclisi araştırın; ha, komisyonda da çoğunluk sizde olacak, araştıralım, yargı bağımsız mı, değil mi, görelim. Yani o yüzden de öyle durduğunuz yerden “İspat et, ispat et.” demekle olmuyor.

HALUK İPEK (Amasya) - Et hadi, et hadi, et!

ALİ BOZAN (Devamla) - İspatı nerede, biliyorsunuz musunuz? İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı.

HALUK İPEK (Amasya) - Ya, niye etmiyorsun?

ALİ BOZAN (Devamla) - Şu anda İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı olan kişiyi siz daha önce mahkeme mahkeme gezdirdiniz, mahkeme mahkeme gezdirdiniz.

HALUK İPEK (Amasya) - Ya, mübarek “Kararlar Külliye’de yazılıyor.” diyeceksiniz...

ALİ BOZAN (Devamla) - Kime ceza verdirmek istiyorsanız gönderdiniz, o mahkemenin başkanı yaptınız; gelmişsiniz bize “Yargı bağımsızdır.” diye hikâyeler anlatıyorsunuz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

HALUK İPEK (Amasya) - Sallayıp duruyorsun!

ALİ BOZAN (Mersin) - Sallayan sizsiniz!

HALUK İPEK (Amasya) - Hadi be!

ALİ BOZAN (Mersin) - Siz de inanmıyorsunuz söylediğinize! Keşke inanarak söyleseniz!

ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Batman) - Bilgileri yok, bilgileri!

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Bu işin bir de mahkemeyikübrası var inananlar.

HALUK İPEK (Amasya) - Aynen öyle.

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Öyle mahkemeyikübra var.

ALİ BOZAN (Mersin) - İnanarak söyleseniz başım gözüm üstüne.

HALUK İPEK (Amasya) - Bak, mahkemeyikübra var, orada görüşürüz.

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Sizinle hesaplaşacağız, keşke inansaydım, ben inanmıyorum ama...

ALİ BOZAN (Mersin) - Emin olun söylediğinize siz de inanmıyorsunuz.

HALUK İPEK (Amasya) - Sallayıp duruyorsun!

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri...

ALİ BOZAN (Mersin) - Bakın, bu Mecliste kaç milletvekili çıkıp şunu söyleyebilir: “Devam eden bir yargılamam var; tanıdığınız hâkim, savcı var mı, yok mu?” diye... Kaç milletvekili var?

HALUK İPEK (Amasya) - “Kararlar Külliye’de yazılıyor.” diyorsun. Bak, “Kararlar Külliye’de yazılıyor.” diyorsun.

ALİ BOZAN (Mersin) - Evet.

HALUK İPEK (Amasya) - Büyük bir iddia.

ALİ BOZAN (Mersin) - Evet.

HALUK İPEK (Amasya) - İspat etsene!

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Zatâtilerinin teşrifleriyle, zatâtilerinin atamalarıyla...

AHMET ÖZYÜREK (Sivas) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Şimdi, Haluk İpek Bey, benim çok eskiden tanıdığım değerli bir milletvekilimiz.

Genel Merkezden çağırıyorlar sizi, haberiniz olsun. (Gülüşmeler)

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Barış Bektaş.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Grubunun vermiş olduğu önerge, güçler ayrılığı ilkesinin dünyadaki tarihsel gelişmelerin aksine Türkiye’de nasıl tersine döndüğünü tespit etmek bakımından çok büyük önem taşımaktadır.

1215 yılında imzalanan Magna Carta’dan bu yana insanoğlu kendisini yönetenlerin, özellikle bütçe başta olmak üzere hesap verilebilir olmalarını sağlamak amacıyla önemli adımlar atmıştır. Ama 2000’li yıllarda AKP iktidarı yüzlerce yıllık demokratik birikimi ve yerleşik kurumsal yapıları yok sayarak onaylanmayan bütçeye rağmen düşmeyen bir hükûmet modeli icat etmiştir. Bütçe denetimini dahi yok sayan bu anlayış, demokrasinin temel ilkeleri olan şeffaf yönetimi, hesap verilebilirliği ve hukukun üstünlüğünü açıkça reddetmektedir. Yargı erki, asli fonksiyonlarını yerine getirmeyen, yürütme ve onun türevi olan idareye dokunamayan ancak sıradan yurttaş üzerinde baskı kuran bir yapıya dönüşmüştür. Bunu istinaf mahkemeleri ve Yargıtayda memur suçlarıyla ilgili dairelerde neredeyse dosya kalmamasından da görebiliyoruz. Herhâlde AKP iktidarında toplumda suç oranları hızla artarken memurlar toplumun aksine suç işleme oranlarını sıfırlayan bir şekilde bir tavır içerisine girmişler. Elbette hepimiz biliyoruz ki gerçekler bu şekilde değil, memurlar suç işlemiyor değil, aksine AKP adına yolsuzluk, usulsüzlük, görevi kötüye kullanma gibi suçlara bulaşan çokça bürokrat var ancak AKP iktidarının yargıyı inşa ettiği adalet sistemi bu bürokratlara dokunmazken yoksulluktan ve yönetenlerin şaşaalı yaşamından bahseden sıradan yurttaşlar polis merkezlerinde, adliye koridorlarında sürdürülüyor. (CHP sıralarından alkışlar) Bugün yürütme erki yargıyı tamamen etkisizleştirmiş, yasamayı da noterlik makamına dönüştürmüştür. Yüksek yargı organları bile artık bağımsız karar verememekte, saraydan gelen emir ve talimatlarla hareket etmektedir. Mahkemeler AKP’yi aklamak ve onun karşısında duran herkesi cezalandırmak için dizayn edilmiştir. İktidarın hoşuna gitmeyen kararları veren yargıçlar sürgüne gönderilirken iktidara bağlılık gösterenler hızla terfi ettirilmektedir. İktidarın çıkarlarını koruyan, baskı mekanizması hâline getirilen bu mahkemeler âdeta AKP’nin aparatı hâline gelmiştir. İktidarın yargıya biçtiği şekli, hâkim ve savcılıklara giydirdiği dar kalıbı ve adalet mekanizmasının artık yalnızca AKP iktidarının bekasını korumak için çalıştığını en net şekilde gözler önüne koyan mağdurların başında İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız Ekrem İmamoğlu gelmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

BARIŞ BEKTAŞ (Devamla) - İktidar artık öyle bir noktaya gelmiştir ki siyasi rakiplerini saf dışı bırakabilmek ve siyaseti tanzim edebilmek için gözü dönmüş bir şekilde yargıyı bir aparat olarak kullanmaktan ve bunu alenen yapmaktan kaçınmamaktadır. Türkiye’de geline nokta üstünlerin hukuku ana ilke hâline gelmiş, yalnızca iktidarın çıkarlarını korumak için uğraşan, şekillenen bir yapıya bürünmüştür. Erken seçim sandığı geldiğinde Türkiye’yi adaletsizliğe mahkûm edenlerden millî irade vicdaniyla hesap sorulacak ve bu ülkenin gerçek sahipleri adaletin yeniden tesis edilmesi adına söz sahibi olacaktır.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Tokat Milletvekili Sayın Yusuf Beyazıt.

Buyurun lütfen. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA YUSUF BEYAZIT (Tokat) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Partisi Grubu tarafından verilen önerge üzerinde AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir. Hukuk devleti demokratik bir toplumun temel taşıdır. Devlet adalet üzerinde yükselir, gelişir, büyür ve güçlenir. Adaletin olmadığı bir devlet tıpkı temelsiz bina gibi eninde sonunda yıkılıp gitmeye mahkûmdur. Bu nedenle, AK PARTİ iktidarı olarak adaleti yalnızca bir ilke olarak değil, milletimizin vicdanında yer bulan en yüce değerlerden biri olarak görüyoruz. Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da adalet sistemimizin güçlü, bağımsız, tarafsız ve etkin bir şekilde işlemesi için çalışmalarımızı sürdürüceğiz çünkü bizler adaleti mülkün yani devletin temeli olarak gören bir geleneğin mirasçılarıyız, çünkü bizler mazlumun ahının arşı titrettiğine iman eden insanlar olarak iyi işleyen bir adalet mekanizmasının her şeyden önemli ve değerli olduğunun farkındayız. Tarih boyunca “adalet” kavramını yalnızca mahkemelerle sınırlamayan, onu devlet yönetiminin mihenk taşı hâline getiren bir anlayışın temsilcileri olarak sorumluluğumuzun farkındayız. Bu bağlamda, adaletin gecikmeksizin tecelli etmesi, yargının bağımsız ve tarafsız olması en büyük önceliğimizdir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın önderliğinde yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı noktasında önemli reformlara imza atılmıştır. Yargı reformu stratejileriyle hukukun üstünlüğü tahkim edilirken vatandaşlarımızın adalet sistemine güveninin artırılması hedeflenmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; günümüzde adalet erişimin kolaylaştırılması, yargıya duyulan güvenin artırılması ve insan odaklı bir hizmet anlayışının benimsenmesi en önemli ilkelerimiz arasında yer almaktadır. Geçtiğimiz ay Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından kamuoyuna açıklanan, 2025-2029 yıllarını kapsayan Dördüncü Yargı Reformu Strateji Belgemiz hukukun üstünlüğünü esas alan, gecikmeyen, öngörülebilir bir adalet sistemi vizyonu ile hazırlanmıştır. İktidarımız boyunca kararlılıkla sürdürdüğümüz reform iradesi bu temel değerlerin somut bir göstergesi olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

YUSUF BEYAZIT (Devamla) - Buradan tüm milletvekili arkadaşlarıma seslenmek istiyorum: Cumhuriyetimizin 2’nci yüzyılında, gelin, hep birlikte milletin ortak değerlerini, ülkemizin ortak geleceğini, devletin bekasını, insanların doğuştan gelen hak ve özgürlüklerini gerçek anlamda güvence altına alan, hukuki güvenliğin, toplumsal barışın ve hukuki öngörülebilirliğin sağlanması bakımından ihtiyaç duyulan yeni nesil hakların da yer aldığı yeni bir anayasa için çalışalım. Adalet, istişare bilinci gibi kendimize ait değerlerin de yer aldığı demokratik, kuşatıcı, sivil ve özgürlükçü yeni bir anayasayı hep beraber hayata geçirelim.

Bu itibarla, huzurunuzda görüşülen araştırma önergesinin biraz önce açıkladığım gerekçelerle reddedilmesi gerektiğini düşünüyorum, yüce heyetinizi ve aziz milletimizi sevgiyle ve saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkanım, bir söz talebim var müsaade ederseniz.

YUSUF BEYAZIT (Tokat) - Başkanım, bir sataşmam yok. Selçuk Bey, bir sataşmam yok.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Yok, sataşmadan değil.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Özdağ.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- *Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Tokat Milletvekili Yusuf Beyazıt'ın YENİ YOL grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Konuşmacı teorik bir konuşma yaptı. Bir tek sorum var: Kanun hükmünde kararname... Olağanüstü bir dönem yaşadık, bir darbe girişimi oldu, hep beraber tepki koyduk ve ardından da bazı insanlar idareden ve de yargıdan ceza aldılar yani mesleklerinden uzaklaştırıldılar. Daha sonra Türkiye normalleşti, ne kadar normalleştiğini artık milletimin takdirine sunuyorum. Burada beraat edenler var, burada takipsizlik alanlar var; bu insanlar niye görevlerine döndürülüyor? İdare bunlara... Bu baskı değil mi yargıya? Yargı bundan sonra nasıl beraat kararı verecek, nasıl takipsizlik kararı verecek? Başka örnekleri vermiyorum, vermeyeceğim, onlarca örnek var. Sizi bu konuda düşünmeye davet ediyorum; beraat edenlere lütfen idare baskı yapmasın, görevlerine döndürsün diyorum, saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim.

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- *YENİ YOL Grubunun, Grup Başkan Vekili Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ tarafından, yürütmeye erkinin başındaki Cumhurbaşkanı, ona bağlı olan Adalet Bakanı ve bazı yargı mensuplarının da dâhil olduğu diğer yetkililerin ihsasirey niteliğindeki söz ve beyanlarının yargı üzerinde baskı unsuru oluşturduğu, yargının etki altında bırakılarak adaletin tesis edilmesine mâni olunmasının yarattığı hukuksuzlukların tüm boyutlarıyla ele alınarak irdelenmesi, mevzu sorunların çözümüne yönelik yasal ve siyasi adımların atılması amacıyla 19/2/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 19 Şubat 2025 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Kunt Ayan...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- *Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, Van halkına ilişkin açıklaması*

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

14 belediyenin tamamında oyunu demokratik belediyecilikten yana kullanan Van halkı bugün aynı cesaret ve kararlılıkla iradesine sahip çıkıyor. İktidar bu görkemli halk zaferini sindiremeyip Van halkına saldırmakta çözümü arıyor; bu irade karşısında bir kez daha yenilmeye mahkûmsunuz. Van halkı Bekir Kayaları, Mustafa Avcıları, Bedia Özgökçeleri nasıl sahiplendiyse bugün de Abdullah Zeydan'ı ve Neslihan Şedal'ı sahipleniyor; seçilmişlerin yerine atanan kayyumları tarihin çöplüğüne nasıl gönderdiyse bir kez daha gönderecek. Günlerdir kar kış demeden saldırılara karşı iradesine, belediyesine, kentine sahip çıkan -başta Van halkı olmak üzere- tüm halkımızı saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) ÇEŞİTLİ İŞLER**

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Sakarya Hendek'ten gelen misafirlere "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Sakarya Hendek'ten misafirlerimiz Genel Kurulu izlemektedirler; kendilerine hoş geldiniz diyorum. (Alkışlar)

Sayın Öztürkmen...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Gaziantep'in Nurdağı ilçesi İncirli Mahallesi'ndeki 22 ailenin mağduriyetine ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Nurdağı'nda on bir aydır teslim edilmeyen evler kışın en zor günlerinde depremzedeleri çaresiz bırakıyor. Gaziantep'in Nurdağı ilçesi İncirli Mahallesi'nde 22 aile, Yerinde Dönüşüm Projesi kapsamında evlerine kavuşmayı beklerken yüklenici firma tarafından mağdur edildiklerini belirtiyorlar. Sözleşmelerde cezai yaptırım bulunmuyor. Bazı depremzedelerin yerine izinsiz imza atıldığı iddiaları vardır. CİMER ve ilgili kurumlara yapılan şikâyetler sonuçsuz kaldı. Depremzedelerin yerine imza atılmış, bir mağduriyeti deprem yaşattı, bir diğerini de inşaat firması. Depremzedeler evlerini ve yetkililerden hesap sorulmasını bekliyor. Yetkililer bu insanlık dramına daha ne kadar seyirci kalacaklar?

V.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu tarafından, sahte içki tüketimi nedeniyle son dönemde yaşanan zehirlenme ve ölüm vakalarının nedenlerinin kapsamlı bir şekilde araştırılması, mevcut yasal düzenlemelerin ve denetim mekanizmalarının etkinliğinin değerlendirilmesi, halkın bilinçlendirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 19/2/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 19 Şubat 2025 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

19/2/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 19/2/2025 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu tarafından, sahte içki tüketimi nedeniyle son dönemde yaşanan zehirlenme ve ölüm vakalarının nedenlerinin kapsamlı bir şekilde araştırılması, mevcut yasal düzenlemelerin ve denetim mekanizmalarının etkinliğinin

değerlendirilmesi, halkın bilinçlendirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 19/2/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 19/2/2025 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Sayın Selcan Taşcı. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, aziz vatanımız için 19 Şubat 2016 yılında Diyarbakır Sur'da bölücü terör örgütü tarafından şehit edilen Özel Harekât Polisimiz Mücahid Soydemir'i rahmet, saygı ve hürmetle anıyor, bütün şehitlerimizi, gazilerimizi ve ekranları başında Genel Kurulu takip eden bütün şehit ailelerini ve yakınlarını saygılarımla selamlıyorum. Sizleri unutmadık, unutmayacağız, unutturmayacağız.

Biliyorsunuz sahte kaçak içki konusu geçtiğimiz hafta da aslında Meclis gündemine geldi ama ben o gün bu önergenin neden reddedildiğini inanmıyordum. Anlamadım çünkü o gün AK PARTİ adına konuşan hatip de çıktı ve konuşmasında aslında aynen bizim söylediğimiz gibi metil alkolün insan sağlığına zararlarından bahsetti, sahte içkinin aynı zamanda güvenliği ve ekonomik düzeni de etkileyen bir toplum sağlığı sorunu olduğunu söyledi tıpkı bizim gibi. Hatta bizim değerlendirmelerimizi de yetersiz buldu ve konuyu yüksek vergilerle sınırlandırmanın basitleştirmek olacağını, temel sebebin yasa dışı üretimi organize eden suç odakları olduğunu söyledi ama oylamada reddedildi. Yani şimdi “Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu!” demek gerekiyor gerçekten yani “Bütün bunları bile bile bunu nasıl yapıyorsunuz?” diye sormak gerekiyor. Şimdi, “Toplum sağlığı tehlikede ama araştırmayalım.” nasıl denilebilir? Bu “Ölürseniz ölün.” demektir çünkü. Bu nasıl söylenebilir? Vatandaşların yaşama hakkını korumak bir devletin temel görevi değil midir? Şimdi, denilecek ki: “Kapsamlı operasyonlar yapıyoruz.” Evet, yapıyorsunuz, itiraz etmiyoruz zaten ama demek ki yetmiyor, demek ki çok boyutlu olduğunu bizatihi kabul ettiğiniz bu sorunla mücadelenin de çok boyutlu olması gerekiyor. Demek ki “Alan da satan da sahte olduğunu biliyor.” diyen İstanbul Valisi gibi mülki amirlerinkinden daha kapsamlı, daha idrakli ve daha vicdanlı bir bakış açısı gerekiyor.

Basına yansıyan veriler geçtiğimiz yıl İstanbul'da 110 zehirlenme olduğu, Şubat 2025 itibarıyla yine İstanbul'da 70, Ankara'da da kimine göre 58, kimine göre 59 ölüm, 40 da yoğun bakım vakası olduğu şeklindeydi. Biz bu veriler karşısında şok yaşıyoruz ve “Ne oluyor?” derken, biz “Bir terör saldırısına mı uğradık, sel mi var, yangın mı var, patlama mı var? Çünkü bir toplum böylesi bir kayıp bilançosuyla ancak bir afet hâlinde karşı karşıya kalır.” diye isyan ederken kimsenin dikkatini çekmedi belki ama geçen haftaki o konuşmada AK PARTİ'li hatip ne dedi biliyor musunuz? 2024 yılında 237 vaka için, 2025 yılında ise 167 vaka için panzehir tedariği sağlanmış yani 2024'te basına yansıyanın çok üstünde ve yine 2025'te -daha 2'nci ayı bitmedi- basına yansıyanın çok üzerindeymiş durum; katliam gibi gerçekten de. Bakın, Türkiye'de 1993-2001 yılları arasında sahte alkol zehirlenmesine bağlı ölüm sayısı 271, toplam sekiz yıldaki sayı bu. Biz şimdi sekiz yıldaki sayıyı bir yılda zorlar hâle gelmişiz. Yani kaygılanacak hiçbir şey yok mu gerçekten bu tablo karşısında ya da “Mevzuat yeterli.” deyip üzerini kapatabileceğimiz bir tablo mu bu gerçekten, sormak gerekiyor. Yeri gelmişken ben şunu da sormak istiyorum: Bir tek Ankara ve İstanbul'da mı mesela can alıyor bu sahte içki musibeti? Birer ikişer ölünce haber değeri mi olmuyor yoksa üstü mü örtülüyor diğer illerdeki vakaların? Çünkü biliyoruz, hepimiz başka başka illeri temsil ediyoruz ve başka illerde de ölenler var bu durumda.

Değerli milletvekilleri, özellikle iktidar partisinin değerli milletvekilleri, keşke siz yok sayınca yok olabiliyor olsaydı sorunlarımız ama olmuyor. Bakın, günlerdir Die Welt, Le Monde, The Daily Mail bu rezaleti yazıyorlar ve hiç bizi yansıtmayan bir imajla üstelik de ülkemizi aksettiriyorlar.

Başkonsolosluklar uyarılar yayınlıyor vatandaşlarına. Bir sonraki adımı tahmin etmek hiç zor değil aslında “Türkiye’ye gitmeyin.” diyecekler ki rezervasyon iptalleri de başladı. “Dikkat ölüm var!” Uluslararası toplum algısında en büyük puntolarla böyle yazıyor Türkiye tabelasının üzerinde. “Türkiye’de yemeyin, içmeyin, gezmeyin, gitmeyin; ölürsünüz.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Umarım bunun maliyetini kavrar ve bu defa ezbere reddetmezsiniz bu önergeyi çünkü bu fahiş, orantısız, akıl dışı vergilendirme politikasında maksat eğer alkol tüketimini düşürmek ve halk sağlığını korumaksa anlamak için daha kaç kişinin ölmesi gerekiyor bilmiyorum ama işe yaramıyor. Yasal tüketimde istikrarlı bir düşüş gözlenmediği gibi bir de üzerine illegal üretim ve tüketim artıyor. Dünyanın her yerinde alkol vergisi var -daha önce de söyledim- ama vatandaşlarını alkolün zararlı etkilerinden korumak bahanesiyle bindirdiği fahiş vergilerle sahte alkolün pençesine itmek yok, ölüme terk etmek yok. Sahte içkinin bu kadar kolay üretilebilir, satılabilir olması bir halk sağlığı sorunudur. Yüksek vergiler, sefalet, sosyal psikolojimiz ve terörün finansmanı da dâhil bütün boyutlarıyla, bütün sebepleriyle araştırılması elzemdir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İktidar, ülkenin eşkiyasından da evliyasından da sorumludur. İktidar ülkenin 85 milyonuna hizmetle sorumludur. İktidar “Alkole karşıyım.” diye konuşurken bir taraftan da “Tekirdağ’da şu kadar alkol fabrikası açtık.” demekle övünmektedir. İktidar, bir taraftan alkol fabrikası açıp bir taraftan alkol kullananlardan yüksek vergi alırken bir taraftan da bugün maruz kaldığımız durumlarda kör, sağır ve dilsizi oynamaktadır. Aslında burada mesele denetim sorunudur. Kartalkaya’daki, yangın faciası, İliç faciası, Soma maden faciası, iş kazaları, bütün hepsi denetimsizlikten meydana gelmiştir ve bugün de bu denetimsizlik sonucunda ülke olarak vatandaşlarımızın ölüm ve yaralanmalarıyla, böyle bir sorunla karşı karşıyayız. Elbette bugün bu mesele araştırılırken “Bunun arkasında acaba organize suç örgütleri mi var? Acaba bu, kamu otoritesine bir saldırı mıdır, iç güvenliğimize tehdit midir?” açılarından yaklaşılması gerekirken iktidarın tamamen sessiz, seyirci kaldığı bir sorunla yine karşı karşıyayız.

Değerli milletvekilleri, medeniyetimiz yönetime 5 hususta ana görev verir. 5 şey bütün insanlar için kutsaldır, yönetim bunu sağlamakla yükümlüdür; can güvenliği, mal güvenliği, inanç güvenliği, düşünme özgürlüğü ve nesil; bu 5 herkes için kutsaldır, bunu sağlamak da yönetimin görevidir. Şimdi, iktidar her konuya parayla baktığından, Milli Piyango, kumar oynanmış, hiç önemli değil, vergisini alıp almadığına bakar, burada da alkole yalnızca vergi gözüyle bakıyor. Oysa, ülkede alkol elbette insanımız açısından bir özgürlük alanıdır, gönül ister ki kimse alkol kullanmasın. Biliyoruz ki alkolün sebep olduğu aile içi şiddet, boşanmalar, trafik kazaları gibi pek çok hususla karşı karşıyayız. Gençliğimiz tehdit altında, insanlar alkolden daha öte madde bağımlısı hâline geldi ve işte, bütün bunların sonucunda, iktidarın bunların hiçbirini görmeyip biraz sonra...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Evet, alkolün gerçeği felaket, sahtesi de felaket. Alkol hiç kullanılmamalı. Bununla ilgili belki politika geliştirilebilir ama bugün, ülkede bu kadar insan

ölmüşse, bu kadar sorunla karşı karşıya kalınmışsa, kör, sağır, dilsizleri oynamanın hiçbir anlamı yok. “Biz alkole karşıyız, bunlar alkol kullandığı için başına geldi.” falan demeyin, aranızda alkol kullanan kaç kişi olduğunu sizler de biliyorsunuz, alkol fabrikası açmakla övünen sizlersiniz. Onun için bu meseleyi de böyle bir ideolojik tartışma hâline getirmeye kimsenin hakkı yok. Bu ülkenin insanı ölüyor, bu ülkenin iktidarı seyirci kalıyor, bundan daha büyük felaket olamaz. Derhâl ülkedeki bütün sorunlara tedbir almak iktidarın görevidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Gelin sorunlar çözülsün, araştırılsın, ceza verilmesi gereken varsa ceza verilsin, problem neyse çözülsün.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN OLAN (Bitlis) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye’de 2023 yılında sahte ve kaçak içkiden dolayı 17 kişi ölmüş, 2024 yılında bu sayı artarak 47 kişiye çıkmıştır. Son bir haftadır ise sadece Ankara’da sahte ve kaçak içkiden dolayı hayatlarını kaybeden insan sayısı bugün itibarıyla 59’a yükselmiştir. Bu durum artarak devam etmektedir. Halk sağlığı açısından büyük bir risk olarak değerlendirdiğimiz bu olaydan kamunun iki tür sorumluluğu bulunmaktadır. Bunlardan birincisi, sahte içkinin üretimini önleyip denetimleri arttırmak, diğeri de yurttaşların sahte içkiye ulaşmasını önlemektir. Bu konunun ciddi bir şekilde araştırılıp gerekli önlemlerin alınması zoruridir. İktidarın sorumluluk alması halk sağlığı açısından hayattır.

Değerli milletvekilleri, iki gün önce Tatvan Belediyesine günün ortasında, ceza hâkimliğinin gözaltına ilişkin hiçbir kararı olmamasına rağmen, savcının talimatıyla TEM şubesinin yüzlerce aracı ve yüzlerce polisiyle baskın yapılarak Belediye Eş Başkanımız odasında apar topar gözaltına alınmıştır. Daha sonra, ardından adliyeye götürülerek hukuk kisvesi adı altında siyasi bir komplo düzenlenmiştir. Adliyenin önüne polislerle etten duvar ören iktidar, can çekişen hukukun kolluk kuvvetlerinin silahları ve kalkanları arkasındaki çaresizliğini bizlere gösterirken, siyasi saiklerle âdeta Tatvan’da ve Tatvan Belediyesinde kayyum provası yapmıştır. Savcı zorlama bir yorumla, Cumhurbaşkanına hakaret ettiği algısını yaratmak istemiştir. 100 bin nüfuslu Tatvan ilçemizde oyların yarısını alan ve bu halkın iradesi olan Belediye Eş Başkanlarımıza yapılan bu saygısızlık özelde Tatvan halkına, genelde Bitlis’e ve DEM PARTİ’lilere yapılmıştır; bu durum sömürgeci anlayışın dışı vurumudur, pratiğe yansımadır.

Belediye Eş Başkanlarımız kendinden önceki AKP’li Belediye yönetimiyle ilgili 50 suç dosyasını savcılığa teslim etmelerine rağmen on aydır sayın savcı bu dosyalara herhangi bir işlem başlatamamıştır. Savcılık işini gücünü bırakmış, Eş Başkanlarımız hakkında suç uydurma peşine düşmüştür. Siyasilere şirin gözükmek adına hukuku kendi menfaatlerinin bir parçası hâline getirmesi ve Belediye Eş Başkanlarımıza yönelik suç üretme çabasının farkındayız. Üstünde savcı cübbesi olan, adalet sarayında saray düzeninin sözcülüğünü yapan ve kendine hukukçuyum diyen bu yargı mensubunun Belediye Eş Başkanımız Sayın Mümin Erol’a yönelik sahte ifadeler üretebilmek adına sağı solu aradığını da çok iyi biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, toparlayın.

HÜSEYİN OLAN (Devamla) - Tamam Başkanım.

Yargının görevi talimatları yerine getirmek değil, hukukun güvenilirliğini artırmaktır, bizim asıl mücadelemiz de budur.

Savcılar ve hâkimler illa suç ve suçluyu arıyorlarsa Tatvan ve bir bütün olarak Bitlis halkının tepesine çullanmış ve heybelerini fakir fukaranın parasıyla dolduran asıl suçlulara odaklansınlar diyerek sözümü bitiriyorum.

Genel kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Aylin Yaman.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYLİN YAMAN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Endüstride boya inceltici, antifriz, cam temizleyici gibi maddelerin yapımında kullanılan metil alkol yani metanol aynı zamanda yasa dışı olarak sahte içki yapımında da kullanılmaktadır. Normal şartlarda alkollü içkiler etil alkol yani etanolle hazırlanmaktadır ancak sahte içki yapımında maliyetleri düşürmek ve daha fazla kazanç elde etmek amacıyla insan sağlığına çok zararlı olan metil alkol ilave edilmektedir. Metil alkol vücutta formaldehit ve formik aside dönüşmekte, formik asit birikimine bağlı kanın pH değerinin düşmesi sonucu asidoz gelişmekte, retinada sinir tahribatı, buna bağlı olarak körlük ve daha ciddi vakalarda ölümler sonuçlanmaktadır.

Metil alkol kan düzeyi desilitrede 20 miligram üstünde toksiktir; 80-100 miligram düzeyi genellikle ölümcül sınırdır. Diğer bir deyişle, 4 ila 15 mililitre yani 1 ile 3 tatlı kaşığı metil alkol içilmesi sonucu körlük gelişebilmektedir. Sahte içki tüketilmesiyle oluşan zehirlenme metil alkol miktarına bağlı olarak gelişen asidozun derecesine bağlıdır. Bilinç bulanıklığı, denge bozukluğu, bulantı, kusma, karın ağrısı, görme bozukluğu, körlük, tedavi edilmediği takdirde metabolik asidoz, koma ve solunum durması sonucu ölüme kadar gider. Metil alkol ve etil alkol ayrımını, maalesef, renk, koku veya tatla yapmak mümkün değildir; bu ayrım, yalnızca laboratuvar koşullarında yapılabilmektedir. Yüksek vergi politikaları ve buna bağlı olarak alkollü içki fiyatlarındaki fahiş artışlar vatandaşın ucuz alternatiflere yönelmesine sebep olmaktadır. 2010 yılında 1 litre alkolde ÖTV tutarı 51 lira 48 kuruş iken bu tutar bugün 1.365 lira 71 kuruştur; on beş yıldaki artış tam 26 kattır. 2021-2024 yılları arasındaki yüksek enflasyonist ortamda alkollü içki vergi oranı artışı yüzde 361'dir. Bu yüksek vergi yükü sahte içki üretimini arttırıcı temel bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır ve mutlaka yeniden değerlendirilmelidir. "Merdiven altı" tabir edilen üretimleri yapan kişiler denetim eksikliklerinden ve yetersiz hukuki yaptırımlardan faydalanarak faaliyetlerini sürdürmekte, buna bağlı olarak da sahte içki tüketimi hızla yayılmaktadır. Toplumda sahte içkilerin yarattığı tehlikeler hakkında bilgi eksiklikleri bulunmaktadır, yaşanabilecek olumsuzluklar maalesef yeterince bilinmemektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN YAMAN (Devamla) - Tamamlayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun.

AYLİN YAMAN (Devamla) - Metanol satışları kontrolsüzdür. Rahatlıkla ulaşılan metanol, yaşanan sıkıntıların temel nedenlerindendir ve mutlaka kontrol mekanizması kurulmalıdır. Sahte içki asla bir yaşam biçimi dayatmasının sonucu olmamalıdır. Doğal ve güvenli yollarla ulaşılamayan alkollü içecekler hem sahte ve güvensiz içkinin önünü açmakta hem de toplumda tırmanan, çok ucuza temin edilen ve tek kullanımda bağımlılık yaratan uyuşturucu madde kullanımının da önünü açmaktadır.

Sonuç olarak, Türkiye'de sahte alkollü içki tüketimi artık bir halk sağlığı sorunudur ve konu sosyolojik, ekonomik, tıbbi ve etik boyutlarıyla mutlaka ele alınmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)**A) ÇEŞİTLİ İŞLER (Devam)**

2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi ile Orta Doğu Teknik Üniversitesinden gelen öğrencilere “Hoş geldiniz.” denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi ile Orta Doğu Teknik Üniversitesinde öğrenimlerine devam eden öğrencilerimiz şu an Genel Kurulda bizleri izlemektedir; kendilerine hoş geldiniz diyoruz. (Alkışlar)

V.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu tarafından, sahte içki tüketimi nedeniyle son dönemde yaşanan zehirlenme ve ölüm vakalarının nedenlerinin kapsamlı bir şekilde araştırılması, mevcut yasal düzenlemelerin ve denetim mekanizmalarının etkinliğinin değerlendirilmesi, halkın bilinçlendirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 19/2/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 19 Şubat 2025 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Burdur Milletvekili Adem Korkmaz.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ADEM KORKMAZ (Burdur) - Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekilleri; sahte alkol, sahte içki meselesi yalnızca bireysel bir sorun değil, aynı zamanda halk sağlığını doğrudan tehdit eden ciddi bir meseledir. Bu konuyla ilgili mücadelede asayiş ve denetim birlikte güçlü bir bilinçlendirme ve toplumsal eğitimi de ihmal etmemek gerekiyor.

Sayın milletvekilleri, bilindiği gibi, alkollü içkilerin ham maddesi olan etil alkol tarımsal ürünlerin damıtılması veya fermantasyonuyla elde edilmektedir. Buna karşın, Türkiye’de üretilmeyen metanol ise sanayi ve laboratuvar kullanımı için ithal edilen, bireysel tüketimde ölümcül sonuçlara yol açan bir kimyasaldır. Üstelik metanol ile etil alkolün duyuşsal olarak da ayırt edilmesi oldukça güçtür. Bu nedenle, 2011 yılından beri ithal edilen metanolün içilemez hâle getirilmesi zorunlu tutulmuştur. Ancak ağırlıklı olarak ağaç ürünleri ile kimya sanayisinde ve laboratuvar analizlerinde kullanılmak amacıyla yılda ortalama 800 milyon litre ithal edilen metanolün çok küçük bir miktarı bile kötü niyetli kişiler tarafından sahte içki üretiminde kullanıldığında tafafisi imkânsız trajedilere yol açmaktadır. İşte, tam da bu nedenle devletimiz bu konuda kapsamlı ve titiz mücadele yürütmektedir. Hükümetimiz bu anlamda denetimlerini artırmakta; 2011 yılından beri ithal edilen metanolün denatüre edilmesi zorunlu hâle getirilmiştir. Böylece içilemez hâle getirilen metanolün yasa dışı kullanımı büyük ölçüde engellenmiştir.

Takip sistemleri devreye alınarak 18 Temmuz 2024 itibarıyla Elektronik Alkol Takip Sistemi hayata geçirilmiştir. Bu sistem sayesinde ülke genelinde üretim, ithalat, satış ve stok işlemleri anlık olarak izlenmekte, yasa dışı ticareti önlemek için risk analizleri yapılmaktadır. Buna karşın, son günlerde Ankara merkezli artan ölümler karşısında da İçişleri Bakanlığımız derhâl bir eylem planı geliştirmiş ve bu konuda, artan ölüm vakaları karşısında çok sayıda kurum ve kuruluşun katılımıyla yeni bir çalışma grubu oluşturmuş, bu çalışma grubu geçtiğimiz hafta ilk toplantısını yapmış ve -gelecek hafta da yine ikinci toplantısını yapacak- bunun sadece bir bakanlığın mücadelesi, sadece emniyet tedbirleriyle mücadele değil, çoklu bir yönetim modeli geliştirerek bu konuda hızlı bir aksiyon alma noktasına geçmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ADEM KORKMAZ (Devamla) - Bu çalışmalarla birlikte, Emniyet Genel Müdürlüğümüz ve Jandarma Genel Komutanlığınca 1 Ocak 2025'ten bu yana toplam 692 operasyon gerçekleştirilmiş, yapılan operasyonlar sonucunda 886 şüpheli hakkında işlem yapılmış, 253 bin şişe, 429 bin litre sahte veya kaçak alkollü içki ele geçirilmiştir. Ayrıca, cumhuriyet başsavcılıkları tarafından da kaçakçılık ve olası kasıtlı ölüme sebebiyet verme suçlarından soruşturmalar açılmaya devam etmektedir.

Devletimiz vatandaşımızın sağlığını korumak için tüm imkânlarını seferber ederek bu konuyla mücadelesini kararlılıkla sürdürmektedir. Konuyu sadece alkollü içkilerden alınan vergilere bağlamak, bu konuyu elbette yetersiz ve sığ değerlendirmek anlamına gelir. Konu çok boyutludur; bilinç, eğitim, denetim, asayiş, bir bütün olarak bu konuya eğilmek gerekmektedir. Bakanlığımız bu konuda gerekli çalışmaları yapmaktadır.

Hepinize teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Kavuncu, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- *İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, TÜSİAD Yüksek İstişare Kurulu Başkanı ile TÜSİAD Başkanına ilişkin açıklaması*

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Henüz savcılıktan ya da bakanlıktan bir açıklama yok ama sosyal medyaya az önce bir haber düştü; Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği Başkanıyla ilgili gözaltı kararı çıkmış. Az önce AK PARTİ Grup Başkan Vekili işte “Konuşan Türkiye” “Biz herkesi konuşturuyoruz, herkes bizim dönemimizde çok iyi konuştu.” diyordu, peşine düşen haber de bu. Bu artık anlatılabilir, anlaşılabilir değil. Kaçak içkiyi konuşuyoruz; onu savunuyorsunuz. Şu metil alkolün engellenmesiyle ilgili göstereceğimiz çabayı şu özgürlükler konusunda gösterin ya. Bundan sonra da kalkıp nasıl vesayetten bahsediyorsunuz? TÜSİAD'ı hangi akla hizmet vesayetçilikle suçlayabiliyorsunuz? Ya, artık bu ülkede sizden büyük vesayet mi var? Belediye başkanı tutuklanır, kürsüde konuşurken gözaltı kararı çıkar, İşadamları Derneği Başkanı tutuklanır, muhalif bir kanalın genel yayın yönetmeni tutuklanır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kavuncu, buyurun .

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sonra da bu tutukladığınız insanlarla ilgili “vesayet” demek dünyanın en trajikomik, en akıl almaz ifadesidir; kınıyoruz.

HALUK İPEK (Amasya) - Tutuklama yok ya, soruşturma, soruşturma!

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Teyit edilmedi daha ama haber duyuldu, gözaltı kararı çıktı.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Temelli.

40.- *Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, TÜSİAD Yüksek İstişare Kurulu Başkanı ile TÜSİAD Başkanına ilişkin açıklaması*

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

TÜSİAD Yüksek İstişare Kurulu Başkanı ile TÜSİAD Başkanı resen başlatılan soruşturma kapsamında gözüaltına alınmış. Soruşturmayı başlatan İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı.

Burada biraz önce YENİ YOL Partisinin grup önerisinde yargıyı konuşurken, hatibimiz kürsüdeyken hatibimize bu talimatlı yargı, bağımlı yargı konusunda “Delil göster.” diye laf atılıyordu; canlısı geldi, işte, size delil. Çünkü Cumhurbaşkanı grup toplantısında bu konuya değindi, talimatı verdi. Zaten bu talimatın en elverişli adresi olan İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı da talimatı yerine getiriyor. Böylece cevabı da almış oldunuz.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Sayın Özdağ, buyurun.

41.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, TÜSİAD Yüksek İstişare Kurulu Başkanı ile TÜSİAD Başkanına ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Biraz önceki grup önerimizle -araştırma önergemizle- ilgili olarak ihsasirey ve yargı üzerindeki baskılardan bahsedilmiş ve de burada grup önerimiz reddedilmişti. Bu apaçık bir delil. Burada Adalet Bakanı bir konuşma yaptı ve TÜSİAD Başkanını ilzam etti ve TÜSİAD Başkanıyla ilgili olarak da “Hadlerini aşıyorlar.” ifadesini kullandı, sonra da Sayın Cumhurbaşkanı, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı aynı şekilde konuştu. Bakın bu yargı korkuyor zaten. Biraz önce söyledim, ya korkuyorlar veyahut da bu kişiler buralara gelirken bu zihniyetin ürünleri olarak buralara geliyorlar. O nedenle, bu yargı üzerindeki korkuyu kaldırmamız lazım, yargı üzerinde liyakat ve ehliyeti getirmemiz lazım. Bakın, bu yargı “Keser döner, sap döner, bir gün de hesap döner.” noktasına gelir. Geçmişte yaşadınız bunları, özellikle 28 Şubat döneminde ben de yaşadım. Onun için, Sayın Cumhurbaşkanı, Sayın Adalet Bakanı; lütfen ihsasireyde bulunmayın, oyunuzu belli etmeyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Tamamlayacağım efendim.

BAŞKAN - Buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Ne demiş bu TÜSİAD Başkanı, ne söylemiş? Ben ana bakarım, bir kişiye kötü demişsem anına derim; geçmişte iyi olabilir, beni ilgilendirmez, geleceğini Allah bilir. Bir kişiye kötü demişsem yine anına söylerim. O nedenle bu TÜSİAD Başkanı... Dün de söyledim, Türkiye'deki istihdamın yüzde 80'ini sağlıyorlar bu insanlar, Türkiye'nin insanları bunlar. Bir eleştiride bulundukları zaman tahammül etmeyecek miyiz Allah aşkına? Ne söylemişler bunlar, ellerine silah mı almışlar, sokağa çıkıp insanlara “Hadi gelin, bu iktidara karşı hep beraber sokaklarda eylem yapalım.” mı demişler? Ya, bir yandan Türkiye'deki adaletten bahsetmişler, adaletsizliklere, yargı üzerindeki baskılara değinmişler. Yok mu yargı üzerinde baskı? Var canım, nasıl yok? Benim davamda da var, Rahip Brunson davasında da var, Deniz Yücel davasında da var, onlarca davada var değerli arkadaşlar; lütfen, yapmayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Bir daha buraya kimse yatırıma gelmez, bu insanlar başka ülkelere giderler. Yazık bu insanlara. Kolay kolay yetişmiyor bu insanlar ve bu insanlarla ilgili olarak da yapılanları doğru kabul etmiyoruz ve bir an önce bu yanlıştan dönülmesini teklif ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

42.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu, Muş Milletvekili Sezai Temelli ile Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütün değerlendirmeleri dinledim. Bu konuyla ilgili soruşturmanın daha önce başlatıldığıyla ilgili herkesin bilgisi var. Daha önce yargıyı etkilemeye dönük bir söylem nedeniyle, bugünkü yapılan konuşmadan önce bu konuyla ilgili soruşturma açıldığını herkes biliyor.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Yo, değil. Hayır, hayır.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Dolayısıyla bu konuda, buna dair...

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Değil, değil. Hayır, hiç soruşturma açılmamıştı.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Başkanım, ne değişir?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bu konunun bugünkü konuşmayla ilişkilendirilmesinin yanlış olduğunu ifade ediyorum. Dolayısıyla, yargıyı etkileyip etkilememe, bu konuda yargıyı yönlendirmeye dönük bir suçun işlenip işlenmediğiyle ilgili savcılık kanalıyla, mahkeme kanalıyla yargı buna karar verecek ve yargı kendi kararıyla ilgili kendi hükmünü icra edecek. Buna dair...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bunun bugünkü konuşmayla ilişkilendirilmesinin uzaktan yakından alakası olmadığını ifade etmek isterim.

Teşekkür ederim.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, lütfen...

BAŞKAN - Bu konuda Selçuk Özdağ üç saat konuşabilir.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Estağfurullah. Bir dakika istirham edeyim efendim.

BAŞKAN - Yani dinlediğim kadarıyla söylüyorum. Cumhuriyet Halk Partisi konuşabilir, Sayın Temelli konuşabilir, Akbaşıoğlu konuşabilir. Böyle daha keskin ifadelerle toparlayıp gündeme geçelim.

Buyurun.

43.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Bu TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı bir demeç verdi. Bu demeç üzerine savcılar hiç harekete geçmediler ama daha önce başkaları herhangi bir demeç verdiklerinde resen soruşturma açtılar. Resen soruşturma açılma meselesi bende de oldu ama Adalet Bakanı konuşur konuşmaz hemen İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı devreye girdi çünkü yargı üzerinde yürütmenin çok ciddi bir baskısı var, bir korku iklimi var. Bugünkü Cumhurbaşkanı için söylemiyorum, önce Adalet Bakanı konuştu sonra İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı devreye girdi, bugün de Sayın Cumhurbaşkanı konuştu. Ya, Sayın Cumhurbaşkanı'nın devrede olduğu bir yerde Allah aşkına, atadığınız Cumhuriyet Başsavcısı ne yapabilir? "Peki, efendim, talimattır." der, "Emredersiniz." der, durumdan vazife çıkarmaz mı? Çıkarmış zaten ve bu insanlar evlerinden alınıyor. Allah aşkına, bu insanları niye öyle polisleri göndererek, kafalarına basarak arabalarla reklam ederek karakollara...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Bunlar dünya çapında iş adamları. Çok ayıplı işler, o nedenle kınıyorum ve takbih ediyorum sizleri.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bugünkü konuşmayla hiçbir alakası yok.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederim.

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Celal Adan'ın, 20'nci ve 21'inci Dönem Kahramanmaraş Milletvekili Ali Doğan'ın vefatına ilişkin konuşması

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, 20'nci ve 21'inci Dönem Kahramanmaraş Milletvekili, 1969'lu yıllarda İstanbul'a geldiğimizde tanıdığım, 21'inci Dönemde de birlikte milletvekilliği yapmış olduğumuz 57'nci Hükümet Devlet Bakanım, müstesna şahsiyet Ali Doğan'ın vefat ettiğini büyük bir üzüntüyle öğrendim. Kendisine Allah'tan rahmet diliyorum; ailesine ve Kahramanmaraşlı hemşehrilerimize başsağlığı diliyorum.

Bu bir dakika söz isteyenler tehdit ediyor bizleri arkadaşlar, şikâyet ediyorum fakat bir dakikayla ilgili dikkat çeken bir şey var “bir dakikacılar” diye Grup Başkan Vekillerine yazacağım bunların isimlerini, değişmez; dolayısıyla, saygıyla karşılıyorum, hassasiyet gösteriyorlar kendi bölgeleriyle ilgili.

Buyurun Sayın Yontar...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, Ceyport Limanı'na ilişkin açıklaması

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Mahkeme kararlarına uymayıp, yasa dışı şekilde kapasite artışı yapan Ceyport Limanı şimdi de çevre kirliliğiyle gündeme geldi. Çimento ham maddesi transferi sırasında çevreye savrulan tozlar ve partiküller nedeniyle bölgede yoğun bir hava kirliliği oluştu, bu kirlilik kent sakinlerine maddi, manevi zararlar verdi. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından idari para cezası uygulandı ancak çevremizde “Kurallara uymayız, önlem almayız, parası neyse öderiz, kirlletmeye de devam ederiz.” mantığıyla hareket eden yüzlerce şirket var. Kanunlara uymayan ve yargı kararlarını hiçe sayan bu zihniyet çevresel tahribatın önünü alabildiğince açmaktadır.

Değerli arkadaşlar, unutmayalım ki çevre bize dedelerimizden kalan bir miras değil, çocuklarımıza emanet edeceğimiz yarınlarmızdır.

BAŞKAN - Sayın Akalın...

Buyurun.

45.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, tarımsal destek ödemelerine ilişkin açıklaması

MEHMET AKALIN (Edirne) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çiftçimizin belini büken ekonomik zorluklara rağmen hububat, mazot ve gübre desteklerinin hâlâ ödenmemesi zaten zor durumda olan çiftçilerimiz için büyük bir mağduriyet yaratmaktadır. Tarımsal üretimin en kritik girdileri olan mazot ve gübre zaten yüksek maliyetleriyle çiftçimizi zorlarken destek ödemelerinin gecikmesi üretim sürecini zora sokmaktadır. Çiftçimizin emeği ve alın teri karşılıksız bırakılmamalıdır; tarıma destek lafla değil, icraatla olmalıdır. İktidarı çiftçimizin daha fazla mağdur olmaması için bir an önce destek ödemelerini gerçekleştirmeye ve tarım politikalarını üreticiyi koruyacak şekilde düzenlemeye davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Meriç...

46.- *Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, bakliyat stokçularına ilişkin açıklaması*

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ramazan öncesi vatandaşlarımızın sofrasındaki ürünler teker teker eksilmeye başladı, ete ulaşamayan vatandaşlarımız çareyi bakliyat ürünlerinde arasa da bakliyata da ulaşamaz oldu. Bakliyat sanayicileri şu anda yoğun talep olmasına rağmen stokçular nedeniyle işleyecek mercimek bulamıyor. Son bir ayda mercimeğe yüzde 30 zam geldi, ramazanda yüzde 100'lük bir zam daha bekleniyor. Bunun sonucu olarak, mercimek depolayan fırsatçılar ürünlerini ramazan ayında yüksek fiyatla piyasaya sürecekler. On bir ayın sultanı ramazanın hikmeti stokçuların değil açın hâlimden anlamaktır ancak görünen o ki AKP iktidarı, bütün vatandaşları açlığa mahkûm ederek halkımıza bir ay değil on iki ay oruç tutturuyor.

Buradan yetkililere çağrıda bulunuyorum: Stokçuların elini bakliyattan çektin, zamları durdurun, vatandaşı mübarek ramazan ayında mağdur etmeyin.

BAŞKAN - Sayın Timisi Ersever...

47.- *Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, işsizlik oranına ilişkin açıklaması*

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı işsizlik oranının son on yılın en düşük seviyesine gerilediğini açıkladı. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin verilerine göre 2024 yılında kurulan şirket sayısı bir önceki yıla göre yüzde 10,2 azalırken kapanan şirket sayısı ise yüzde 21,4 oranında artmış. Sanayi üretimi düşüyor, esnaf zor durumda, tarım sektöründe kriz büyüyor. Bu tabloda işsizliğin düştüğünü söylemek ne kadar gerçekçi? Sayın Bakan TÜİK verilerine bakmakla yetinmesin, arada bir sokağa çıksın, vatandaşı dinlesin. Bu ülkede gençler iş bulamıyor, emekçiler geçinmiyor, iş bulan ise açlık ve sefalet ücretine mahkûm oluyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Özcan...

Buyurun.

48.- *Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, itfaiye teşkilatlarının güçlendirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

GİZEM ÖZCAN (Muğla) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Belediyelere norm kadro uygulaması hizmetlerin etkin sunumu için büyük önem taşımaktadır ancak küresel iklim değişikliği ve afet riskleri her geçen gün artarken itfaiye teşkilatlarının güçlendirilmesi bir zorunluluktur. 2021-2022'deki orman yangınlarında ve Bolu'da yaşanan yangınlarda kişi başına düşen itfaiyeci sayısının kritik bir gösterge olduğunu ortaya koymuştur. Seçim bölgem Muğla gibi turizm nedeniyle nüfusu 2 kat ve daha fazla artan belediyelerde itfaiye teşkilatı bin kişiye en az 1 itfaiye personeli düşecek şekilde güçlendirilmelidir. Bu konuda belediyelere kaynak aktaracak düzenlemeler yapılmalıdır.

BAŞKAN - Bu, bir dakikayla ilgili, geçmişte bir dakikaya çok şey sığdıran Kahramanmaraş Milletvekilimiz -Allah rahmet eylesin- İmran Kılıç'tı değil mi Sayın Akbaşıoğlu?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Evet, Allah rahmet eylesin.

BAŞKAN - Âmin.

Necip Fazıl'ın da şiirinde böyle bir sözü var "Dakika farksızdır aydan." diye, bazen bir dakika çok değerli oluyor. (CHP sıralarından alkışlar)

V.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, ana dillerin yaşatılması için atılması gereken adımların belirlenmesi amacıyla 19/2/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 19 Şubat 2025 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

19/02/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 19/2/2025 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli

Muş

Grup Başkan Vekili

Öneri:

19 Şubat 2025 tarihinde Kars Milletvekili Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Grup Başkan Vekili Sezai Temelli tarafından (10570 grup numaralı) ana dillerin yaşatılması için atılması gereken adımların belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 19/2/2025 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Sayın Salihe Aydeniz.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEMPARTİGRUBU ADINA SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de öncelikle, televizyonları başında bizi izleyen halklarımızı saygıyla selamlıyorum.

21 Şubat Uluslararası Ana Dili Günü halkların en temel haklarından olan ana dilinde eğitime ve yaşam haklarına dikkat çekmek için önemli bir gündür. Bu vesileyle, Ana Dili Günü “...”¹. Ancak bizler her yıl bugünü kutlamaktan ziyade anayasal ve hukuki güvence altına alınması gereken bir hakkı savunmak zorunda kalıyoruz. Tarih boyunca Anadolu’da ve Mezopotamya’da yüzlerce dil konuşuluyordu ama şimdi geldiğimiz bu aşamada onlarca dil artık konuşulmuyor, onlarca dil konuşulmamayla yüz yüze kaldı. Peki, bu dillerin artık konuşulmuyor olması ya da konuşulmayacak olması tek dilde ısrar eden insanları, tek dilde ısrar eden zihniyeti daha çok mu mutlu ediyor? Bugün dünyada Türkçe Irak’ta Türkmenlerin yaşadığı bölgede, Kosova’nın belli bölgelerinde, Kuzey Makedonya’da ve Kıbrıs’ta resmî dil statüsündedir; Romanya’da da azınlık dili olarak eğitimde kullanılmakta; ayrıca, Bulgaristan’da, Yunanistan’da, Almanya’da ve birçok Balkan ülkelerinde, belli bölgelerde Türkçenin azınlık dili olarak statüsü var ve kullanılmakta. Peki, bu ülkeler bölünmüş mü oldu ya da bu ülkeler daha az mı gelişmiş oldu? O hâlde, neden Kürtçeye ve diğer dillere eşit hakların tanınmasından bu kadar korkuluyor?

¹ Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Kürtçe, milyonlarca kişinin, insanın konuştuğu, kültürel ve tarihsel derinliği olan bir dildir. Bu halkların varlığı en başta kendi ana dilini her alanda özgürce kullanabilmesiyle anlam kazanır. Kürt halkı statüsü için, dili için, eşit yurttaşlık için direnmekte ve ağır bedeller ödemektedir. Gelişmişlik, Türkiye'nin demokratik geleceği için Kürtleri, Kürtçeyi ve diğer tüm dilleri tehdit olarak görmek değil tüm renkleri zenginlik olarak kabul etmekle mümkündür. Bugün Türkiye'de milyonlarca insanın ana dili olan Kürtçe ve diğer diller resmî statüden yoksun kalmakta, eğitimden kamusal hizmetlere kadar her alanda yok sayılmaktadır. 2016 yılında çıkarılan bir KHK'yle KURDİ-DER'e bağlı 33 kurum kapatıldı, belediyeler bünyesinde akademiler ve dil çalışması yapılan kurumlara kilit vuruldu. Yürütülen bu asimilasyon politikaları halkların dilini unutmaya, o kültürel miraslarını yok etmeye yönelik bilinçli bir saldırdır. Oysa, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 30'uncu maddesinde çocukların etnik, dinî, dilsel haklarından yoksun bırakılamayacakları söyleniyor. Bu sözleşmeye taraf olan Türkiye çocukların ana dili hakkını tanımak ve güvence altına almakla yükümlüdür. Ana dilinde eğitim hakkı herhangi bir lütuf değildir; hukukun, İnsan Hakları Sözleşmesi'nin ve en temel vicdani değerlerin gereğidir.

Ana dilini yok saymak aslında şiddet yöntemlerinin bir biçimidir. Bugün Türkiye'de şiddet yalnızca fiziksel olarak değil, toplumsal ve kültürel alanlarda daha sistematik bir hâle gelmiştir. Kürtçenin kamusal alandan silinmeye çalışılması, eğitimde, yargıda, sağlık hizmetlerinde ana dilinin yok sayılması halklara yönelik bir baskı ve asimilasyon politikasının ötesinde doğrudan bir şiddet pratiğidir. Bu politikalar yalnızca yasaklarla değil, Kürtçeyi ve diğer ana dilleri fiilen kullanılmaz hâle getirerek halkların kimliksizleştirilmesi ve birbirinden kopmayı amaçlamaktadır.

Ana dili hakkı bir talep olduğu kadar kadınların yaşam hakkından çocukların akademik başarısına kadar yine halkların siyasi bir talebidir. Çocuk hakları dediğimizde ana dilinde eğitim hakkı tartışmaya açık değildir. Bilimsel araştırmalar da göstermiştir ki ana dilinde eğitim alan çocukların hem akademik başarısı hem de kendi öz güvenleri daha yüksek olmaktadır. Seçmeli ders gibi göstermelik uygulamalar bu hakkın tam anlamıyla tanındığı anlamına gelmez çünkü ana dili varlığın ta kendisidir. Dolayısıyla, anaokulundan üniversiteye kadar ana dilinde eğitimin sağlanması gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SALİHE AYDENİZ (Devamla) - Bugün milyonlarca insanın konuştuğu Kürtçe hâlâ eğitim dili değilse bu yalnızca hukuki bir mesele değil, bir inkâr ve asimilasyon politikasıdır. Kamusal alanda ana dilinin kullanılmaması Kürt halkının varlığının ve kimliğinin sistematik bir şekilde yok sayılmasıdır. Bu ülkede yaşayan herkesin ana dilinde eğitim alma, ana dilinde kamusal hizmet alma, ana dilinde yaşamını sürdürme hakkı vardır, bu hak bir pazarlık konusu veya bir lütuf gibi sunulamaz. Ana dilinde eğitim ve yaşam hakkı engellenemez. 21'inci yüzyılda Kürt ve Türk kardeşliğini tarihsel bir güncellikle ele alarak Türkiye'yi halkların ve dillerin özgürce yaşadığı bir ülkeye dönüştürelim, halkların dili zenginliğimizdir diyelim. Kadınların, çocukların, milyonların talebi olan ana dili hakkı yok sayılamaz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Mustafa Bilici.

Buyurun Sayın Bilici. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MUSTAFA BİLİCİ (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dünya Ana Dili Günü vesilesiyle gündemimize bir kez daha taşınan bu mesele sadece bir günün meselesi değil, ülkemizde yaşayan milyonlarca insanın yıllardır süregelen meselesidir. Unutulmamalıdır ki ana dili sadece bir iletişim aracı değildir; kimliğin, kültürün, tarihin ve toplumsal hafızanın temel taşıdır. İnsanların dilini yok saymak onun tarihini, varlığını ve geleceğini yok saymaktır. Türkiye, kültürel ve

dilsel çeşitliliğiyle zengin bir ülke olmasına rağmen ne yazık ki bu zenginlik korunamamakta, aksine sistematik bir şekilde yok edilmektedir.

Sayın milletvekilleri, Birleşmiş Milletler Avrupa Konseyi ve daha birçok uluslararası kurum ana dilinde eğitimi temel bir insan hakkı olarak kabul etmiştir. Türkiye de bu anlaşmalara imza atmıştır ama iş uygulamaya gelince her şey kâğıt üstünde kalmıştır. Ana dili Türkçe dışında olan milyonlarca insan kendi dilinde eğitim görememekte, kendi dilinde bazı kamu hizmetlerini alamamakta, kendi kültürünü özgürce yaşayamamaktadır. Ana dilinde eğitim göremeyen çocuklar eğitimden kopmaktadır, yıllar önce Almanya’da yaşayan Türk çocukları için Alman devletinden ana dilinde eğitim hakkı isteyen Sayın Cumhurbaşkanımız kendi vatandaşları için de bu yolu açılmalıdır.

Buradan sormak istiyoruz: Kürtçe, Zazaca, Lazca, Çerkezce ve diğer diller bu toprakların dilleri değil midir? Bu dillerin yaşaması ve gelecek kuşaklara aktarılması devletin sorumluluğunda değil midir? Bu dillerin yaşaması ve gelecek kuşaklara aktarılması için koskoca bir dili yok sayarak toplumsal barış sağlayabilir miyiz acaba? Kendi halkına kendi dilinde eğitim hakkını çok gören bir devlet nasıl demokratik olabilir? Belediyelere kayyum atayıp çok dilli tabelaları söken bir anlayış nasıl halk iradesinden söz edebilir? Kürtçe tiyatroları yasaklayıp kültürel etkinlikleri engelleyen bir zihniyet nasıl modern bir hukuk devleti olduğunu iddia edebilir?

Çok dillilik bir tehdit değil, aksine, bir zenginliktir. Her vatandaşımızın kendisini ait hissedebileceği bir ülke inşa etmek istiyor isek Yunus Emre’nin aziz Türkçesini koruduğumuz gibi Fakî-yi Teyrân’ın aziz Kürtçesini de korumak mecburiyetindeyiz. Diller Allah’ın ayetleridir, diller Allah’ın kullarına bir işarettir. Dillere karşı çıkmak Allah’ın işaretlerine karşı çıkmaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MUSTAFA BİLİCİ (Devamla) - Dil, insana verilen en önemli ilahi armağandır.

Ülkemizin geleceğini tek tip bir kimlik anlayışına mahkûm etmek isteyenlere karşı buradan bir kez daha sesleniyoruz: Dilleri yasaklayarak, insanların kültürlerini yok sayarak ne demokrasi inşa edebilirsiniz ne de toplumsal barışı sağlayabilirsiniz. Siz ki Kürtçenin önündeki engelleri kaldıran özgürlükçü bir iradede buralara geldiniz.

Baskıcı, tek sesli, eleştiriye kapalı politikalarınızın devam etmesi durumunda bu düzenin ancak birkaç yıl daha devam edebileceğini vurguluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Edirne Milletvekili Mehmet Akalın.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET AKALIN (Edirne) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, dil, bir milletin kimliğidir, kültürüdür, hafızasıdır. Türkiye Cumhuriyeti’nin resmî dili de Türkçedir ve bu dil hepimizin ortak değeridir ancak dil aynı zamanda bir zenginliktir. Bu topraklarda yüzyıllardır farklı kültürler, farklı diller bir arada yaşamış ve bu toprakların ortak mirasını oluşturmuştur. Ana dili, insanın kendisini en iyi ifade edebildiği, dünyayı anlamlandırdığı önemli bir araçtır. UNESCO tarafından ilan edilen Dünya Ana Dili Günü, dillerin korunması, geliştirilmesi ve gelecek nesillere aktarılması gerektiğini bizlere hatırlatmaktadır. Türkçemizi doğru kullanmak, yaşatmak ve geliştirmek ortak sorumluluğumuzdur. Aynı şekilde, bu topraklarda konuşulan farklı dillerin varlığını kabul etmek ve onlara saygı göstermek de demokrasimizin ve toplumsal barışımızın temel taşlarından biridir. Dilimize sahip çıkarken farklı ana dillerin de bir zenginlik olduğunu unutmamalıyız. Hiçbir vatandaşımız konuştuğu dilden dolayı kendisini dışlanmış ya da değersiz hissetmemelidir. Dilin

ayrıştıran değil birleştiren bir unsur olduğunu bilerek hareket etmeli, bu anlayışı toplumumuzun her kesimine yaymalıyız.

Bizim İYİ Parti olarak kimsenin ana diliyle bir sorununuz yoktur ancak devletin kurumlarının daha iyi işleyebilmesi için ortak resmî bir dil kullanılması şarttır. Bu nedenle kamusal alanda ve devlet hizmetlerinde tek bir dilin kullanılması iletişimin sağlıklı ve etkin yürütülebilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Ülkemizin resmî kurumlarında, okullarında, belediyelerinde birden fazla dili hukuksal zeminde resmî hâle getirme talebi devletimizin üniter yapısını gevşetmeye, millî birlik ve bütünlüğümüzü zedelemeye yönelik bir girişim olarak değerlendirilebilir. Ancak bu durum bireylerin ana dillerini konuşma, yaşatma ve kültürel miraslarını gelecek nesillere aktarma hakkını hiçbir şekilde kısıtlamamalıdır.

Bu topraklarda kardeşlik bağlarını zedeleyecek bir dil yoktur diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'ye söz veriyorum.

Buyurun Sayın Emre. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ZEYNEL EMRE (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Değerli arkadaşlar, bakın, bugün dünyada 7 binden fazla dil vardır, buna karşın 200 devlet vardır. Bu ne demektir? Her devletin içerisinde birden fazla, bazılarında yüzlerce farklı farklı dil vardır. Bu, ülkelerin zenginliğidir, kıymetidir. Bakın, o 200 devletin de her birinin bir resmî dili vardır ve çözümü de -biz uzayı falan keşfetmeyeceğiz, yeni bir gezegen keşfetmeyeceğiz- dünya şöyle bulmuştur: O ülkedeki en kalabalık etnik grup hangisiyse o resmî dil olmuştur, en çok konuşulan dil resmî dil olmuştur. Nitekim bu kapsamda Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 3'üncü maddesinde resmî dilin Türkçe olması doğrudur ancak bu doğru diğer yanlışları ortadan kaldırmaz. Ülkemizde birden fazla konuşulan dil vardır. Bakın, bu diller tarihsel olarak, dönemsel olarak yok sayılmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin, bu Meclisin en temel görevlerinden biri bu ülkenin sosyal dokusunu güçlendirmek, iç barışını desteklemek, bu kapsamda incelemelerde, araştırmalarda bulunmaktır. Bir konunun incelenmesi herhangi bir alanda yasal düzenleme yapma anlamına gelmez.

Bakın, Türkiye'de bir Meclis komisyonunun kurulması, araştırma komisyonunun kurulması ve bu ülkedeki çocuklarımızın -ki bizim geleceğe hazırlamakla yükümlü olduğumuz çocuklarımızın- kendi ana dillerinden... Ki ana dili de bizim Anayasa'mızın 12'nci maddesinde kişinin kendi kimliğinden, kültüründen kaynaklanan dili ve kişinin en temel insan hakkı olduğunu unutmadan değerlendirmemiz lazım.

Dolayısıyla, bakın, geçmişte başta Kürtçe olmak üzere konuştuğu için yasal takibe uğrayan, içeriye giren, işkenceye maruz kalan binlerce insan oldu, Kürtçe türkü söylediği için suçlanan insanlar oldu ama bakın, geldik bugünün Türkiye'sinde, bugünün dünyasında ne güzel ki Kürtçe televizyonlar var. Diğer diller açısından da bu dilleri bizim korumamız, kollamamız kültürel zenginliğimizdir. Bu konuda her türlü araştırma yapılmasını destekliyoruz. Türkiye'nin esenliği için, bütünlüğü için korkularımızla yüzleşmemiz, endişe etmememiz, birbirimize güvenmemiz lazım. Türkiye Cumhuriyeti bölünmez bir bütündür. Kimsenin de Türkiye Cumhuriyeti'ni bölemeyeceğini bilelim. Ancak bu öz güven içerisinde bu Meclisi de hep birlikte çalışturalım diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Giresun Milletvekili Nazım Elmas.

Buyurun Sayın Elmas. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA NAZİM ELMAS (Giresun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Uluslararası Ana Dili Günü'yle ilgili verilen grup önerisi hakkında AK PARTİ Grubumuzun görüşlerini bildirmek üzere söz aldım. Bu vesileyle ekranları başında bizleri izleyen değerli milletimizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Karamanoğlu Mehmet Bey'in 13 Mayıs 1277 tarihli fermanıyla Türkçemiz resmî dil ilan edilmiştir. Bu sebeple her yıl 13 Mayısı Türk Dil Bayramı olarak kutlamaktayız. Karamanoğlu Mehmet Bey "Şimden gerü hiç kimesne kapuda ve dîvânda ve mecâlis ve seyrânda Türkî dilinden gayrı dil söylemeyeler." diyerek resmî dilin sınırlarını çizmiştir.

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Bizim günahımız ne? Bizim dilimize niye saygı yok?

NAZİM ELMAS (Devamla) - Anayasa'mızın 3'üncü maddesine göre "Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir." denilmektedir.

Değerli milletvekilleri, dünyada 8 milyar insan yaşamaktadır ve dünya üzerinde konuşulduğu bilinen 7 bin küsur dil vardır. Kültürel çeşitliliği ve derin medeniyet geçmişinden dolayı ülkemizde 28 adetten fazla dil konuşulmaktadır. Kürtçe, Arapça, Gürcüce, Lazca, Çerkezce, Boşnakça, Kazakça ve Özbekçe gibi dil ve lehçeler ülkemizde insanlarımız tarafından konuşulmaktadır. Türkçenin tartışmasız ana dili ve resmî dilimiz olduğunu kabul etmekle birlikte diğer dillere de hayat hakkı tanınmaktadır. Yıllarca bu konularda adım atmak bir yana, gerekli düzenlemeleri ağızına bile alamayan iktidarlardan sonra AK PARTİ iktidarımız, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde "Yapılamaz." denilenleri gerçekleştirmiş, seksen yıllık ezberleri bozmuş ve dil alanında da farklı uygulamaları getirmiştir. AK PARTİ'nin kuruluşunda olağanüstü hâlin kaldırılması ve tüm vatandaşlarımızın demokratik haklarının verilmesi taahhüt edilmiştir. Bu kapsamda, çocuklarımıza Kürtçe isim verilmesi 2003'te çıkardığımız kanuni düzenlemeyle mümkün hâle getirilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

NAZİM ELMAS (Devamla) - 2009'da çıkardığımız Özel Radyo ve Televizyon Yayınları Yönetmeliği'yle radyo ve televizyonlarda Türkçe dışında dil ve lehçe kullanılmasına müsaade edilmiştir. Bununla da yetinmeyerek Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumumuz, kurduğu TRT ŞEŞ -şimdiki adıyla TRT Kürdî- kanalıyla Kürtçe ilk yayını 2009 yılında yaptı; sonra Arapça yayın, sonra İngilizce yayınlar devam etmektedir.

Ayrıca 2004'ten itibaren dil kurslarıyla Kürtçe eğitimin önü açıldı; 2012-2013 eğitim öğretim yılından itibaren yaşayan diller ve lehçeler dersinde yer alan Kürtçenin 5'inci sınıftan itibaren seçmeli ders olması da sağlandı. Yaşayan Diller Enstitüsünde Kürt dilleriyle alakalı çalışmalar yapıldı. Kürdoloji Enstitüsü kuruldu. Kürt edebiyatının öncü isimlerinin Kültür Bakanlığımız tarafından eserleri basıldı. 2013 yılından itibaren mahkemelerde ana dilinde savunma hakkı getirildi. 2010 yılında ana dilinde propaganda yapma hakkı sağlanmıştır.

Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Özdağ, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

49.- *Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Galatasaray-Fenerbahçe müsabakasını yönetmesi için yabancı hakem getirilmesine ilişkin açıklaması*

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bu hafta sonu bir maç var, futbol müsabakası, Galatasaray-Fenerbahçe müsabakası. Bu müsabakayı milyonlar izleyecek. Zaten

Türkiye’de futbol bir fenomen, herkes izliyor. Hemen hemen her takımın da taraftarları oldukça fazla, Fenerbahçe, Galatasaray, Beşiktaş, Trabzonspor gibi takımların ama bir garabet var burada, bir yabancı hakem getiriliyor. Bu, doğru değil. Bu, Türkiye’deki... Bir yandan “yerli ve millî” diyeceğiz, bir diğer yandan bu “yerli ve millî”den sonra yabancı bir hakem getirilmesiyle hem hakemlerimize karşı yabancılaşma hem de futbolumuza karşı bir yabancılaşma olur. Bu kararı bir kez daha düşünmenizi istirham ediyoruz çünkü bu Türk hakemlerine karşı büyük bir saygısızlık olur. Düne kadar Türk hakemleri dünya kupalarında, Avrupa şampiyonalarında, UEFA’da veya Şampiyonlar Ligi’nde oldukça başarılı hakemlikler yaptılar, müsabakalar yönettiler. O nedenle, yabancı futbolcuları anlıyorum -sayıları onların da fazla- ama yabancı hakem getirmek, bizim Türkiye’de yetişen hakemlerimize de saygısızlık olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Bundan böyle hakem yetiştirme konusunda da bir kısırlaştırmaya sebebiyet verebilir. İnsanları hakemliğe özendirmemiz gerekirken hakemlik konusunda da biz sıkıntı yaşarsınız sayısal olarak. O nedenle, Türkiye Futbol Federasyonunu, Gençlik ve Spor Bakanlığını ve 2 futbol kulübümüzü bir kez daha düşünmeye davet ediyor; Türkiye’de çok değerli hakemler var, onlarla bu maçın yönetilmesi doğru bir karar olur diyor, saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Günaydın, buyurun.

50.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın’ın, TÜSİAD yöneticilerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün bir soruşturma ve gözaltı haberi daha geldi, taze; bir an için zaten bunlardan uzak kalamıyoruz. Ne demiş savcı TÜSİAD yöneticileri hakkında? “Gerçeğe aykırı ve kamu barışını bozmaya elverişli nitelikte ve adil yargılamayı etkilemeye teşebbüs etme nitelikte davranışlar.” Neymiş bunlar? 13 Şubat 2025 tarihinde TÜSİAD İstişare Kurulu Başkanı ve Yönetim Kurulu Başkanı konuşmalar yapmış. Ne demişler? “Uzun vadede sürdürülebilir bir büyüme ve sağlam bir ekonomik yapı için elbette birçok alanda reform gerekiyor. Ancak insana değer katan eğitim ve liyakat, hukukun üstünlüğü ve bağımsız yargı olmadan hiçbir yere varamayız.” demiş. “PISA skorlarında 2003 yılından bu yana okuma, matematik ve fen bilimleri alanlarının tümünde OECD ortalamasının altında kalıyoruz.” demiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - “Eleştirel ifadeler ve habercilik faaliyetlerine açılan soruşturma haberleri çok sıklaştı.” demiş. “On küsur sene önceki olaylara şimdi yeni soruşturmalar açılıyor.” demiş. “Tutuklu milletvekillerine, siyasi parti liderlerine, belediye başkanlarına sürekli yenileri ekleniyor.” demiş, demiş, demiş.

Burada sayfalarca sözleri var, hangisi yanlış?

BAŞKAN - Peki, teşekkür ediyorum.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bu sözlerin hepsini biz bugün burada tekrar ediyoruz, aylardır, yıllardır tekrar ediyoruz. Eğer siz her konuşanın kapısına polis yollarsanız, her konuşanı araçsallaştırmış yargı üzerinden etki altına almaya çalışırsanız bu memleketi bastırıp susturamayacağınızı bileceksiniz. TÜSİAD’la yıllarca siz beraber davrandınız, TÜSİAD yıllarca sizi akladı ama şimdi gecikmiş bir doğru sözünü söylüyor diye TÜSİAD’a dahi gözaltı yapmaktan çekiniyorsunuz.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederim.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bu, yalnızca sizin daha da bataklığa batmanıza neden olur. Türkiye için olumlu bir geleceği buradan kurmak mümkün değildir; ifade etmek isterim. (CHP sıralarından alkışlar)

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, ana dillerin yaşatılması için atılması gereken adımların belirlenmesi amacıyla 19/2/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 19 Şubat 2025 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Suiçmez...

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'da bulunan Hüseyin Kazaz Kültür Merkezi'ne ilişkin açıklaması

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Seçim bölgem Trabzon'da bulunan Hüseyin Kazaz Kültür Merkezi Binası 1883 yılından 1983 yılına dek hapishane olarak kullanılmış, 1983 yılında restore edilerek kültür merkezine dönüştürüldükten sonra 2014 yılında Ortahisar Belediyesine tahsis edilmiştir. Yıllardan beri kültür sanat programlarının, kursların ve 14 adet amatör tiyatro topluluğunun yararlandığı bu yer Devlet Tiyatrolarının her yıl gerçekleştirdiği Uluslararası Tiyatro Festivali'nde de kullanılan bir tiyatro mabedidir. Şimdi Trabzon Valiliğine tahsis edilen Hüseyin Kazaz Kültür Merkezi kapatılmaktadır. Yeni bir kültür merkezi yapılmadan Hüseyin Kazaz Kültür Merkezi'nin kapatılması Trabzon'un kültürünü ve tiyatro çalışmalarını olumsuz etkileyecektir. Sayın Trabzon Valisini bu yanıştan dönmeye davet ediyorum. Hüseyin Kazaz Kültür Merkezi kapatılamaz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Gezmiş...

Buyurun.

52.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, eczacıların ve hastaların sorunlarına ilişkin açıklaması

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Eczaneler, ilaca ulaşımı sağlayan ve halkın en yakın ulaşabileceği sağlık merkezleridir. Ancak mevcut ekonomik koşullar ve artan maliyetler karşısında eczaneleri koruyan gerçekçi önlemler alınmıyor. Eczaneler kan kaybediyor. 2024 yılı 30 bini aşkın eczane ve hastalar için çok zor geçmiştir. SGK İlaç Temin Protokolü 1 Ekim 2024 tarihinde sona ermesine rağmen güncellenmemiştir. İlaçta kur farkı ve İlaç Fiyat Kararnamesi acilen güncellenmelidir. Yoksa ülkemize yeni ilaç gelmiyor, gelmeyecek. SGK'nin ödediği ilaç sayısı her geçen gün azalıyor, azalacak, hastalarımız daha fazla fiyat farkı ödeyecek ve eczanelerimiz her geçen gün kapanmakla yüz yüze kalacak. Eczacıların ve hastalarımızın sorunları acilen çözülmelidir.

V.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

4.- *CHP Grubunun, Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul ve arkadaşları tarafından, TOKİ mağdurlarının yaşadıkları sorunların araştırılması amacıyla 18/2/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 19 Şubat 2025 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi*

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım.

Okutuyorum:

19/2/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 19/2/2025 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gökhan Günaydın

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul ve arkadaşları tarafından, TOKİ mağdurlarının yaşadıkları sorunların araştırılması amacıyla 18/2/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (1053 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 19/2/2025 Çarşamba günlü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Zonguldak Milletvekili Sayın Eylem Ertuğ Ertuğrul. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vatandaş hayat pahalılığı karşısında inim inim inliyor, astronomik kiralara altında maalesef eziliyor. Mevcut durum dar ve orta gelirli vatandaşlarımızın konut sahibi olmasını imkânsızlaştırıyor. TÜİK'in istatistiklerine göre 2006 yılından bu yana ev sahibi olma oranı hızlı bir şekilde azalıyor. Yine bu verilere göre toplumda kiracı sayısı her geçen yıl daha fazla artmakta ve Türkiye'de 2002 yılında yüzde 73 olan konut sahipliği oranı yüzde 56'ya düşmüş durumda.

Peki, amacı dar gelirli vatandaşlarımızı konut sahibi yapmak olan TOKİ ne yapıyor? TOKİ lüks villalar ve gökdelenler yapma peşinde. 2019 yılında bir söz verdiniz, dediniz ki: "Mağdur kesimler için 100 bin konut inşa edeceğiz ve bunu bir buçuk ile iki yıl arasında teslim edeceğiz." 2022 yılında da daha 2019'da vermiş olduğunuz sözü yerine getirmeden dediniz ki: "500 bin konut yapacağız, 250 bin arsa vereceğiz ve bunun adına da 'İlk Evim' ve 'İlk İş Yerim' diyeceğiz ve 50 bin tane de dükkân vereceğiz." Hep aynı sözler, aynı vaatler. 2019'da vaat edilmiş olan konutlar bazı yerlerde yapılmış, teslim edilmiş ama çoğu yerde teslim edilmemişken peş peşe yeni vaatlerle göz boyamaya çalıştınız.

2023 yılına geldiğinde, Murat Kurum'un İstanbul'a aday olduğu dönemde bu konu tekrar bir seçim vaadi hâline getirildi ve yüzde 25 indirim yapılacağı ve KDV oranının tekrar yüzde 1'e indirileceği söylendi yani gene tutulmayacak olan sözler verildi. Geçen yıl Bakan Kurum bir toplantı düzenledi, TOKİ mağdurlarını davet etti ve dedi ki: "Bu toplantıdan herkes mutlu bir şekilde ayrılacak." Ancak bu toplantıda çözüm değil çözümsüzlük ortaya çıktı. Bırakın mutlu ayrılanı, bu mağdurların hiçbir talebi maalesef kabul görmedi.

Sayın milletvekilleri, dar gelirli 100 bin hak sahibi vatandaş bir buçuk yıl içerisinde kira öder gibi ev sahibi olacaktı. Pekî, nerede bu evler, nerede bu konutlar? Zonguldak merkez, Üzülmüş ve Çaycuma'da; İstanbul Arnavutköy, Tuzla ve Maltepe'de; İzmir Aliağa'da; Ankara Sincan'da; Bursa Mustafakemalpaşa'da, Kayseri Mimarşinan'da, Eskişehir Mamuca'da, Kütahya, Antalya ve daha birçok yerde binlerce vatandaş beş yıldır bekliyor, ortada ev yok ve bu vatandaşlarımız kiralalarını bile ödemekte inanılmaz zorluk çekiyorlar. Evlerine kavuşamadıkları gibi şimdi de bir soygunla karşılaşıyorlar. Nasıl bir söz verilmişti? Denilmişti ki: "Size yüzde 0,49 sabit faizle, iki yüz kırk ay taksitle ve yüzde 1 KDV'yle konut vereceğiz, konut sahibi olacaksınız." Şimdi vatandaşın önüne bir sözleşme koyuyorsunuz ve diyorsunuz ki: "Yüzde 1'lik olan KDV'yi biz yüzde 10'a çıkardık." Ardından da "Siz iki yüz kırk ayda ödeyecektiniz ama biz bunu yüz seksen aya indirdik ve o dönem 840 ile 1.100 lira arasında olan taksitleri biz neredeyse 20 kat artırdık ve 20 bin lirayı bulan taksitler ödeyeceksiniz." Bütün bunların sebebi, sizin "bir buçuk yıl, iki yıl" dediğiniz süre içerisinde sözünüzü tutmamanız. Bunda vatandaşın ne gibi bir suçu var? Vatandaş niye 20 bin liralarda bir taksit ödeyecek? Neden yüz seksen ayda ödemek zorunda bırakılıyor ve neden KDV'yi yüzde 10'a çıkardınız? Bunda bu vatandaşın ne suçu var? Sizin geç kalmanız nedeniyle yapmış olduğunuz hataların bedelini bu vatandaşın çekmesini istiyorsunuz. Böyle bir davranış kesinlikle devlette kabul edilemez. Projenin başında neyi vadettiyseniz, şartlar neyse hak sahiplerine bu şartlarda konutlarını teslim etmeniz gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, durum öyle bir vahim ki birçoğu peşinatlarını bile ödeyemeyecek durumda. Bazıları peşinatları için kredi çekmek istiyor fakat bankalardan kredi de alamıyor ve peşinatını ödeyemedikleri için sözleşmelerini imzalayamıyor. Bir bölümü bu şartlardan dolayı emlakçılara boyun eğmek zorunda kalıyor. Bu dar gelirli vatandaşlar bu öne sürdüğünüz ödemeleri nasıl yapacak? Bunu hiç soran, düşünen maalesef yok.

Bugün Murat Kurum yeni bir kampanya açıklıyor ve diyor ki: "Nasıl bugüne kadar dar gelirli vatandaşlarımıza uygun ödeme imkânlarıyla konutlar sağladıysak bugünkü kampanyada da Emlak Konut projelerini diğer gelir grubundaki vatandaşlarımıza uygun imkânlarla yatırım imkanı olarak sunuyoruz." Sayın Bakan "Diğer vaatleriniz ne oldu? Yıllardır yarattığınız mağduriyetleri giderdiniz mi? Bu mağduriyetleri giderdiniz de mi yeni vaatlerde bulunuyorsunuz?" diye size sormazlar mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, bitirin.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Devamla) - Bakın, sizin yüzünüzden vatandaşın devlete olan güveni sarsıldı. Sunduğunuz kampanyada en ucuz konut 5 milyon 650 bin lira; peşinatsız, bu evin tamamını krediyle almak isterseniz aylık 125 bin lira ödemek zorundasınız. "Aylık 125 bin lira ödeyebilecek olan orta ve dar gelirli vatandaşa hayırlı olsun bu proje." diyorsunuz. Asıl kime hayırlı olacağı belli; parası olan zenginler buradan 3'üncü, 4'üncü evlerini alacaklar, zenginliklerine zenginlik katacaklar, sizse halk için harcamanız gereken kaynağı gene bir avuç zengine transfer edeceksiniz. Bu hak sahipleri, sizden sizin yandaşlarınız gibi ne vergi kıyağı ne hibe istiyorlar; sadece 2019'da müjdelenen sabit ödeme ve yüzde 1 KDV haklarının geri verilmesini istiyorlar. Siz bu millete devletin şefkatli elini değil, devletin tokadını gösteriyorsunuz; yapmayın bunu, gelin, vatandaşlarımıza daha fazla kaynak ayırın ve bu mağduriyeti giderin.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar.

Buyurun Sayın Avşar. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerine YENİ YOL Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, iktidarın dar ve orta gelirli vatandaşlar için konut programının özeti: Ver vaadi, sonra unut. Bakın, ortada ciddi bir enkaz var, verilip tutulmayan sözler var, yıllarca bekleyen vatandaşlar var, ekseriyetle yükselen maliyetler var ve ertelenen projeler var ve bütün bunların karşısında, hâlâ eski sözlerin unutulup veya durdurulup yeni sözlerin verildiğini görüyoruz. Bakın, bugün tam da tartıştığımız konu, sürekli yeni vaatler verilirken akıllara gelen soru: Eskilerin akıbeti?

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) - Neymiş?

CEM AVŞAR (Devamla) - Anlatıyorum sayın milletvekilim.

Bakın, 2019 yılında 100 bin konut sözü verildi, Cumhurbaşkanımız kendi ifadesiyle “Bir, bir buçuk yıl içinde teslim edeceğiz.” dedi. Eyvallah. Sonuç, aradan dört yıl geçti, 100 bin konut ortada yok, üstelik hak sahipleri mağdur. Bakın, ilk başta bu taksitler 894 TL’yle başladı. Enflasyon, inşaat maliyetleri vesaire vesaire birçok kalem işine geldi, bir anda, tam on iki ay önce bu zamanlar 13.769 TL’ye çıktı. E, ödeyemeyenler ne olacak? O zaman öyle anlaşıp ödeyemeyenler ne olacak? Çaresizliğine terk mi edeceğiz onları?

Bakın, 2002’de yine Sayın Cumhurbaşkanımız tarihin en büyük sosyal konut projesini duyurdu, lanse etti; 250 bin sosyal konut iki yılda tamamlanacaktı. “Nerede bu konutlar?” diye soru önergeleri verdik, cevap noktasında, sadece 88 bin konutta kalındığını biz Bakanlıktan yazılı soru önergesiyle cevap aldık. Deprem, eyvallah; 50 küsur bin canımızı toprağın altına gömdük, milyarlarca dolarlık zararımız var, eyvallah; hepsini biliyoruz ama o zaman neden biz geçmişteki konutların tamamlanması için bir hız vermiyoruz ve yeni projeler anlatıyoruz? Eskilerin akıbetini vatandaş merak ediyor, önce eskileri tamamlamak gerekiyor.

Bakın, 23 Aralık 2023’ten bu yana yerel seçimlerle birlikte “650 bin konut yapılacak.” denildi, büyük lansmanlar yapıldı. Bakın, bugün verilen çıktıda Bakanlık bir proje açıklıyor. Nedir bu proje? Diyor ki: “25 projede 4.500 konutla dar ve orta gelirli için bir kampanya başlatıyoruz.” ama en düşük konut maliyeti 5 milyon 950 bin lira, üstelik yüzde 80’i için kredi kullanabiliyorsunuz ve 1+1 ev için 1 milyon 190 bin peşinat isteniyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEM AVŞAR (Devamla) - Tamamlıyorum efendim.

BAŞKAN - Buyurun.

CEM AVŞAR (Devamla) - Yani vatandaşın altmış ay vadeyle aylık 166 bin TL ödemesi lazım. Soruyorum size: Hangi orta gelirli vatandaş bugün bu şartları ödeyecek bir gelir grubuna sahiptir?

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Milletvekili ödeyemez.

CEM AVŞAR (Devamla) - Aynen Sayın Vekilim, milletvekili ödeyemez.

Değerli milletvekilleri, bakın, biz geçen hafta burada anlattık, çok konu var ama sözün özü şu: Bir, ranta dayanmayan arsa üretimini; iki, kendi finansmanını yaratan, bütçeye ek getirmeyen, hazineye de kaynak istemeyen, dünyada da birçok örneği olan konut finansman kurumu KFK’yi bir an önce hayata geçirmemiz lazım. Çağrımız net: Milletin oyalanmamasının, geçmiş sözlerin tamamlanmasının, konut sorununu çözme niyeti varsa da direkt, derhâl plansız, rant odaklı politikalarla vazgeçilmesi gerektiğinin altını bir kez daha çiziyor, bu düşüncelerle grup önerisini desteklediğimizi belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Akay...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

53.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, Karabük'ün hastane talebine ilişkin açıklaması

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Başkanım.

Karabük ilimiz sağlık yatırımlarından nasibini alamamış ve alamamakta olan illerimizdendir. Karabük'ümüzün merkez ilçesinde devlet hastanesi olmaması binlerce hemşehrimizi mağdur etmektedir. Karabük Üniversitesine bağlı olan Karabük Eğitim ve Araştırma Hastanesi ilimize yetersiz gelmektedir, buraya bağlı olarak çalışacak olan 150 yataklı ek hastanenin yapımı ise yıllardır söylentiden öteye geçememiştir. Hastanenin yoğun bakım üniteleri tam kapasite çalışmakta, hemşehrilerimiz aylar sonrasına ancak randevu bulabilmektedir. Yoksulluğun iliklerine kadar hissedildiği bu dönemde cebinde parası olmayan hemşehrilerimiz çevre illere giderek tedavi olmaktadır. Sağlık Bakanlığına ve iktidar yetkililerine çağrıda bulunuyoruz: Verdiğiniz sözleri yerine getirin, Karabüklü hemşehrilerimizin hastane taleplerine kulak verin, 150 yataklı hastanenin yapımını yatırım programına koyarak hemşehrilerimizin mağduriyetini giderin.

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- CHP Grubunun, Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul ve arkadaşları tarafından, TOKİ mağdurlarının yaşadıkları sorunların araştırılması amacıyla 18/2/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 19 Şubat 2025 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Aksaray Milletvekili Turan Yaldir.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA TURAN YALDIR (Aksaray) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Geçtiğimiz yıl 17 Şubat 2024 tarihinde bölücü terör örgütü PKK militanları tarafından şehit edilen Piyade Sözleşmeli Er Salih Ay'ı anarak sözlerime başlamak istiyorum. Türk milleti kahraman şehitlerini hiçbir zaman unutmayacaktır.

Kıymetli milletvekilleri, 2019 yılında AK PARTİ Hükûmeti tarafından dar gelirli vatandaşlarımızın konut ihtiyacını karşılamak için 100 bin konut projesi duyurulmuştu. Halka projenin en geç bir buçuk yıl içerisinde tamamlanacağı söylenmişti ancak üzerinden altı yıl geçmesine rağmen projeler TOKİ tarafından hâlâ tamamlanamamıştır. Nitekim, mevcut projeler teslim edilmemişken dün de Sayın Bakan peşinatsız yeni bir TOKİ müjdesi daha açıkladı. 2019'da açıklanan 100 bin konut projesi kapsamında seçim bölgem Aksaray'ın Hürriyet Mahallesi'nde de 600'ün üzerinde konutun inşaatına başlandı ancak hak sahipleri belli olduğu hâlde şu ana kadar teslim edilen hiçbir konut da olmadı. İnşaatların ihalelerini alan firmalar ise farklı zamanlarda artan maliyetleri gerekçe göstererek projeden ayrıldılar. Soruyorum sizlere: Memleketimizde kiralalar fırlamış, konut fiyatları uçmuşken TOKİ'ye bel bağlayan dar gelirli vatandaşlarımızın durumu ne olacak? Hayat bu kadar pahalıyken, asgari ücret daha yeni 22 bin TL, emekli maaşı 12.500 TL olmuş iken aylık ödemeleri 20-25 bin TL'yi bulan TOKİ taksitleri nasıl ödenecek? Üstüne üstlük teslimdeki bu gecikmeler nedeniyle vatandaşlara ilk açıklanan şartlar da değiştiriliyor, vatandaşlarımız tekrar tekrar mağdur ediliyor. Vatandaşımızın ödediği paralar yüksek enflasyona ve faize gidiyor, maalesef borç yine yerinde sayıyor. Üstelik, ödemeler memur zammına endeksli olduğu için yılda 2 kere de zam geliyor. Toplu konut projeleri rant projeleriyle

değil vatandaşlarımızın barınma hakkını koruyacak politikalarla ele alınmalıdır. Türk milletinin alım gücü her geçen gün düşerken, konut sahibi olmak hayal, ev kiralamak imkânsız olmuşken AK PARTİ iktidarının TOKİ aracılığıyla halkı oyalama politikası bir an evvel son bulmalıdır diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez.

Buyurun Sayın İrmez. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tüm Türkiye halklarını ve cezaevinde haksız, hukuksuz bir şekilde rehin tutulan tüm yoldaşlarımızı saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Araştırma önergesine konu olan mesele AKP iktidarının yine söz verip hayata geçirmedeği projelerinden, vaat siyasetinin en tipik örneklerinden aslında bir tanesi. 2019 yılında yurttaşa verilen 100 bin TOKİ konutu sözü hâlâ yaşama geçirilmemiştir. İktidarın müsebbibi olduğu ekonomik krizin faturası, inşaat sektöründeki maliyet artışı günahsız yurttaşa yüklenmiştir. Seçim zamanı verilen sözler buhar olup uçmuş, yok olmuştur âdeta. Ortada, kabahatini kabullenen ne bir muhatap ne de sorumluluğunu yerine getirmek isteyen bir irade söz konusudur. Barınamayan yurttaşlar, depremzedeler bir muhatap arıyor ama maalesef bulamıyor. Verilen sözler ne zaman tutulacaktır? Yıllardır dışından tırnağından artırıp bir ev sahibi olma hayaliyle yaşayan yurttaşın ihtiyacı karşılanacak mıdır? Aslında cevaplanması gereken sorular bunlar. Mazeretlerin, doyurucu olmayan sözlerin dile getirilmesinin hiçbir faydası yoktur.

Değerli milletvekilleri, Şırnak'ta da aslında çözülmeyen ve “etap dışı” olarak adlandırılan büyük bir sorun söz konusudur. Kent ablukaları zamanında, 2016'da Şırnak ve ilçelerinde evler ve iş yerleri bizzat devlet tarafından yıkıldı, binlerce yurttaş, Şırnaklı göçe zorlandı. Yaşatılan vahşetin izleri hâlâ kentlerimizde duruyor. 2016 yılında ilan edilen sokağa çıkma yasaklarında evleri yıkılan yüzlerce aileye, üzerinden tam dokuz yıl geçmesine rağmen hâlen arsa bedeli veya konut verilmiş değildir. Bu aileler, maalesef, bilinçli bir şekilde etap dışı olarak bırakılmışlar. Hak gasbına uğrayan aileler Mardin 3. İdare Mahkemesine başvurmasına rağmen, 5 Ekim 2021 tarihinde açılan dava aileler lehine sonuçlanmasına rağmen, mahkeme kararı üzerinden geçen üç yıldan fazla süre, evlerin yıkılmasının üzerinden de dokuz yıl geçmesine rağmen mağdur ailelerin sorunları hâlâ çözüme kavuşturulmuş değildir. İnsanların hem evleri yıkıldı hem de hakları olan evler yurttaşa teslim edilmedi. Teslim edilmeyen ev sayısı Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün verdiği verilere göre toplam 318'dir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Devamla) - Teslimatı yapılmayan TOKİ konutlarının çoğunda tesisatlarından kaynaklı sorunların yaşandığına, ısınma problemlerinin olduğuna ve tapularının verilmediğine dair şikâyetler söz konusudur. Daha önce bütçe döneminde de dile getirmiştik, çözüm üretileceğine dair kamuoyuna yapılan açıklamalar da oldu fakat geçen süreye rağmen adım atılmış değil ve maalesef atılmıyor da. Talebimiz etap dışı bırakılan Şırnaklıların bir an önce evlerine kavuşmasıdır, zararlarının tazmin edilmesidir, hak kaybına uğramamalarıdır. Sadece Şırnaklıların değil önergeye konu olan TOKİ konutları sorununun da çözülmesi ve bunun takipçisi olunması bizlerin ve Meclisin sorumluluğu altındadır. Araştırma komisyonuna elbette ki destek veriyoruz ve komisyon araştırması açılmasının da gerektiğini belirtiyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Demir.

Buyurun Sayın Demir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA DEMİR (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP Grubu tarafından verilen araştırma önergesi münasebetiyle huzurunuzdayım. Bir defa, AK PARTİ son yirmi üç yılda tam 5 milyon vatandaşımızın ikamet ettiği 1 milyon 587 bin konut yapmıştır arkadaşlar ve bu, bizim en gurur duyduğumuz, önemli çalışmalarımızdan bir tanesidir. Bizler dar gelirli ailelerimizin konut sahibi olması için her türlü adımı atmış bir iktidarız.

Sayın Cumhurbaşkanımızın -sözünü ettiğiniz- 2019'da söylediği 50 bin ve 100 bin sosyal konutun ne olduğunu anlatacağım şimdi size. Bu, Türkiye'nin dört bir tarafında TOKİ eliyle yürütülen ve vatandaşlarımızın ev sahibi olmasını amaçlayan bir projedir. Bakın, 50 bin konut... Başlanan bu 50 bin konutta 40.454 kişi konut sahibi olmuştur arkadaşlar. 100 bin sosyal konutta da 86.654 sözleşme yapılmış, satış sözleşmesi ve bunlardan 56.907 tanesi de hak sahiplerine teslim edilmiştir. Şimdi buradan sizi dinliyorum, bir taraftan da verilere bakıyorum, gerçekten hayret içerisindeyim. Burada şunu vurgulamak isterim: Ayrıca, 2020 yılında yaşanan pandemi süreci, 2023 yılında yedi yüz yıllık bir deprem felaketi ve olağanüstü gelişmeleri de göz önünde bulundurduğumuzda gerçekten bunun büyük bir başarı olduğunu düşünüyoruz. Evet, biraz aksaklıklar olmuştur ama netice itibarıyla, biz, dar gelirli insanlarımızı ev sahibi yapma hedefimizden asla vazgeçmedik.

Ödeme koşullarına gelince, evet, zaten demin de söyledim, temel hedefimiz uygun şartlarda, TOKİ münasebetiyle, aracılığıyla konut sahibi yapmaktır. Ayrıca, bu proje kapsamında yapılan konutların sözleşmeleri de imzalanarak taksitler konutlar teslim edildikten sonra ödenmeye başlamıştır.

Bir de bir şey daha, üzerinde hassasiyetle durulması gereken konu, sonradan konut sahibi olan arkadaşlarımızın şartları çok gündeme geldi. Bakın, bu arkadaşlarımızın, daha önce konut sahibi olan hak sahiplerinin sözleşme değerleri üzerinden, yine aynı sözleşmelerde yer alan artış oranı üzerinden satış bedelleri oranı belirlenmektedir. Öyle söylediğiniz gibi afaki bir süreç yoktur ve afaki rakamlar da söz konusu değildir. Burada samimi bir çözüm arayışından çok, siyasi manipülasyon aracı olduğunu düşünüyoruz bu araştırma önergesinin. Bakın, eğer CHP gerçekten dar gelirli vatandaşlarımızın konut sahibi olmasını önemsiyorsa yıllardır yönettikleri belediyelerde neden tek bir sosyal proje yoktur? Neden bir sosyal konut projesi üretmediler? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Nereyi yönetmişiz ya! Yıllardır nereyi yönetiyormuşuz ya! Allah aşkına, yirmi iki yıldır iktidardasınız, hâlâ CHP'ye saldırıyorsunuz ya!

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Batıkent'te öğrendi herkes konut yapmayı, Batıkent'te!

BAŞKAN - Buyurun, toparlayın.

MUSTAFA DEMİR (Devamla) - Seçim öncesi verdiğiniz yüz binlerce konut vaadinin kaçını gerçekleştirdiniz? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Batıkent'te öğrendi herkes!

MUSTAFA DEMİR (Devamla) - Kaç bölgede kaç tane kentsel dönüşüm yaptınız?

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Siz söyleyin, ne yaptınız, ne vadettiniz, neyi yaptınız ya! Yirmi iki yıldır iktidardasınız! Yapmayın Allah aşkına ya!

MUSTAFA DEMİR (Devamla) - Allah için soruyorum size, kaç adet konut teslim ettiniz? Bırakın kaç adet konut teslim ettiğinizi; arkadaşlar, seçim öncesi verdiğiniz sözleri bile unuttuğunuzu söylediniz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Türkiye'ye belediyeciliği biz öğrettik, biz!

MUSTAFA DEMİR (Devamla) - Bakın, biz deprem bölgesinde deprem felaketinden sonra vatandaşlarımıza ne yaptık biliyor musunuz?

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - O yüzden mağdur herkes deprem bölgesinde!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Onun için hâlâ konteynerlerde, çadırlarda yaşıyorlar.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Konteynerlerde sular altında herkes.

MUSTAFA DEMİR (Devamla) - 201.431 konut teslim ettik. Sizler “Deprem altında kalır bu Hükümet.” diye elinizi ovuştururken biz ne insanlarımızı depremin altında bıraktık ne kendimiz kaldık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Biz elimizi insanımız için hiç ovuşturmayız, saçma sapan konuşmayım! Yanlış söylüyorsunuz.

MUSTAFA DEMİR (Devamla) - Evet, ne vatandaşlarımızı sahipsiz bıraktık ne de onları dışarıda bıraktık.

CEVDET AKAY (Karabük) - Yalan söylüyorsunuz, yalan! Siz onu söylüyorsunuz, biz onu söylemeyiz.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Kendiniz söyleyip kendiniz övünüyorsunuz.

CEVDET AKAY (Karabük) - Bu halk bizim başımızın üstünde, öyle bir şey yok!

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Halkın arasına gideceksiniz, halkın içinde gezeceksiniz; bakalım hangisi doğru.

CEVDET AKAY (Karabük) - Siz üç gün sonra deprem bölgesine gidebildiniz, üç gün sonra!

MUSTAFA DEMİR (Devamla) - Bizler, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, laf değil iş üretmeye devam edeceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CEVDET AKAY (Karabük) - Üç gün sonra deprem bölgesine gittiniz, üç gün sonra!

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi, Yontar rahatsızdı. Rahatsızlığın gitmiş senin, bundan sonra artık sen rahatsız değilsin, tamam mı?

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Çünkü müdahale etmek zorunda kaldım Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Bayraktutan...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

54.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Şavşat Belediyesinde işten çıkarılan ve emekli edilen işçilere ilişkin açıklaması

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şavşat Belediyesindeki kadrolu 10 işçi, Belediye Başkanı ve yönetimince zorla emekliye sevk edilmiştir. Belediye yönetimi ekonomik sebepleri öne atarak işçilerin aylık 90 bin TL maaş alacakları gibi yanlış bilgilerle algı yaratma sürecine girmiş ancak zamlı şubat maaşları 60-67 bin lira olarak maaş bordrolarına yansımıştır. Zorla emeklilik yılbaşından önce olsaydı işçiler emekli maaşlarında aylık 8-10 bin TL fazla alacaklardı. Özellikle yılbaşı sonrası beklenerek en düşük emekli maaşı almaları sağlanmış; açıkça hak, ekme ve işçi düşmanlığı yapılmıştır. Belediye Başkanının işçi çıkarırken aynı anda 4 işçiyi ilk etapta işe aldığı ve çalıştırmaya başladığı görülmüştür. Belediye Başkanı, işten çıkarmayı altı ay önce işten çıkarılan 31 kişinin Şavşat Adliyesinde görülen işe iade davasının duruşmasından bir gün

önce yaparak tüm işçi ve emekçilere rest çekmiştir. İşten çıkarılan 31 işçi ve son olarak 10 belediye emekçimizin hukuk mücadelesi sürmekte ve titizlikle takip edilmektedir. Kamuoyunun dikkatine saygıyla sunuyorum.

Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Dinç...

55.- Mersin Milletvekili Faruk Dinç'in, Diyarbakır'da yaptıkları çalıştaya ilişkin açıklaması

FARUK DİNÇ (Mersin) - Bismillahirrahmanirrahim.

Herkesin yaptığı gibi biz de Diyarbakır'da Kürt meselesine “İnsani Çözüm” ismi altında bir çalıştay yaptık. Kardeşiz dedik ama kardeşliğin edebiyatını yapmadık, bizi kardeş kılan İslam'dır dedik. İslam'dır dediğimiz için birileri hopluyor zıplıyor. Başkaları da çalıştay yapıyor, ses yok hatta el yükselten, devlet vadeden zat tüm tuşlara basarak HÜDA PAR'a iftira atıyor. Biz biliyoruz, sizin düşmanlığınız İslam'adır, derdiniz İslam'lardır. Kürt meselesinin sebebi Kemalizm'dir, çözümü de İslam'dadır. Siz, bize çözümün zehri olan Kemalizm'i öneriyorsunuz, bize bu zehri yutturmaya çalışıyorsunuz. Kemalizm zehirdir, biz bu zehri yutmayacağız. İlacımız olan aziz İslam'la kardeş olacağız ve hep birlikte, Türk'üyle, Kürt'üyle, Arap'ıyla, Zaza'sıyla kardeşçe bu ülkede yaşayacağız.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Zehir olan sizin bölücülüğünüzdür! Zehir de sizsiniz, bölücü de sizsiniz!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Ya, sen burada oturmayı Kemalizme borçlusun!

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Bu Meclis, Atatürk'ün kurduğu bir meclis! Cumhuriyetin Meclisi!

FARUK DİNÇ (Mersin) - Bizim hakkımızda iftirada bulunanlarla ayrıca mahkeme...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - İftira değil!

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Özdağ.

56.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Değerli Başkanım, çok değerli milletvekilleri; biraz önce Mustafa Demir Milletvekilimiz bir konuşma yaptı 100 bin konutla ilgili.

Aylar yıllar önceydi, elime bir fener aldım, bu şikâyetler gelmişti, Balâ'ya gittim; geceleyin orada bir şeyler yaptım elimde fenerler, lüks lambaları, gaz lambaları, bunlarla beraber. Arkadaşım sordu “Ne yapıyorsun?” dedi. Sinoplu Diyojen gündüz “Anadolu'da adam arıyorum.” demişti, ben de burada Sayın Erdoğan'ın TOKİ konutlarını arıyorum demiştim. Sonra bu TOKİ konutlarını yaptınız, hâlâ teslim etmediniz. Manisa Durasıllı'da bu konutlarla ilgili bir tabela vardı, “18/9/2022 tarihinde bitecek.” diyorsunuz, bir tane temel bile yoktu; sonra orayı da yaptınız, hâlâ teslim edilmedi. Ardından, Denizli'de 2.500 konut vardı.

Şimdi açık ve net söylüyorum: Buradan bir soru önergesi vereceğim; 2019 neresi, 2025 neresi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederim.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Bitiriyorum efendim.

Bu 100 bin konutla ilgili eğer Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı bana kalem kalem gönderirse size söz veriyorum, çıkacağım burada anlatacağım ve sizden özür dileyeceğim. Çoğu yerler yapılmadı, önce onları yapın.

Sonra bu, Tuzla'daki konu var.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederim Sayın Özdağ.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Bakın, bu binalar geç bitti müteahhitlerin hatası nedeniyle, 5.570 konut; yüzde 1 KDV vardı yüzde 10 yaptınız. Ardından, iki yüz kırk ayda ödenecekti, yüz seksen aya indirdiniz. 1.800 lira ile 2 bin lira arasında bir fiyat vardı, onu da 14 bin lira ila 22 bin liraya çıkardınız. Bu Tuzla mağdurlarını halledin ve onlardan özür dileyin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Özdağ.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.47

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.18

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Muhammed ADAK (Mardin)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 59'uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Niğde Milletvekili Cevahir Uzkurt ve Kars Milletvekili Adem Çalkın ile 131 Milletvekilinin Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2859) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Niğde Milletvekili Cevahir Uzkurt ve Kars Milletvekili Adem Çalkın ile 131 Milletvekilinin Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2859) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 192) ²

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 192 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan 1'inci maddesi kabul edilmişti.

Teklifin görüşmelerine 2'nci madde üzerindeki önerge işlemleriyle devam edeceğiz.

2'nci madde üzerinde 2'si aynı mahiyette olmak üzere 4 önerge vardır.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 192 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Selçuk Özdağ	Bülent Kaya	İdris Şahin
Muğla	İstanbul	Ankara
Mehmet Emin Ekmen	Mehmet Karaman	Mustafa Bilici
Mersin	Samsun	İzmir
Şerafettin Kılıç		Necmettin Çalışkan
Antalya		Hatay

² 192 S. Sayılı Basmayazı 18/2/2025 tarihli 58'inci Birleşim Tutanağı'na ektir.

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Ceylan Akça Cupolo	Semra Çağlar Gökalp	George Aslan
Diyarbakır	Bitlis	Mardin
Ömer Faruk Gergerlioğlu	Burcugül Çubuk	Sırrı Sakik
Kocaeli	İzmir	Ağrı

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önerelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
SÖZCÜSÜ CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önereler üzerinde ilk konuşmacı Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan.

Buyurun Sayın Çalışkan. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Torba kanun teklifinin 2'nci maddesi TÜBİTAK burslarıyla ilgili. Yasa teklifi malum olduğu üzere 9 maddeden oluşuyor, 8'ini Anayasa Mahkemesinin iptaliyle görüşüyoruz. Burada esasen bizim sormamız gereken şey şu: İktidar gerçekten çözüm üretmek, aziz milletimizin dertlerine deva olmak mı istiyor yoksa alay mı ediyor? Bugün bu görüştüğümüz yasa teklifi, bu milletle alay edildiğinin bariz göstergesidir. 9 madde; 8'i, Anayasa Mahkemesi iptal etmiş, onun için. Peki, yasa ne içeriyor? Yasadaki kelimeler "ceza" "ayar" "burs" "vergi muafiyeti" "bütçe" "fon" "idari para cezası". Sadece bütçeyle ilgili, vergiyle ilgili yasa. Burada görüyoruz ki yasa, sadece bürokrasinin işlerliğini sağlamak... Zaten, hani milletin derdine derman olma hesap edilmediği için, Anayasa Mahkemesi tümünü reddettiği hâlde "Bari bu defa biraz düzgün çalışalım, bu milletin zamanını boşa harcamayalım, neler eksikmiş, düzgün kontrol edelim." de denmiyor, Komisyona gelip iki gün içerisinde apar topar, yangından mal kaçırmacasına geçiriliyor.

Şimdi, burs maddesinden bahsediyoruz, elbette kulağa hoş geliyor. Gönül ister ki yandaş çetelere, faizcilere, ihalecilere hortum verilinceye kadar burs verilsin ama heyhat, bugüne kadar icraatların hemen hemen tümü kuşkuyla karşılandığı için doğal olarak yapılan işte de bir bityeniği arıyoruz; biliyoruz ki bunun altından da mutlaka bir şey çıkacak, şaşırmıyoruz da.

TÜBİTAK bursu verilecekmiş. Yahu siz TÜBİTAK'ı düşünüyorsanız... Önce akademisyenleri düşünün. Akademisyenler açlık sınırında maaş alıyor, kadroları yok. Yirmi yıl, yirmi beş yıl süreyle her yıl "Acaba bu yıl işime son verilecek mi?" diye bunun acısını yaşıyor. Binlerce doktoralı işsiz geziyor. Üniversitelerden mezun olmuş on binlerce insan asgari ücretin altında ücretli kölelik sayılabilecek rakama ücretli öğretmenliğe talim ediyor. Bunların hiçbirine çözüm aranmıyor ama bir okus pokusla TÜBİTAK burs verecekmiş. Merak ediyorsunuz; bu burs kime verilecek, hangi şartlarda verilecek, ne kadar süreyle verilecek, niçin verilecek? Bunların hiçbirisi belli değil. Burs yetkisini al, gerisini... Bu millete çok acılar yaşattınız.

Bakın, İstanbul Belediyesinin bir burs hikâyesi bu Mecliste aylarca konuşuldu, başörtülülere bile töhmet altında bıraktınız. Onun için öyle özel statülü burs olmaz. Siz gerçekten burs verecekseniz Kredi Yurtlar Kurumundaki öğrencileri düşünün. İki hafta sonra ramazan ayına gireceğiz. Biliyoruz, ramazan ayında iftar saatinden iki saat sonra öğrencilere sıra geliyor. Öğrencilerin yemek kalitesi ortada. Bir öğrenci düzgün beslensin ki eğitimini düzgün alsın. Kredi Yurtlar Kurumunu, diğer öğrencileri, mezunları, bunların hiçbirisini gündeme almayıp bir bursla gelmek gerçekten soru işareti doğuruyor.

Değerli milletvekilleri, burada üniversite çalışanlarına... Burstan öte gencimiz burs değil iş istiyor; böyle sadaka alırcasına birilerinin yardımıyla yaşamak değil geleceğe güvenle bakmak istiyor. Tabii, bu ülkede denetim hiç bir konuda yok, can güvenliği yok. İşte otel yangını, işte maden ocakları, iş kazaları... Bunlar denetimsizlikten oldu, denetimsizlikten. İşte son ölümler... Denetimsizlikten bunlar yaşanırken herhâlde bursların denetimini beklemek de zannederim ki büyük bir safdillik olur. Bu açıdan, bu yasa teklifi tümüyle torba, cümbüş ve kafa tutma yasa teklifi. Bu yasa teklifinin hiçbir maddesi milletimizin yaralarını saracak, beklentilerini karşılayacak herhangi bir çözüm üretecek değil. Bu bir kılıfla apar topar çıkarılmaya çalışılan, içeriği de Anayasa Mahkemesiyle tartışmalı bir yasa teklifi ama özünde de dertlere derman olmayan bir yasa teklifi.

“TÜBİTAK” deyince... Bu ülke geleceğe güvenle bakmak istiyor. En berbat kurumlar içerisinde YÖK’ün, çalışan öğretim üyelerini, öğretim elemanlarını nasıl mağdur ettiğini görüyoruz. İsme, zata mahsus kadro açılmak zorunda kalınıyor bir zorunluluktan; bunları çözün ama bunlar yok. Belli ki TÜBİTAK’ın bu yasayla birlikte...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Torun...

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

57.- *Ordu Milletvekili Seyit Torun’un, AK PARTİ Genel Başkanının kişi başına düşen millî gelir hesabına ilişkin açıklaması*

SEYİT TORUN (Ordu) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

AK PARTİ Genel Başkanı bugün yine bir yeni Türkiye güzellemesi yaparak “Kişi başına düşen millî gelir 3.600 dolardan 15 bin doların üzerine çıktı.” dedi. Öncelikle, Erdoğan’ın ülke verilerinden haberi yok. Ticaret Bakanlığının geçen ay yayınladığı verilere göre Türkiye’de kişi başına düşen gelir 13.243 dolar; Erdoğan’ın gönlünden kopmuş, 2.000 dolar daha ekleyivermiş. Cumhurbaşkanı “Ya hesap bilmiyorsunuz ya da hesabınız bozuk.” derken kendi hesabını kastediyor olsa gerek. Erdoğan’ın abaküs hesabına göre Türkiye’de kişi başına gelir 4 katına çıktı. Yalnız, kişi başına gelir hesabı o şekilde yapılmıyor. Ekonomi uluslararası bir rekabet alanı olduğu için, diğer dünya ülkelerinin millî gelirleri üzerinden yapılan bir karşılaştırmayla gelirlerin durumu belirleniyor. Türkiye kişi başına gelirden dünya genelinde 64’üncü sırada, ülkemiz yirmi üç yılda bir arpa boyu yol alamadı. 2003 yılında kişi başına millî geliri bizim yarımız olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Niğde Milletvekili Cevahir Uzkurt ve Kars Milletvekili Adem Çalkın ile 131 Milletvekilinin Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2859) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 192) (Devam)*

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Ağrı Milletvekili Sırrı Sakık.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Sayın Başkan, sevgili arkadaşlar; herkese iyi bir akşam dilerim, sevgiler.

Şimdi, burada hep yazıyor ya “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” diye, koca bir yalan. Egemenlik bu topraklarda bir avuç egemenindir. Öyle halk yok içinde, millet falan yok, halkın iradesi yok; Meclis var, Meclisin iradesi yok; yerel yönetimler var, yerel yönetimlerin etkisi, yetkisi yok. Dilediğiniz gibi yasalar çıkarıyorsunuz ve gasbediyorsunuz.

Daha 31 Mart seçimlerinde Van’da 14’te 14 yapan Van halkı bugün de sokaklarda, iradesine kayyum atandı. “Benim irademe dokunmayın.” diyor ve sokakta, her gün oradaki polisler onlara düşman muamelesi yapıyor. Siz kimsiniz Allah aşkına ya! Kolluk kuvvetleri misiniz yoksa çete misiniz ya? Oradaki insanlara kendi demokratik haklarını savundukları için böyle acımasızca saldırıyorsunuz.

Sevgili arkadaşlar, dönüp diyor ki bütün AKP’liler, ne söylüyorlar biliyor musunuz: “Hakkında dava açılmayan yok muydu?” Vallahi, biz Kürt siyasetinin bütün aktörleri, hakkımızda çok dava açıldı; davalar açılmamışsa siz yeni davalar uydurursunuz.

Bakın, size burada bir kare göstereyim. Burada, sol tarafta, Hilal Belediye Başkanı yedi yıl ceza aldı. Sizin o sevgili şovmen İçişleri Bakanınız Süleyman Soylu’nun yanında, diğer tarafında da Uludere Belediye Başkanı, o da üç buçuk yıl aldı; ikisi de görevlerini sürdürdü. 31 Martta, bu sol taraftaki yine Belediye Başkanı şu anda Şırnak’ta. Hukuk böyle işliyor sizden olunca. Bakın, ne yapmış? İhaleye fesatlık, belediyede yolsuzluk, aklınıza ne geliyorsa hepsini tek tek yapmış ama bunlarla ilgili tek bir işlem yok.

Sevgili milletvekilleri, sevgili AK Partililer; hani siz bizimle barışıyordunuz, hani silahları toprağa gömüyordunuz, hani bir barış iklimi yaratacaktınız? Ama silahsız insanlara silahlı örgüt muamelesi yapıyorsunuz, onların hakkında uyduruk davalar açıyorsunuz, onları cezaevine gönderiyorsunuz ve kayyum atıyorsunuz. Ne yapıyorsunuz biliyor musunuz? Vallahi yankesicilik yapıyorsunuz; Kürt’ün iradesine kayyum atıyorsunuz ve yankesicilik yapıyorsunuz, hırsızlık yapıyorsunuz.

Bakın, bugün ne oldu? Bugün Ağrı Belediye Başkanımız Hazal Aras hakkında alelacele bir dava açıldı. Biz, 31 Mart seçimlerinde ne yaptık biliyor musunuz? Sizin dışarıdan gönderdiğiniz o kolluk kuvvetleri... 7 bin insan Ağrı’ya geldi, sandıklarda işgal vardı ama Ağrı halkı “Dur bir dakika, size bu kentin iradesini teslim etmeyiz.” dedi ve Ağrı halkı büyük bir farkla seçimleri aldı. Bugün Hazal Aras’la ilgili -alelacele- bir dava ve davada ne söyleniyor biliyor musunuz? 2012 yılında, tam on üç yıl önce 8 Mart Dünya Kadınlar Günü’yle ilgili bir çalışma yapılmış. O dönem Doğubayazıt Belediye Başkanını telefonla aramış, telefonda Belediye Başkanına “ablacığım” demiş. Savcı ne diyor? Diyor ki: “Bu bir örgüt dilidir.” Ya, Allah aşkına, hepiniz Türk’sünüz. Türkçede “abla” ve “ağabey” dışında söz kullanılır mı? Sevgili Hazal beni aradığında da “sevgili ağabeyim” “ağabeyciğim” der. Ya, insan bu kadar vicdansız olabilir mi ya! Siz bizim irademizi gasbediyorsunuz. Bu kadar uyduruk şeylerden de suç yaratmayın. Bu gelenek, ne geleneğiymi biliyor musunuz? Vallahi, FETÖ geleneğiymi. Siz onların yanında eğitim gördünüz, şimdi FETÖ’yü aratmıyorsunuz. Vallahi, insanlar artık FETÖ’yü arıyor, siz FETÖ geleneğinden kumpas kuruyorsunuz ve halkın iradesini yok sayıyorsunuz. Bu koşullarda nasıl barış sağlayacaksınız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SIRRI SAKİK (Devamla) - Sevgili arkadaşlar, bakın, bu uygulamalar sıkıyönetim dönemlerindeydi, askerî darbelerin olduğu dönemlerdeydi. Sizin en çok tepki gösterdiğiniz hani o tek parti döneminde var ya kayyum artıkları, o dönem vardı. Vallahi, sizin ne tek parti döneminden bir farkınız var ne de o askerî darbelerden bir farkınız var.

Size bir şey söyleyeyim: Ey Ağrı halkı duyun; ey Kürtler, ey Türkiye demokrasi güçleri; bunlar gaspçı, bunlara karşı birleşin! Emin olun, siz bin kez kayyum atasınız bile bu halk size bin kez cevap

verecek; sizin kayyumlarınıza teslim olmayacak, hukuksuzluğunuza teslim olmayacak. Biz bir hukuk mücadelesi veriyoruz, bu mücadeleyi büyüteceğiz, sizi de hukuka davet ediyorum ve iyi akşamlar diliyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, kayıtlara geçmesi açısından söylüyorum: Tüm iddiaları reddettiğimizi bildirmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Gerçekleri söylüyorum, hiçbir iddia değil; bunların hepsi gerçek ya! Allah'tan korkun ya!

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 192 sıra sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 2'nci maddesinde geçen "tabi" ibaresinin "bağlı" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin	Nail Çiler	Ömer Fethi Gürer
Adana	Kocaeli	Niğde
Gülcan Kış	Nurten Yontar	Tahsin Ocaklı
Mersin	Tekirdağ	Rize
Aliye Timisi Ersever	Gizem Özcan	Nermin Yıldırım Kara
Ankara	Muğla	Hatay
Elvan Işık Gezmiş		Sibel Suiçmez
Giresun		Trabzon

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Teklifi, Anayasa Mahkemesince muhtelif kanun ve kanun hükmünde kararname hükümlerine ilişkin olarak verilen iptal kararlarıyla ilgili düzenlemeler içermektedir. Yürürlük ve yürütme maddesi hariç 9 kanun maddesinin 8'i iptal kararından oluşmaktadır. 2'nci madde, Cumhurbaşkanlığının kanun hükmünde kararnamesinin iptalini içermektedir.

Öncelikle, sağlıklı bir kanun düzenlemesi yapılmadığının ve kanun hükmünde kararnamelerin de Anayasa'ya aykırı olduğu için iptal edildiğinin bu kanun teklifi açık göstergesidir. Anayasa 19 kez değiştirilmiş, yetmemiş, kanunlar delik deşik edilerek kararnamelerle ülke yönetmek ister duruma getirilmiştir. Anayasa Mahkemesinin Anayasa'ya aykırı olduğunu belirlediği 2 maddenin iptal kararı altı yıl sonra ele alınabilmiş ve on iki ay düzenleme için de süre tanınmıştır.

Kanun teklifinin 2'nci maddesi, TÜBİTAK'ın öğrenim ve üstün başarıyla kendini gösteren gençleri izleyip, onları yetiştirme ve geliştirmede yükseköğrenim öğrencilerine sağlanan burs ve kredilere tabi olmaksızın burs vermesi yönündedir. Özünde, öğrenci bursları ve kredilerinin yalnız TÜBİTAK için değil tüm öğrenim gören öğrenciler için de artırılması ve başarılı öğrencilerin de ek olarak desteklenmesi doğru olandır. Burada belirlenen kriterlerde seçimler ve tercihler önemlidir.

Değerli milletvekilleri, kanunun içeriğinde TÜBİTAK olunca doğal olarak dünyada teknolojik gelişmelere ve ülkemizde olması gerekenlere de bir bakmak gerekiyor. Dünyada gelişmiş ülkeler Endüstri 5.0'a geçmiş bulunuyor. Türkiye olarak Endüstri 3.0 ile 4.0 aralığındayız. Endüstri 1.0 genel olarak buhar makinelerinin bulunmasını, sanayi devriminin başlangıcını; Endüstri 2.0 telgraf ve telefonun bulunmasıyla oluşan dönemi; Endüstri 3.0 bilgisayarla oluşan süreci; Endüstri 4.0 yapay zekâ ve robotlarla doğan sanayideki gelişmeleri; Endüstri 5.0 ise duygusal zekâ ile teknoloji buluşması simgeleriyle tanımlanabilir.

Teknolojinin hızla gelişmesinin yanında, insanın çalışmaktan çok aklıyla yürütülen bir sanayi ve yaşam evresine doğru hızlı bir dönüşüm yaşanmaktadır. Doğal olarak bu yarışta olabilmek için -en önemli süreçte- AR-GE yatırımları ve üniversiteler de önemli ölçüde öne çıkmaktadır. Bilginin oluşması kadar kullanılması, değer bulması, yönetilmesi de önemlidir. Bütçe görüşmelerinde sık sık ifade ettiğimiz gibi, AR-GE yatırımlarının bazı kurumlarda artırılmasına ve bu bağlamda teknolojik gelişmenin önünün açılmasına yönelik yapılması gereken çok iş vardır. Endüstri 4.0'la ortaya çıkacak robotların sanayide artacak varlığıyla oluşacak işsizliğin bugünden doğru planlanması gerekir. Yapay zekâ teknolojilerinin getirdiği riskleri yönetebilmek için altyapının iyi hazırlanması şarttır. Liyakate dayalı, bilgiyle buluşan gençlerin yurt dışına gidişinin önüne geçecek destek ve katkıların sağlanması, ihtiyaç ve öncelikle ele alınması gereken önemli konuların başında gelmektedir. Özel sektörde başta savunma sanayisinde sağlanan gelişmelerin genelde tüm kurumları kapsayacak biçimde geliştirilmesi ve sağlanan başarılarla kamunun da içinde olması sağlanmalıdır. Sonuçta katma değerli ürün üretimiyle ortaya çıkacak kâr, özel sektörü yurt dışından gelecek tekliflere açık kılmanın yanında, bir anda en önemli üretim alanlarının yabancı ülkelere satılmasına da kapı aralayabilir. Kamunun da bu bağlamda desteklenmesi ve alternatif olarak geliştirilmesi önemlidir. Örneğin ülkemizin de “Turququality” diye yurt dışında Türk markası yaratmak için ciddi devlet desteği verdiği özel sektör kuruluşları oldu. Ülkemiz insanından alınan vergilerle sağlanan destekler bazı firma ve şirketlerin yabancılara satılmasıyla boşa gitti. Bu satılanlarla ilgili Bakana sorduğumda 15 büyük firmanın satıldığını ifade etti. Büyük firmalar ile hem marka yatırımımız hem de ülkemiz adına önemli bir varlığımızken şirket sahibinin satmasıyla mahrum kaldık. İşin daha vahimi, yine Bakanın soruma verdiği yanıtta, bu yolla destek verilen bazı firmalara yabancı ülkelere satıldıktan sonra da Türk markası varsayımıyla para verildiği ifade edildi. Bu destekler Türk firması olmadığı ve yabancı firma olduğu hâlde nasıl yapılır?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, toparlayın.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) - “Milyonlarca liranın yabancıya aktarılmasına göz yumanlar ve bu konuda sorumlu olanlar için ne yapıldı?” sorumuz boşlukta kalmaktadır. İşçisine, esnafına, emekçisine vereceği üç beş kuruş için kılı kırk yaranlar, yabancı ülkelerin firmalarına yapılan satışlar sonrası haksız ödemeler karşısında suspus oluyorlar. Neden? Nasıl? Ülke kaynakları bu yolla peşkeş çekiliyor.

Değerli milletvekilleri, dünyada her gelişmenin doğrudan yansıdığı coğrafyamızda teknoloji ve bilim önceliğimiz olmalıdır. Burada da yetişmiş insan gücünün önemi büyüktür. O nedenle siyasi kaygılarla düşünüp değerlendirme yapılmayacak kadar önemli bir konuda liyakat ve bilgiye destek

önemlidir. Mustafa Kemal Atatürk'ün işaret ettiği gibi "Eğer bir gün benim sözlerim bilimle ters düşerse bilimi seçin." diyebilen yöneticilere ülkemizin ihtiyacı vardır diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "yeniden düzenlenmiştir" ibaresinin "değiştirilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Bursa

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

İstanbul

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu.

Buyurun Sayın Türkoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; 20 Şubat 2015'te İzmir Ege Üniversitesinde, sözde açılım ve çözüm sürecinde PKK/KCK yapılanmasına karşı yiğitçe duran ve PKK'lı katiller tarafından, Türk milleti bayrağı ve vatani için mücadele ederken şehit edilen Fırat Yılmaz Çakıroğlu'nu şehadetinin 10'uncu yılında rahmetle, minnetle, şükranla anıyorum; ruhu şad, mekânı cennet olsun.

Muhterem milletvekilleri, dün burada Bursa Büyükşehir Belediyesi geçmiş dönem yönetiminde HÜDA PAR Bursa teşkilatının kongresiyle alakalı nasıl kaynak aktarıldığını izah etmişim ve "Devam edeceğiz." demiştim. Şimdi, devamla, AK PARTİ'li Başkan Alınur Aktaş'ın yönettiği dönemde Bursa Büyükşehir Belediyesiyle ilgili skandal niteliğindeki belgeleri açıklamaya devam edelim.

Elimizdeki belgeler Bursa Büyükşehir Belediyesi geçmiş dönem özel kalem üzerinden yapılan harcamaları gösteriyor. Olur ve onay yazısında aynen şöyle söylüyor: "26 Mart 2024 -yani 31 Mart seçimlerinden beş gün önce- Türkiye Büyük Millet Meclisi 27'nci Dönem Başkanı Mustafa Şentop ve beraberindeki heyet ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakan Yardımcısı Sayın Ahmet Aydın'ın Bursa ziyareti, yemek ve ikram masraflarıdır." Buna da tamam. Fatura kaç lira biliyor musunuz, yemek ve ikram masrafları? Biri 605 bin lira, bir diğeri de 863.500 lira; toplamda 1,5 milyon lira yani 1,5 milyon lira yemek masrafı olmuş. Şimdi ben buna da itiraz etmeyeceğim ama bir de baktık ki detaya, o faturanın arasına, içine neler sıkıştırılmış: AKP seçim çalışmaları var, seçim saha çalışmaları var, AKP il başkanlığına giden paketler var, var oğlu var ama ilginç olanlardan bir tanesi Sayın Mustafa Varank'ın seçim afişi yani şu afişi Sayın Mustafa Varank belediyenin imkânı ve parasıyla bastırmıştır, işte bu afişi. Buraya kadar düşülür mü, gerçekten merak ediyorum. Yazıktır, günahtır.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - İspat etmelisiniz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - İspat edeceğiz efendim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Şu anda söyledikleriniz iftira niteliği taşır.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Devam edelim, kastedilen...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Birisi de sizin posterinizi gösterip “Siz oraya bastırdınız.” diyebilir. İspat etmen lazım yoksa iftira olur.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Söyleyeceğim efendim.

Kastedilen faturalar burada. Efendim, benim Meclis açıldığında, seçimlerden sonra ilk verdiğim 4 soru önergesi İçişleri Bakanlığına büyükşehir belediyesinin özel kalem harcamalarıyla ilgiliydi. Bir buçuk yıldır ben böyle olduğunu söylüyordum, şimdi bu belgeleri paylaşıyorum. Buradan açıkça davet ediyorum, savcılığı da göreve davet ediyorum, Sayıştay’ı da göreve davet ediyorum, İçişleri Bakanlığını da göreve davet ediyorum; belgeler orada.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Belge melge yok!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Bakınız, fatura burada, karşısında neler var, ben size okuyayım. Ne diyor: “AK PARTİ Nilüfer Kadın Kolları” “Sayın Varank misafirleri” “Sayın Efkan Ala misafirleri” En çok da ne var biliyor musunuz? “AKP İl Başkanlığına giden paketler” diyor. Bunlar hiç bitmiyor; afişler basıldı, bunlar beraberinde devam ediyor. Buradan açık ihbarda ve çağrıda bulunuyorum: Bunlar araştırılsın, belgeler ortaya konulsun. Yahu, benim anlamadığım şey şu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sen koymuştun hani! Hani sen koymuştun! Bak sen koymuşsun “Ortaya konulsun.” diyorsun. Suç duyurusunda bulun!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Fatura örneğini gösteriyorum.

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Sayın Akbaşoğlu, faturayı size vereceğim, faturayı size vereceğim hem de savcılığa vereceğim, size de vereceğim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Faturaları sen savcılığa ver! Savcılığa ver!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Şimdi, bakın, şöyle, konuşurken maşallah bu arkadaşlar “Beytülmalden bir hırka aşırının cenaze namazı kılınmaz.” diyorlar; öyle mi? Ne olacak bunlar? İşte, bunların hesabı inşallah hukuk zemininde de sorulacak, açıklamalarını da bekleyeceğiz.

Teşekkür ediyor, heyeti saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 2’nci madde kabul edilmiştir.

3’üncü madde üzerinde 3’ü aynı mahiyette olmak üzere 4 önerge vardır.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 192 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Selçuk Özdağ	Bülent Kaya	İdris Şahin
Muğla	İstanbul	Ankara
Mehmet Emin Ekmen	Mehmet Karaman	Mustafa Bilici
Mersin	Samsun	İzmir
Şerafettin Kılıç		Elif Esen
Antalya		İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu
İstanbul

Şenol Sunat
Manisa

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Müzeyyen Şevkin

Nail Çiler

Sibel Suiçmez

Adana

Kocaeli

Trabzon

Elvan Işık Gezmiş

Gülcan Kış

Nermin Yıldırım Kara

Giresun

Mersin

Hatay

Nurten Yontar

Ömer Fethi Gürer

Tahsin Ocaklı

Tekirdağ

Niğde

Rize

Umut Akdoğan

Aliye Timisi Ersever

Ankara

Ankara

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
SÖZCÜSÜ MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Elif Esen.

Buyurun Sayın Esen.

ELİF ESEN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Bir kez daha bu kanun teklifiyle görüyoruz ki yüce Meclis toplumun gerçek sorun ve ihtiyaçlarına, açlığa, pahalılığa çözüm üretmekten uzak; eğitimdeki, sağlıktaki, sanayideki, üretimdeki, tarımdaki, çalışma hayatındaki keşmekeşe deva olacak etkili çalışmalardan uzak; dahası hukuka bile uygun olmayan bir anlayışla çalışmaya devam etmektedir. Diğer torba kanun tekliflerinde olduğu gibi çorba kanun anlayışını burada da görüyoruz. Karşı çıktığımız anlayış, hukuk garabeti bu sefer de yine dört ayrı amaç, konu ve kapsamdaki düzenlemeleri tek bir kanun düzenlemesine sıkıştıran anlayışla karşımızda. Üstelik hukukun üstünlüğü ve bağlayıcılığı özelliği yok sayılarak düzenlemeler yapılmaya çalışılıyor.

Kanun teklifiyle TÜBİTAK Yönetim Kuruluna hukuka ve hakkaniyete aykırı sınırsız yetkiler verilmektedir ancak bu yetkinin sınırları net şekilde tanımlanmamaktadır. Kamusal kaynakların etkin ve adil yönetimini, dağılımını sağlayacak yeterli denetim mekanizmaları bu kanun teklifinde öngörülmemektedir. Bu maddeyle TÜBİTAK'ın haklı olduğu davalardan bile feragat etmesinin önü açılmaktadır. Kanun teklifinin 3'üncü maddesi, TÜBİTAK Yönetim Kuruluna 250 bin liraya kadar hukuki ihtilaflarda dava ve icra takibinden vazgeçme yetkisi tanımaktadır. Kurumun bünyesinde Hukuk Hizmetleri Başkanlığı bulunmasına rağmen dava süreçlerinden çekilme yetkisinin tanınması, kamu kaynaklarının savurgan biçimde kullanılmasının önünü açacak bir potansiyel riske sahiptir. Oysa kamu adına hareket eden bir kurumun alacaklarını tahsil etmesi yerine vazgeçmesi anlaşılır bir yaklaşım değildir. "Söz konusu 250 bin liralık limit her yıl yeniden değerlendirilerek artırılacak." diye belirtiliyor ancak bunun yapılmadığını daha geçmiş yıllara baktığımızda önceki yıllarda görüyoruz. Bu artışın keyfi bir şekilde belirlendiğini ve kamu alacaklarının takibini zorlaştırdığını da yine geçtiğimiz yıllar bizlere gösteriyor.

Öte yandan, kanun teklifi, TÜBİTAK ve KOSGEB gibi kamu kaynaklarını yöneten kuruluşlara ek bütçeler ve muafiyetler getiriyor ancak bu bütçelerin nasıl kullanıldığına dair güçlü ve şeffaf

denetim mekanizmaları içermemesi yolsuzluk ve usulsüzlük risklerini de beraberinde getiriyor. Kamu kaynaklarının dağılımında denetimin zayıflatılması, toplumun TÜBİTAK gibi önemli bir bilim ve araştırma kuruluşuna duyduğu güveni de sarsacak nitelikte.

Sayın milletvekilleri, TÜBİTAK vatandaşın algısında bugün nasıl biliniyor biliyor musunuz? Elbette tüm TÜBİTAK birim ve çalışanları için bu genellemeyi yapamayız ancak bazıları için haftada 2-3 kere işe gelen, çok yüksek maaşlarla çalışan, torpilli, liyakati tartışılan çalışanlarıyla bilinen bir kurum hâline geldi bugün TÜBİTAK. TÜBİTAK gibi, ülkemizin bilim alanında ilerlemesi adına kurulmuş, her türlü imkân sunulmuş bir yapının böyle bir itibarsızlıkla anılması böyle mesnetsiz bir teklifle ayrıca pekişmeyecek midir, sizlere soruyorum. Gönlünüz buna razı mı sayın iktidar vekilleri?

Sözün özü, TÜBİTAK'ın temel misyonu, bilimsel araştırmaların desteklenmesi, genç araştırmacılara burs sağlaması ve ülkemizin bilimsel gelişimine katkı sunmasıdır ancak mevcut teklif TÜBİTAK'ın asli görevlerinden uzaklaşmasına, mali yönetiminde keyfiyetin artmasına ve kamu zararına yol açabilecek uygulamalara sebep olabilecek niteliktedir.

DEVA Partisinin “Yarına Atılım Eylem Planı”nda vurguladığımız üzere kamu hizmetlerinde şeffaflık, hesap verebilirlik ve denetim oldukça önemlidir. Devlet ve kamu kaynakları iktidar yandaşları kayırılmadan, hakkaniyetle dağıtılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ELİF ESEN (Devamla) - Teşekkürler Başkanım.

İşte bu anlayışla kanun teklifi üzerine önerilerimiz şu şekildedir: Teklifin kamu yararını gözeterek, parti ayrımı yapmadan liyakat esasıyla ülkemizin gençlerini destekleyecek, ekosisteme katacak anlayışla yeniden düzenlenmesi. TÜBİTAK'ın, hukuki boşlukların giderilerek siyasi iradenin etkisinden uzak, bağımsız bir sistemle yönetilmesi. Yönetim Kuruluna tanınacak yetkinin sınırlarının ve ölçülerinin belirlenmesi. Subjektif, keyfi işlemlere sebebiyet verecek sınırsız yetki tanıyan düzenlemelerin objektif kriterlere dönüştürülmesi. Hukuki dava ve icra takibinden vazgeçme tutarının yeniden değerlendirilmesine göre belirlenmesi ve gerekçesinin şeffaflık anlayışıyla kayıtlara girmesi. Kamu kaynaklarının etkin kullanımını sağlayacak, hesap verebilirliğe dayalı, şeffaf bir yapı ve denetim mekanizmalarının oluşturulması. Ve son olarak burs ve teşviklerde bilimsel kriterlerin esas alınması gerektiğini vurguluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Manisa Milletvekili Sayın Şenol Sunat.

Buyurun Sayın Sunat.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 192 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Gazi Meclisi saygıyla selamlarım.

Sayın milletvekilleri, sözlerime başlamadan önce, aziz vatanımız için 19 Şubat 2016 yılında Diyarbakır Sur'da bölücü terör örgütü tarafından şehit edilen Üsteğmen Enes Demir'i rahmet, saygı ve hürmetle anıyorum. Yine, adi terör örgütü PKK'lılarca şehit edilmesinin 10'uncu yılında ülkücü Fırat Çakıroğlu'nu rahmet, sevgi ve saygıyla anıyorum. Bütün şehitlerimizi anıyor, gazilerimizi ve ekranları başında Genel Kurulu takip eden bütün şehit ailelerini ve yakınlarını saygılarımla selamlıyorum. Sizleri unutmadık, unutmayacağız ve unutturmayacağız.

Evet, bugün görüşmekte olduğumuz yasa teklifinin 3'üncü maddesi Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş bir düzenlemenin tartışmalı ve keyfi bir şekilde yeniden yasalaştırılma çabasıdır ibarettir. Mevcut teklif, kamu kaynaklarını etkili ve şeffaf bir şekilde yönetmekten ziyade, belirsizliklerle dolu

ifadelerle kamu zararına kapı aralamaktadır. Önerilen madde, TÜBİTAK Yönetim Kuruluna, 250 bin Türk lirasına kadar olan ihtilaflarda icra ve takipten vazgeçme ve menfaat terkinin gibi kritik kararları alma yetkisi tanımaktadır. Teklifte yer alan “Yüksek mahkeme ve mercilerde incelenmesini istemekte yarar bulunmayan” ifadesi son derece muğlaktır. Hangi ihtilafların incelemeye değer olup olmadığı konusunda kim karar verecektir? Kamu alacaklarının takibi belirsiz ve keyfi ifadelerle imkânsız hâle getirilmektedir. Ayrıca, 250 bin lira tutarındaki sınırın her yıl yeniden değerlendirilme oranında artırılacağı belirtilmiştir ancak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu’na göre 2008 yılında 5 bin lira olarak belirlenen tutarın 2025 yılı için 120.567 lirayı aşmadığı görülmektedir yani teklifin gerekçesi ve uygulama şekli kendi içinde dahi çelişkilidir. Değerli milletvekilleri, eğer gerçekten kamu yararı düşünüyorsanız şeffaf ve denetlenebilir bir sistem kurulmalıdır. Kamu kaynakları kişisel veya siyasi çıkarlara kurban edilmemelidir diyoruz İYİ Parti olarak.

Sayın milletvekilleri, konuşmamın bu bölümünde memur emeklilerinin feryadını dile getirmek istiyorum. Bilindiği üzere, memur ve memur emeklileri aynı müktesep haklara tabiydi ve memura yapılan tüm artışlar otomatik olarak memur emeklilerinin aylıklarına da yansırı. 5434 sayılı Kanun’a göre yirmi beş yıl üzerinden öngörülen memur emeklisinin aylık bağlama oranı memur maaşlarının yüzde 75’idir ve her artı yıl için 1 puan verilir. Hatırlayın, Recep Tayyip Erdoğan Mayıs 2023’te “En düşük memur maaşını 22 bin liraya yükseltiyoruz. Bu artışlar otomatik olarak memur emeklilerinin aylıklarına da yansıyacak.” demişti ama 24 Temmuz 2023 günü bir torba yasayla memurlara 8.077 lira seyyanen ilave ödeme artışı yapıldı ama bu ödemenin memur emeklilerine verilmesinin önü KHK’ye eklenen “Bu ilave ödeme damga vergisi hariç herhangi bir vergi veya prim kesintisine tabi tutulamaz.” cümlesiyle kesildi. Bu ödeme 2025 yılı Ocak artışıyla memur maaşlarına 16.165 lira olarak yansıyor. Yani değerli milletvekilleri, memur ile memur emeklisi arasındaki makas giderek açılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

ŞENOL SUNAT (Devamla) - Sayın milletvekilleri, bu şartlarla memur emeklisinin maaşı memur maaşının yüzde 40’ı seviyesindedir bugün için. Gelin, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak hep birlikte memur emeklilerine uygulanan bu adaletsizlik ve hukuksuzluğa “Dur!” diyelim, gelir kaybını ortadan kaldıralım.

Değerli milletvekilleri, inşallah, memur emeklileri içinde bulunduğu bu sefalet, bu kötü durumdan bir an önce kurtulur, temennimiz budur.

Biz İYİ Parti olarak elimizden ne gelirse yapmaya hazırız diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Varank...

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

58.- Bursa Milletvekili Mustafa Varank’ın, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu’nun 192 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA VARANK (Bursa) - Başkanım çok teşekkür ediyorum.

Bursa Milletvekili Selçuk Türkoğlu biraz önce kürsüden benim afişimi göstererek belediye tarafından birtakım masrafların yapıldığıyla ilgili iddialarda bulundu; bu tamamen iftiradır, yalandır. Ben bütün seçim masraflarımı kendim yaparım. Hayat tarzımda da kamuyla ilgili her ilişkimde de kendi masrafımı ödeyen bir insanım. Bu apaçık bir iftiradır ve yalandır. Ben kendisini savcılığa suç

duyurusunda bulunmaya davet ediyorum. Ben dokunulmazlığımın kaldırılması için bizzat dilekçemi vereceğim. Kendisi bu iddialarını ispatlasın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İspatlayamayan haysiyetsizdir. Gerçekten insanlara böyle iftira atılmaması lazım. Benim paçama bulaşarak kendini meşhur etmek istiyor olabilir ama benim paçama bulaşa da pislik her zaman pisliktir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Senin paçana bulaşınca mı meşhur oluyor insanlar?

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Sayın Kavuncu, buyurun.

59.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Bursa Milletvekili Mustafa Varank'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Şimdi, burası Türkiye Büyük Millet Meclisi. Sayın milletvekiline herhangi bir bilgi, belge ulaştığında da bunu sormak hakkına sahip, kimsenin meşhur olmak gibi bir derdi yok. Biz bunun için, yargının siyasallaşmasının ne kadar tehlikeli olduğunu söyledik. Bir belediye başkanının konser harcamalarıyla ilgili veya bir belediye başkanının herhangi bir, toplu iğne başı kadar mevzu olduğu oraya aynı gün onlarca müfettişin oturup çöreklediği bir yerde bu konu gündeme geldiğinde hiç endişe edecek bir şey yok. Sayın milletvekili “Ben gider koruma zırhımı kaldırım, başvurumu yaparım.” dedi.

BAŞKAN - Gayet güzel bir şey.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Buyursun, savcılığa versin. Konuyu uzatmaya gerek yok ama birbirimizi “Meşhur olmak için bunlara sarılıyor.” diye itham edersek bu işin içinden çıkamayız.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Aynen öyle.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Niğde Milletvekili Cevahir Uzku ve Kars Milletvekili Adem Çalkın ile 131 Milletvekilinin Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2859) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 192) (Devam)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde üçüncü konuşmacı Mersin milletvekili Gülcan Kış. (CHP sıralarından alkışlar)

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; TÜBİTAK'la ilgili bazı düzenlemeleri içeren kanun teklifinin 3'üncü maddesi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım.

Bu teklif, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği kararları yasama yoluyla yeniden düzenlemekten ibarettir. Ancak asıl sorun, bu düzenlemelere neden ihtiyaç duyulmaktadır? TÜBİTAK ve KOSGEB'in yetki ve gelirlerinden burs ve teşvik ikramiyelerine, hatta vergi muafiyetlerine kadar birçok konu geçmişte yasama yetkisinin devredilmesi yoluyla, kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenmişti. Şimdi, bu yetki devrinin hukuka aykırı olduğu tescillenmiş ve Meclis yeniden devreye sokulmak zorunda kalmıştır. Bunun gerekçesini nasıl açıklayacaksınız?

Sayın Başkan ve değerli milletvekilleri; bilim ve teknoloji politikaları yirmi üç yıldır AKP tarafından maalesef ki yanlış yönetilmektedir. TÜBİTAK'ın çeşitli nedenlerle reddettiği projeler Harvard ve NASA gibi saygın kurumlar tarafından kabul edilip ödüllendirilmektedir. Buradan

soruyorum: Bilimden uzak, liyakatsiz bir hakem kurulu ÷lkedeki gençlerin önünü mü tıkıyor acaba? Sadece sorun TÜBİTAK’la da sınırlı değil, eğitim sistemimiz bilim ve teknoloji üreten bir yapıdan uzaklaşmış durumda. Üniversitelerimiz yalnızca diploma veren kurumlar olmaktan çıkmalı, araştırma ve inovasyon merkezlerine dönüşmelidir. Genç bilim insanları yurt dışına gitmek zorunda kalmadan destek bulabilmelidirler.

Sanayimize baktığımızda da benzer bir tabloyla karşı karşıyayız. Türkiye katma değeri düşük üretim modeliyle ileri teknoloji ürün geliştiremeyen bir ekonomi modeline sıkışmış durumda. Kanun teklifine baktığımızda, yine, günü kurtarmaya yönelik düzenlemeler bulunmaktadır. TÜBİTAK’ın üstün başarı bursları Anayasa Mahkemesinin iptal kararı doğrultusunda yeniden düzenleniyor ancak sadece iptal edilen düzenlemenin aynen kanunlaştırılmasıyla yetinilmektedir. 3’üncü maddeyle TÜBİTAK Yönetim Kuruluna 250 bin TL’ye kadar, ihtilaflarda dava açmama ve davadan vazgeçme yetkisi veriliyor; bu sınır 2018’de 5 bin TL iken şimdi 50 kat artırılmış durumdadır. Bu artışın sebebini komisyonlarda sorduk ancak yanıt alamadık. Kamu zararına yol açacak bu yetki neden verilmektedir? Ayrıca, maddelerde yer alan “yüksek mahkeme ve mercilerde incelenmesini istemekte yarar bulunmayan” ifadesi de muğlaklık yaratmaktadır. “Biz yaptık, oldu.” mantığı burada da devreye girmiş durumda. (CHP sıralarından alkışlar)

Teklifte dikkat çeken diğer bir nokta da KOSGEB’in yalnızca görev alanına giren konular kapsamında veri toplayabileceği belirtilmiş olmasına rağmen bu görev alanının sınırlarının net olarak çizilmemiş olmasıdır. Görüyoruz ki bu iktidar bilim ve sanayide atılım yapmak yerine kendi hatalarını düzeltmekle meşgul. Bilimde, sanayide ve eğitimde geri kalmamızın sorumlusu beceriksiz AKP iktidarının yönetim şeklidir. İşte, burada, siyasetin gölgesinden ve bürokrasinin hantallığından ÷lkeyi kurtarıp, kurumlarımızı kurtarıp bilim insanlarının özgürce çalışabileceği projelerin liyakat esasına göre değerlendirileceği bir yapıya kavuşturmamız gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, ÷lkemiz zor günlerden geçiyor; gazeteciler, siyasetçiler, muhalifler baskı altında, hukukun üstünlüğü değil iktidarın üstünlüğü görev almış durumda. Eleştiriye tahammülsüzlük öyle bir boyuta ulaştı ki TÜSİAD bile hedef alınmış durumda. Bildiğimiz bir tek şey var, TÜSİAD’ın düşüncelerine katılamayabilirsiniz ancak eleştiri hakkını hedef almak demokratik toplumların olmazsa olmazı ifade özgürlüğüne zarar vermektedir. Buradan hatırlatıyoruz: Korku üzerine inşa edilen baskı rejimleri kalıcı olmayacaktır; baskıyla susturmaya, kayyımlarla yönetmeye çalışanlar sonunda kendi sistemlerinde kaybolurlar. Adalet Bakanı “Sivil toplum kuruluşları görüş belirtebilir ama yargıyı etkilemeye yönelik ifadeler hukuka aykırıdır.” diyor. Peki, soruyorum: Kayyım atamak, muhalifleri yargıyla susturmak, basını baskı altına almak da hukuka uygun mudur? Türkiye hukuk ve demokrasi açısından karanlığa sürüklenirken iş dünyasını susturma çabanız nafi. Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizler bu keyfi düzene son vereceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

GÜLCAN KIŞ (Devamla) - Türkiye’nin kaybedecek vakti yok, erken seçim değil hemen seçim diyoruz. Gerçek reformla, uzun vadeli bilim ve teknoloji politikalarıyla beyin göçünü durduracak, Türkiye’yi teknoloji üreten bir ÷lke hâline getireceğiz. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu çürümüş düzeni değiştireceğiz diyorum.

Bu kanunu bu hâliyle kabul etmediğimizi buradan belirtiyorum.

Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 192 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin çerçeve hükmünde geçen "yeniden" ibaresinin "tekrar" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ceylan Akça Cupolo

Semra Çağlar Gökalp

George Aslan

Diyarbakır

Bitlis

Mardin

Burcugül Çubuk

Ömer Faruk Gergerlioğlu

İzmir

Kocaeli

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Sevgili halkımızı selamlıyorum.

"TÜBİTAK yasa teklifi" diyorsunuz ha, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği yasanın aynısını getirip "TÜBİTAK yasası" diye bize dayatıyorsunuz. Nerede bilim, nerede ifade? Olacak iş mi arkadaşlar bu?

İfade özgürlüğü yerlerde. Bugün ne oldu? Ya, en sıradan eleştirilerini söyleyen bir insan, TÜSİAD yöneticisi, Yüksek İstişare Konseyi Başkanı Ömer Aras Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın esip gürlemesinden sonra alınıp götürüldü. Davet edilse gidecek emniyete; bir korku devleti oluşturulacak ya hemen polis eşliğinde götürülüyor. Ne demiş bu kişi, ne demiş? "Ülke olarak moralimiz bozuk, güven bunalımı yaşıyoruz." Morali bozuk olmayan, güven bunalımı yaşamayan var mı arkadaşlar aramızda? "Kartalkaya'da 78 canımız yanarak hayatını kaybetti. Yangın çıkabilir ama 78 kişi ölmez. Denetimsizlik var ortada." diyor. Haksız mı? Haklı. Erzincan İliç altın madeninde oluşan heyelanı, kazayı eleştirmiş. Haksız mı? Haklı. Bu Meclis de araştırma komisyonunda araştırdı. "Depremde on binlerce insan hayatını kaybetti." dedi, "Denetimsizlikten oldu." dedi. Haksız mı? Haklı. Yenidoğan çetesi komisyonundayım arkadaşlar; denetimsizlik yüzünden onlarca bebek hayatını kaybetti. Haksız mı eleştirenler? Bunu eleştirdiği için mi insanları gözaltına alıyorsunuz? Ne demiş başka? "Seçilmiş belediye başkanları görevden alınıyor, yerlerine kayyum atanıyor. Bir siyasi parti lideri hakkında önce soruşturma başlatılıyor, sonra farklı bir nedenle tutuklanıyor." Haksız mı? Haklı? Ha bire kayyum, ha bire tutuklama. Başka ne yapıyorsunuz? "Birçok sanatçının menajerliğini yapan bir iş kadını hakkında önce soruşturma başlatılıyor, sonra farklı bir nedenle tutuklanıyor." Ayşe Barım. Haksız mı? Haklı. "Bir büyükşehir belediye başkanı hakkında yaptığı konuşmalar nedeniyle basın toplantısından dakikalar sonra soruşturmalar açılıyor." Haksız mı? Haklı. "Yeni mezun teğmenler ordudan ihraç ediliyor." Haksız mı? Haklı. "Eleştirel ifadeler ve habercilik faaliyetlerine açılan soruşturma haberleri çok sıklaştı." demiş. Haksız mı? Haklı. Öyle değil mi Sayın Sait? "Elhak doğru." demiyor musun? Değil mi "Doğru." diyorsun? "On күsur sene önceki olaylara şimdi yeni soruşturmalar açılıyor." Haksız mı? Haklı. Ya, on yılı geçmiş, Gezi için insanlar tekrar gözaltına alınıyor! Şimdi, bakın, burada, Kürtçe bir iki kelime sembolik söylüyorum -yani çok da uzatmayacağım, Kürtçe bilmiyorum çünkü- Sayın Başkan hemen mikrofona basıyor. Haksız mı? Haklı. Bunlar yaşıyor bu ülkede? Sonra ne oluyor, ne demiş? "Yeni yasal düzenlemelerle kamu görevlilerinin Devlet Denetleme Kurulu tarafından görevden alınması mevzu bahis." diyor. Arkadaşlar, olacak iş mi? Devlet Denetleme Kurulu önceden Türkiye'deki esrareniz cinayetleri araştırırdı, Hrant Dink cinayeti için büyük bir rapor hazırlamıştı. Şimdi ne yapacak Devlet Denetleme Kurulu? "Canım istedi, seni görevden alıyorum; canım istedi, seni görevden alıyorum..." Bu, demokrasilerde olur mu arkadaşlar? Otoriter yönetimlerin bir işaretidir.

TMSF şirketlere kayyım atıyor. Bakın, hakkında kesinleşmiş karar bile değil, bir karar bile yok “Ya, senden şüphelendim arkadaş, senin terörist olduğunu düşünüyorum. Pat, bütün mal varlığına el koyuyorum.” Var mı böyle bir şey? Olur mu böyle bir şey?

HARUN MERTOĞLU (Rize) - Yok öyle bir şey ya!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - Tabii ki bu getirildi.

Bakın, Saddam, zamanında yargılanırken ne diyordu arkadaşlar? “Ey hâkim, adil ol.” diyordu. Saddam’a hâkim ne demişti? “Ey Saddam, seni senin çıkardığın yasalarla yargılıyorum; itiraz etme ya Saddam.” demişti. Yarın öbür gün siz de bu hukuksuz meselelerle, yasalarla yargılandığınız zaman bilin ki yine ona “Adaletsiz.” diyeceğim ben. Biz insan hakları savunucusuyuz, size de yapılırsa adaletsizlik “Adaletsizliktir.” diyeceğiz, merak etmeyin.

Ne demiş başka? “Yolsuzluk, dolandırıcılık, karaborsa haberlerinin ardı arkası kesilmiyor.” demiş. Ya, her yerden yolsuzluk fıskırıyor, dolandırıcılık fıskırıyor. Haksız mı? Haklı.

“Kadın cinayetlerinin, çocuk tacizlerinin sonu gelmiyor.” demiş. Haksız mı? Haklı. Türkiye çocuk cinayetlerinde, kadın cinayetlerinde rekor kırıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - Ne diyor sonra? “Sanayici çok zorlanıyor, ihracatçı kan ağlıyor, ithalatın cazibesi artıyor.” diyor ve ardından ekliyor: “Hem sanayici mutsuz hem çalışanlar, hem büyük işletmeler zorlanıyor hem KOBİ’ler, hem batıdaki girişimciler yakınıyor hem doğudakiler.” Bunları söyleyen de yine TÜSIAD’ın gözüaltına alınan Başkanı Orhan Turan. Ya, arkadaşlar, bunların hangi birine itiraz edebilirsiniz? Ama öylesi bir yönetim var ki sabah Cumhurbaşkanı “Alın kellelerini.” diyor, akşam soruşturmaya çağırıyorlar. Böyle bir şey olabilir mi ya? Nasıl bir ülkedeyiz? Allah için, itiraz edecek “Olur mu böyle bir şey?” diyecek bir insaf sahibi yok mu aranızda, bir vicdan sahibi yok mu aranızda? Apaçık bir yanlışlık olduğu, bir otoriter yönetim olduğu ortada, niye itiraz etmiyorsunuz? Şunların hangi biri yanlış arkadaşlar? Şunların hangi biri yanlış? Şu ülkedeki hukuksuzluklara, vicdansızlıklara susarak belki makam, mevki sahibi olabilirsiniz ama boşunadır.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 3’üncü madde kabul edilmiştir.

4’üncü madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 192 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Selçuk Özdağ	Bülent Kaya	İdris Şahin
Muğla	İstanbul	Ankara
Mehmet Emin Ekmen	Mehmet Karaman	Mustafa Bilici
Mersin	Samsun	İzmir
Şerafettin Kılıç		Birol Aydın
Antalya		İstanbul

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
SÖZCÜSÜ MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Birol Aydın.

Buyurun Sayın Aydın. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BİROL AYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Önce usul... Bizler de milletvekilleri olarak bu kürsüye geldiğimizde bir usulü yerine getiriyoruz, selamlamalarımızı ona göre yapıyoruz. Zira usul her zaman esastan önce gelir. Büyükler demişler ki: “Usulsüz vusul olmaz.” Değerli arkadaşlar, işte, bugün şu sıralarda konuştuğumuz düzenlemeler de esasından, içeriğinden önce usule uygun değildir. Komisyon süreçleri, Anayasa Mahkemesinin kararına rağmen atılan adımlar, yasamayı devre dışı bırakan yöntemler... Tabiri caizse, eskiden çalınan minarelere bir şekilde kılıf uyduruluyor idi, artık yürütme kılıfı hiç uğraşmıyor, ihtiyaç da duymuyor; yasama ve yargının gözünün içine baka baka minarelere el uzatıyor. Özellikle bu durum son beş altı yıldır keyfice ve hoyratça uygulanmaktadır. Bu durum biz muhalefet milletvekillerinden ziyade Adalet ve Kalkınma Partisinin 269 değerli milletvekili için bir züldür. İktidarlar muhalefeti devre dışı bırakarak birtakım hızlı kararlar almak isteyebilirler ama kendi milletvekillerini bu kadar edilgen ve pasif duruma düşürmek karşısında herhâlde benim solumda bulunan milletvekillerinin sesi çıkması lazım; “Yahu, böyle olmaması lazım.” ya da “Şöyle olması lazım.” diye ses yükseltilmesi lazım benim solumda bulunan milletvekili arkadaşlar tarafından.

Değerli milletvekilleri, iktidar bir adım atmadan önce iki soruyla karşılaşır: Birincisi, yapmalı mıyız; ikincisi, yapabilir miyiz? Eğer yetki sahipleri ikinci sorudan başlayıp “Yapabilir miyiz? Yaparız. Öyleyse yapalım.” diyerek işe koyulurlarsa bu durum sağlıklı sonuçlar vermez. “Torba kanun getirebilir miyiz? Getiririz. Öyleyse yapalım.” “Belediyelere tek tek kayyum atayabilir miyiz? Atarız. Öyleyse yapalım.” “KHK’lilere yüzlerce tasarrufta bulunabilir miyiz? Evet, bulunabiliriz. Öyleyse bulunalım.” “Yargıyı bir giyotin gibi kullanabilir miyiz? Kullanırız. Öyleyse kullanalım.” Israrla bu ve benzeri bir mantıkla hareket ediliyor, bundan da derhâl vazgeçilmelidir.

Değerli arkadaşlar, 28’inci Dönem milletvekilleri olarak yirmi bir ayı geride bırakıyoruz. Bazılarımız 1 dönem, bazılarımız 3 dönem, 5 dönem milletvekilliği yapacak ama bitecek yani sonunda. Tayyip Bey’in iktidarda kalma rekorunu belki de Türkiye’de başka bir iktidar, başka bir lider kıramayacak ama onun da görev süresi, Adalet ve Kalkınma Partisinin de görev süresi bitecek, bitecek yani bu makamlar, bu mevkiler, bu sorumluluklar. Öyleyse, bitecekse bu, gelin, hep beraber sorumluluklarımızı kuşanalım, herkes için iyi, herkes için adil olanı, herkes için doğru olanı ülkemiz ve milletimiz için yapalım. 28’inci Dönem milletvekilleri olarak diğer dönemlerden farklı olarak iktidarıyla muhalefetiyle sorumluluklarımızı kuşanalım. Siz, biz, hep beraber, ülkemizin, insanımızın sorunları nedir, hep beraber biliyoruz. Biz birbirimizi tanıyoruz, biliyoruz. Sokağın feryadını biliyoruz, emeklinin feryadını biliyoruz, gencin itirazlarını, çıkmazını, karamsarlığını biliyoruz. Yargıda biriken, adalet saraylarında biriken dosyaları biliyoruz. Bütün bu bilmelerimize rağmen neden çözümü de bildiğimiz hâlde çözümü bir türlü Parlamentomuzda, bir türlü sokağımızda, yürütmemizde uygulayamıyoruz. Aklımızı başımıza almak, şu sokağın sesine kulak vermek boynumuzun borcu değil mi? Her şeyi görüyor ve duyuyorken, görüyorken görmemiş, duyuyorken duymamış, hissediyorken hissetmemiş yapamayız. Bu rolden behemehâl sıyrılmamız gerekiyor değerli arkadaşlar. Yani her birimize toplumun farklı kesimlerinden onlarca hatta binlerce sorunlar geliyor. Vicdanınız, aklınız, izanınız bunun altında eziliyor; umut veremiyorsunuz. Bu karamsarlığı ortadan behava edecek çıkaracak bir çıkış söz, cümlesini ortaya koyamıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

BİROL AYDIN (Devamla) - Bu, ülkemiz için bir beka meselesidir. Dünyanın yeniden şekillendiği, coğrafyalarıyla, her şeyiyle yeniden biçimlendiği zamanlarda Türkiye olarak, Parlamento olarak yasamasıyla yürütmesiyle ama en çok da yürütme ve yasama organları olarak aklımızı başımıza almamız gerektiğini ifade ediyorum.

Alman yazar Goethe'nin şöyle bir sözü var, hep beraber biliyoruz bunu zaten: "Hükmetmek kolay, yönetmek zor." diyor. Gelin, hep beraber zor olana muhalefetiyle iktidarıyla talip olalım. Zoru başarabilirsek toplum kesimlerinin farklı taleplerini ülkemiz için, milletimiz için yerine getirebiliriz diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 192 sıra sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 4'üncü maddesinde geçen "kaim olacak" ibaresinin "kullanılan" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin	Ömer Fethi Gürer	Nail Çiler
Adana	Niğde	Kocaeli
Gülcan Kış	Sibel Suiçmez	Nurten Yontar
Mersin	Trabzon	Tekirdağ
Tahsin Ocaklı	Elvan Işık Gezmiş	Aliye Timisi Ersever
Rize	Giresun	Ankara
Gizem Özcan	Nermin Yıldırım Kara	Aşkın Genç
Muğla	Hatay	Kayseri
	Ayhan Barut	
	Adana	

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Ayhan Barut.

Buyurun Sayın Barut. (CHP sıralarından alkışlar)

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifi Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği hükümlerin yeniden Meclis eliyle Anayasa'ya aykırı bir şekilde düzenlenmesini içermektedir. Cumhuriyet Halk Partisinin yeni hükümet sistemi kapsamında çıkarılan yetki kanununu araç edinerek tüm devlet teşkilatını hukuka aykırı olarak değiştiren ve yedi yıldır yürürlükteki tek adam rejiminin yürürlükte olan birçok hükmünü kanun hükmünde kararname yetkisinin sınırlarının aşılması ve hukuk devleti, mülkiyet hakkı, yasama yetkisinin devredilmezliği ilkeleri üzerinden savunarak iptal ettirdiği düşünüldüğünde güçlü yasama organının ve hukuk devletinin önemi daha da net anlaşılabilecektir. İptal edilen düzenlemeler sonrasında 2025 yılında yasama organı

bu kanun hükmündeki kararnamelerde yüzlerce hükmün yeniden yasalaşması için mesai yapacaktır; bu da yasamanın gerçek toplumsal sorunları çözme ve verimli bir Meclis ve komisyon çalışması konusundaki endişeleri büyütebilecektir. 2018 yılında devlet teşkilatlanmasına ilişkin birçok hukuka aykırı ve yetki kanununun sınırlarını aşan düzenlemenin Anayasa Mahkemesi tarafından gecikmeli de olsa iptali nedeniyle komisyonlar yeni yılda kamu kurumlarının teşkilat, yetki, personel ve bütçeleri konusunda yasa çalışması yapmak zorunda kalacaktır.

Değerli arkadaşlar, bilimsel bağımsızlığının, üniversite özerkliğinin çöktüğü, TÜBİTAK'ta cemaatleşme ve siyasallaşmanın arttığı, üniversite-sanayi iş birliğinin sağlanmadığı bu dönemde “Biz nasıl yüksek teknolojiye dayalı ihracatı artırırız; biz sanayi, teknoloji iş birliğini nasıl kurarız?” sorusu etrafında yoğunlaşılmalıdır. Anayasa Mahkemesi bu torbadaki 8 maddeden 7 maddesini 703 sayılı KHK kapsamında iptal etmiştir. KOSGEB ve TÜBİTAK teşkilatı, gelir ve giderleri, personel özlük haklarını düzenleyen hükümler Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini korumak için alınan yetki kanunuyla ilgisizdir. İktidar aldığı yetkinin sınırlarını aşmış, Meclisin yasa çıkarma görev ve yetkisine açıkça müdahale etmiş ve tüm bu alanları KHK'yle düzenlemeye kalkışmıştır. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı gerek 2023 ve 2024 yıllarındaki küresel ekonomik gelişmeler karşısında ülkemizin tutumunda gerekse 2025 bütçesine bakış açısında izlenen politikalarındaki ana sorunları ise görmezden gelmiştir.

Teklifin 4'üncü maddesine bakıldığında, TÜBİTAK'ın vergi muafiyetine tabi olduğu hususlar Anayasa Mahkemesinin iptal kararına uygun olarak kanun hükmünde kararnameleriyle değil, kanunla düzenlenmektedir yani mevcut düzenlemenin kanun yoluyla tekrarıdır. Anayasa Mahkemesinin iptal kararına uygun olarak 5 Haziran 2025'te yürürlüğe girecektir; buna “Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu!” derler. Anayasa Mahkemesinin kararlarını dışarıdan uzanan bir el yordamıyla yeniden Meclise getirmek ve Meclisi de hiçe sayıp kanunsuz kararlara imza attırmak neyin nesidir?

Türkiye'de asıl sorunlar görmezden gelinirken TÜBİTAK bilimsellikten uzaklaştırılmış, KOSGEB sanayiciye ve KOBİ'lere destek aracı olmaktan da çıkmıştır. KOSGEB'in bütçesine önceden daha fazla pay ayrılıyor, daha verimli kullanılıyordu. Bugünlerde ise KOBİ'lerin bankalara 4 trilyon 372 milyar 181 milyon TL borcu var. Oysa bugün burada tacir, tüccar ve sanayicinin önünü açacak adımlar atmamız gerekiyordu. Ekonomimizin daha güçlü ve daha sürdürülebilir olması için her KOBİ'ye her zamankinden daha fazla destek vermesi gereken KOSGEB, KOBİ'lere destek aracı olmaktan çıkmış, âdeta köstek olmaya başlamıştır ve birtakım iktidar yanlılarının da âdeta çiftliği hâline gelmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

AYHAN BARUT (Devamla) - Maalesef durum budur. KOSGEB'in açılımına baktığınızda “Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı” diye geçer ve Türk Ticaret Kanunu'na tanımlı tüzel ve gerçek kişilerin buradan faydalanmasını amaçlar ama geline noktada maalesef KOSGEB'in esnafları ve küçük ölçekli işletmeleri desteklemediğini alenen ve açıkça görüyoruz.

Bu kanun teklifinin doğru olmadığını belirtiyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 192 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinde geçen “yeniden” ibaresinin “tekrar” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ceylan Akça Cupolo

Semra Çağlar Gökalt

George Aslan

Diyarbakır

Bitlis

Mardin

Burcugül Çubuk

Ömer Faruk Gergerlioğlu

İzmir

Kocaeli

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Mardin Milletvekili George Aslan.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

GEORGE ASLAN (Mardin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve televizyonları başında bizleri izleyen halklarımızı saygıyla selamlıyorum. “...”³ 21 Şubat Uluslararası Ana Dili Günü dolayısıyla Türkiye'deki farklı dillerin durumuna ilişkin konuşmak istiyorum. Demin konuştuğum 2 kelime Süryanicede “iyi akşamlar” anlamına geliyor, bunu da belirtmek istiyorum.

Ana dili sadece bir iletişim aracı değil, aynı zamanda bir halkın tarihi, kültürel belleği ve toplumsal dayanışmasının temelidir. Bu yüzden ana dilinin kaybolması yalnızca bir dilin yok olması değil, o dili konuşan halkın kültürel hafızasının da silinmesi anlamına gelir. UNESCO'ya göre dünya genelinde her yıl onlarca dil yok olmaktadır veya yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalmaktadır. Türkiye'de Türkçe dışında ana dili kullanımı konusundaki durum dünyadaki durumdan daha da vahimdir. AK PARTİ'nin iktidara geldiği ilk yıllarda açılım söylemleriyle birtakım iyileşmeler yapılmış olsa da özellikle belediyelere kayyum atamalarıyla birlikte Kürtçeye yönelik yasak ve baskılar had safhaya ulaştı. Kürtçe tabelalar söküldü, Kürtçe eğitim veren kurumlar kapatıldı, trafik uyarı yazıları dahi kaldırıldı. Meclis kürsüsünde farklı dillerde yapılan konuşmalara tahammül edilmedi.

Türkiye'de sadece Kürtçeye yönelik değil, diğer bütün dillere baskı uygulanmaktadır. UNESCO'nun raporlarına göre Türkiye'de en az 15 dil yok olma tehlikesiyle karşı karşıya. Bunlardan bazıları Lazca, Abhazca, Hemşince, Süryanice ve Ermenicedir. Türkiye'de, çok dilli ve çok kültürlü bir ülke olmasına rağmen uzun yıllar farklı diller üzerindeki baskıcı politikalar devam ediyor. Cumhuriyetin kuruluşundan bugüne kadar Türkçe tek resmî dil olarak kabul edilmiş ve Türkçe dışındaki diller tehdit olarak görülmüş ve inkâr edilmiştir. Tabii, bu tekçi anlayış, sadece AKP iktidarlarının politikalarıyla sınırlı değildir, yüzyıllarca geçmişi olan bir süreçtir.

Bir halkın en temel haklarından biri ana dilinde eğitim görmektir ancak Türkiye'de bu hak tanınmamaktadır. Kürtçe seçmeli ders olarak sunulsa da bu uygulama sembolik düzeyde kaldı. İktidar, bu dillerin yaşaması için destek sunması gerekirken eğitim sisteminde bu dillere yer vermeyerek, kamusal alanda konuşulmasını yasaklayarak bu dillerin yok olmasına neden olmaktadır. Baskılar yalnızca dilleri değil, aynı zamanda dilleri konuşan halkların kültürel varlığını da tehdit etmektedir. Ana diline yönelik yasaklar toplumun kültürel çeşitliliğini zayıflatır, insanları kimliklerinden uzaklaştırır

³ Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

ve toplumsal barışa da zarar verir. Herkesin ana dilinde eğitim görmesi, kamusal alanda ana dilini kullanması ve kendi dilini özgürce yaşatması bir haktır. Bu nedenle, ana dilinde eğitim başta olmak üzere kamusal alanda ana dilinin kullanımına dair engellerin kaldırılması ve farklı dillerin öğrenilmesi ve yaşatılmasına ilişkin politikaların oluşturulması gerekmektedir. Gerçek bir barış, halkların dillerine ve kültürlerine saygı duyan bir sistemle inşa edilebilir. Ana dilinde eğitim hakkı tanınmalı, yasakçı politikalar sona ermeli ve kültürel çeşitlilik teşvik edilmelidir. Türkçe dışındaki diller bir tehdit olarak değil Türkiye'nin zenginliği olarak görülmelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son olarak satılığa çıkarılan bir kilise haberine değinmek istiyorum. İnternet sayfaları üzerinden satılığa çıkarılan kilise haberlerini maalesef sık sık duyuyoruz. Urfa'nın Halfeti ilçesinde bulunan tarihî bir Ermeni kilisesi geçtiğimiz günlerde yine satılığa çıkarıldı. 6 Şubat depreminde büyük oranda yıkılan kilise "Ermeni kilisesi ve papazın evinin arsası satılık" başlığıyla 2 milyon 800 bin TL karşılığında bir "web" sitesinde ilana çıkarıldı. Satılık kiliseler konusunu defalarca dile getirdim ancak herhangi önleyici bir adım atılmış değil. Kültür Bakanlığının bu konuda hassasiyet göstermesini bekliyoruz. İbadethaneler sadece taş ve duvarlardan ibaret değildir. Onlar toplumların tarihini, kültürünü ve inançlarını temsil eder. Kiliseler, manastırlar ve diğer tüm ibadethaneler sadece bir dinin mensupları için değil tüm insanlık için ortak bir kültürel mirastır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GEORGE ASLAN (Devamla) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun.

GEORGE ASLAN (Devamla) - Onların korunması sadece inanç özgürlüğünün değil aynı zamanda kültürel ve tarihî mirasa sahip çıkmanın bir gereğidir diyorum ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Celal Adan'ın, Anayasa'nın 3'üncü maddesine göre konuşmaların Türkçe yapılması gerektiğine, aksi durumda İç Tüzük'ün 66'ncı maddesi uyarınca mikrofonun kapatılacağına ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Anayasa'mızın 3'üncü maddesine göre "Türk Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir." Konuşmaların Türkçe yapılması gerekmektedir. Aksi durumda İç Tüzük'ün 66'ncı maddesi uyarınca mikrofon kapatılıyor. Genel kurulda konuşma yapan hatiplerin bu hususa dikkat etmelerini rica ederim.

GEORGE ASLAN (Mardin) - Vallahi, Sayın Başkan, benim konuştuğum dil Avrupa'da bir çok ülkede okutuluyor. Bizler bu toprakların en eski halkıyız ama bir tek dile tahammül yok; tahammül ya, tahammül! (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Niğde Milletvekili Cevahir Uzkurt ve Kars Milletvekili Adem Çalkın ile 131 Milletvekilinin Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2859) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 192) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir...

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “yeniden düzenlenmiştir” ibaresinin “değiştirilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

İstanbul

Hakan Şeref Olgun

Afyonkarahisar

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun.

Buyurun Sayın Olgun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, bugün burada TUBİTAK'la ilgili kanun teklifini görüşeceğiz ama gelin, biz asıl ülkenin mühendislik alanında en başarılı bilim dalına bakalım, siyaset mühendisliği. TUSİAD Başkanı Orhan Turan'ın başına gelenler hepimize ibret olmalı. Bir iş insanı, bir sivil toplum temsilcisi, ekonomiye yön veren bir kurumun Başkanı çıkıyor, ülkenin gerçeklerini dile getiriyor ve ertesi gün maalesef hedef tahtasına oturtuluyor. TUSİAD Başkanı “Bağımsız yargı olmadan ekonomi düzelmez.” dediği için linç ediliyor, başını da ülkenin Adalet Bakanı çekiyor. Siz bu “bağımsız yargı” lafından neden bu kadar rahatsızsınız? Peki, bağımsız yargı mı korkutuyor sizi? Hayır, çünkü siz bağımsız yargıdan değil, sadece kendinizden bağımsız bir yargıdan korkuyorsunuz. Bağımsız yargıyı savunanları susturacağınıza yargıyı gerçekten bağımsız hâle getirin. Eleştirileri tehdit edeceğinize adaletsizlikleri giderin. TUSİAD Başkanı başka ne dedi? “Adalet olmazsa yatırım olmaz.” dedi. Allah Allah, sanki yeni bir element keşfetmiş gibi tepki verdiler. Ne olmuş?

Efendim, şimdi, buradan soruyorum: “Yargıya talimat vermek” mi dediniz? Çok güzel, bu konuda uzmanlığınız tartışılmaz, on yedi yıldır savcıyı arayıp talimat veriyorsunuz, hâkimi sürüyorsunuz, beraat kararına sinirlenip davayı tekrar açtırıyorsunuz. Tutuklanacaklar listesini bir gece önce sosyal medyada yayınlıyorsunuz ama bir iş insanı “bağımsız yargı” deyince birdenbire yargıyı koruma refleksi mi geliştirdiniz?

Değerli milletvekilleri, “Türkiye, eski Türkiye değil.” dedi ya Sayın Adalet Bakanımız, doğru söylüyor, Türkiye gerçekten eski Türkiye değil ama neden değil? Gelin, beraber bakalım. Eskiden yargı mensupları hukuk önünde cübbesini iliklemeyen hâkimlerdi, şimdi ise telefon bekleyen memurlara döndü; eskiden mahkemeler kanuna göre karar verirdi, şimdi yukarıdan gelen talimata göre; eskiden “yargının bağımsızlığı” diye bir kavram vardı, şimdi bağımsız yargıyı savunanlar mahkeme kapılarında ifade veriyor; eskiden yatırımcı adalete güvenir, Türkiye'ye sermaye getirirdi, şimdi mahkemelere değil sizin keyfi kararlarınıza göre rota çiziyor.

Sayın Bakan, evet, Türkiye eski Türkiye değil ama sebebi sizin iddia ettiğiniz gibi güçlü bir hukuk devleti oluşumuz değil, tam tersine, hukukun tamamen rafa kaldırılmış olmasıdır.

Adalet Bakanı başka ne dedi? “Kimileri ‘Bize soruşturma açın.’ dercesine ortalıkta dolaşıyor.” Şimdi, Sayın Bakan, bu nasıl bir cümledir? Hukuku korumakla, adaleti sağlamakla görevli bir Bakanın ağzından böyle bir ifade çıkması normal mi?

Sayın Bakan, siz bağımsız yargının güvencesi misiniz yoksa sadece kim susturulacak diye talimat bekleyen bir infaz memuru musunuz? İnsanlar düşüncelerini açıklamasın mı? Yargının bağımsız olması gerektiğini söyleyen herkes “Hadi gelin, beni yargılayın” mı demiş oluyor? Asıl mesele şu: Soruşturma açıp açmamak sizin keyfinize mi kalmış? Adalet böyle mi sağlanır? Suç varsa soruşturulur, suç yoksa kimseye dokunulmaz ama siz başka bir şey söylüyorsunuz, siz diyorsunuz ki: “Öyle ulu orta konuşmayın, başınıza iş alırsınız.” Ama aynı şeyi, “Anayasayı değiştireceğiz, devletin yapısını tartışmaya açacağız.” diyen HÜDA PAR’a karşı tek söz sarf etmiyorsunuz. Neden bu tolerans? Eğer Türkiye Cumhuriyeti’nin temel ilkeleri konusunda samimiyseniz, buyurun, gereğini yapın. Eğer bunu yapamıyorsanız çıkın ve deyin ki: “Cumhur İttifakı ortaklarımız ayrıcalıklıdır, onlar her şeyi söyleyebilir ama muhalefete hukuk başka işler.”

Bakin, beyler, hukuku o kadar kendi keyfinize göre eğip büktünüz ki artık mahkemeler değil siz karar veriyorsunuz ama unutmayın, bugün sizin için çalışan bu düzen yarın sizi de tartacak hem de sizin terazinizle.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu var, 145’inci maddesi aynen şöyle diyor: “İfadesi alınacak veya sorgusu yapılacak kişi davetiye ile çağrılır; çağrılma nedeni açıkça belirtilir; gelmezse zorla getirileceği yazılır.” Gelmezse de zorla getirmeyle ilgili 146’ncı madde uygulanır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

HAKAN ŞEREF OLGUN (Devamla) - Ceza Muhakemesi Kanunu 145 gereği davetiye yerine gözaltı uygulayacağınıza, TÜSİAD Başkanına soruşturma açtıracağınıza eleştirilere cevap verin ya da vermek istemiyorsanız da benim sevgili hemşehrim Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Mehmet Taytak’ın çok pratik bir önerisi var, onu dikkate alın. TÜSİAD’ı kapatın gitsin. Bunu kapatmakla da kalmayın, ek olarak STK’leri de kapatın, belediyeleri de kapatın, hatta AKP dışındaki siyasi partileri de kapatın; millet de rahat etsin, biz de rahat edelim, siz de rahat edin, hâkimi, savcısı, jandarması da rahat etsin, olsun bitsin.

Genel kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 4’üncü madde kabul edilmiştir.

Sayın Uzun...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

60.- *Muğla Milletvekili Cumhur Uzun’un, Hacı Mahmut Tınaztepe İlkokulu ile Profilo Marina Ortaokuluna ilişkin açıklaması*

CUMHUR UZUN (Muğla) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi size iki okuldan bahsedeceğim; birisi 1950 yılında yapılmış ve yetmiş beş yıldır tadilat yüzü görmemiş, diğeriye 2009 yılında konteyner olarak yapılmış. 500’e yakın çocuk bu okula gidiyor. Fizikî koşulları yetersiz, gerekli ders araç ve gereçlerinden yoksun, tuvaletlerinin fayansı dökülmüş, hijyenden uzak, okulun su tesisatını dahi veliler değiştirmiş. Ana sınıfındaki 18 öğrenciden 15’i şu an hasta. Aklınıza Afrika geldi, değil mi? Ama maalesef bu iki okul da Türkiye’de, hem de memleketim Muğla’da hem de Bodrum’da; birinin adı Hacı Mahmut Tınaztepe İlkokulu, diğeri Profilo Marina Ortaokulu.

Şimdi buradan Millî Eğitim Bakanına sesleniyorum, tarikat ve cemaatlerle protokol imzalayıp oralara para akıtan Bakana sesleniyorum: Bir zahmet gidin ve Bodrum'daki bu iki okulu görün, biraz vicdanınız varsa o paraları bu okullara harcayın.

BAŞKAN - Sayın İrmez...

Buyurun.

61.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Gabar Dağı'nda petrol arama faaliyetlerinde çalışan işçilere ilişkin açıklaması

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Gabar Dağı'nda çıkarılan petrolde en büyük emeği sarf eden işçilerin hakkı yeniyor, mobbing uygulanıyor ve açlık sınırında ücretlere mahkûm ediliyorlar. Gabar'da günlük yaklaşık 5,6 milyon TL değerinde petrol çıkarılıyor fakat işçilerin bu üretimden aldıkları maddi pay sadece yüzde 0,0006 oranında. Taşeron şirketlerde Gabar Dağı'nda petrol arama faaliyetlerinde çalışan işçiler kötü ve sağlıksız çalışma koşulları altında, işçi sağlığı ve iş güvenliği olmadan ve de en önemlisi günde on iki saatin üzerinde çalışmak zorunda bırakılıyorlar. Yemeklerin kötü olduğunu, çalışma yürütülen alanlara gidip gelişin günde yaklaşık dört saat sürdüğünü ve yol mesaisi almadıklarını belirtiyorlar. İşçilerin, emekçilerin insan onuruna yakışır çalışma koşulları ve ücret alması en temel haklardır.

Teşekkürler.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Niğde Milletvekili Cevahir Uzkurt ve Kars Milletvekili Adem Çalkın ile 131 Milletvekilinin Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2859) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 192) (Devam)

BAŞKAN - 5'inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 192 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Selçuk Özdağ	Bülent Kaya	İdris Şahin
Muğla	İstanbul	Ankara
Mehmet Emin Ekmen	Mehmet Karaman	Mustafa Bilici
Mersin	Samsun	İzmir
Şerafettin Kılıç		Hasan Ekici
Antalya		Konya

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ARSLAN TATAR (Şırnak) - Katılmıyoruz.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Konya Milletvekili Hasan Ekici.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

HASAN EKİCİ (Konya) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Değerli milletvekilleri, içinde bulunduğumuz şubat ayı, Konya’da 2004 tarihinde yaşanan Zümrüt Apartmanı faciasının 21’inci yıl dönümü ayıdır. Faciada 92 hemşehrimizi kaybettik, 30 hemşehrimiz de yaralı olarak enkazdan çıkarıldı. Zümrüt Apartmanı faciası Türkiye’deki en büyük bina çökmesi felaketlerinden biri olarak maalesef tarihe geçti. Geçtiğimiz ay yani Zümrüt faciasının yıl dönümünden bir hafta önce Konya’mızın Selçuklu ilçesi Beyşehir Caddesi’ndeki bir binanın çökme haberiyle tekrar sarsıldık. 14 daire ve 7 dükkânın bulunduğu yığma binada 5 kişilik bir aile enkaz altında mahsur kaldı. Hepimizi sevindiren haber arama kurtarma faaliyetlerinde canla başla çalışan ekiplerimizden geldi ve 3 kişi enkazdan sağ olarak kurtarıldı ancak kurtarma çalışmalarının sonunda ne yazık ki bir genç çiftçimizin cansız bedenine ulaşıldı. Yine 2019 yılında da merkez Karatay ilçemizde bir ev çöktü ve burada da 2’si çocuk 3 hemşehrimizi kaybettik.

Değerli milletvekilleri, bu binalar ne bir depremle ne de başka bir doğal afetle çöktü. Bu binalar olduğu yerde çöktü, aslında denetimsizlikten çöktü.

Geçtiğimiz günlerde Konya’da kolon ve kirişlerinde kırılma ve göçme olması sebebiyle yıkılma tehlikesi bulunan başka binalar da boşaltılarak mühürlendi. Konya’nın birçok bölgesinde başarılı kentsel dönüşüm projeleri gerçekleştirildi. Ancak bir ay önce çöken binada olduğu gibi kentsel dönüşüme girmeyen fakat yıkılma tehlikesi olan birçok binada on binlerce hemşehrimiz yaşıyor. Daha büyük felaketler yaşamadan değişen şartlara uymayan ve mevcut yönetmeliklere uygun olmayan birçok yapımızı hızlıca dönüştürmek mecburiyetindeyiz.

Değerli milletvekilleri, hem biz hem de işin uzmanları yıllardır binaların belli periyotlarla denetlenmesine ilişkin önerilerde bulunsun da iktidar yetkilileri birçok konuda olduğu gibi bu konuda da duyarsızlar. Bakın, İnşaat Mühendisleri Odası Konya Şube Başkanı Özgür Yetiştirici Konya’nın yapı stoku hakkında çok önemli açıklamalarda bulunuyor, Sayın Oda Başkanı “Konya şehir genelindeki yapıların yüzde 40’ının hemen kontrol ve denetime tabi tutulması gerekiyor. Konya’da 1999 öncesi yapı çok fazla. Mutlaka bunlar için sürekli denetim çalışmaları ve bina sahiplerinden bir başvuru da beklemeden protokol nezdinde yapılan çalışmalarla analizlerin çıkarılması gerekiyor. Güçlendirmeye tabi tutulacak olanların bir an önce güçlendirilmesi, artık fiziki ömrünü yitirmiş olanların da yıkılması gerekiyor. Ayrıca her birinin üç yılda bir düzenli olarak mutlaka denetlenmesi gerekiyor.” diyor.

Yine, İnşaat Mühendisleri Odasının bir önceki Başkanı Doçent Doktor Süleyman Kamil Akın da Konya’da en az 20 bin riskli bina olduğunu söylüyor. Konya için “Deprem bölgesi değil.” denilse de bu Konya’da hiç deprem olmayacağı anlamına gelmiyor. Yakın tarihlerdeki depremler buna örnektir. Uzmanlar Konya şehir merkezinden geçen 50 kilometre uzunluğunda diri fay hattı bulunduğunu ve bu fayın 6 ila 6,5 büyüklüğünde deprem üretebileceğini söylüyor. Bu büyüklükteki bir deprem Konya’nın zemin yapısı ve mevcut yapı stoku nedeniyle şehirde ciddi bir hasar oluşturabilir. Zira yapılarımızın önemli bir bölümü 1999 öncesi yapılmış ve dönemin şartlarında ciddi bir mühendislik hizmeti almamış yapılar. Sonrasında yapılan yapılarda ise yeterli düzeyde zemin etüdü çalışmasının yapıp yapılmadığı meçhul.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

HASAN EKİCİ (Devamla) - Bir an önce zemin parametreleri dikkate alınarak binaların yapım yılı, yapım teknikleri ve kat yükseklikleri göz önüne alınarak öncelikli bölgeler tespit edilmeli ve buradaki yapılar incelenerek hızlıca bölge ve ada bazında kentsel dönüşüm gerçekleştirilmelidir. Dönüşümde öncelik nüfus yoğunluğunun fazla olduğu bölgelere verilmelidir. Riskli yapı stokunun bir an evvel ortaya çıkarılması ve Bakanlık kanalıyla bu alanların dönüştürülmesi için teşvik edici uygulamaların devreye alınması da gerekmektedir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 192 sıra sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 5'inci maddesinde geçen "ilişkin" ibaresinin "bağlı" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MüzeYYen Şevkin

Nail Çiler

Elvan Işık Gezmiş

Adana

Kocaeli

Giresun

Gülcan Kış

Sibel Suiçmez

Aşkın Genç

Mersin

Trabzon

Kayseri

Nurten Yontar

Tahsin Ocaklı

Nermin Yıldırım Kara

Tekirdağ

Rize

Hatay

Ömer Fethi Gürer

Aliye Timisi Ersever

Gizem Özcan

Niğde

Ankara

Muğla

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ARSLAN TATAR (Şırnak) - Katılamıyoruz.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Kayseri Milletvekili Aşkın Genç.

Buyurun Sayın Genç. (CHP sıralarından alkışlar)

AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; TÜBİTAK'le ilgili kanun teklifinin 5'inci maddesi hakkında konuşmak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu maddeyle 278 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesine yeni bir ibare eklenerek "ve buna ilişkin esas ve usuller Yönetim Kurulu tarafından belirlenir." ifadesi getirilmek istenmektedir. Görünürde teknik bir düzenleme gibi sunulan bu değişiklik aslında bilimsel özerklik, kurumsal yönetim ve hukukun üstünlüğü açısından ciddi sakıncalar barındırmaktadır.

Öncelikle, TÜBİTAK gibi bilimsel çalışmaların desteklenmesi ve yürütülmesinde kritik role sahip bir kurumda yönetim yetkisinin sınırlarının muğlaklaştırılması büyük bir sorundur. TÜBİTAK'ın işleyişine ilişkin esas ve usullerin belirlenmesi gibi önemli bir yetkinin net bir çerçeve olmaksızın sadece Yönetim Kuruluna bırakılması, bilimsel süreçlerin şeffaflığını ve hesap verebilirliğini zedeleyebilecektir. Yönetim Kurulunun bileşimi ve atama süreçleri dikkate alındığında bu yetki kullanımı siyasi etkilere daha açık hâle gelecektir. Daha da önemlisi, bu düzenleme Anayasa Mahkemesinin daha önce iptal ettiği düzenlemelerin farklı bir biçimde yasalaştırılma çabası olarak ne yazık ki görünmektedir. Anayasa

Mahkemesi yürütmenin aşırı yetkilendirilmesini ve yasama yetkisinin devredilmesini hukuka aykırı bulmuş ve iptal kararı vermiştir ancak şimdi aynı içerik neredeyse değişmeden kanun teklifi yoluyla Meclis gündemine tekrar taşınmaktadır. Bu durum, hukukun üstünlüğüne ve yasama organının itibarına gölge düşüren bir uygulamadır.

Değerli milletvekilleri, teklifin sadece 5'inci maddesi değil, geneli sorunludur. Kanun teklifine bütüncül bir açıdan bakıldığında, aslında yasama organının verimli çalışmasını engelleyen ve yürütmenin yasama üzerindeki kontrolünü pekiştiren bir anlayışın ürünü olduğu net bir şekilde görülmektedir. Bu teklifin en büyük sorunlarından biri, yeni ve özgün bir düzenleme getirmekten ziyade Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği maddeleri yasa yoluyla yeniden yürürlüğe koyma çabasında olmasıdır. Toplam 11 maddelik bu düzenlemenin 8 maddesi Anayasa Mahkemesinin daha önce iptal ettiği düzenlemeleri yeniden yazmak üzerine kuruludur. Meclisin asli görevi Hükûmetin hukuka aykırı düzenlemelerini yasalaştırmak değil bilimsel, ekonomik ve sosyal alanlarda gerçekten ihtiyaç duyulan yasaları üretmektir. Bakınız, ülkemizin sanayisi, teknolojisi, bilim dünyası büyük sorunlarla boğuşurken Sanayi ve Teknoloji Komisyonu bugün burada gerçek reformlar üzerinde değil Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği düzenlemeleri tadil etmek için çalışmaktadır. Bilime ve teknolojiye gerçekten katkı sunacak, TÜBİTAK'ı ve KOSGEB'i daha güçlü, daha etkin hâle getirecek düzenlemeler yapmak yerine, ne yazık ki iktidarın hukuksuzluklarını tamir etmeye zorlanıyoruz. Bu teklifin genel çerçevesine bakıldığında temel sorun şudur: Yasama yetkisi devredilemez bir yetkidir. Ancak bu teklif yürütmeye yeni yetkiler vererek yasama organının etkisini azaltmaktadır, Anayasa Mahkemesinin kararlarını dolaylı yoldan geçersiz kılma girişimidir. Oysa Anayasa Mahkemesi kararları bağlayıcıdır ve bu Meclisin hukuka uygun hareket etmesi gerekmektedir. Teklif sanayi ve teknoloji politikalarının belirlenmesi konusunda liyakat esasına dayalı, özerk ve bilimsel kurulların etkili olmasını sağlamak yerine, yürütmenin inisiyatifini genişletmektedir. Bu, bilimsel ilerlemenin önündeki en büyük tehditlerden biridir.

Değerli milletvekilleri, bu yasa teklifi Türkiye'de yasama sürecinin nasıl işlediğine dair aynı zamanda da bir turnusol kâğıdı niteliğindedir. Bu teklif, bilim ve teknoloji geliştirmek için değil yürütmenin kontrolünü arttırmak için hazırlanmış bir metindir.

Bu yüzden hem 5'inci maddeye hem de teklifin bütününe karşı çıkıyor, siz değerli milletvekillerini bilimin bağımsızlığını ve hukukun üstünlüğünü savunmaya davet ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 192 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinde geçen "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ceylan Akça Cupolo

Semra Çağlar Gökalp

George Aslan

Diyarbakır

Bitlis

Mardin

Burcuğül Çubuk

Heval Bozdağ

Ömer Faruk Gergerlioğlu

İzmir

Ağrı

Kocaeli

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

Burak Akburak

Mehmet Mustafa Gürban

İstanbul

İstanbul

Gaziantep

Mehmet Akalın

Edirne

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergelere katılıyor musunuz?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
SÖZCÜSÜ ARSLAN TATAR (Şırnak) - Katılıyoruz.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

HEVAL BOZDAĞ (Ağrı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son zamanlarda iktidarın toplumsal muhalefeti sindirmeye dönük saldırılarını artırdığını görüyoruz. 11 Şubatta “kent uzlaşısı” soruşturması kapsamında, içlerinde belediye başkan yardımcılarının ve belediye meclis üyelerinin olduğu 10 kişi tutuklandı. Başsavcılığın yaptığı açıklamada gözaltına alınanların Halkların Demokratik Kongresinde yer aldıkları ve yerel seçimlerde örgüt talimatıyla kent uzlaşısı kapsamında çalışma yürüttükleri iddia edildi. Burada, iktidarın emek sömürsüne dayalı, sermaye yanlısı, talan, rant düzeninin; kimlikleri yok sayan, otoriter ve baskıcı politikalarının karşısında oluşturulan demokratik toplumsal birliğin yani kent uzlaşısının hedef alındığı çok açık yani aslında, tümünden muhalefetin, demokratik kamuoyunun, işçilerin, emekçilerin, ezilen toplumsal kesimlerin bir arada, birlikte mücadeleleri hedef alınmıştır, kent uzlaşısı stratejisi yasa dışı bir faaliyetmiş gibi kriminalize edilmek istenmiştir. İstanbul gibi bir kentte kent uzlaşısı gibi bir formülle, demokratik muhalefetin, geniş toplum kesimlerinin yararına birlikte bir seçim stratejisi belirleyerek devletin tüm imkânlarını kendi hesabına kullanan iktidarınız karşısında seçimden başarılı çıkacağını görmesi kadar rasyonel ne olabilir? Bu çok açık ve anlaşılır olmakla birlikte bu gerçeklik açık bir farkla büyük bir başarı elde etmiştir. Müttefik siyasi partilerin bu stratejiyi belirleyen bir politik aklının olamayacağını düşünmek nasıl bir aymazlıktır ki her şeyde olduğu gibi bir seçim ittifakını bile getirip bu şekilde kriminalize edebiliyorsunuz?

Bunun devamı olarak sayabileceğimiz bir operasyon da dün sabah gerçekleşti. Aralarında parti yöneticileri, MYK üyelerimiz, gazeteciler, aydınlar ve sanatçıların bulunduğu 52 kişi gözaltına alındı. Bu da gösteriyor ki yargı eliyle kurulan bir kumpasla, demokratik bir mücadele alanı tasfiye edilmeye çalışılıyor. Peki, HDK neden hedefte? Çünkü HDK fikriyatı, tüzüğünde de belirtilmiş olduğu üzere, tüm ezilenlerin ve sömürülenlerin, dışlanan ve yok sayılan bütün halkların ve inanç topluluklarının, kadınların, işçilerin, emekçilerin, köylülerin, gençlerin, işsizlerin, emeklilerin, yaşlıların, engellilerin, LGBTİ+’ların, göçmenlerin, yaşam alanları tahrip edilenlerin, aydın, yazar, sanatçı ve bilim insanları ile bütün bu kesimlerle mücadele yürüten güçlerin her türden baskı, sömürü ve ayrımcılığı ortadan kaldırmak ve insan onuruna yaraşır bir yaşam kurmak üzere bir araya geldiği ortak bir dayanışma ve mücadele zemindir. Yani hak mücadelelerinde üçüncü yolu, birleşik ortak bir mücadele zeminini işaret etmektedir.

Şöyle de söyleyebiliriz: İktidarınızın varlık sebebi olan, mesela ekolojik kırımın, doğa sömürsünün tam karşısındadır. Bu durumda teşvik ve muafiyetlerle yandaşlarınıza iltimas geçtiğiniz altın madenleri, kömür madenleri, HES’ler, JES’ler gibi rant uğruna doğayı, canlılığı yok eden projelerinizin karşısındadır. Kapitalizmin, iktidarınızın sermayeyle kurduğu rant ortaklığı ve emek sömürsünün karşısında işçinin, emekçinin yanındadır. FERNAS Maden işçilerinin, Polonez işçilerinin, Agrobay direnişinin, metal grevlerinin, yine, bugün, Antep’te Başpınar işçisinin yanındadır. HDK yok olma tehdidi altında olan dillerin, farklı inançların, kimliklerin yanında durur. Asimilasyon politikalarınızın, yok sayan, inkarcı, tekçi anlayışınızın tam da karşısında yani karşıtlıklardan beslenerek yürüttüğünüz tüm politikaların karşısında; mesela, dışlanan, ayrımcılığa uğrayan, yoksulluk, işsizlik ve barınma sorunu yaşayan, eşit yurttaşlık duygusundan ötekileştirdiğiniz Roman halkının yanındadır. Deprem günü ölüme terk ettiğiniz, bugünlerde ise rezerv alanı ilanıyla yaşam alanlarına, kültürlerine çökmeye çalıştığınız insanların mücadelelerin yanındadır. HDK, darbe yasalarıyla belediyelerine hukuksuzca kayyum atadığınız, seçme ve seçilme hakkını elinden alarak fiili olarak yurttaşlıktan çıkarmaya çalıştığınız Kürt halkının yanındadır. Erkek egemen sistemin karşısında eşitlik ve özgürlük mücadelesi veren kadın mücadelesinin yanındadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

HEVAL BOZDAĞ (Devamla) - HDK, savaşların insanlık için büyük bir yıkım getirdiğinin, savaşın karşısında kalıcı, sürdürülebilir bir barışın mümkün olduğunun mücadelesini yürütür. Ezcümle, HDK, sizin demokratik toplum karşıtı tüm politikalarınızı deşifre eder. HDK eşit ve özgür yaşamın geleceğidir, yeni bir yaşamın geleceğidir. İşte, geçen hafta kent uzlaşısı, dün sabah da şafak operasyonlarıyla kriminalize etmeye çalıştığınız HDK budur.

Bu hukuksuzluklara son verin ve arkadaşlarımızı serbest bırakın.

Saygılarımla. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET MUSTAFAGÜRBAN (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 5'inci maddesi üzerine söz almış bulunuyorum.

Yasama yetkisi Türk milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindir. Bu yetki devredilemez. İktidar milletvekillerine sormak istiyorum: Yasama yetkisi Gazi Mecliste mi? Bizleri ekran başında ve sosyal medyada takip eden, daha sonra da videolarımızı izleyecek olan vatandaşlarımıza Meclisin nasıl çalıştığını anlatmak istiyorum: Sizler bizi görevlendirdiniz, Türk milleti adına yasa yapma yetkisi verdiniz ancak kanunlar şöyle belirleniyor: Önce kanun hükmünde kararnameler çıkacak, Anayasa Mahkemesi iptal edecek, iptal edilen kararnameler için süre verilecek, iptal edilen Anayasa Mahkemesi kararları verilen süresi içerisinde uygulanacak. Hatta görüşmekte olduğumuz kanunun bir maddesinde süre bitmiş, üzerinden beş ay geçmiş, beş ay içerisinde mevcut uygulama devam etmiş, teşrif etmişler bu kanunda düzeltme yapıyorlar.

Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde 142 ülke arasında 117'nci sıradayız. Bunun sebebi bu tarz uygulamalar değil, hepsi dış mihrakların oyunu(!) Ama bunların hiçbir önemi yok, süresi gelen veya süresi geçen kararnameleri torba kanunla Meclise getir, nasılsa çoğunluk var, onaylansın, kanunlaşsın; hukuksuzluk var mı -hiç olur mu- her şey yasalara uygun. Demokrasi var mı? Hem de en çoğulcusundan.

Aziz milletimiz, görüyorsunuz, yasama ve yürütme nasıl ahenkle çalışıyor, hukukun üstünlüğü nasıl da kabullenilmiş; yürütme tebliğ, yasama tebellüğ ediyor(!) Gazi Meclis noterlik yapıyor dememizin sebebi, bizi düşürdükleri bu durum. Aziz milletimizin yetkisi mecliste. Meclis milletimizin ihtiyaçlarına cevap veriyor mu, sorunları gideriyor mu; iktidara göre sorun var mı? Muazzam çözüm önerileri var(!) "Emekli aylığı" diyorsunuz "Almanya bizi kısıkanıyor." diyorlar. "Beyin göçü var, millet vize kuyruğunda." diyorsunuz, "Gidiyorlarsa gitsinler." diyorlar. "Sevdalılar birbirine kavuşamıyor." diyorsunuz, "Seviyorsan git, evlen bence." diyorlar. "Gençlerimize istihdam" diyoruz "Çıkar cebindeki telefonu." diyorlar. "Kesintisiz internet" diyoruz "Sen yağ kuyruklarında bekledin mi?" diyorlar. "Deprem yaraları hâlâ sarılamamış; insanlar evini, işini, sevdiklerini kaybetmiş." diyorsun "Şehirleri yeniden inşa edeceğiz, bize nasip oldu." diyorlar.

Torba kanun yapmadaki maharetinizi, hızınızı okul yaparken de görmek istiyoruz. Koskoca Türkiye Cumhuriyeti devletinde 1 tane TUBİTAK Fen Lisesi var. TUBİTAK Fen Lisesinin sorunlarını bütçe görüşmeleri sırasında dile getirdim. 2021 yılında açılan okulun öğrencileri bizim geleceğimiz ve teminatımız. Bu öğrencilerin pansiyonları yok, bunu Bütçe Komisyonunda gündeme getirdim. Sanırım bunu gündeme getirerek kötü bir şey yaptım çünkü bilgi almak için okulu aradığımızda artık telefonlarımızı bile cevap vermiyorlar. TUBİTAK Fen Lisesi diğer kamu kurumları gibi 420'li numaraları açmıyor. Merak ettiğim bir konu var; bizler Yunan milletvekili miyiz, bizler İtalyan milletvekili miyiz; hain miyiz, ajan mıyız? Bu tavırlar hiçbir şekilde kabul edilemez. Peki, okuldaki sorun çözüldü mü, devam mı ediyor diye aradığımızda yine telefonlarımıza cevap alamıyoruz. Bu

konularla ilgili bilgi dahi alamıyoruz. TÜBİTAK Fen Lisesinde öğrenim gören çocuklarımız aslında hepimizden daha değerli çünkü bu çocuklar atanmış değil kazanmışlar, kazanmış olanları atanmışlar yönetiyor. O yüzden de hiçbir şey düz gitmiyor.

Sayın milletvekilleri, mümkün olan en kısa sürede bütün bölgelerimize TÜBİTAK fen lisesi kurulmalıdır. Seçim bölgesi olan Gaziantep'te de TÜBİTAK fen lisesine ihtiyaç vardır. Gaziantep sanayisi ülkemizin lokomotiflerindendir. Rekabet gücümüzün artması için gelişen ve yenilenen teknolojiye ayak uydurmak zorundayız. Gaziantep'teki fabrikaları düşündüğümüzde yüzde kaç ı acaba Sanayi 5.0'a ayak uydurabilir?

Dünyayla rekabet edebilmemiz için hep bir adım önde olmak zorundayız, bunu da yetmiş beşer sermayemizle yapabiliriz. Açılacak olan TÜBİTAK fen liselerinde beşer sermayemizi yetiştirerek bu misyonu yüklenmeliyiz. Bu vatan çocuklarımız ve torunlarımız için cennet yapılmaya değer bir vatanıdır. Memleketimizi bayındır hâle, cennet hâline getirilecek olan ekonomik etkenler ve ekonomik etkinliklerdir. Bu sebeple öyle bir ekonomi dönemi gereklidir ki artık milletimiz insanca yaşamasını bilsin, insanca yaşamanın neye bağlı olduğunu öğrensin ve o gereklere başvursun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MEHMET MUSTAFA GÜRBAN (Devamla) - Yüce Türk milletini ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6'ncı madde üzerinde 3'ü aynı mahiyette olmak üzere 4 önerge vardır, aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan 192 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Selçuk Özdağ	Bülent Kaya	İdris Şahin
Muğla	İstanbul	Ankara
Mehmet Emin Ekmen	Murat Karaman	Şerafettin Kılıç
Mersin	Samsun	Antalya
Seda Kâya Ösen		Mustafa Bilici
İzmir		İzmir

Aynı mahiyetteki 2'nci önergenin imza sahipleri:

Ceylan Akça Cupolo	Burcuğül Çubuk	Semra Çağlar Gökalt
Diyarbakır	İzmir	Bitlis
George Aslan		Ömer Faruk Gergerlioğlu
Mardin		Kocaeli

Aynı mahiyetteki 3'üncü önergenin imza sahipleri:

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu	Yavuz Aydın
İstanbul	Trabzon

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ARSLAN TATAR (Şırnak) - Katılmıyoruz.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen.

Buyurun Sayın Ösen. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

SEDA KÂYA ÖSEN (İzmir) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen çok değerli vatandaşlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tüm partilerin, tüm liderlerin ağızından düşürmediği demokrasi hakkında konuşmak istiyorum bugün. İstisnasız her parti gerek parti programlarında gerek açıklamalarında demokrasiye verdiği önemden bahsediyor fakat iş eyleme döktüğünde ortaya çok farklı bir tablo çıktığını görüyoruz. Demokrasi, sadece dört beş senede bir seçim yapmak ve çıkan sonuca göre çoğunluğu sağlayan iktidarın kafasına estiği gibi hareket ettiği bir yöntem değildir. Demokrasi, en ufak azınlığın bile o çoğunluk kadar hakkının korunması ve eşit vatandaş olmasıdır. Demokrasi, iktidarın her istediğini denetimsiz olarak yapması ve güçler ayrılığı prensibini göz ardı etmesi hiç değildir; aksine, iktidarın en müktedir ve en güçlü olduğu anda bile bağımsız yargı kurallarına uyması demektir. Demokrasi, yasama, yürütme, yargı dışındaki sistemin temel taşı olan medya ve sivil topluma saygı demektir. Bu pencereden bakınca, demokrasiyi ağızına sakız yapanların aslında zerre kadar bu fikri benimsemediğini ve önemsemediğini görüyoruz.

Kıymetli milletvekilleri, sivil toplum bu ülkede yıllarca baskı altında tutulan ve vesayet altına alınmaya çalışılan, uslu çocuk olması istenen bir yapıdır. Dünyadaki örneklerine bakınca, ülkemizde sivil toplumun bu kadar geç gelişmiş olması, sadece 20-30 yaşındaki derneklerin bile kendilerini köklü olarak ifade etmesi, işte bu tahammülsüzlük ikliminin bir sonucudur.

Bir milletvekili olarak değil, uzun yıllar sivil toplumda görev almış, yedi sene iş dünyası STK'lerinde başkanlık yapmış bir vatandaş olarak bugün söylemek isterim ki sivil toplum bugün hiç olmadığı kadar baskı altındadır. Kendi temsil ettiği grubun sorunlarının çözüm önerini dile getirmemesi için baskı altında tutularak âdeta tehdit edilmekte ve işlevsiz hâle getirilerek itibarsızlaştırılmaya çalışılmaktadır. Buradan sizlere soruyorum: Kıymetli milletvekilleri, TÜSİAD haksız veya eksik olan ne söyledi? Bugüne kadar eleştirdiğiniz patronlar iş barışının devam etmesi için toplumun geri kalanının sözcülüğünü yapıyor, fark ediyor musunuz?

Sivil toplum kuruluşları dünyada da ülkemizde de toplumsal sorunun çözümüne destek olmak için kurulmuşlardır. Sivil toplum kuruluşları devlet ve millet arasındaki köprünün daha sağlam olması için çalışmaktadır. STK'ler zor zamanda milletin yaralarını sarmayı, toplumun daha ileriye sağlıklı bir şekilde ilerlemesini sağlamayı görev bilmişlerdir. STK'ler ülke ve toplumsal hayat açısından bu kadar mühimken Türkiye'nin en büyük iş dünyası STK'sine soruşturma açmak, aslında doğrudan halka soruşturma açmak demektir. Daha ileri götürmek gerekirse iş dünyası üzerine baskı kurmak, uçurumun kenarında ilerleyen bir ekonomiyi kayalıklara itmektir.

Sayın Hükûmet yetkilileri, sizleri samimiyete davet etmek istiyorum. Sadece dünyada iyi gözükmek için, yabancı para çekmek için orta oyunu oynamanıza gerek yok. Dürüst olun, çıkın ve "Bizim demokrasi diye bir derdimiz yok, farklı seslere de farklı fikirlere de tahammülümüz yok." deyin. Kendinize demokrasi makyajı yapmanıza da gerek yok. Sesiniz çok çıkıyor diye, bağırıp, çağırıp, tehdit edip parmak sallıyorsunuz diye, kendi yandaşlarınıza para akıtmak için sermaye el değiştirsın diye gerçekleri örtbas edemezsiniz. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bu ülkenin saygın, vatansever ve Türkiye bir nebze olsun ileri gitsin diye dertlenen iş insanlarını sadece

zoruza giden gerçekleri söylediği için, sadece başarısızlıklarınızı yüzünüze vurduğu için gözaltına alarak çöktüğünüz ekonominin yarattığı sorunları gizleyemezsiniz; mızrak çuvala sığmıyor artık. İşte bu da AK PARTİ Türkiye'si, işte Türkiye Yüzyılı.

Teşekkür ederim. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; kanun teklifinin 6'ncı maddesi üzerine partim adına söz aldım.

AKP iktidarı boyunca Türkiye'de bilim ve akademi, bağımsız bir bilgi üretim alanı olmaktan çıkarılarak iktidarın ideolojik ve politik ajandasına hizmet eden bir araca dönüştürülmüştür. Bilimsel çalışmaların özgürce yapılmasını engelleyen baskıcı politikalar, akademinin özerkliğini yok eden düzenlemeler ve liyakat yerine sadakat temelli kadrolaşma, Türkiye'de bilimsel gelişimin önündeki en büyük engeller hâline gelmişlerdir.

Görüşülmekte olan kanun teklifinde Bilim Kurulunun Yönetim Kuruluna dönüştürülmesi, TÜBİTAK'ın bilimsel bir kurum olarak tanındığı düşünüldüğünde, Kurumun bilimden uzaklaştığı ve daha ticari bir yapıya büründüğü algısını güçlendirmektedir. Ayrıca, Yönetim Kuruluna verilen maaş artırma yetkisi suistimale açık olup performans kriterlerinin belirlenmesi kayırmacılığın önünü açmaktadır. Bunun yanı sıra, hakem, izleyici ve benzeri kişilere yapılacak ödemelerin hangi kriterlere göre belirleneceği belirsizdir. “İzleyici veya benzer kişiler” gibi ifadeler muğlaktır, kimlerin bu ödmeden faydalanacağı net değildir. Bu belirsizlikler nedeniyle 6'ncı maddenin tekliften çıkarılması gerekmektedir.

Türkiye, bilimsel özerklik konusunda YÖK gibi yapıların varlığıyla zaten kötü bir sicile sahipken TÜBİTAK'ın da bağımsız bilimsel faaliyet yürütme kapasitesi iktidarın politikalarıyla önemli ölçüde zayıflatılmıştır. Bilim ve bilgi üretmesi beklenen kurumların bilimle ilgisi olmayan şahısların yönetimine terk edilmesi, bilimsel yeterliliğin değil siyasi kadrolaşmanın ön planda olması, ülke gibi bilimsel kurumların da şirket gibi yönetilmesine yol açmış, bilimsel özgürlüğün köküne kibrit suyu dökmüştür.

AKP'nin bilim politikaları yalnızca ideolojik müdahalelerle sınırlı kalmamış, aynı zamanda bilimi sermaye odaklı bir yapıya dönüştürme, akademiye sermayenin hizmetine sunma sürecini de hızlandırmıştır. Bunun bir örneği olarak TÜBİTAK, kamusal yararı gözeten bilimsel araştırmaların desteklenmesi misyonundan uzaklaşmış, iktidarın ve büyük sermaye gruplarının önceliklerine hizmet eden projeleri fonlamaya yönelmiştir. AKP'nin “millî ve yerli teknoloji” söylemi altında yürüttüğü politikalar bilimsel üretimin askerî ve güvenlik eksenli bir yapıya hapsedilmesine yol açmış, bu da bilim insanlarının bağımsız çalışmalar yapmasını zorlaştırmıştır. Bu politikalarla iktidar, bilimsel bilgiyi kamusal bir değer olarak değil piyasa ve siyasi iktidarın hizmetinde bir araç olarak gördüğünü açıkça göstermektedir. TÜBİTAK'ın bu hâle gelmesi, yalnızca bir kurumun yozlaşması değil Türkiye'de bilimsel bilginin nasıl araçsallaştırıldığının da açık bir göstergesidir. Bilimsel özgürlük yeniden sağlanmadıkça Türkiye'nin akademik ve teknolojik gelişimi de iktidarın çıkarlarına hizmet eden sınırlı bir alan olmaya devam edecektir.

Sayın milletvekilleri, bu hafta, 21 Şubat Dünya Ana Dili Günü'nde, yine halkların temsiliyeti sayılan bu Mecliste bile milyonlarca yurttaşın dilinin yasak olduğu gerçekliğiyle karşılaşyoruz. Ana dili, sadece bir iletişim aracı değil aynı zamanda bir halkın hafızası, kimliği ve geleceğidir ancak Türkiye'de pek çok halk, ana dilini konuşma, eğitimde kullanma ve kamusal alanda var etme hakkından mahrum bırakılmaktadır. Ana dilim olan Kürtçe başta olmak üzere Lazca, Çerkezce, Süryanice,

Hemşince ve Türkçe dışındaki diğer ana diller yıllardır baskı altında tutulmakta, eğitim ve kamusal yaşamdan dışlanmaktadır. Devletlerin tek dil dayatması, sadece dilleri değil halkların kültürel mirasını da yok etme tehdidini yaratmaktadır. UNESCO, dillerin yaşatılması için devletlere çağrıda bulunarak ana dilinde eğitimin desteklenmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Bugün milyonlarca Kürt çocuğu ana dilinde eğitim hakkından yoksun bırakılmakta, Kürtçenin kamusal alanda kullanımı resmî dil bahanesiyle kabul edilmemektedir. Kayyım politikalarıyla, partimizin belediyelerinin açtığı ana dilinde eğitim veren merkez ve kreşler başta olmak üzere her türlü çok dilli hizmetleri engellenmektedir. Bu anlamıyla kayyım uygulamaları Kürt'ün diline vurulan bir kelepçedir, Kürt'ün kültürüne vurulmak istenen bir darbedir. Bizim için kayyım gasbının kabul edilemez olmasının bir yönü de budur.

Sayın milletvekilleri, 21 Şubat vesilesiyle, ana dili haklarıyla ilgili UNESCO'nun Çocuk Haklarına Dair Sözleşmesi'nin 17, 29 ve 30'uncu maddelerine ve diğer tüm uluslararası sözleşmelere Türkiye'nin koyduğu çekinceleri kaldırması çağrımızı buradan yineliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Devamla) - Biz DEM PARTİ olarak her halkın ve inancın kendi diliyle, kimliğiyle, inancıyla özgürce yaşayabilmesinin, ana dilinde eğitim hakkının anayasal güvence altına alınmasının, kamusal alanda diller üzerindeki yasakların kaldırılması ve çok dilli bir yönetim anlayışının benimsenmesinin demokratik bir ülkenin temeli olduğunu savunuyor ve bunun mücadelesini veriyoruz. Bu sebeple 21 Şubat, bizim için sadece bir anma günü değil aynı zamanda mücadele günüdür. Dilimizi, kimliğimizi ve kültürel varlığımızı savunmak için mücadelemizi sürdüreceğiz. "..."⁴

(Mikrofon kapandı)

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Devamla) - Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde üçüncü konuşmacı Trabzon Milletvekili Sayın Yavuz Aydın. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin 6'ncı maddesi üzerine İYİ Parti Grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu kanun teklifine göre TÜBİTAK personeline ve Kurumda görevlendirilecek kişilere ödenecek ücretlerin belirlenmesi bizzat Yönetim Kurulu tarafından yapılacaktır. Bu düzenleme, kamu kaynaklarının kullanımı açısından ciddi soru işaretleri barındırmaktadır. Yönetim Kuruluna bu denli geniş bir yetki verilmesi, keyfi uygulamalara ve kamu zararına yol açabilecek bir düzenlemedir. Üstelik Yönetim Kurulu, ödemelere ilişkin usul ve esasları belirleme yetkisine de sahip olacak hatta ücretlerin bir kısmını performansa bağlayabilecektir fakat bu yetkinin sınırları açıkça belirtilmemiştir. İşte, burada kamu yararı açısından büyük bir riskle karşı karşıya kalmaktayız. Geçmişte, Hükûmetin benzer uygulamalarına baktığımızda bu tür sınırsız yetkilerin nasıl kötüye kullanıldığını defalarca gördük. Örneğin, kamu bankalarındaki üst düzey yönetici maaşları konusundaki keyfi artışlar ve şeffaf olmayan uygulamalar kamu kaynaklarının etkin yönetilmemesinin en açık örneklerindendir. Yine, belirli kurumlara özel düzenlemeler getirilerek üst yönetime olağanüstü maaş artışları yapılması, halkın vergileriyle finanse edilen bütçenin nasıl israf edildiğini göstermektedir. Benzer şekilde, Cumhurbaşkanlığı karanameleriyle üst düzey bürokrat maaşlarının yüksek oranlarda artırıldığını

⁴ Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

hep birlikte gördük. Örneğin, bazı kamu kurumlarında görev yapan yöneticilere verilen ek ödenekler kamudaki maaş dengesini bozmuş ve büyük bir adaletsizliğe yol açmıştır. Bu tür yetkilerin özellikle yönetim kurulu gibi hesap verebilirliği zayıf organlara bırakılması, kamu kaynaklarının keyfi olarak belirli kişilere aktarılmasına ve liyakatsiz atamalarının önünün açılmasına neden olmaktadır. Bu durum, kamu yönetiminde şeffaflık ve hesap verebilirliği zedeleyerek kurumlara olan güveni ne yazık ki sarsmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Trabzon'un düşman işgalinden kurtuluşunun 107'nci yıl dönümünü kutlayarak sözlerime devam etmek istiyorum. 24 Şubat, Trabzon için yalnızca bir kurtuluş tarihi değil aynı zamanda Türk milletinin onurunun, bağımsızlık iradesinin ve vatan sevgisinin yeniden şahlandığı gündür. Tarih boyunca birçok kez bu topraklara göz dikenler bir gerçeği unutmasınlar; Trabzon, teslim olmayanların, hürriyetten vazgeçmeyenlerin şehridir. Trabzon'un dün olduğu gibi bugün de vatanına, bayrağına ve bağımsızlığına sahip çıkan kahramanların yurdu olduğunu bir kez daha Meclis kürsüsünden haykırıyor, bu kutlu günde aziz şehitlerimizi rahmetle, gazilerimizi de minnetle anıyorum.

Değerli milletvekilleri, geçtiğimiz yıl yine bu dönemde yapmış olduğum konuşmayı incelediğimde Trabzon ve Karadeniz Bölgesi için söz verilip ardından unutulmuş projelerden bahsetmiştim. Bugün, aradan tam bir yıl geçmesine rağmen bahsettiğim hiçbir projenin tamamlanmadığını hatta isimlerinin bile neredeyse anılmadığını gözlemlemekteyiz. Yıllardır saydığımız sorunların hiçbirine çare bulunmaması bizi ve hemşehrilerimizi oldukça yaralamıştır. Bu süreçte, sorunların çözülmesi gerektiğini defalarca vurguladık ve vurgulamaya da devam edeceğiz.

Trabzon, yıllar önce düşmanı yenmiştir fakat ekonomik sıkıntılara mağlup olmuştur. Kurtuluşumuzun üzerinden yüz yıl geçmiştir fakat işsizlik sorunu hâlâ çözülememiştir. Trabzon, tarih boyunca birçok zorluğun üstesinden gelmiştir fakat çözülemeyen adaletsiz ve liyakatsiz yönetim anlayışıyla mücadele etmeye devam etmektedir. Trabzon, 1918'de işgalden kurtulmuştur fakat göç veren bir şehir olmaktan kurtulamamıştır. Bu sebeple, Trabzon şehri, iktidarın yıllardır yerine getirmedığı vaatlerin bedelini ödemeye devam etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Bu şehir, sadece seçim zamanlarında hatırlanacak bir şehir değildir. Trabzon'un kaderine terk edilmesine asla izin vermeyeceğiz. Hakkımız olanı almak için de mücadeleden asla vazgeçmeyeceğimizi belirtiyor, Genel Kurulu ve Trabzonlu hemşehrilerimi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 192 sıra sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 6'ncı maddesinin işlenecek hükmünün son cümlesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Adana

Ömer Fethi Gürer

Niğde

Nail Çiler

Kocaeli

Gülcan Kış	Tahsin Ocaklı	Nurten Yontar
Mersin	Rize	Tekirdağ
Sibel Suiçmez	Aliye Timisi Ersever	Gizem Özcan
Trabzon	Ankara	Muğla
Nermin Yıldırım Kara		Hasan Öztürkmen
Hatay		Gaziantep

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
SÖZCÜSÜ CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 192 sıra sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerine söz almış bulunuyorum.

Gerçi, bu Meclis artık Sayın Cumhurbaşkanının yanlışlarını düzeltme meclisi hâline getirilmiştir. Bir taraftan büyük hukuk üstadı -kendini öyle sanıyor- Mehmet Uçum'un hazırladığı kararnameler... Anayasa Mahkememiz artık neredeyse başka işi bırakmış, sadece kararnameleri iptal etmekle, düzeltmekle uğraşan hâline gelmiştir; işi gücü bırakmış, Sayın Cumhurbaşkanının hukuka aykırı, Anayasa'ya aykırı kararnamelerini düzeltmekle meşguldür. Biz de yine işi gücü bıraktık, bu iptal edilen kararnameleri kanun hâline getirmekle uğraşıyoruz. Kim ne söylersen söylersen, gene AKP'nin çoğunluğuyla bu istenilen şeyler yasa hâline geliyor.

Şimdi, yüce Meclisin yetkilerini kararnameler ve Cumhurbaşkanlığı kararlarıyla gasbeden saray rejimi, bunun ürünü olan bir kanun teklifini daha önümüze getirmiştir. 4 farklı kanunda değişiklik öneren 11 maddelik kanun teklifinin 8 maddesi, Anayasa Mahkemesi tarafından hukuka aykırı düzenlemeler içerdiği için iptal edilmiş; iktidar, şimdi bu aykırılıkları kanun teklifiyle yasal hâle getirmeye çalışıyor. Cumhurbaşkanlığı kararlarıyla, gece yarısı kararnameleriyle ülkeyi yönetenler tarafından yüce Meclise biçilen görev, sarayın hukuksuz kararlarını yasal hâle getirmekten ibaret hâle gelmiştir. Geçtiğimiz günlerde de Adalet Akademisi Kanunu Teklifi'ni aynı şekilde kabul ettik; yine Anayasa Mahkemesi iptal etmişti, biz burada kanun hâline getirmiştik ama zaten ona da gerek yok çünkü adalet akademisi de sarayda, ekonomi akademisi de sarayda, millî savunma akademisi de sarayda; ülke sadece saraydan yönetiliyor.

Ben burada bir başka konuya değinmek istiyorum. Rahmetli Bülent Ecevit bir zamanlar bu Mecliste "Bu Meclis, devlete meydan okunacak yer değildir." demişti. Görüyorum ki bugün yine bu Mecliste demokratik, laik cumhuriyete meydan okunmuştur; evet, meydan okunmuştur. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bakınız, büyük şairlerimizden rahmetli Attila İlhan "Mustafa Kemal" şiirinde diyor ki:

"Sen elbette bilirsin, bilirsin Mustafa Kemal.

Elsiz, ayaksız bir yeşil yılan,

Yaptıklarını yıkıyorlar Mustafa Kemal.

Hani bir vakitler Kubilay'ı kestiler,

Çün buyurdun, kesenleri astılar.

Sen uyudun, asılanlar dirildi

Mustafa'm, Mustafa Kemal'im."

Recep Tayyip Erdoğan, iktidarı uğruna laik, demokratik cumhuriyete düşman olanları bu Meclise taşımıştır. Bu Mecliste bugün biraz önce bir konuşma yapılmış, ben maatteessüf o anda burada yoktum, diyor ki: “Kürt meselesinin sebebi Kemalizmdir, çözümü İslam’dadır.” Hayır, Kürt meselesinin de ülkenin bütün sorunlarının da çözümü Mustafa Kemal Atatürk’ün ilkelerindedir; laik, demokratik cumhuriyetin ilkelerindedir. (CHP sıralarından alkışlar) KCK veya HDK kongrelerine anında soruşturma açan, bir yığın insanı cezaevine dolduran bu rejim, yine demokratik cumhuriyete meydan okuyan ve aynı ilkeleri dile getiren, aynı talepleri dile getiren HÜDA PAR çalıştayına sesini çıkarmamıştır, seyirci kalmıştır. Yazıklar olsun, o çalıştaya seyirci kalan cumhuriyet savcılarına yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Onların işi var, onların başka işi var, meşguller!

HASAN ÖZTÜRKMEN (Devamla) - Bu koltuklarda oturmalarına rağmen oturdukları bu koltukları demokratik, laik cumhuriyete borçlu olanlar da bu konuşmaya maalesef seslerini çıkarmamışlardır. Bu konuşmayı dinleyen arkadaşlarıma da yazıklar olsun! Bu konuşmaya meydan veren Meclis Başkanına da teessüflerimi bildiriyorum.

Evet, şimdi, Sayıştayın pek çok raporunda TÜBİTAK’taki mali usulsüzlükler açığa çıkarılmıştı. 2023 Raporu’na göre, TÜBİTAK’ın projeleri incelemek için görevlendirdiği “izleyici” olarak tanımlanan 1.526 kişiye değerlendirme ücreti ödenmiştir. İzleyicilere ödenen ücretin detayları ise paylaşılmamıştır. Bu izleyiciler kimdir, ne kadar ödenmiştir? Türk milletinin vergilerinden yapılan bu ödemelerin hesabı bir türlü verilmemiştir. Bu nedenle, bilim kurullarındaki çalışanların daha kolay kontrol edilebildiği, rekabetçi bir anlayışla çalışanların daha fazla gereksiz üretimde bulunmasına neden olan ücretlendirme uygulamaları bilim ve teknolojinin mantığına aykırıdır. Performans sistemi ile bilim yan yana gelemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN ÖZTÜRKMEN (Devamla) - Son cümlem Sayın Başkanım.

Özetle, bu teklif, ucube tek adam rejiminin Anayasa ve hukuk tanımaz karakterinin ülkedeki kurumsal yapıyı nasıl çökerttiğini tüm çıplaklığıyla ortaya koyan örneklerden birini oluşturur.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

6’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 6’ncı madde kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Temelli.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

62.- Muş Milletvekili Sezai Temelli’nin, Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen’in 192 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sanırım hatibin dili sürçtü ya da yeterince incelemedi. Halkların Demokratik Kongresi (HDK) Türkiye sınırları içinde var olan, on beş yıldır çalışmalarını sürdüren bir kurumdur; dolayısıyla bu gözaltıların nedeninin bir kumpas olduğunu da hepimiz bilmekteyiz.

Kayıtlara geçsin diye belirtmek istedim.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Günaydın, buyurun.

63.- *İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Mersin Milletvekili Faruk Dinç'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Bu Meclis yüz dört yıl evvel kanla, Kurtuluş Savaşı verilerek kurulmuş bir Meclistir, Kurtuluş Savaşı'nı idare etmiş bir Meclistir. İngiliz zırhlıları boğazi tutmuşken bir takanın pruvasında “Geldikleri gibi giderler.” diyebilen iradenin adıdır Mustafa Kemal Atatürk. (CHP sıralarından alkışlar) Ve Mustafa Kemal Atatürk dört bir yan işgal edilmişken Samsun, Havza, Amasya, Erzurum, Sivas üzerinden Ankara'ya bir demokrasi yolu kurmuştur; bu demokrasi yolunda da bu memleketin Kürt'ü, Laz'ı, Çerkez'i, Türk'ü hep beraber mücadele etmiştir. Dolayısıyla, yüz dört yıl evvel kurulmuş, Kurtuluş Savaşı'nı icra etmiş bir Mecliste Mustafa Kemal Atatürk'e hakaret etmeye kalkışmak kimsenin haddi değildir, cüreti değildir! (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ayrıca, şunu ifade edeyim: Senin gericiğini biliyoruz, sen Gaffar Okkan cinayetini kınayamamış bir siyasal partisin, sen domuz bağlarıyla anılan bir siyasal partisin. Biz seni zaten bir yere koymuşuz, seninle beraber hareket edenlerin ne diyeceğine bakıyoruz. AKP ediyor acaba? MHP ne diyor acaba? Kürt meselesinin çözümünü bu gerici kafalara mı bırakacağız biz?

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Onu söyleyene söyle kardeşim!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Türkiye, gerçekten bu memleket... 13 milyon nasıl bu memleketi kurduysa bugün de 86 milyon eşit, özgür ve adil bir Türkiye'yi hep beraber kuracağız ama bilimin ışığında, aklın ışığında, cumhuriyetin ilke ve değerleriyle beraber. Bunun gerisine, başkasına cüret eden, aksini iddia etmeye kalkışan hiç kimsenin de bu Mecliste önünde sonunda yeri olmayacaktır; ilan ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Niğde Milletvekili Cevahir Uzkurt ve Kars Milletvekili Adem Çalkın ile 131 Milletvekilinin Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2859) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 192) (Devam)*

BAŞKAN - Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm 7 ila 11'inci maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde YENİ YOL Partisi Grubu adına Samsun Milletvekili Mehmet Karaman konuşacaktır. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MEHMET KARAMAN (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmet ve muhabbetle selamlıyorum. Bugün burada, yasama süreçlerimizin sağlığı ve ülkemizin demokratik geleceği adına son derece önemli bazı konulara değinmek istiyorum çünkü bir kez daha görüyoruz ki ya özensiz ya da iktidarın işine gelen şekilde düzenlenmiş bir kanun teklifi önümüzdedir.

Devletin devamlılığı esastır; bu, hukukun devamlılığını da beraberinde getirmektedir ancak görüyoruz ki hukuk devam etmiyor, devlet bu hâlde nasıl devam edecek? Önümüzde bir kanun teklifi var ama içinde 4 farklı kanun düzenlenmiş durumda ve yürürlük ve yürütme maddesi hariç 9 maddenin

8'i Anayasa Mahkemesinin iptalinden ötürü yeniden karşımıza gelmektedir. Tabiri caizse, mahkeme bacadan kovsa siz Genel Kurulda karşımıza çıkarıyorsunuz, Meclisi fuzuli yoruyor ve vatandaşın zamanından çalışıyorsunuz ki zamanı geriye almak mümkün değildir.

Kıymetli milletvekilleri, bizler milletin temsilcileri olarak yasama faaliyetlerimizin kalitesini ve ülkemizin yönetim sistemini en sağlıklı hâle getirmekle yükümlüyüz ancak son yıllarda yasama sürecimizin temel ilkelerini zedeleyen uygulamalara sıklıkla tanık olmaktadır. Bu noktada, ilk olarak, torba uygulamalarınıza değinmek istiyorum. Bu uygulamalarınız, ülkemizde yasama sürecinin şeffaflığını ve katılımcılığı ortadan kaldıran en büyük problemlerden biridir. Anayasa'nın öngördüğü yasama süreçleri her yasanın detaylı bir şekilde tartışılmasını, toplumun farklı kesimlerinden görüş alınmasını ve milletvekillerinin yasaları en ince ayrıntısına kadar inceleyerek oy kullanmasını gerektirir. Ancak torba yasalar, birbirinden tamamen bağımsız konuların tek bir paket hâlinde Meclise getirilmesiyle bu ilkeleri maalesef zedelemektedir. Ne milletin temsilcileri olan vekillerimiz makul süre verilerek bu kanunlar üzerinde çalışabiliyor ne vatandaş neyin düzenlendiğini anlayabiliyor. Bakın, biz biliyoruz, bu kanunlar size hazır geliyor, siz yapmıyorsunuz ve ben iddia ediyorum ki imzası olan 134 arkadaşımızdan bu kanunu okuyan ya 4'tür ya da yoktur. Soruyorum size: Nerede o zaman sizin vekilliğiniz, nedir sizin göreviniz? Bizim hazırlayıp uğraştığımız ve vatandaşın yararına olan kanunları zaten doğrudan reddediyorsunuz, bari kendi kanununuza emek verin. Bize de kendinize de mâni oldukça kaybeden vatandaşlarımız oluyor. Gerçi Genel Kurula bile gelmeyen bir yapıdan ne beklenebilir, onu da takdirlerinize bırakıyorum. O yüzden, rahmetli Erbakan Hoca'mızın sözünün çok kıymetli olduğunu düşünüyorum: "Şuur... Şuur... Şuur..."

Kıymetli milletvekilleri, bu torbanızda TÜBİTAK var, Tağşişin Men'i ve İhracatın Murakabesi ve Korunması Hakkında Kanun var, Ölçüler ve Ayar Kanunu var, KOBİ'ler var; anlayacağınız var oğlu var. İşte bu durum, az önce izah ettiğim gibi, hem milletvekillerinin hem de halkın süreci takip etmesini zorlaştırmaktadır. Böyle özensiz hazırlanmış yasaların getirdiği belirsizlikler iş dünyasını, vatandaşlarımızı ve hukuk sistemimizi de olumsuz etkilemektedir. Yasalar tartışılmadan, etraflıca incelenmeden kabul edilince uygulamada birçok sorun ortaya çıkmaktadır. Bunun sonucunda yanlış düzenlemeleri düzeltmek için sürekli yeni yasa değişikliklerine ihtiyaç duyulmaktadır, bu da hukuki istikrarı zedelemektedir.

Kıymetli milletvekilleri, bir diğer önemli konu ise kurum ve kuruluşlara öngöremez ve geniş yetkiler tanınmasıdır. Hukukun temel ilkelerinden biri yetkinin açık, sınırları belirli ve denetlenebilir olmasıdır. Ancak son yıllarda çıkarılan birçok düzenlemeyle kamu kurumlarına ve bazı özel kuruluşlara geniş ve belirsiz yetkiler tanınmaktadır. Ayrıca, kaynaklar ise aynı belirsizlikle israf edilmektedir. Bürokrasinin güçlendirilmesi değil hukuk devletinin, vatandaşların temel hak ve özgürlüklerinin korunması esastır. Nedir hukuk devleti? 1959 yılındaki Delhi Deklarasyonu'nda da belirttiği üzere, hukuk devleti temel hak ve hürriyetlerin güvence altına alındığı, bağımsız bir yargının sağlandığı, insan onurunu koruyan; ekonomik, sosyal ve kültürel koşulları sağlayan, yasama organının da tabi olduğu bir devlettir ancak bugün, devletimizin bu ilkelere riayet edip etmediğini takdirlerinize arz ediyorum.

Ne yazık ki bu kanun teklifinde de gördüğümüz gibi bazı kurumlara kanunlarla öylesine geniş yetkiler verilmektedir ki bu yetkiler denetimden uzak bir şekilde kullanılabilmekte ve keyfi uygulamalara zemin hazırlamaktadır. Örneğin, ekonomi yönetiminde belirli kurumların geniş takdir yetkisiyle hareket etmesi piyasalarda belirsizliği artırmaktadır. Aynı şekilde, idari makamların karar alma süreçlerinde hesap verebilirliğinin zayıflaması demokratik denetim mekanizmalarını işlevsiz hâle getirmektedir. Bizler, güçlü ve bağımsız kurumların önemini her zaman savunuyoruz ancak unutulmamalıdır ki bağımsızlık keyfiliğe yol açmamalıdır. Yetkilerin genişletilmesi ancak açık kurallar

ve etkili denetim mekanizmasıyla desteklendiğinde hukuk devleti prensiplerine uygun hâle gelir. Bugün ülkemizde yürütme organına bağlı birçok kurumun hesap verebilirlikten uzak ve denetimsiz kararlar alabildiğini görmekteyiz. Bu durum, hem vatandaşlarımızın haklarını zedelemekte hem de demokratik hukuk devletinin temel ilkelerine zarar vermektedir. Bu da yetmezmiş gibi bir de TÜBİTAK ve benzeri bilimsel kurumların özerk yapıları korunmak yerine daha çok baskılanmakta ve siyasete meze yapılmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir şeyin bu ülkede yürümediği ortadadır. Bu nedir? Başkanlık sistemi. Öncesinde, şimdi ve sonrası için de söylüyoruz, bu sistem bize uymadı ve uymayacak arkadaşlar. Sizin ürettiğiniz bu Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi yasama, yürütme ve yargı erkleri arasında denge ve denetim mekanizmalarını zayıflattı; karar alma süreçlerinde tek merkezli bir yönetim anlayışını hâkim kıldı. Bugün ülkemizde yürütme yetkisi tek bir kişiye verilmiş durumda, parlamenter sistemde olan Hükümetin denetlenebilirliği ortadan kalktı, Meclisin yasama fonksiyonları ciddi ölçüde zayıfladı; nitekim bunu hepimiz yaşıyoruz. Sadece Meclis değil Anayasa Mahkemesi bile baskılanıyor; yürütme yönlendiriyor, sonra mahkeme daha önce iptal ettiği bir mevzuatı kılık değiştirmiş hâlde karşısında tekrar buluyor. Bu, hukuk devleti ilkesine aykırıdır; bu yoldan dönünüz.

Bu sistemde Cumhurbaşkanı hem yürütme organının başıdır hem de geniş yetkilerle donatılmıştır ancak burada temel bir sorun bulunmaktadır: Denetlenemeyen bir yürütme demokratik sistemin sağlıklı işlemesini engeller. Güçlü demokrasilerde yasama organı yürütmeyi denetler, hesap sorar ve halk adına karar mekanizmasını yönlendirir ancak mevcut sistemde Meclisin denetim yetkisi zayıflatılmış, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle Meclisin yasama yetkisi büyük ölçüde kısıtlanmıştır. Bugün ülkemizde ekonomik krizden dış politikaya kadar birçok alanda yaşanan belirsizliklerin temel nedenlerinden biri de budur. Kurumlar arası denetim mekanizmalarının zayıflaması, karar alma süreçlerinde dar bir çerçeveye sıkışılması yönetimde öngörülebilirliği azaltmıştır. Bu sistem, Türkiye'nin uzun vadeli istikrarını tehlikeye atmaktadır. Devletin işleyişinde liyakat ve kurumsallık esas olmalıdır. Oysa bugün yürütme yetkisi tek bir merkezde toplandığı için kurumsal yapıların etkinliği azalmış, kamu yönetimi siyasallaşmış, karar alma süreçlerinde uzmanlık yerine keyfilik hâkim olmuştur.

Bu sistemin olumsuz etkilerini hepimiz görmekteyiz. Yasama süreçlerinde Meclisin etkisinin azalması, yürütme organının denetimden uzaklaşması, hukukun üstünlüğü ilkesinin zayıflaması; bütün bunlar devlet yönetiminde ciddi sorunlara yol açmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bugün yasama süreçlerimizi daha şeffaf, yürütme organını daha hesap verebilir ve yönetim sistemimizi daha demokratik hâle getirmek için adımlar atmak zorundayız. Torba yasalarla yasama süreçlerinin etkisizleştirilmesine, kurum ve kuruluşların denetimsiz yetkilerle donatılmasına ve başkanlık sisteminin getirdiği tek merkezli yönetime karşı çıkmak yalnızca bir siyasi parti meselesi değil aynı zamanda ülkemizin geleceği adına hepimizin ortak sorumluluğudur. Bizler, vatandaşlarımızın haklarını koruyacak, devletin kurumsal yapısını güçlendirecek ve demokratik denetim mekanizmalarını yeniden inşa edecek bir reform sürecini başlatmalıyız; yasaların açık, öngörülebilir ve katılımcı bir şekilde hazırlanması için Meclisin daha etkin çalışmasını sağlamalıyız; kurumlarımızı denetlenebilir ve hesap verebilir hâle getirmeliyiz ve en önemlisi, Türkiye'yi güçlü, demokratik bir hukuk devleti hâline getirecek denge ve denetleme mekanizmalarının çalıştığı bir yönetim sistemini hep birlikte yeniden inşa etmeliyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MEHMET KARAMAN (Devamla) - Bu ülke hepimizin; hukukun üstünlüğü, güçlü kurumlar ve demokratik bir yönetim sistemi hepimizin ortak çıkarıdır. Gelin, geleceğimiz için ülkemizi daha

şeffaf, daha demokratik ve daha katılımcı bir yönetim anlayışıyla birlikte inşa edelim diyor, hepinizi hürmet ve muhabbetle selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Buğra Kavuncu.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. İYİ Parti adına ikinci bölüm üzerine söz almış bulunmaktayım.

Öncelikle, aziz vatanımız için 19 Şubat 2016 yılında Diyarbakır Sur'da bölücü terör örgütü tarafından şehit edilen Astsubay Doğukan Tazegül'ü rahmet, saygı ve hürmetle anıyorum. Sizleri unutmadık, unutmayacağız, unutturmayacağız.

Pazar günü -bugün Grup Başkan Vekili olarak yaptığım konuşmada da söyledim- AK PARTİ'nin kongresi var, şimdiden kongrenin hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Tabii, en çok merak ettiğim konu, kongrede kimin Genel Başkan olacağı. Gerçekten, hakikaten, pazar günü AK PARTİ'nin Genel Başkanı kim olacak, büyük bir merakla bekliyorum. Zira, AK PARTİ Genel Başkanı da muhtemelen önümüzdeki seçimde Cumhurbaşkanı adayı olur. Tabii, Anayasa'dan kaynaklanan, kanunlardan kaynaklanan mecburiyetten dolayı aday olamayacak yani AK PARTİ'nin Genel Başkanı olursa Cumhurbaşkanı olamayacak tek bir kişi var, bu kişi de Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan. Eğer o Genel Başkan olacaksa acaba AK PARTİ kimi Cumhurbaşkanı adayı gösterecek, bu sefer de onu merak edeceğiz. AK PARTİ Genel Başkanı mı Cumhurbaşkanı adayı olacak yoksa parti dışından birisi mi yani AK PARTİ'nin Genel Başkanı olmayan birisi mi Cumhurbaşkanı adayı olacak; pazar günü bunu hep beraber göreceğiz. Şayet Sayın Recep Tayyip Erdoğan tekrar Genel Başkan olursa -aynı Cumhuriyet Halk Partisinde olduğu gibi- AK PARTİ'nin Genel Başkanı değil de başka bir aday Cumhurbaşkanı adayı olacak anlamına gelecek çünkü Anayasa açık, kanunlar net; büyük bir merakla pazar günü çıkacak olan kararı bekliyoruz.

Tabii, bugün ana konumuz TÜBİTAK, sanayiye konuşacağız. Ben, tabii, sanayiye konuşacağım. Kanun teklifinde şerh koyduğumuz birkaç madde var; çok kritik, hayati derecede itiraz ettiğimiz birkaç konu var, birazdan Komisyon Üyemiz Rıdvan Uz da değinecek şerhli maddelerden birine ama ben, hem sanayiyle ilgili tecrübelerimden kaynaklanan hem de şu anda sanayiyle olan sıkı ilişkilerimden dolayı sanayicinin neler yaşadığına dair duygu ve düşüncelerimi paylaşmak istiyorum.

Tabii, sanayinin ihracata dayalı bir temeli var ülkemizde, sanayi ham maddede de yurt dışına bağlı ve bir cari açık problemimiz var. Sanayideki gelişmeler, sanayideki gelir artışı da bizim cari açıkla alakalı sıkıntılarımızı büyük ölçüde gidermiş oluyor. Türk sanayisi aslında çok güçlü bir sanayi; Güney Kore'den Macaristan'a kadar olan coğrafyada imalat sanayisi bizimki kadar çeşitlenmiş, imalat sanayisi bizimki kadar farklı branşlara ayrılmış başka bir sanayi yok. Bakın, Türkiye'de 500 milyon doların üzerinde geliri olan 39'un üzerinde üreticimiz var; bize en yakın olan ülke Rusya, orada -bu rakam- 29 firma civarında. Dolayısıyla bu, gurur duyulacak bir netice. Özel sektör, insanımız, milletimiz bana göre Hükûmetin, iktidarın çok önünde, çok daha vizyon sahibi.

Bugün sanayiciyle konuştuğunuz zaman gördüğünüz bazı problemler var. Bu problemlerin hiçbiri de sanayicimizin kendisinden kaynaklanmıyor; büyük çoğunluğu, hemen hemen tamamı Hükûmetin yanlış politikalarından kaynaklanan sıkıntılar. En başta geleni de şu andaki ekonomide yaşanan anomali. Sanayicimizin -ki büyük oranda ihracata dayalı çalışıyor- şu anda büyük bir kısmı çok ciddi oranda pazar kaybediyor, işçilik maliyetleri dengesiz kurdan dolayı aşırı derecede artmış durumda; bunları dengelemekte, rekabet etmekte çok güçlük çekiyor.

Çok enteresan bir dönemdeyiz. Dünya, Sanayi Devrimi'nden sonra kapitalizm ve komünizm üzerine bir dünya inşa etti, dünya bu 2 kavram üzerine kutuplaştı fakat yıllar içerisinde komünizmin çöktüğünü, kapitalizmin tek kutuplu bir dünya yarattığını gördük ve beraberinde, özellikle son on beş yirmi yılda da dijitalleşmenin artık yeni dünyada bambaşka bir realiteyi beraberinde getirdiğine şahit oluyoruz. Arkadaşlar, dünyanın özel sektördeki en büyük 10 ekonomisine baktığınızda bunların bilançoları, aktifleri neredeyse sıfır yani tamamı dijital firmalar. Tabii, bu da beraberinde bambaşka bir durumu ortaya çıkarıyor. Neydi komünist sistemde? Üretim araçlarının işçi tarafından kullanılabilmesi, üretime işçinin ortak olmasıydı fakat dijitalleşmeyle beraber bu kavramlar da değişti. Son dönemde en çok kullanılan, yeni oluşan bu vakıayı tarif eden bir kavram var, o da benim çok enteresan bulduğum bir tanım ki önümüzdeki dönem çok duyacağız, çok tartışacağız: “Teknofeodalizm” yani teknolojik feodaller türedi.

İşte, Amerika’da bir Elon Musk var, Bill Gates var. Bunlar, sadece sahip oldukları bilgiyle değil yani sadece üretmek değil, hayatımıza müdahale ediyorlar. Bilgisayar başında sizin zevklerinizi, sizin önceliklerinizi, sizin düşünce dünyanızı manipüle edecek bir güce sahipler. Çok daha tehlikeli bir gidişat bu. Hatırlayın, 60’ların, 70’lerin dünyasında kapitalizme başkaldıran bir grup vardı. Ben, önümüzdeki süreçte de sosyal medya aracılığıyla bu yarattıkları dünyada, bu feodal teknolojik firmalara sahip yani “teknofeodalizm” dediğimiz bu vakıanın bir isyana, bir itiraza yol açacağına eminim. Yeni dünyada bunun şekilleneceğini görecektik politikalar üretmek ve bu realite üzerinde hareket etmemiz gerekiyor.

Tabii, büyük sermaye, büyük kapitalist dünya gücü elinden bırakmıyor. Bakın, Amerika, Avrupa üretimini Çin’e kaydırıyor, üretimini Hindistan’a kaydırıyor, üretimini Mısır’a kaydırıyor fakat teknolojiyi bırakmıyor. Çin’le verdiği savaş artık üretim savaşı değil dijitalleşmeyle alakalı savaş çünkü dijitalleşme artık sanayi yani üretimden çok daha büyük bir güç hâline geldi.

Türkiye, sanayi devrimini geç yakaladı; umarım, dijitalleşmeyle ilgili de aynı sıkıntıları yaşamayız. Dolayısıyla, dijitalleşmekte geç kalan, sıkıntı yaşayan... Avrupa’da oluşmuş olan -ki ihracatımızın yüzde 70’i Avrupa’ya- yeşil ekonomiyle ilgili önümüzdeki dönem üreticimizin karşısına engel olarak çıkacak bu realiteleri görmemiz lazım. Özellikle döviz kuru dalgalanmalarını dengelemek için kur riskini azaltacak finansal araçları da sanayicimize temin etmek lazım.

Biraz da sektörel olarak bakmak istiyorum, önemlidir. Bütüncül bakış açısı kadar her sektörün, her sanayi dalının Türkiye’de farklı ihtiyaçları var. Kimya sanayisi çok önemli; sanayicimiz, ham madde ve yarı ham maddede yurt dışına bağlı. Yıllardır Türkiye’de yürütülen bir Chemport Projesi var, kimya kümelenmesi projesi. Devlet, Hükümet, bunu bir türlü gerçekleştiremedi. Bu çok önemli. Bakın, sadece cari açıkla alakalı veya maliyetlerle alakalı problemi halletmek açısından değil stratejik önemi şu: Üreticimiz üretimini yaparken satın aldığı ham maddeyle ilgili birlikte bir tasarım yapamazsa, o ham maddeciyle beraber bir tasarım yapamazsa biz katma değeri yüksek ürün üretmekte çok büyük sıkıntı çekeriz. Doğal gazı, petrolü olmayan ülkelerin petrokimya sanayileri çok gelişmiş yani o ülkede ham madde üretiyorlar. Bunun sadece ekonomik sebepleri yok. Dünyanın sayılı markalarının büyük güç olmasının sebebi, ham madde aldıkları üreticiyle birlikte oturup tasarım yapabilmeleri. Türk sanayicisinin en büyük problemi şu: Ürettiği ürünün ham maddesini yurt dışından alıyor. O ürünle ilgili yeterli AR-GE çalışmasını yapabilecek bir konsepti de hâliyle bulamıyor. Yurt dışına gittiği zaman, inovatif fikirlerini anlattığı zaman siz, o fikirler orada mı kalıyor zannediyorsunuz? O ham maddeci o fikirleri kendi ülkesindeki diğer rakip üreticilerle paylaşıyor. Dolayısıyla, Hükümetin bu ham madde açığıyla alakalı sadece ekonomik anlamda değil aynı zamanda stratejik anlamda da gerekli önemi alması lazım.

Bakın, beyaz eşya... Beyaz eşya da bizim gurur duyduğumuz bir sanayi dalı, Avrupa’da çok öndeyiz ancak gün geçtikçe pazar kaybına uğruyoruz çünkü alternatif pazarlarımız sınırlı. Afrika ve Güney Amerika pazarlarına yönelik ihracat teşviklerini artırmak mecburiyetindeyiz.

Tekstil keza öyle. Çin’le rekabet ve sürdürülebilirlik çok önemli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) - Yenilenebilir enerjide de maalesef, kaynaklar açısından mesela Almanya’nın çok gerisinde olmamıza rağmen Almanya hem güneş enerjisinde hem rüzgâr enerjisinde bizim 10 katımız bir büyüklüğe sahip.

Tabii, sanayiyle alakalı bu görüşlerimizi sizlerle paylaştık. Kanun teklifiyle alakalı da bir iki cümle söyleyip konuşmalarımı neticelendireceğim.

11 maddeden oluşan bir kanun teklifi. Tabii, baktığımız zaman şunu net olarak görüyoruz: Maddelerin neredeyse tamamı Anayasa Mahkemesinin iptal kararı verdiği maddeler ve bu maddeler de hâlihazırda yürürlükte. Yani Cumhurbaşkanı yedi yıldır Anayasa’ya aykırı düzenlemelerle yürütme görevini inşa ediyor. Bu sistem her anlamda bizim kanımızı emiyor. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminden bu ülkenin bir an önce kurtulması lazım, onun için de hafta sonu yapılacak AK PARTİ kongresi büyük önem taşıyor diyorum.

Saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sağ olasin.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İzmir Sayın Tamer Osmanağaoğlu.

Buyurun. (MHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) - Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; 192 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerinde değerlendirmelerimi paylaşmak üzere Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, heyetinizi ve yüce Türk milletini saygılarımla selamlıyorum.

Şüphesiz, çağ bilgi çağı olmakla birlikte, sürekli gelişerek değişen bilim ve teknolojinin hayatın her alanını etkilediğine şahitlik ettiğimiz bir çağdır. Elbette bu gelişim ve değişim kendiliğinden olmamakta, yapılan AR-GE çalışmaları, teknoloji geliştirme çalışmaları -yürütülen- enstitülerin ve yan kuruluşların desteklenmesi sürecin gidişatını belirlemektedir. Kaldı ki dilimizden düşürmediğimiz çağa ayak uydurmanın yolu daha fazla çalışmaktan, çalışanı desteklemekten, çalışmak isteyenleri özendirmekten, bilgi ve teknoloji üretimini gerçekleştiren müstesna beyinleri ve bunları bir arada toplayan kurumları sahiplenmekten geçmektedir.

Bu müstesna kuruluşlardan biri olan TÜBİTAK’ın bugüne kadar ulusal öncelikleri baz alarak Türk milletine, bilim dünyasına ve insanlığa sunduğu katkılar hepimizin malumudur. Ayrıca, bugüne kadar TÜBİTAK’ın ülkemizin bilim ve teknoloji alanındaki sürdürülebilir gelişimini desteklemek ve teşvik etmek adına yapmış olduğu çalışmaların yanında yayınlamış olduğu yayınlar da takdiri hak etmektedir. İfade etmeliyim ki bu teşvikler ve destekler olmasaydı Mete Han’ın ıslık çalan oku, bugün iftihar kaynağımız BORA’da vücut bulmayacaktı. Bilim ve teknolojiyi kucaklayan sürdürülebilir gelişim hedefi sahiplenilmemiş olsaydı Da Vinci’ye ilham kaynağı olan El Cezerî’nin sekiz yüz yıl önce açtığı kapı, bugün bilim merkezlerimizde kalan, idealleri olan insanlara kucak açamazdı. Dolayısıyla dijital teknolojilerden sektöre hizmet eden yenilikçi teknolojilerin gelişimine, kalkınma planıyla ilişkili kilit

teknolojiler alanlarında çalışmalar yapılmasına, yeşile saygı duyan ve teknolojilerin üretilmesine katkı sunulmasına; birçok alanda çalışma sürdüren TÜBİTAK'ın ve iş birliği yaptığı kuruluşların önünün açılması, desteklenmesi, burslarıyla başarılı öğrencilerinin, araştırmacılarının teşvik edilmesinin devam etmesi büyük önem arz etmektedir. Diğer yandan, sanılanın aksine TÜBİTAK tarafından verilen desteklerin sadece pozitif bilimleri kapsamadığı, bunun yanında psikoloji, sosyoloji, ekonomi gibi diğer alanlarda gerçekleştirilen ve gerçekleştirilecek olan bilimsel projeleri desteklenmekten de bu müstesna kurumumuzun sorumlu olduğu muhakkaktır. Bu alanlarda gerçekleştirilecek her çalışmanın Türkiye'nin bilimine, egemen olmasına, bilimin teknoloji üretiminde kullanılmasına, bunun katma değerli ürünlere çevrilmesine ve son tahlilde uluslararası rekabette Türkiye'nin "Ben de varım." diyebilmesine vesile olacağına hiç şüphe yoktur. Bu manada liderimiz Sayın Devlet Bahçeli'nin 20 Aralık 1999 tarihinde TÜBİTAK'ta zikrettiği şu cümleler, Milliyetçi Hareket Partisinin bilim adamlarının ve araştırmacılarının teşvik edildiği politikalara desteğinin de temelini oluşturmaktadır: "Türkiye'nin bilim ve teknoloji politikaları konusunda en büyük eksiği yaygın kanaatin aksine, bilim ve teknoloji politikalarının olmayışı değil mevcut politikaların sistemik bir yaklaşım ve kararlılıkla da bir bütün olarak hayata geçirilmeyişidir. Ülkemizin bilim ve teknoloji alanındaki hedeflerine ulaşmasında asıl görev, şüphesiz bilim insanlarıdır. Ancak gerekli ve yeterli destek sağlanmadan tek başlarına bu zorlu mücadeleyi vermek zorunda bırakılmaları da büyük haksızlıktır."

İşte, son yıllarda bilimi ve teknolojiyi gerçekleştiren ve dönüştürecek olan bilim insanlarını, bilimsel çalışmalarında yalnız bırakmayan, altyapısını hazırlayan ve genç dimağları inovasyona teşvik eden politikaları desteklememizin sebebi de budur. Bundan dolayı, bilim ve teknolojiyle barışık, ulusal girişimcilik sistemini sürekli hâle getirmiş, bilim ve teknoloji alanında yetkinleşmiş kadroları kucaklayan, üretilen teknolojiyi ekonomik ve toplumsal faydaya dönüştüren, insanlığın ortak mirası olan bilime katkıda bulunan bir Türkiye yürüyüşüne katkı sunmaya da devam edeceğiz çünkü Türk ve Türkiye Yüzyılı tahayyülümüzü sadece sosyal açıdan değil bilim ve teknolojiye de zirvede olan bir Türkiye oluşturmaktadır. İnşallah, bugün sahiplenilen ve millî ülkü hâline gelen bu tahayyül, yarın gerçekleşmiş bir kazanım olarak tarihe not düşülecek yeni Kızıl Elmalar Türk milletinin ülkülerini oluşturacaktır.

Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanunu önemli kılan bir diğer husus ise KOBİ'lerin desteklenmesi ve bu doğrultuda hayata geçirilecek yeni projelerin en verimli şekilde uygulanmasına yönelik getirdiği düzenlemelerdir. Ekonominin en önemli paydaşlarından biri olan KOBİ'lerin desteklenmesi ve güncel ihtiyaçlara göre yeni projelerin hayata geçirilmesi hayati bir önem arz etmektedir ve elbette ortada giderilmesi gereken bir eksiklik varsa bu eksikliğin teşhisinin doğru yapılabilmesi, lazım gelen reçetenin doğru tanzim edilmesi yine bilimsel veriler ışığında daha da mümkün olacaktır. Bu manada, 9'uncu maddede işletmelere ve girişimlere yönelik politikaların belirlenmesi sürecinden faydalanmak üzere Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığının görev alanına giren konularla sınırlı olmak üzere bilgi ve verilerinin yine Anayasa ve kanunlar çerçevesinde olacak olması, analizlerinde kullanılabilecek olması önem arz etmektedir. Böylelikle, sunulan hizmetlerin daha düşük maliyetlere, daha önemli bir şekilde yerine getirilmesinin mümkün olacağı da bir gerçektir.

Elbette bu aşamada Anayasa'mızın 20'nci maddesiyle garanti altına alınan kişisel verilerin korunması hususunda gerekli hassasiyetin gösterilmesi, bunun için 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında bu veri alışverişinin gerçekleşeceğinin kanunla düzenlenmesi de önemlidir.

Küçük ve orta ölçekli işletmelerin daha verimli politikalarla desteklenmesine olanak sağlanmasını sağlayacak işletme sayısı, istihdam, oluşturdukları katma değer ve imalat sanayisindeki faaliyetleriyle ekonominin belkemiği olan KOBİ'lerin desteklenmesinin, aynı zamanda ekonominin ve sürdürülebilir kalkınmanın desteklenmesi demek olduğu da unutulmamalıdır.

Yine, aynı şekilde, bilim ve teknolojiadaki gelişmelerle bütünleşen bir sanayi anlayışının hâkim olduğu bir çağdayız. Dolayısıyla TÜBİTAK tarafından verilen desteklerin, KOBİ'lere sağlanan kolaylıkların sanayi alanında gerçekleştirilmeye çalışılan devrim için de emniyet taşıdığı inkâr edilemeyecektir. Bu bakış açısından, 17 Şubat-4 Mart 1923 tarihinde İzmir'de toplanan İktisat Kongresi'nin en önemli kararlarından biri olan “sanayinin teşviki” maddesiyle de örtüşmesi, sürekli gelişimin kıymetini haiz olduğunu göstermesi elbette memnuniyet vericidir.

Bu duygu ve düşüncelerimizle kanun maddesinin vatanımıza, milletimize hayırlı olmasını diliyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP, AK PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Osmanağaoğlu.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA VEZİR COŞKUN PARLAK (Hakkâri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli halklarımız; sözlerime başlamadan önce, cezaevlerinde haksız, hukuksuz bir şekilde tutulan değerli yoldaşlarıma sevgi, saygı ve selamlarımı gönderiyorum.

Van'daki siyasi darbeye karşı günlerdir direnen gençleri, kadınları, direngen Van halkını da saygıyla selamlıyorum.

Üzerinde konuşmuş olduğumuz kanun teklifinin bir bölümünü TÜBİTAK'la ilgili düzenlemeler oluşturuyor. Türkiye'deki bilimsel ve teknolojik araştırmaların amiral gemisi olması gereken TÜBİTAK, yirmi yıldan fazla bir süredir sistematik olarak AKP'nin siyasal çizgisiyle uyumlu hâle getirildi. Siyasi iktidarın ideolojisine uymayan bilimsel teoriler TÜBİTAK dergilerinden ve destek programlarından ne yazık ki çıkarıldı. Kurumlara nitelsiz ama sadık yöneticileri atama konusunda TÜBİTAK'ı âdetâ bir marka hâline getirdiler.

TÜBİTAK'ın yıllar içerisinde geçirdiği dönüşüm elbette tekil bir olay değildir; bir bütün olarak bilimsel kurumlar ve üniversiteler iktidarın saldırısına ve siyasi mühendisliğine maruz kaldı, eleştirel ve özgür düşünce sistematik bir baskıya uğradı ve yok olma noktasına geldi. Üniversiteler üzerindeki siyasal baskının en ağır ve en sembolik noktası, 2016'da Barış İçin Akademisyenler bildirisinin yayınlanmasından sonra yaşandı. Hatırlanacağı üzere, 2015 yılının ikinci yarısından itibaren bazı Kürt kentlerinde sokağa çıkma yasakları ve ablukalar uygulanıyordu; yüzlerce insan katledildi, yaşamını yitirdi. AKP iktidarı ise bu uygulamaları halktan saklamak ve sorgulanamaz kılmak için büyük bir baskı politikası izliyordu fakat bir grup akademisyen, başta Cizre, Sur ve Nusaybin olmak üzere birçok ilçe ile kent merkezinde süregiden ağır insan hakları ihlallerine daha fazla sessiz kalmak istemediler. 2016 yılının Ocak ayında 2 binden fazla akademisyen ve lisansüstü öğrencisinin imzaladığı “Bu Suça Ortak Olmayacağız” bildirisi yayınlandı. Bildiriyi imzalayan akademisyenler şiddetin ve ablukaların bir an önce son bulmasını ve müzakere masasına geri dönülmesini talep ediyorlardı yani aslında bilim insanının, bir entelektüelin topluma karşı duyduğu sorumluluğun gereği olan duruşu sergiliyorlardı çünkü evrensel üniversite değerleri müzakereyi, demokrasiyi, insan haklarını esas almaktadır. Fakat siyasi iktidar bu haklı ve meşru taleplere yanıt olarak şiddet ve tehdit diliyle cevap vermeyi tercih etti. Cumhurbaşkanı barış akademisyenlerini terör destekçisi ve karanlık olmakla itham etti.

Bu noktada bir hatırlatma yapmak isterim: Geçtiğimiz sene İsrail'in Gazze'de uyguladığı katliam politikaları devam ederken Amerikan üniversitelerinde Filistin yanlısı gösteriler düzenleniyordu. Amerika Birleşik Devletleri'ndeki bazı aşırı sağcı siyasetçiler gösterilere katılan akademisyen ve öğrencilere karşı nefret söylemleri kullanarak onları üniversiteden atmakla tehdit etti. Yani zaman ya da coğrafya fark etmeksizin her yerde ifade özgürlüğü ve demokrasi karşıtları aslında aynı lügati kullanıyorlar.

Cumhurbaşkanının hedef göstermesinden sonra barış akademisyenlerinin evleri basıldı, gözaltına alındılar, tutuklandılar, yandaş kanallarda fotoğrafları yayınlanarak hedef gösterildiler. 15 Temmuz darbe girişimini fırsata çevirip OHAL ilan eden iktidar, kanun hükmünde kararnameler marifetiyle 400'e yakın barış akademisyenini üniversitelerden uzaklaştırdı. AKP'nin yarattığı baskıcı atmosferin içinde iktidarın yanında hizalanan bazı vakıf üniversiteleri de barış imzacısı akademisyenleri işten çıkardı.

500'den fazla insanın işinden, ekmeğinden edildiği büyük tasfiyeden sonra barış akademisyenlerinin bitimsiz hukuk mücadelesi başladı. Türlü aşamalardan ve badirelerden geçen bu hukuk mücadelesi hâlen devam ediyor. Barış akademisyenlerinin hukuk mücadelesi Türkiye'de âdeta bir kara deliğe dönüşmüş, siyasal yargı sisteminin de en iyi göstergelerinden biri oldu. Anayasa Mahkemesi 2020 yılında verdiği kararla barış bildirisini ifade özgürlüğü kapsamında saymasına rağmen birçok idare mahkemesi bu kararı uygulamıyor. Barış akademisyenlerinin aynı mahiyetteki dosyalarına mahkemeler birbirinden farklı kararlar veriyor. Çeşitli tarihlerde çıkarılan kanun hükmünde kararnamelerle işinden edilen barış akademisyenlerinin üçte 2'sinden fazlası hâlâ üniversitelere geri dönebilmiş değildir. Mahkeme kararıyla iade edilip üniversitelere geri dönen akademisyenler kendilerini güvende hissetmiyor çünkü üst mahkemeler onları tekrardan işten çıkarabiliyor. Kısacası Türkiye, yüzlerce iyi yetişmiş ve donanımlı akademisyeni bir hukuk karanlığına mahkûm etmiş durumdadır. Barış akademisyenlerine yönelik bu büyük tasfiye operasyonu aynı zamanda bir bütün olarak üniversite sistemini yeniden yapılandırmak ve kontrol etmek amacı taşıyordu. Bu süreçte akademideki muhalif sesler susturulmak istendi, bütün kadrolar iktidara sadık kişilere tahsis edildi. Bugün birçok meslek grubunda olduğu gibi akademisyenler de ülkeyi terk etmenin yollarını arıyor çünkü kendilerini güvende hissetmiyorlar, derslerinde özgürce konuşamıyorlar çünkü her an birisi ses kaydı alıp polise şikâyet edebilir, ihbar edebilir; yazdıkları bilimsel makalelerden dolayı yargılanıp ceza alabilirler. Bunlardan hiçbiri olmasa bile niteliksiz yandaşların doldurduğu kadrolar nedeniyle işsiz kalabilirler. İstatistiklere bakarsanız, yurt dışına en çok giden meslek gruplarının başında akademisyenleri görebilirsiniz. Eleştirel düşüncüyü sahiplenen, öğrencilerine evrensel üniversite değerlerini aktaran bilim insanları her dönemde iktidarın hışmına uğruyorlar. 1960 darbesinden sonra yaşanan 147'ler tasfiyesinden 12 Eylül darbesinin 1402 sayılı Kanun'una, barış için akademisyenlere kadar Türkiye'nin modern tarihi tasfiyelerle doludur çünkü iktidarlara özgür düşüncüyü kendilerine tehdit olarak görüyorlar. Elinde kitabından ve klavyesinden başka bir aracı olmayan bilim insanlarına düşman muamelesi yapılıyor, devletin bütün gücünü onların üzerinde kullanıyorlar. Oysa, ifade özgürlüğünü kullanan bir akademisyeni işten atarak, evine baskın yaparak, tutuklayarak büyük bir devlet olunmaz; büyük ve saygın bir devlet olmak istiyorsanız düşünce ve ifade özgürlüğüne, demokrasiye, insan haklarına saygı duymalısınız. Bir üniversite ancak akademik özgürlük ve idari özerklik sahibi olursa dünyada saygın bir konuma erişebilir. İşten atılmalarının üzerinden neredeyse dokuz yıl geçen barış akademisyenleri bir gün mutlaka üniversitelere geri dönecekler, özgür şekilde bilimsel çalışmalarını yapacak ve bulundukları üniversiteleri uluslararası alanda daha ileriye taşıyacaklardır.

Değerli milletvekilleri, iki gün sonra 21 Şubat Dünya Ana Dili Günü. Türkiye üniversitelerindeki önemli sorunlardan biri de başta Kürtçe olmak üzere farklı dillerde öğretmenlerin yetiştirilmesi ve

atanması sorunudur. Bugün 4 üniversitede Kürt dili ve edebiyatı, 2 üniversitede ise Zaza dili ve edebiyatı bölümleri bulunmasına rağmen bu bölümlerden mezun olanların atamaları yapılmamaktadır. Bu durum, bir taraftan Kurmanci ve Zazaki öğretmenlerinin işsiz kalmasına neden oluyor, diğer taraftan çocuklarının Kürtçe ders almasını isteyen ailelerin bu hakkını da ellerinden alıyor. Millî Eğitim Bakanlığının verilerine göre 2012-2024 arasında yani son on iki yılda toplam 153 Kurmanci öğretmeni ile 46 Zazaki öğretmeni atanmıştır. 85 milyon insanın yaşadığı ve en çok konuşulan ikinci dilin Kürtçe olduğu bir ülkede bu atama rakamlarını hangi mantıkla açıklayabilirsiniz?

Her dil gibi Kürtçe de saygın bir dildir, her halk gibi Kürtler de dillerine ve kültürlerine göz bebekleri gibi bakarlar. Kürtlerin ve Türklerin ortak vatanda eşit ve demokratik şekilde bir arada yaşama iradesinin hayata geçirilmesi için çaba sarf ettiğimiz bir dönemde Kürtçenin üzerindeki kısıtlamalar kabul edilemez. Üniversitelerde ve bütün kamusal alanda Kürtçenin ve diğer bütün dillerin üzerindeki baskı bir an önce son bulmalıdır.

Bu duyularla sözlerime son veriyor, Genel Kurulu ve halklarımızı saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Talat Dinçer.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TALAT DİNÇER (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 192 sıra sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerine Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün bu yüce Meclis çatısı altında bir kişi Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'e hakaret etmiştir, hakaret etme cürretini kendinde bulmuştur. Unutmayın ki eğer bu Meclise gelmişse Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün silah arkadaşlarıyla, 13 milyon yurttaşımızla kurduğu sistemle ve şu yüce Meclisin tanıdığı imkânlarla buraya gelmiş ve vekil sıfatını kazanmıştır. (CHP sıralarından alkışlar) Böyle bir kişi Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'e hakaret etme cürretini kendinde bulmuş; kendisini buradan şiddetle kınıyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Onu buraya, bu Meclise taşıyan aklın nasıl getirdiyse nasıl göndereceğini yüce Türk milletiyle beraber bizler de ciddiyetle takip edeceğiz; önce bunu belirtmek isterim. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, AKP iktidarı bugüne kadar birçok kanunu kanun yapma tekniğine uygun bir şekilde yapmadığı ve “ben yaptım oldu” mantığıyla, sayısal çoğunluğuna güvenerek kanun yaptığı için yapılan düzenlemelerin büyük bir bölümü Anayasa Mahkemesinden dönmektedir. Komisyon olarak, Türk sanayicisinin, üreticisinin, KOBİ'lerin, ticaret erbabının devasa sorunlarıyla ilgilenmemiz gerekirken iktidarın yaptığı yanlışları düzeltmeye çalışmakla zaman kaybetmekteyiz. Hâlbuki komisyon çalışmalarımızda muhalefet olarak önerdiğimiz teklifler dikkate alınsa, değerlendirilse bugün bu kanun teklifleri yerine, vatandaşlarımızın içine düştüğü hayat pahalılığı, geçim sıkıntısı gibi konularla sanayicilerimizin, KOBİ'lerimizin, esnafımızın ticaret erbablarımızın çarklarını durma noktasına getiren sorunlarına çare bulmak için mesai harcıyor olabilirdik. Sanayi Komisyonu olarak genelde üretimin ve üreticinin, esnafın, KOBİ'lerin sorunlarına çare aramak yerine Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasama yetkisini hiçe sayarak kanun hükmünde kararname ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle yapılan yasal düzenlemeleri tadilat etmekle zaman kaybetmekteyiz.

Değerli milletvekilleri, şimdi birkaç veriden sizlere bahsetmek istiyorum. Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu kaynaklarına göre son dört yıl içinde yaklaşık 400 binin üzerinde esnaf ve sanatkar kapısına kilit vurmuştur, çalışanlarıyla beraber aileleri açlığa, sefaletle itilmiştir. Sadece

2004 yılında, TOBB verilerine göre yaklaşık 50 bin gerçek kişi ve şirket iş yerlerini kapatmıştır. Vatandaşlarımızın 7 Şubat 2025 tarihi itibarıyla bankalar ve finans kuruluşlarına olan bireysel kredi ve kredi kartı borçları 4 trilyon 99 milyar TL'ye ulaşmıştır. İcra dairelerine 1 Ocak-14 Şubat tarihleri arasında UYAP üzerinden gelen yeni dosya sayısına 2024 yılının aynı dönemine göre yüzde 16,1 oranında artışla 1 milyon 340 bin daha ilave olmuştur. TÜİK, Türkiye'deki atıl iş gücünü, yaygın deyimle, gerçek işsizlik oranını yüzde 28,2 olarak açıkladı. Buna göre Türkiye'de Aralık 2024 tarihi itibarıyla 11 milyon 457 bin kişilik bir işsizler ordusuyla karşı karşıyayız. Daha da vahimi, gençlerimiz, üniversite mezunu pırl pırl gençlerimiz umudunu kesmiş, çareyi başka yerde aramaktadır. Komisyon olarak, bu kadar iş yerinin ve şirketin kapanmasına neden olan Perakende Yasası, hal yasası, teşvik yasası gibi iş dünyamızı yakından ilgilendiren yasaları yasalastırmak varken iktidarın gecikmeli olarak getirdiği, AYM tarafından iptal edilen kanun hükmünde kararname ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerini yasalastırmakla uğraşıyoruz. İktidar sayesinde komisyonlar ve Türkiye Büyük Millet Meclisi verimli çalışmaktan ve halkın sorununa çare bulmaktan ne yazık ki çok uzak kaldı. Emekliler, asgari ücretliler, dar gelirli, esnaf, çiftçi ve iş dünyası Meclisimizden çare beklerken iktidar sayesinde kısır bir çalışma döngüsü içinde dönüp duruyoruz.

Değerli milletvekilleri, TÜBİTAK ve KOSGEB ülkemizin en önemli kurumları arasında bulunmaktadır. Ancak geldiğimiz noktada her iki kurumumuz da gerçek amaçlarından uzaklaştırıldı ve sadece kadrolaşma amaçlı kullanılmaktadır. TÜBİTAK'ın yeni buluşlar, yeni icatlar, teknolojik gelişmeler gibi ve yüksek katma değerli ürün geliştirmek gibi oldukça önemli görevleri de bulunmaktadır ancak kurumun elindeki bütçeyle bu çalışmaları yapmasını beklemek biraz hayalcilik olur.

KOSGEB, özellikle küçük ve orta boy işletmeleri desteklemek amacıyla 1990 yılında kurulmuştur. 2009 yılına kadar sadece imalat sektörünü desteklerken bu yıldan sonra ticaret ve hizmet sektörlerini de kapsamı içerisine almıştır ancak geline nokta kaynak yetersizliğinden dolayı KOSGEB yeniden imalat sektörünü desteklemeye karar vermiştir. Alınan bu karar, ülkemizde bulunan milyonlarca küçük ve orta boy işletmeyi de derinden üzmüştür. Piyasa yangın yeri hâline gelmiştir; enflasyonun yüksekliği, kredi faizlerinin işletmeleri kurtarmaktan çok işletmeleri bitirme derecesinde yüksek oluşu, döviz kurlarının önlenemeyen yükselişi, buna bağlı olarak artan enerji ve ham madde maliyetleri, işletmeleri üretmez bir duruma getirmiştir. İş dünyası borcu borçla ödediği bir dönemi yaşamaktadır. Piyasalar iyice nakit yönünden sıkışmıştır. İşte, tam da bu dönemde KOSGEB'e ihtiyaç duyulmaktadır. Tüm işletme sahipleri KOSGEB'den can suyu kredisi beklemektedir. Bugün yapmayacaksınız da ne zaman yapacaksınız? Milyonlarca işletme sahibi bırakın normal yaşamayı BAĞ-KUR primini ödeyemediği için hastanelere gidemiyor, en tabii hakları olan sağlık hizmetlerinden yararlanamıyor değerli milletvekilleri.

Görüşülecek kanun maddelerine şöyle bir bakacak olursak, 7'nci maddede 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu'nda cezalarla ilgili bir düzenleme bulunmaktadır. İdarenin ölçü ve tartı kurallarına ilişkin düzenleyici işlemlerine aykırı davranışlara da ceza getirilecektir. Cezalar 5 bin ile 50 bin TL aralığında uygulanacaktır. Teklifte 10 kat aralığındaki yeni ceza alt ve üst sınırlarının hangi ölçütlerle uygulanacağı, örneğin ölçü düzenlemesine aykırı, tartı ve muayene işlemlerine aykırılıkta ayrı bir ceza mı uygulanacağı henüz belli değildir ya da firmaların büyüklüklerine göre uygulamanın nasıl olacağı net olarak açıklanmamıştır. Burada önemli bir konu da maddenin diğer bentlerinde bazı ihlaller için ceza aralığı 5 kat olurken bu teklifte maalesef 10 kat olarak düzenlenmiştir. Görülüyor ki maddede ceza ön plana çıkarılmaktadır, işletmelerden de en çok küçük işletmelerin etkileneceği aşikârdır.

Teklifin 8'inci maddesi KOSGEB'in gelirlerine ilişkin maddedir; iktidarın "ben yaptım oldu" mantığıyla, Gazi Meclisimizin yetkisini yok sayarak çıkardığı 703 sayılı Kanun Hükmünde

Kararname'yi AYM'nin iptal etmesi sonrasında Meclisimize gelen bir düzenlemedir. Bu maddede de KOSGEB'in gelirleri açıkça sıralanmış, TESK ve TOBB'un kuruma ödeyeceği oranı 2 katına çıkarma yetkisi Cumhurbaşkanına verilmiştir.

Teklifin 9'uncu maddesi KOSGEB'in kendisine başvuran işletmelerden veri toplama, analiz yapma ve raporlama yapıp bu raporların paylaşımıyla ilgilidir; bu madde oldukça önemlidir değerli milletvekilleri. Anayasa Mahkemesi söz konusu bendin buna ilişkin kısmını iptal etmiş ve bu karar 9/8/2024 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir. KOSGEB yöneticileri bu düzenlemeyi süresinde Meclisimize getirmediği gibi Ağustos 2024'ten bu yana kanuni dayanağı olmadan işletmelerden veri toplamıştır, topladığı bu verileri kimlerle paylaştığını da burada açıkça ifade etmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Toparlayın.

TALAT DİNÇER (Devamla) - Toparlayacağım Başkanım.

Burada önemli bir konu da kanunların geriye işlemeziği ilkesinin ihlal edilmesidir, teklifin 10'uncu maddesiyle yürürlük tarihinin 9 Ağustos 2024'e çekilmesidir.

Değerli milletvekilleri, yasa yapma yetkisi sadece Türkiye Büyük Millet Meclisindir. Bu yetkinin devredilemeyeceği de Anayasa'da amir hüküm altına alınmıştır. İktidar, yüce Meclisimizin mevcut yetkisini yok sayamaz. Bu vesileyle, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasa yapma yetkisine müdahale etmeyi son derece yanlış buluyoruz ve bugünden itibaren erken seçim değil, hemen seçim diyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu.

Buyurun Sayın Akbaşoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi hürmetle, muhabbetle selamlıyorum.

Doğrusu, söz almayı düşünmüyordum ancak çok değerli milletvekillerimizin hem pazar günü yapılacak kongremizle ilgili hem de Cumhurbaşkanlığı seçimleriyle ilgili değerlendirmeleri olduğu için bir bilgiyi yüce Meclisin hafızasına, tutanaklarına kaydetmek, havale etmek noktasında söz aldım. Tabii, farklı değerlendirmeler oldu, her bir değerlendirme kendi içinde muhtemeldir. Bu değerlendirmelerin doğru olup olmadığı kamu vicdanı içerisinde milletin iradesiyle takdir edilecektir ancak hukuki mevzuat da Anayasa'daki her madde de çok açıktır, bedihidir. Bu konuda Meclis kendi gündemine hâkimdir. Bütün milletvekili arkadaşlarımız kendi irade beyanlarıyla kendi oylarının rengini belirleme yetkisini haizdir.

Dolayısıyla bu konuda şunu ifade etmek isterim: Bizim 23 Şubat Pazar günü saat 10.00'da Ankara Spor Salonunda yapılacak olan kongremizde tek adayımız vardır, o da Sayın Recep Tayyip Erdoğan'dır. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Bu konuda hiçbir tereddütümüz söz konusu değil.

Niçin Recep Tayyip Erdoğan'dır? Çünkü bütün delegelerimiz istisnasız bir şekilde Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın AK PARTİ'nin 2'nci yirmi beş yıllık dönemine girerken Türkiye Yüzyılı mottosuyla yola çıktığımız ve Cumhuriyet İttifakı'yla bir Kızılçeleme olarak hep beraber büyük hedeflere doğru Türkiye'yi, büyük ve güçlü Türkiye ve büyük ve güçlü Türkiye'nin öncülüğünde adil ve merhametli yeni bir dünyayı kurma motivasyonu ile ortaya koyduğumuz bu büyük perspektifi Milliyetçi Hareket Partisi kendi içinde, AK PARTİ de kendi içinde teşkilatlanmasıyla beraber, bütün teşkilatlarıyla, AK PARTİ'yle, Milliyetçi Hareket Partisiyle, bütün Cumhuriyet İttifakı bileşenleriyle hep beraber bu ana

hedefe, bu Kızılılemaya doğru hep birlikte yol alacağımızı ifade ettik. Bu bağlamda da Pazar günü yapacağımız AK PARTİ'nin 8'inci Olağan Kongresi'nde bu misyonu üstlenmiş olan Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın, ak kadroların iktidarının, Cumhuriyet'in bundan sonraki süreçlere ilişkin yirmi beş yıllık döneminin başlangıcını da kongremizde ateşleyeceğiz inşallah. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bravo Akbaşıoğlu(!)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - İşin kongre boyutu bu; sorulduğu için söyledim.

Bununla beraber, Anayasa'yla ilgili Cumhurbaşkanlığı değerlendirmelerini de hafızalarınıza, hatıralarınıza ve Meclisin tutanaklarına geçirmek istiyorum. Evet, Anayasa Komisyonunda hep beraber çalışmıştık malumunuz. 2016 uluslararası darbe ve işgal girişimi akabinde hep beraber, Anayasa Komisyonu Başkanlık Divanı üyesi olarak bu yeni başkanlık sisteminin gelişimine ilişkin bütün süreçlerde, Komisyonunda görev aldık, burada bütün partilerin değerli temsilcilerinin görüşlerine muttali olduk, onlarla beraber müzakerelerimizi yaptık, kendi mütalaalarımızı, değerlendirmelerimizi ortaya koyduk; hem Komisyonunda hem Mecliste hem de halk oylamasıyla, referandumla başkanlık sistemini kabul ettik.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi, başkanlık değil.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Yeni bir sistem var, yeni bir anayasa var, yeni maddeler var. Hatta o zaman Cumhuriyet Halk Partisinin çok değerli milletvekillerinden bazı arkadaşlarımız "Mevcut Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan da dâhil olmak üzere bu getirilen yeni sistemde her bir aday on dört-on beş yıl Cumhurbaşkanlığı yapabilme imkânına sahip oluyor." demişlerdi; tutanaklara bakılabilir, baştan aşağı incelenebilir; ben bunun şahidiyim, tutanaklar da şahididir. Yani bu, şu demek... Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle ilgili 16 Nisan 2017 tarihinde halk oylamasıyla yürürlüğe giren bu Anayasa'nın 116'ncı maddesi der ki: "Türkiye Büyük Millet Meclisi, üye tamsayısının beşte üç çoğunluğuyla seçimlerin yenilenmesine karar verebilir." Arkadaşlar, 600'de beşte 3 çoğunluk 360 milletvekilinin iradesi demektir. Tekrar bu maddeyi tamamıyla, kesintisiz olarak okuyacağım müsaadenizle, daha sonra da kendi mütalaamı, yorumlarımı ve değerlendirmelerimi yapacağım.

Anayasa'nın 116'ncı maddesi: "Türkiye Büyük Millet Meclisi, üye tamsayısının beşte üç çoğunluğuyla seçimlerin yenilenmesine karar verebilir. Bu halde Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimi ile Cumhurbaşkanlığı seçimi birlikte yapılır.

Cumhurbaşkanının seçimlerin yenilenmesine karar vermesi halinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimi ile Cumhurbaşkanlığı seçimi birlikte yapılır.

Cumhurbaşkanının ikinci döneminde Meclis tarafından seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi halinde, Cumhurbaşkanı bir defa daha aday olabilir.

Seçimlerinin birlikte yenilenmesine karar verilen Meclisin ve Cumhurbaşkanının yetki ve görevleri, yeni Meclisin ve Cumhurbaşkanının göreve başlamasına kadar devam eder.

Bu şekilde seçilen Meclis ve Cumhurbaşkanının görev süreleri de beş yıldır."

116'ncı maddenin tamamı bundan ibaret.

Burada, Yüksek Seçim Kurulunun da vermiş olduğu karar çerçevesinde, bütün Anayasa'nın değişikliği esnasındaki komisyon tutanaklarında, Genel Kurul tutanaklarında bizzat muhalefet partisi temsilcilerinin de ikrarı, kabulü ve değerlendirmeleriyle ve net bir şekilde okuduğumuzu hep beraber anlayan insanlar olarak -bunun için hukukçu olmaya gerek yok, Türkçeyi güzel bir şekilde okuyabilmek, anlayabilmek ve anlamlandırabilmenin yeterli olduğu kanaatiyle- Cumhurbaşkanlığı seçimleriyle ilgili bölümü tekrar takdirlerinize ve bilgilerinize sunmak istiyorum.

Diıyor ki: “Cumhurbaşkanının...” Bu cumhurbaşkanı kim olursa olsun, A, B, C şahsı... Kimseyle ilgili konuşmuyoruz, sistemle ilgili konuşuyoruz, sistem. Cumhurbaşkanlığı sisteminde bugün A şahsı olabilir, yarın Z şahsı olabilir, hüküm değişmez. “Cumhurbaşkanının ikinci döneminde Meclis tarafından seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi halinde, Cumhurbaşkanı bir defa daha aday olabilir.” Çok net, bedihi bir düzenleme; bu konuda herhangi bir problem yok.

Şunu ifade etmek isterim: Genel Başkan Vekilimiz Sayın Mustafa Elitaş’a atıflar yapıldığı için söylemek istiyorum; bir programda “Bütün tecrübelerimiz göstermiştir ki ekim ve kasım ayları seçimlerin yapılmasıyla ilgili daha uygun şartları muhtevi, havi bir mevsim olması münasebetiyle ekim veya kasımda yerel ve genel seçimlerin yapılması daha isabetli olsa gerektir.” diye kişisel kanaatlerini ifade etmiştir. Bu bağlamda, malumunuz, 29’uncu Dönem milletvekili seçimleri ile Cumhurbaşkanlığı seçimleri Mayıs 2028’de yapılacak; 29’uncu Dönemle ilgili belirli tarih Mayıs 2028’dir. Eğer bütün muhalefetin hani “Tayyip Erdoğan’ı yeneceğiz.” falan filan gibi birtakım söylemleri, iddiaları var ya; hodri meydan, buyurun, Ekim-Kasım 2027’de yapalım, hadi buyurun, siz de iddianızı ispatlayın! (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ya, yarın gel, yarın gel, yarın gel! Ne hodri meydanı, yarın gel!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Sayın Mustafa Elitaş bunu ifade ediyor.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Erdoğan “Ben aday olmayacağım.” dedi, onu yalancı çıkartmamak için bir defa yapmamanız lazım!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yarın gel! Ne anlatıyorsun sen?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Niçin bu kadar açık ve seçik bir yaklaşımı anlamazlıktan geliyorsunuz?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sen yarın gel, ne anlatıyorsun!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Ha, seçimlerin ne zaman yapılacağına tabii ki Cumhurbaşkanı ve/veya Meclis karar verebilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - “Hodri meydan!” diyenlere bak!

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) - Hadi yarın alalım o zaman, getir!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Hodri meydan, hodri meydan, yarın getir de boyunuzun ölçüsünü alalım hep beraber, yarın!

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Değerli milletvekilleri, tamamen, hiç siyasete girmeden, teknik olarak kongreye ve Cumhurbaşkanlığı seçimlerine ilişkin doğru bilginin zapta geçmesi adına söz almıştım.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yarın, yarın. “Hodri meydan!” diyorsan yarın gel!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Şöyle bitiriyorum, şunu ifade ediyorum net bir şekilde: Allah için, 360 milletvekilimiz el kaldırdığında, istenildiği an, seçimlerin yenilenmesi imkânı vardır. Bu konuda Sayın Elitaş’ın ortaya koymuş olduğu kişisel kanaati de Ekim-Kasım 2027 tarihidir; olayın özü, özeti budur.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Her şeye gece yarısı kararnamesiyle karar veren Cumhurbaşkanı buna veremiyor mu?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Vatandaşın dayanacak hâli kalmadı, vatandaşın! Sizin iktidarınız için vatandaşın dayanacak hâli kalmadı!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Evet, ben bu vesileyle “Adında AK, Işığında İstikbal” mottosuyla, inşallah, pazar günü gerçekleştireceğimiz 8’inci Olağan Kongre’mize aziz milletimizin bütün fertlerini kongremize davet ediyor, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Saraylardan çıkın da bir vatandaşa bakın, saraylardan çıkın! Saraylardan çıkın da bir vatandaşın hâline bakın, 30 milyon insan açlık sınırının altında yaşıyor bu memlekette!

BAŞKAN - Şahısları adına ikinci söz Adana Milletvekili Orhan Sümer’in.

Sayın Sümer, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ORHAN SÜMER (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumuyla ilgili kanun değişikliğinde ikinci bölüm üzerine söz aldım, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teknolojinin ve bilimin kalbi diyebileceğimiz Kurumumuz TÜBİTAK da ne yazık ki saray yönetiminin anlayışından nasibini almaya başladı. TÜBİTAK’ta yaşananlarla ilgili birkaç örnek vermek istiyorum. Değerli milletvekilleri, AKP Türkiye’de TÜBİTAK’ın yayınladığı bilimsel dergilerde ve kitaplarda evrim teorisinin sansürlendiği ortaya çıktı. TÜBİTAK’ın internet sansürü ve gözetim teknolojileri geliştirmesi bilimsel bir kurumun özgürlükleri kısıtlayıcı bir role bürünmesi olarak da görülüyor. “Yerli ve millî” sloganıyla tanıtılan birçok projenin, örneğin savunma sanayisi ürünlerinin aslında yabancı teknolojilere bağımlı olduğu ortaya çıktı. Bu durum projelerin gerçekten de yerli olup olmadığı konusunda da şüpheler uyandırıyor. Yine “Sanayi Bakanlığı ve TÜBİTAK eliyle yerli otomobil üreteceğiz.” denildi, yıllarca, özellikle seçim dönemlerinde “Yerli otomobilimiz geliyor.” diye AKP’nin kampanyalarında kullanıldı. Normal otomobillere ekstra akü bağlayıp “Elektrikli otomobil ürettik.” diye sundular. O otomobilin aslında hiç üretilmediği, Saab markasının demosu olduğu, Saab markasının iflas ettiği ve bu modele 2016 yılında tam 47 milyon euro ödendiği ortaya çıktı. Projenin daha fazla ilerleyemeyeceği anlaşıncı da tasarımı İtalyan şirketine ait, bize gelmeden önce 2018 yılında Hong Kong Otomobil Fuarı’nda sergilenen bizdeki adıyla Togg marka otomobil yerli ve millî otomobil diye tanıtıldı. AKP’deki bu yerli ve millî sevdası o kadar yüksek seviyede ki ne hikmetse kendi bakanlıklarında dahi, kurumlarında dahi Togg marka araba kullanılmıyor, ya Mercedes ya Audi tercih ediliyor.

Değerli milletvekilleri, bazı kurumların siyasetten uzak tutularak desteklenmesi ve ülkeye katma değer sağlamak için teşvik edilmesi gerekir. Ne yazık ki AKP yirmi üç yılda bu anlayıştan çok uzak şekilde, kurumlarımızın içini boşalttı. TÜBİTAK, saray “Çarpım tablosunu değiştirdik.” dese onu bile kabul edecek durumda. Öyle ki hastaneler, toplu taşıma araçları ve okul gibi alanlarda üst solunum yolu hastalığı bulaşma riskini azaltmayı amaçlayan proje TÜBİTAK tarafından reddedildi, aynı proje Harvard Üniversitesinde kabul gördü. Şeker hastalarının iyileşmeyen yaraları için atık yengeç ve karides kabuklarından yara bandı projesi TÜBİTAK tarafından reddedildi, aynı proje New York Eyalet Üniversitesi tarafından kabul edildi, ayrıca uluslararası alanda dünya 1’inciliği kazandı. Yine, soba külü ve boraks gibi atıklarla çimento üretimi TÜBİTAK tarafından reddedildi, Harvard ve Toronto Üniversitesinde kabul gördü. Yine, gencecik bir kızımızın sıvılardaki su oranını miknatısla ölçebilen ucuz, hızlı ve taşınabilir bir sistemle TÜBİTAK’a başvurduğu projesi kabul edilmedi; daha sonra Polonya’da düzenlenen “Nobel Fizik Ödülüne Doğru İlk Adım” yarışmasına katıldı, 80 ülkeden gelen rakipleri arasından sıyrılıp aynı projeye tam puan alarak 1’inci oldu. Daha sonra ise Mars roketleri

için yapılacak çalışmalara katılmak üzere NASA'ya özel davet edildi. Sadece bu örnekler bile AKP'nin bilimle olan ilişkisini çok net bir şekilde ortaya koyuyor. Hayvanat bahçesi müdürünü TÜBİTAK'ın önemli pozisyonuna müdür yardımcısı olarak atarsanız sonuçta da kaçınılmaz olur. (CHP sıralarından alkışlar)

Oysa yapılması gereken “Eğer bir gün benim sözlerim bilimle ters düşerse bilimi seçin.” diyen Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü rehber edinmektir. Onun yolunda gitmek Türkiye Cumhuriyeti'nin önünü açmak demektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Celal Adan'ın, Mustafa Kemal Atatürk'e ve onun kurduğu Türkiye'ye ilişkin konuşması

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, bir sürü ülkede önce devlet, sonra Meclis kurulur; bizde ise Türkiye Cumhuriyeti devletini Türkiye Büyük Millet Meclisi kurmuştur ve üç yüz yılda, dört yüz yılda ancak büyük milletlerin bağrından çıkabilecek olan büyük lider Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde kurulmuştur. (AK PARTİ, CHP, MHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar) Ayrıca, Mustafa Kemal Atatürk'ün kurduğu devlet ezanı hür, bayrağı hür Türkiye'dir. Mustafa Kemal'e zarar verecek bir insanı bu dünyada daha hiçbir ana doğuramamıştır.

Hepinize saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ, CHP, MHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.53

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 22.25

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Muhammed ADAK (Mardin)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 59'uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

V.- ÖNERİLER (Devam)

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 20/2/2025 Perşembe günü toplanmamasına ilişkin önerisi

No: 52

19/2/2024

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 19/2/2025 Çarşamba günü (bugün) yaptığı toplantıda, Genel Kurulun 20/2/2025 Perşembe günü toplanmaması önerisinin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Celal Adan

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı Vekili

Mehmet Emin Akbaşoğlu

Gökhan Günaydın

Sezai Temelli

Adalet ve Kalkınma Partisi

Cumhuriyet Halk Partisi

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi

Grubu Başkan Vekili

Grubu Başkan Vekili

Grubu Başkan Vekili

Erkan Akçay

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

Selçuk Özdağ

Milliyetçi Hareket Partisi

İYİ Parti

YENİ YOL Partisi

Grubu Başkan Vekili

Grubu Başkan Vekili

Grubu Başkan Vekili

BAŞKAN - Danışma Kurulu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Niğde Milletvekili Cevahir Uzkurt ve Kars Milletvekili Adem Çalkın ile 131 Milletvekilinin Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2859) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 192) (Devam)

BAŞKAN - 192 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerinde önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

7'nci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 192 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Selçuk Özdağ	Bülent Kaya	İdris Şahin
Muğla	İstanbul	Ankara
Mehmet Emin Ekmen	Mehmet Karaman	Mustafa Bilici
Mersin	Samsun	İzmir
Şerafettin Kılıç		Sema Silkin Ün
Antalya		Denizli

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, önümüzde bir kanun teklifinin maddeleri var, Anayasa Mahkemesinin verdiği iptal kararına karşı aynı maddeleri farklı söylemler geliştirerek düzenleyen bir kanun teklifinin maddeleri bunlar.

Teklifte görüştüğümüz kurumlardan biri TÜBİTAK. Bağış sistemi getiriliyor. Yönetim Kuruluna geniş yetkiler tanınıyor ve bu sistemin şeffaflıkla yönetileceğine, bilimsel çalışmaların tarafsızlığını, bağımsızlığını olumsuz etkileyeceğine dair endişeler kaplıyor hemen herkesin zihnini. Bu düzenlemeden sonra da neler yaşayacağız hep birlikte göreceğiz. Ben bugün -az önce de sayın vekilimiz kısmen değindi, TÜBİTAK Başkanımız da burada ama kendisi üzerine alınmasın, çok yeni bir Başkan- geçmiş dönemlerde TÜBİTAK'ın -tırnak içinde söylüyorum- yetersiz bulup reddettiği ama uluslararası kuruluşlardan ödülle dönen projelerimizden bahsetmek istiyorum. Onları analım ki Kurumun görevini hakkıyla yerine getirip getirmediğini ve ihtiyacı olan düzenlemenin bu olup olmadığını soralım kendimize.

Gökтуğ Altıparmak ve Seda Erol'un hastaneler, toplu taşıma araçları, okul gibi alanlarda üst solunum yolu bulaşma riskini azaltma amacıyla geliştirdikleri melisa, okaliptüs ve karanfil yağlarının havadaki bakterileri temizlemesine yönelik araştırmaları TÜBİTAK tarafından reddedildi, dünyanın en köklü bilimsel araştırmalarına ev sahipliği yapan Harvard Üniversitesi tarafından kabul edildi.

Mehmet Can Dursun ve İrfan Boztepe'nin şeker hastalarının iyileşmeyen yaraları için atık yengeç ve karides kabuklarından ürettikleri yara bandı projesi TÜBİTAK tarafından reddedildi, ABD'de düzenlenen liseler arası Genius Olimpiyatları'nda dünya 1'incisi seçildi ve New York Üniversitesinden burs aldı.

Emir Akdaşçı ve Ege Özlem'in daha çevreci ve basit bir hâle getirilmesi amacıyla soba külü, boraks, kula volkaniti ve kül gibi atıklarla geliştirdikleri çimento projesi TÜBİTAK tarafından reddedildi, Harvard Üniversitesi, Montreal Üniversitesi ve Toronto Üniversitelerinden davet aldı.

Barış Paksoy, matematikteki Ramanujan asallarının geliştirilmesi projesini geliştirmişti, TÜBİTAK “Bu iş senin seviyeni aşar, sen yapmış olamazsın.” dedi. Jüri karşısında savunma hakkı talep etti ama reddedildi, Berlin Humboldt Üniversitesinden davet aldı, Almanya’da öğretmenlik yapıyor.

Kaan Alper, GSM sensörü sayesinde 1 kilometrelik alanda kendi telefon ve telsiz ağını kullanabileceğiniz taşınabilir GSM uydu projesi geliştirdi, TÜBİTAK tarafından reddedildi, Los Angeles INTEL ISEF’te ülkemizi temsil etti, ödül aldı.

Tuna Ilgın Kozak, madencilerin hayatını kurtarabilecek bir sistem geliştirmek amacıyla bir kaza durumunda anlık olarak yerlerinin tespit edilebileceği, konumlarının kayıt altına alınabileceği bir proje sundu, TÜBİTAK tarafından reddedildi, İzmir’de düzenlenen 5. DOESEF’e katıldı ve Londra’dan 1’incilikle döndü.

İbrahim Emre Erden, akıllı telefon bağımlılığı ile damar tıkanıklığı arasındaki ilişkiyi inceleyen bir makale çalışması yaptı, TÜBİTAK’ın reddettiği proje dünyanın en prestijli yayınevlerinden Cambridge Üniversitesinde basıldı.

İlayda Şamlıgil, sıvılardaki su oranını miknatısla ölçebilen ucuz, hızlı ve taşınabilir bir sistem geliştirdi, TÜBİTAK reddetti, Polonya’da düzenlenen Nobel Fizik Ödülü’ne Doğru İlk Adım Yarışması’na katıldı ve 80 ülkeden gelen rakipleri arasından sıyrılarak aynı projeye tam puanla 1’inci oldu, Cornell Üniversitesinden davet aldı, NASA’nın Mars roketleri projesine seçildi, Forbes dergisinin geçen yıl “Dünyayı değiştirebilir.” dediği 30 yaş altı 600 başarılı genç listesinde yer aldı.

Evet, yapacağımız bu düzenleme bu beyinleri, bu gençleri ülkemizde tutmak için ihtiyacımız olan düzenleme mi? Bu düzenlemenin eksikliği nedeniyle mi bu gençlerimizi biz ülkemizde değerlendiremedik?

Üç yılda 1 milyon yazılımcı yetiştireceğimiz bir projemiz vardı; hizmet ihracatı artacaktı, milyonlarca yazılımcı yetiyecekti. Evet “Uzaktan eğitimle, izlenen videolarla yazılımcı mı yetişir?” diye eleştiriler olmuştu haklı olarak. Bu 1 milyon yazılımcının piyasadaki varlığını eğer siz hissediyorsanız istihdamına dair bir şey yapıldı mı? Zira “Tarihî bir istihdam hamlesi.” demiştiniz. Nerede bu gençlerimiz? Yazılım sektöründe eşi benzeri görülmemiş bir daralma yaşıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) - Yazılımda dünya liderliğine yürüyeceğimiz bir devrim niteliğindeydi bu adım, bunun için öyle söylemişsiniz ama 2023 verilerine bakıyoruz, 8,7 milyar dolarlık üretimle yazılım sektöründe küresel pazarın sadece binde 1,7’sine sahibiz. Yazılım ihracatımız 3,44 milyar dolarla toplam ihracatımızın sadece yüzde 1,1’ine karşılık geliyor. O devrim nasıl bir devrimdi, bu devrim nasıl devrim arkadaşlar? Demek ki o devrim, yapay zekânın yazılım üretebilme kapasitesini hiç hesaba katmamış ki “yazılımcı işsizliği” diye bir kavram literatürümüze girdi. Sorun tam olarak burada işte, önü arkası, bir adım sonrası düşünülmeden birtakım furyalar başlatılıyor, sonu nedir, bilen yok, iyi yazılımcıyı ülkede tutacak bir motivasyon yok. Biz bu rakamlardan mutlu değiliz, sadece üzülüyoruz; istiyoruz ki ayaklarınız yere bassın, burada konuşacağımız şeyler gerçekten yazılımda dünya devi olmaya gidecek işler olsun ama maalesef bu düzenlemeler buna hizmet etmiyor.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 192 sıra sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 7'nci maddesinde geçen "ellibin" ibaresinin "yirmibeşbin" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Adana

Ömer Fethi Gürer

Niğde

Tahsin Ocaklı

Rize

Nail Çiler

Kocaeli

Sibel Suiçmez

Trabzon

Nermin Yıldırım Kara

Hatay

Gizem Özcan

Muğla

Gülcan Kış

Mersin

Nurten Yontar

Tekirdağ

Aliye Timisi Ersever

Ankara

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Trabzon Milletvekili Sayın Sibel Suiçmez.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Erdoğan bugün yapmış olduğu grup toplantısında TÜSİAD'ın açıklamasını haddini aşan bir açıklama olarak görmüş ve buradan onlara "Yeni Türkiye'de haddinizi bileceksiniz, iş adamı derneği iseniz iş adamı gibi davranacaksınız." dedikten sonra "Demokrasimizin standardını yükselten, yasakları kaldıran bizim iktidarımız." demiştir. Nasrettin Hoca'nın kedi-ciğer hikâyesi misali, demokrasi buysa, yaşadığımız ne? Yaşadığımız buysa demokrasi nerede? Demokrasi, anladığımız kadarıyla cezaevinde. (CHP sıralarından alkışlar) Üç tarafı denizlerle çevrilmiş ülkemizi açık cezaevi hâline getirdiniz. Ülkemizde toplam 395 ceza infaz kurumu, 392.456 tutuklu ve hükümlü varken 299.940 kişilik de bir kapasite var. Şimdi, bununla yetinmiyor Sayın Adalet Bakanı, 11 yeni cezaevi inşasına bu yıl başlanacağını söyledi. Anlaşılan odur ki yeni yeni gözaltıları, yeni yeni cezaevine göndermeleri yaşayacağız. Yeni yüzyıl mottonuzun "Demokrasi herkese, herkes cezaevine." olması gerektiğine inanıyorum.

Peki, TÜSİAD Başkanı ne dedi? TÜSİAD Başkanı ayın 13'ünde "2025 yılı için iş dünyası gözünden önceliklerimizi içeren bir kitapçık hazırladık, bunun bir kısmını da size söyleyeyim, gündem çok ağır, hangi birini sayayım." dedi. Biz de öyle diyoruz. "Depremlerde, yangınlarda, iş kazalarında çok sayıda vatandaşımızı kaybediyoruz. Demek ki hata, suistimal ve kayırmacılık çok yaygın. Eleştirel ifadelere ve habercilik faaliyetlerine açılan soruşturma haberleri çok sıklaştı." diyor. "On küsur sene önceki olaylara şimdi yeni soruşturmalar açılıyor." diyor. "Tutuklu milletvekillerine, siyasi parti liderlerine ve belediye başkanlarına sürekli yenileri ekleniyor." diyor. Diyor da diyor. Aslında, ülkemizin bugün yaşadığı her şeyi özetliyor. (CHP sıralarından alkışlar) Peki, bundan sonra ne diyor: "Tüm bunların arkasında hukuka olan güvenin sarsılması ve hukuk üstünlüğünün ortadan kaldırılması vardır. Hukukun üstünlüğünün olmadığı bir ülkede de ekonomik sorunların çözülmesi mümkün değildir." diyor.

Şimdi, 13'ünde açıklamayı yapıyor ama Sayın Erdoğan'ın bugün yapmış olduğu açıklamadan sonra Sayın Cumhuriyet Başsavcımız tekrar harekete geçiyor, yanıltıcı bilgiyi alenen yayma ve adil yargılamayı etkilemeye teşebbüs suçlarından dolayı resen soruşturma açıyor. Buna "resen" ne kadar denir, artık siz oradan düşünün.

Şimdi, adil yargılamayı etkilemeye teşebbüs suçunu bırakıyorum ama özellikle halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma suçuna bakıyorum. Baktığım zaman burada “Endişe, korku veya panik yaratmak saikiyle.” diyor. Peki, ne olacak? Gerçeğe aykırı bir bilgiyi kamu barışını bozmaya elverişli bir şekilde alenen yayma olacak. Baktığımız zaman ben şunu açıkça diyorum ki sayın milletvekilleri, yarattığınız bu Türkiye’de artık bu suç işlenemez niteliktedir. Niye işlenemez niteliktedir? Size halkın sosyal medya üzerinde verdiği birkaç röportajı söylemek istiyorum: Bir vatandaş “En büyük sorun ekonomi, millet acından ölüyor.” diyor. Diğeri bir seyyar satıcı “Emekliyim, hâlimi görün.” diyor. Pazardaki bir vatandaş “Çok zordayız, insan gözü görmez mi? Çok kötüye gidiyoruz.” diyor. Oflu emekli “Erdoğan ülkenin sağlığını düşünüyor, fazla yiyip kilo alsın insanları diye bunu yapıyor.” diyor. 71 yaşındaki yalnız bir kadın “Kötü bir odanın içerisindeyim, aç kalıyorum, donuyorum.” diyor. Bir kadın “84 yaşındayım, kirada oturuyorum, bulaşık yıkamak için iş istiyorum; mis gibi geliyor pidenin kokusu, alamıyorum.” diyor. Diğeri “Ekmek 10 lira oldu, biz bu maaşla nasıl geçineceğiz?” diyor, “Tabii, manda yoğurdu yiyenler bunu anlamaz.” diyor, “Biz konuştuğumuz zaman bizi içeri alıyorlar; ben bugüne kadar konuşmadım, bundan sonra konuşacağım.” diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

SİBEL SUIÇMEZ (Devamla) - Bir başkası “Ekrem İmamoğlu her şeyiyle çok iyi, AK PARTİ bitti.” diyor, “Eskiden AKP’liydim, artık AKP’ye oy vermeyeceğim.” diyor, “Çoluk çocuğumuzu, hepsini bu iktidar perişan etti. Ben hangi Türkiye’de yaşıyorum, anlamıyorum.” diyor, “Kumanda gibi ellerindeyiz, bizi hangi yöne istiyorlarsa oraya yönlendiriyorlar.” diyor.

Şimdi, baktığınız zaman suçun maddi unsurları hiçbir şekilde artık bu ülkede gerçekleşemez; herkes korku, panik içerisinde ve herkes kamu düzeninin bozulacağı endişesi içerisinde, o nedenle gerçekleşemez.

Ben sözlerimi bir şiirle bitirmek istiyorum:

“Halkım ben, hani şu sayılmayan, hani şu çok halk

Soluğumun öyle bir gücü var ki sessizliği deler geçerim

Zulüm, acı, ölüm, şu bu bir anda gizlerse de tohumu

Döner elbet, elbet bir gün gelirim

Kavuşur baharına toprak.”

Ben de diyorum ki: Döner gelir elbet bir gün sandık, halkın elleri dağıtır iktidarı. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 192 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesinde geçen “aşağıdaki” ibaresinin “aşağıda yer alan” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ceylan Akça Cupolo

Semra Çağlar Gökalt

Mehmet Zeki İrmec

Diyarbakır

Bitlis

Şırnak

George Aslan

Burcuğül Çubuk

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Mardin

İzmir

Kocaeli

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Elbette ki bir ülkenin, bir coğrafyanın gelişmesi, sorunlarına çare araması ve son kertede çatışmasız, barış dolu günler geçirmesinde bilimin, felsefenin önemi çok büyüktür. Bilimi ve felsefeyi yani düşünme ve üretme edimini gerçekleştirirken ana dilinde özgürce üretim yapabilmenin önemi tabii ki daha da büyüktür.

Evet, 21 Şubat, Dünya Ana Dili Günü biliyorsunuz. Bu vesileyle ben tüm halkların ana dilinde özgürce konuşabilmesi, yazabilmesi, düşünüp felsefe yapabilmesi temennisinde bulunuyorum. Maalesef ki 21'inci yüzyılda o çok övülen teknolojik ilerlemenin ışığında yerkürenin yetmeyip uzayın hedefe konulduğu bugünlerde bizler hâlâ ana dilimizde yani Kürtçe konuşamıyoruz.

Sorsanız “Yasak yok.” derler, sorsanız “Herkes dilediği gibi konuşabilir.” derler ama konuşma eylemi bu kürsüde gerçekleştiğinde, Mecliste Kürtçe dilinde konuşulduğunda mikrofonlar maalesef susuyor, “bilinmeyen dil” ifadeleri havada uçuşuyor, hele bir de ana dilinde eğitim talebi dile geldi mi burada neredeyse yer yerinden oynuyor. Ama her ne olursa olsun biz hakikati dile getirmekten, siyasal talebimizden asla vazgeçmiyoruz. Ana dilinde konuşmak haktır, ana dilinde eğitim görmek tartışılmaz bir haktır ve biz bu hakkın yaşama geçmesi için yılmadan mücadeleye devam edeceğiz.

Sayın Genel Kurul, sizlere Antep'te günlerdir sermayenin zulmüne, devletin baskısına ve sömürü düzenine karşı mücadele eden Başpınar Organize Sanayi Bölgesi'ndeki işçilerin, emekçilerin mücadelesini aktarmak istiyorum. Ben de oradaydım ve yanlarındaydım. Öncelikle buradan hepsine selam olsun, direnişlerini ve mücadelelerini saygıyla selamlıyorum. AKP iktidarının yarattığı, müsebbibi olduğu ekonomik kriz işçileri ve emekçileri bir anaför gibi maalesef içine çekiyor. Bu darboğazdan kurtulmak, enflasyonla savaşmak, vergi yükünün altında ezilmeden yaşama tutunmak hiç de kolay bir şey değil. Tabii, patron ve sermayedar AKP'liler bu durumun farkında değildir. Biz anlatalım kendilerine: Türkiye'nin dört bir köşesinden grev ve ekmek kavgası haberleri geliyor. İşçiler haklarını arıyor, insanca onurlu bir yaşam için mücadele ediyor. Antep'te günlerdir Başpınar Organize Sanayi Bölgesi'nde 20 ayrı fabrikada çalışan 2 bine yakın işçi direnişte. Tekstil ve metal sektörlerinde çalışan işçiler mevcut maaşlarının yetersiz olduğunu, geçinemediklerini ve çocuklarına bakamadıklarını söylüyor; emeklerinin karşılığını alamadıklarını, sömürıldüklerini haykırıyor; kimseden yardım dilenmiyorlar, kimseden lütuf beklemiyorlar, sadece hakları olanı istiyorlar ve direniyorlar. Peki, kime karşı? Gözünü kâr hırsı bürümüş, daha fazla para kazanmaktan, daha fazla sömürmekten başka bir şey bilmeyen patronlara, çeteleşmiş sermaye düzenine karşı; sermayeyle kol kola girmiş, sermayeye dost olan, yandaş olan, arka çıkan bu iktidara karşı; halkın, haklının yanında değil, patronun safında yer tutan devlet kurumlarına, Antep Valiliğine karşı; direniş çadırlarına saldırıran, sökmeye çalışan polise karşı; eylem ve etkinlik yapmalarını engelleyen yasak kararına karşı direniyorlar.

Bu mücadele sadece ücret zammı anlaşmazlığı değildir. Mesele insanca yaşamdır; emeğin, adaletin ve hakkın tecelli etmesidir. Bu mücadele sadece elbette ki kapitalizmin vahşiliğine boyun eğmek istemeyenlerin haklı direnişidir. AKP iktidarı patronların sözünü tabii ki dinledi “Bir dediğiniz iki olmaz.” dedi. Hatta o patronlar bu Meclis çatısının altında yüzleri kızarmadan bulunuyorlar. Yargı da gerekli talimatı verdi ve ne yaptı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Devamla) - Hak mücadelesinde bulunan, sendikal faaliyet yürüten Birleşik Tekstil Dokuma ve Deri İşçileri Sendikası Genel Başkanı Mehmet Türkmen'i tutuklattı. Uygulamalarıyla 12 Eylülcü faşist darbeciliğe rahmet okutan bu iktidar, emek mücadelesini tutuklamalarla geriletebileceğini ve hatta bitirebileceğini düşünüyorsa fena hâlde yanlıyordur.

Hem Başpınar işçileri hem de alın teri ve hakkı için mücadeleden geri durmayan tüm işçileri bir kez daha selamlıyor, haklı mücadeleleri için bizlerin de kesintisiz mücadele edeceğini bildirmek istiyorum. “...”⁵ (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

İstanbul

Adnan Şefik Çirkin

Hatay

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Hatay Milletvekili Sayın Adnan Şefik Çirkin.

Buyurun Sayın Çirkin. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ADNAN ŞEFİK ÇİRKİN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifi üzerinde İYİ Partinin görüşlerini aktarmak üzere huzurlarınızda bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bu fırsatla, Sanayi Bakanlığımızın, Hatay'la ilgili, Hatay'daki depremle ilgili yapılan çalışmalar noktasında birtakım eksikliklerini burada izninizle ifade etmek istiyorum.

Sayın milletvekilleri, deprem şartları çok zordur yani yüz binlerce insan şu anda Hatay'da konteynerlerde bir yaşam savaşı vermekte. Elbette ki bu kaçınılmaz. Yani, konutlar bitene kadar bu insanlar bu konteynerlerde kalacak. Konteynerlerin şartları çok ağır, yazın çok sıcak, kışın çok soğuk, aynı zamanda selden birinci derecede etkileniyor ama eninde sonunda bu konutlar bitecek ve vatandaşlar konutlarına kavuşacak. Konutlar ilerliyor, arzu ettiğimiz ölçüde olmasa da eninde sonunda bitecek. Yalnız bittiği zaman ne olacak? Yani bu insanlar sadece konutta kalmakla, konuta kavuşmakla problemlerine çözüm bulabilmiş olmayacak; işleri yok, iş yeri olanların iş yeri yok, atılan temeller ağır yürüyor. Aynı zamanda da sanayi sitelerinin haricinde Hatay'da, Hatay'ın deprem gören ilçelerinde, birçok bölgede, mahalle aralarında, apartman altlarında ekmeğini kazanmaya çalışan depremden evvel işletmeler vardı. Şimdi, bunlar için hiçbir proje yok, bunlar akla gelmiyor. Yerel, genel ve Bakanlık iş birliğiyle bunlara da hazır fırsat bulmuşken hem toplulaştırma ve bir araya getirme hem de bunları da konutları teslim edildiği zaman bir iş yeriyle buluşturabilme, kavuşturabilme adına bu çalışmanın eksik olduğunu görüyoruz.

⁵ Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Aynı zamanda, daha evvelki konuşmalarımızda belirttiğimiz üzere Bakanlığımızdan özel ricamız, Şenköy Sanayi Sitesi. Burası on binlerce insana iş verebilecek ve 4 ilçeye hitap eden bir site; Antakya'ya 15 kilometre, Defne ilçesiyle bitişik, Altınözü'ne on dakika, Yayladağı'na yirmi dakika ve Suriye'deki yönetim değişikliğinden sonra açılmış olan Yayladağı Sınır Kapısı'na da 25 kilometre yani buranın aynı zamanda stratejik bir önemi var. Bu önemi olmasa Cumhurbaşkanlığı Şenköy Sitesi'ni aylar evvelinden onaylamazdı. Bu açıdan şunu da ifade etmek gerekir ki bu kadar önemi olan bir siteye bugüne kadar tek kuruluş ayrılmış değil. Bakanlığımızdan özel ricamız, bunu özel olarak incelemeleri ve bu sitenin gecikmesinin eğer geçerli sebepleri varsa bu konuda da bizi aydınlatmalarını rica ediyoruz ama herhangi geçerli sayılabilecek bir sebep yoksa bir an evvel bunun inşaatına başlanması Hataylılar olarak temennimizdir.

Bu arada şunu unutmayın, bilhassa AK PARTİ'li milletvekillerine sesleniyorum: Cumhuriyet Halk Partisinden belki de alınan bildiğim kadarıyla tek belediye, tek büyükşehir belediyesi Hatay Büyükşehir Belediyesidir. Hataylı bu imkânlarından yararlanmak için güvenerek iktidar partisine oy vermiştir, bize göre iyi de yapmıştır. Kıymetli, çalışkan bir belediye başkanı vardır, elinden geleni de yapmaktadır ancak bunlar kurtarmaz, sadece belediye hizmetleriyle bir şehir kalkınmaz. Eğer Bakanlık lütfeder de Şenköy Sanayi Sitesi'nin ödeneğini çıkarırsa burada Hatay Büyükşehir Belediye Başkanı da gereken yardımları yapacaktır, biz buna inanıyoruz yani masrafların bir kısmını da Büyükşehir Belediye Başkanının karşılaması söz konusu olabilecektir. Kıymetli Bakanlıktan Hataylılar adına en kısa zamanda bu müjdeyi talep ediyorum.

Arz ederim.

Saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Peki, teşekkür ediyorum, sağ olun.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

8'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 192 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Selçuk Özdağ	Bülent Kaya	İdris Şahin
Muğla	İstanbul	Ankara
Mehmet Emin Ekmen	Mehmet Karaman	Mustafa Bilici
Mersin	Samsun	İzmir
	Şerafettin Kılıç	
	Antalya	

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen.

Buyurun Sayın Ekmen. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; milletimiz bize oy verdiğinde kendi sorunlarının bu Meclis Genel Kurulunda konuşularak bir çözüme kavuşturulacağı umuduyla oy vermişti ama biz günlerdir ve muhtemelen önümüzdeki birkaç ay boyunca iktidarın iş bilmezliği ve bir hakkı kötüye kullanmasının sonuçlarıyla uğraşıyor olacağız; o da KHK'yle yapılan düzenlemelerin Anayasa Mahkemesinde iptali nedeniyle burada yapılmak zorunda kalınan yasal düzenlemeler.

Ben milletimizin gerçek gündeminden bir başlığı sadece bir boyutuyla dikkatinize sunmak için huzurunuzdayım, o da gıda enflasyonu. Genel Başkanımız Sayın Ali Babacan'ın birçok programda ısrarla gösterdiği bu tabloya bir kere daha bakarsak OECD ülkelerinin gıda enflasyon rakamlarını görürüz. Bu tabloda 7 ülkenin enflasyonunun gıdada eksi puanlarda gezindiğini, 7 ülkenin 0-1 puan, 11 ülkenin 1 ile 2 puan, 12 ülkenin ise 2 ile 6,5 puan arasında olduğunu görürüz. Türkiye ise utanç verici bir şekilde yüzde 68,1. Bunun sebebi ne? Bunun sebebi, tabii ki dünyanın hiçbir yerinde görülmemiş ekonomik deneyler, milletin dinî inancını istismar eden faiz ve nas tartışmaları ve yanlış politikalar. Gıda enflasyonunu siz değişik baskınlarla -ki o baskınları da yanlış yere yaptığınızı anlatacağım- durduramazsınız. Gıda enflasyonunun durdurulması ancak kaynağında maliyetlerin azaltılmasıyla yani çiftçinin, hayvan yetiştiricisinin maliyetlerinin azaltılmasıyla mümkün olur, doğru desteklemelerin peşin ödenmesiyle mümkün olur, satın alma, hasat süreçlerinin desteklenmesiyle mümkün olur.

Bakın, burada bir tablo var. Bu tabloya göre Türkiye'de ziraat odalarının 5 milyon 400 bin üyesi var, Çiftçi Kayıt Sistemi'nde (ÇKS) 2 milyon 319 bin kişi var, sigortalı çiftçi sayısı 460 bin. Ya ziraat odaları bizi aldatıyor ya Tarım Bakanlığı, ÇKS bizi aldatıyor. Ama burada bir gerçek var; ziraat odasındaki 12 kayıtlı çiftçiden 1'i sigorta primini yatırabiliyor, ÇKS'de kayıtlı 4 çiftçiden 1'i yatırabiliyor. Sigorta primini dahi yatıramayan çiftçinin para kazanıp bizi doyurmasını bekliyoruz ama çiftçinin derdi bu değil, çiftçinin derdi çok, ben sadece birine işaret edeceğim.

Devlet denetleme görevini yapmayınca vatandaş başının çaresine bakıyor. Twitter'da "denetle.com.tr" diye bir hesap var, orayı da yöneten Musa Özsoy diye bir vatandaş var. Bunun hesabındaki bazı veriler dikkatimi çekince bugün danışmanımla Ankara'daki 6 ayrı marketten fiyat aldık ve bu fiyatları sizinle paylaşıcağız. Burada market isimleri var ama derdim o tartışmaya girmek değil. Siz de yarın bu deneyi yapabilirsiniz Sayın AK PARTİ'li milletvekillerim. Yarın evinize en yakın markete girin, hem alışveriş yapar, vatandaşın kaç ürün aldığını bizatihi yerinde görmüş olursunuz -eşlerimizin ya da danışmanlarımızın yaptığı alışverişler bizi o gerçekle yüzleşmekten alıkoyuyor maalesef- hem de buradaki hal kayıt sistemini test edersiniz. Bakın, bu üründe patatesin çiftçinin elinden alınma fiyatı 11 lirayken marketteki fiyatı 24,50. Bu örnekte çiftçi elmayı 17 liraya teslim etmiş hem de marketin kapısında, marketteki fiyat 54,95. Bu ürün de Adana Seyhan'dan Abdullah Aksoğan isimli çiftçimizin, muzunu 38 liraya satmış, markette 79,50, o da yüzde 10 indirimle yani gerçek fiyatı 87 lira. "Turpun büyüğü heybede." diyoruz ya, maalesef turpun büyüğü vatandaşın kesesinde, vatandaşın cebi her gün soyuluyor.

Bakın, bu örnek, en utanç verici örnek: Hilmi Çelik isimli Antalya Serik'ten bir üretici 44 liraya biberini satmış ama Ankara'daki vatandaşımız 129,50 lira alıyor. Böyle bir denetimsizlik olabilir mi? 45 bin tane market zinciri var, bakkalı öldürdünüz, manavı öldürdünüz, esnafı öldürdünüz ama bu 45 bin marketi de denetlemeniz gerekmiyor mu? Bu market zincirlerinin birçoğunun sahibinin Sayın Cumhurbaşkanının özel davetlerinde, masasında misafir olması bu denetimsizlikle alakalı mı acaba, vatandaş soruyor. Manav öldü, esnaf öldü, bakkal öldü; 45 bin market niçin denetlenmiyor? Evet, denetleme hakkını kullanıyor iktidar, soruşturma hakkı kutsal bir hak ama bunu yanlış yerde kullanıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET EMİN EKMEK (Devamla) - Ha, bu arada şunu söyleyeyim: Bunlar serbest piyasa filan değil ha, Hal Kanunu'na göre bir kabzımal yüzde 8'den fazla komisyon alamaz ama bir markette yüzde 300, yüzde 400, hatta Mersin hal esnafının notlarına göre 2020 ve 2021'de yüzde 700'e varan artışlar var. Çiftçinin elinden alınan fiyatla hal esnafı... Arkadaşlar, soruşturma ve denetim yetkisini yanlış yerde kullanıyorsunuz. Sosyal medyayı değil, zehirli meyve ve sebze üretimi denetleyin. Konuşan siyasetçiyi değil, susan meslek örgütlerini denetleyin. Eleştiren iş adamlarını değil, fırsatçı tüccarları ifadeye çağırın. Doğruyu yazan gazeteciyi, vatandaşa tercüman olan televizyoncuyla değil, garip gurebayı aldatan ve soyanları soruşturun. İktidarı eleştiren medyanın lisansını değil, bu 45 bin marketin lisanslarını denetleyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET EMİN EKMEK (Devamla) - Küçük esnafın defterlerini değil, devletten ihale yoluyla yol alan müteahhitleri denetleyin diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Ümit ediyorum ki AK PARTİ'li arkadaşlar yarın bu testi yapar ve bunun hesabını Ticaret Bakanı ile Tarım Bakanına sorar.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesiyle 3624 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Teşvik ve Muafiyetleri Kanunu'nun 14'üncü maddesinde yer alan ve yeniden düzenlenmesi öngörülen 5'inci fıkrasının teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

İstanbul

Yasin Öztürk

Denizli

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Denizli Milletvekili Sayın Yasin Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 192 sıra sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerine İYİ Parti adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, öncelikle açıkça ifade etmek isterim ki İYİ Parti olarak bilimsel gelişmeyi destekleyici düzenlemeleri her zaman olumlu karşılıyor, Türkiye'nin bilim ve teknoloji alanında ilerlemesi için yapılacak her katkıyı önemsiyoruz. Ancak bu teklifin bazı maddeleri, özellikle 8'inci maddesi hem Anayasa'ya hem de hukuk devleti ilkelerine açıkça aykırıdır. Hukukun üstünlüğünü tanımayan, yargının bağlayıcılığını yok sayan, yasama yetkisini yürütmeye devretme alışkanlığını sürdüren bir anlayışla karşı karşıyayız. AK PARTİ'si Grubu tarafından Meclise sunulan bu teklif, Anayasa Mahkemesi tarafından daha önce iptal edilmiş düzenlemelerin yeniden yasalaştırılması girişimidir. Görüyoruz ki iktidar, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği hükümleri küçük rötüşlerle tekrar Meclise getirerek hukuka uygunmuş gibi bir görüntü vermeye çalışmaktadır. Oysa, hukukun etrafından dolanmak hukuk üretmez. Hukuk, siyaset mühendisliğinin bir aracı değildir, olmamalıdır da.

Gelin, teklifin 8'inci maddesine biraz daha yakından birlikte bakalım. Teklif metni, Cumhurbaşkanına, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin yıllık safi gelirlerinden alınacak aidat oranlarını 2 katına kadar artırma yetkisi vermektedir. Açık konuşalım; bu maddeyle yürütme organına yasama yetkisinin bir parçası teslim edilmektedir. Şimdi soruyorum: Bu Meclis neden var? Biz yasama yetkimizi tek bir kişinin iki dudağı arasına bırakacaksak bu kürsüye çıkıp saatlerce tartışmamızın ne anlamı var? Anayasa'nın 7'nci maddesi yasama yetkisinin devredilemeyeceğini açıkça belirtir, Anayasa'nın 87'nci maddesi de Meclisin görev ve yetkilerini tanımlar. O hâlde, yasama yetkisini yürütmeye devretmek Anayasa'nın ihlalden başka bir şey değil de nedir? Bunu daha önce de gördük; Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle birçok yetki yürütmeye devredildi, şimdi ise Anayasa Mahkemesinin "Bu düzenlemeler kanun hükmünde kararnamelerle yapılamaz." diyerek iptal ettiği konular kanun teklifiyle geri getiriliyor. İşte, AK PARTİ'si iktidarının anlayışı bu. "Bu Anayasa'ya çiğne, yargı iptal etsin, sonra ufak tefek değişikliklerle aynı düzenlemeyi Meclise sun, Mecliste de siyasi çoğunlukla kaldırı, indir 'Kabul edenler... Etmeyenler...' veledalın âmin!"

Bu maddeyle Cumhurbaşkanına verilen yetki sadece belirli bir oranı artırma yetkisi gibi görülebilir ama işin özü şudur: Kanun koyucu olmak yalnızca Meclisin yetkisindedir. Anayasa yürütme organının yasama yetkisini gasbetmesine izin vermez ama iktidar Meclisi sadece bir onay makamı olarak görmekte ısrar ediyor.

Değerli milletvekilleri, tek bir kişi her şeye karar verebilir mi, vergileri belirleyebilir mi, esnaftan toplanacak aidatları kafasına göre artırabilir mi, Meclisin üzerinde bir otorite gibi davranabilir mi? Eğer bugün bu maddeyi geçirecek olursanız bilin ki yarın vergilerinizi artırma yetkisi de tek kişiye verilebilir. Hatta bu mantıkla gidersek seçimleri de tek bir kişinin kararına bırakalım. Zaten her şeyi Sayın Cumhurbaşkanı belirliyor, o hâlde biz neden buradayız?

Bu kadar yetkinin bir kişide toplanmasının anayasal demokrasiyle bir ilgisi var mıdır? Tabii ki yok ama mesele şu ki iktidar için hukuk bir araçtan ibarettir; işlerine geldiğinde hukuk devleti, işlerine gelmediğinde "milli irade" adı altında hukuk dışına çık, ne güzel!

Bu düzenlemenin bir diğer sorunlu yönü de kamu kaynaklarının verimli kullanımıyla ilgilidir; vergiler, aidatlar, gelirler iktidarın keyfi kararlarına göre artırılmaz. Bugün esnaf ve sanatkarların ekonomik sıkıntıları ortadayken böyle bir düzenleme getirmek onların sırtına yeni bir yük yüklemekten başka bir şey değildir.

Neden aidat oranları belirli bir düzen içinde Meclis tarafından belirlenmiyor? Neden bu oranları artırma yetkisi Meclis yerine Sayın Cumhurbaşkanına veriliyor? Çünkü amaç yasamayı devre dışı bırakmak, Meclisi sadece şeklen çalıştırmak. Böylece milletin çıkarlarına aykırı her türlü düzenleme Meclisten hızlıca geçirilerek tek adamın inisiyatifine bırakılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) - Sayın Başkanım, tamamlıyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) - Sonuç itibarıyla, 8'inci madde gibi hükümler açıkça Anayasa'ya aykırıdır ve hukuk devleti ilkelerine zarar vermektedir. Bu yüzden burada açıkça ifade etmek istiyorum: Anayasa'ya aykırı olan bu düzenlemenin iptali hukukun gerçeğidir, gereğidir. Meclisin yetkisini tek bir kişiye devreden bu tür düzenlemeler kabul edilemez, Cumhurbaşkanı Meclisin yerine geçerek keyfi kararlar veremez. Bu nedenle teklif metninde yer alan "Birinci fıkranın (d) ve (e) bentlerinde belirlenen oranlar Cumhurbaşkanınca iki katına kadar artırılabilir." hükmü tekliften çıkarılmalıdır; aksi hâlde, Meclisin varlığı ve işlevi sorgulanır hâle gelir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 192 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinde geçen "aşağıdaki" ibaresinin "aşağıda yer alan" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ceylan Akça Cupolo

Semra Çağlar Gökalt

George Aslan

Diyarbakır

Bitlis

Mardin

Burcugül Çubuk

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Zeynep Oduncu Kutevi

İzmir

Kocaeli

Batman

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyorum mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Batman Milletvekili Zeynep Oduncu Kutevi.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Batman) - Teşekkürler Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, kıymetli halklarımız; barışı ve demokratik bir cumhuriyeti her koşulda savunan, bu uğurda sözünü esirgemeyen, bedel ödeyen, alın teri döken herkesi saygıyla selamlıyorum.

21 Şubat Dünya Ana Dili Günü'nde bile kendi ana dilinde bir selamlamaya bile tahammül edemeyen bir anlayışı şiddetle kınıyorum. İktidar sıralarında onlarca Kürt vekil oturmasına rağmen sadece Kürtçe konuştuğumuz zaman eğer mikrofon kapatılıyorsa o iktidar sırasında oturan bu Kürt vekillerin ayıbidir, utancıdır diyorum ve diline sahip çıkan tüm halkların Dünya Ana Dili Günü'nü buradan kutluyorum.

Bugün, yine bir iktidar klasiğiyle karşı karşıyayız. Halkın yıkıcı sorunlarını es geçen, toplumun gerçek ihtiyaçlarını görmezden gelen, çözülmüş gibi sunulsa da aslında sorunları büyüten bir düzenlemeyi görüşüyoruz. Sofrasına ekmek koyamayan, faturasını ödeyemeyen, iş aramaktan umudunu kesmiş insanları duymuyorsunuz bile. Buradan defalarca söyledik, yine söylüyoruz: Sizin derdiniz halk değil, yandaşlarınız. Halkın iradesini gasbetmekle yetinmiyorsunuz, onun alın terini de ekmeğini de yandaşlarınıza peşkeş çekiyorsunuz. Atadığınız kayyumlar sizin ve düzeninizin taşeronları gibi çalışıyorlar. Bakın, sadece Batman'da 4 Kasımdan bu yana 112 emekçi haksız, hukuksuz bir şekilde işlerinden atıldılar. Dün, o işçiler bu Meclisteydi, Meclisteki diğer siyasi partileri tek tek dolaştılar ve onlara yaşadıkları bu zulmü, karşı karşıya kaldıkları adaletsizliği anlattılar. Tabii, iktidara gidemediler çünkü bunu yapan iktidar sırasında oturan ve halkın ekmeğine göz diken sizlerdiniz. Oysaki ilk önce kapısı çalınması gereken sizdiniz çünkü bu ülkeyi yönetenler sizsiniz, sorunlara çare bulacak olan da yine sizlerdiniz ama maalesef siz sorun çözmeyi bilmiyor, aksine, sorunları büyütüyorsunuz.

Öyle ki -işten çıkartılan emekçileri şöyle söyleyelim- her yeni yılın ilk gününden bu yana her hafta cuma hutbesinden sonra Batman Belediyesindeki kayyım işçileri çıkartıyor yani mübarek cuma gününde bile her cuma hutbesinden sonra işçiler çıkartılıyor. Artık her cumadan sonra işçiler nasıl işten çıkartılacaklarının hesabını yapıyorlar ve maalesef siz cuma gününü artık bir dua olmaktan çıkardınız ve halkın gözyaşı olmaya devam ediyorsunuz. Maalesef bu, bir keyfi uygulamadır. Düşünebiliyor musunuz, insanları ekmeğinden ediyorsunuz ve işten çıkardıktan sonra kendilerine haber vermiyorsunuz. Daha önce de bu Meclis kürsüsünden söyledim: On gün boyunca bile, işten çıkartılan işçiler, belediyede hukuksuz bir şekilde çalıştırıldılar. Biz bu Meclis kürsüsünden onların

işten çıkartıldıklarını ve kendilerine on gün sonra söylendiğini söyledikten sonra kayyum ne yaptı? Onların hesabına o çalışmadıkları on günün parasını yatırdı yani orada bir usulsüzlüğe daha imza attı. Hem işten çıkartmış, sigortasını yatırmamış, usulsüz bir şekilde en altından da para yatırmış yani kayyımların yaptığı usulsüzlükleri burada anlatmakla bitiremeyiz.

Bir de -yetmedi- disiplin kurulu hiç toplanmadığı hâlde, sanki disiplin kurulu toplanmış gibi tutanak tuttular ve sendika temsilcilerinin adına orada şerh yazıp imza attılar yani gerçekten usulsüzlüklerinin haddi hesabı yok.

Şöyle söyleyeyim: Biz bundan bir hafta önce -yani birkaç gün önce- Zeki Vekilimizle birlikte Antep'teydik. Başpınar'da o fabrikaların önünde soğuğa rağmen, baskıya, tehdide rağmen onuru için, insanca bir yaşam için direnen işçilerin yanındaydık. Orada işçileri dinlerken gerçekten iktidar adına utandık çünkü birçok fabrikanın önünde direniş olmasına rağmen Gaziantep Milletvekili İrfan Çelikaslan'ın fabrikasının önünde koruma orduları, polis yığınakları vardı yani diğer fabrikaların önünde de eylem var ama nedense İrfan Bey'in ailesinin fabrikasının önünde daha çok koruma vardı. Biz oraya gidip bunu teşhir edeceğimizi söyledikten sonra işçilere saldırdılar, orada çadır kurmuşlardı ve o çadırların hepsini toplattılar. Üstüne -yetmedi- kendi haklarını talep eden bu işçilerin Sendika Başkanı olan Birleşik Tekstil Dokuma ve Deri İşçileri Sendikası (BİRTEK-SEN) Genel Başkanı Mehmet Türkmen de tutuklandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Devamla) - Teşekkür ediyorum.

Yani bu emekçiler sadece kendi hakları olanı istiyorlar. Yüzde 30'luk bir zam yapılmış, bu yüzde 30'luk zamlarla 25.400 lira gibi bir para alacaklar. Ya, Antep gibi bir şehirde, kiralarda 15 bin, 16 bin olduğu bir yerde siz alacakları bu parayla nasıl yetineceklerini söylüyorsunuz ki bu işçiler pazar günü de çalışmaya zorlanıyorlar, eğer gelmezlerse erzak yardımlarını kesiyorlar. Ya, bu kadar acımasız olmak zorunda değilsiniz. Bu işçiler haklarıyla, emekleriyle orada çalışıyorlar ama siz onların hakkını gasbetmekten geri durmuyorsunuz. Gerçekten, bu sıralarda oturan tüm iktidar vekillerine sesleniyorum: Biraz vicdan, biraz vicdan, biraz vicdan diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 8'inci madde kabul edilmiştir.

9'uncu madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 192 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Selçuk Özdağ

Bülent Kaya

İdris Şahin

Muğla

İstanbul

Ankara

Mehmet Emin Ekmen

Mehmet Karaman

Şerafettin Kılıç

Mersin

Samsun

Antalya

Mustafa Bilici

Haydar Altıntaş

İzmir

İzmir

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
SÖZCÜSÜ CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Haydar Altıntaş.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

HAYDAR ALTINTAŞ (İzmir) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün ülkemizde meydana gelen hadiselere baktığımda, gerçekten, ülkem adına ve milletim adına meydana gelen bu hukuksuz davranışlardan büyük sıkıntı ve azap çekiyorum. Ben öyle zannediyorum ki hür ve demokratik bir ülkenin vatandaşı olarak yaşayıp her çeşit fikir ve söz hürriyetini kullanabilme imkânına sahip ve korkusuz yaşama hürriyetini su gibi, hava gibi ciğerlerine çeke çeke yaşayabilecek bir insanım zannederken, bakarsınız, yarın kullandığınız bir kelimeden veya bir davranıştan dolayı tutuklanma veya gözaltına alınma durumuyla karşı karşıya kalabilirsiniz. Bugün ben özellikle şunu söylemek istiyorum: Elbette ki bu ülkeyi demokratik kurallar içerisinde idare eden icranın meşruiyeti sandıktır, hangi kişi, kurum veya sivil toplum örgütü olursa olsun icranın meşruiyetine karşı gelecek herhangi bir davranış ortaya koyarsa biz o zaman icranın yanındayız ancak bu insanlar hükûmetin veya icranın yapmış olduğu işleri eleştirdikleri zaman onların fikir ve söz hürriyetlerine karşı bir davranış ortaya çıkarsa o zaman da gider, fikir ve söz hürriyetinin yanında dururuz.

Değerli arkadaşlar, Türk milletin en büyük problemlerinden bir tanesi hür fikre tahammülsüzlüktür. Hür fikrin nesine tahammül edemiyoruz ve her söylenilen sözün neden iktidara parmak sallamak, iktidarın görev ve yetki alanına musallat olmak manasına gelir gibi bir kaygının içerisinde düşüyoruz? Elbette ki bugün Türkiye'nin en önemli kurumlarından biri olan TÜSİAD'ın geçmişte hükûmetlere karşı birtakım kusurları veya zaafı olmuş olsa bile geçen gün TÜSİAD'ın toplantısında okunan raporun demokrasiye ve icraya aykırı hiçbir tarafı yoktur. Hepimiz onların okudukları problemlerin bu ülkenin ekonomisinde yaşanan en büyük sıkıntılar olduğunu kabul etmek zorundayız. Gelin, bakın, şunu şöyle ifade edelim: Bir milletin kendisini temsil eden alametlerinin içerisinde en önemlilerinden bir tanesi de pasaportu ve parasıdır. Bu insanlar görev ve yetkileri ne olursa olsun, diplomatik pasaportları bile ceplerinde olsun, vize kuyruklarında aylarca, senelerce beklerken bunların neden sıkıntı çektiğini düşünmeyip, 10 Bulgar levasının 200 TL yaptığı bir ortamda paramızın neden bu kadar düşük olduğunu düşünmeyip “Neden bana parmak salladın?” gibi bir havaya girerek bu insanları tutuklamak demokrasiye, insan hak ve hukukuna aykırıdır. Gelin, biz, önce bu demokratik düzen içerisinde devletimizin parasını ve pasaportunu tutsak olmaktan kurtararak dünya yüzünde itibarlı bir hâle getirelim. Yok, bunları bir kenara bırakıp “Sen benim işime karıştın, karışmadın. Sen şöyle yaptın, böyle yaptın.” gibi bir davranışla gidersek yedi düvele rezil oluruz ve daha sonra karşımıza çıkacak olan birtakım problemleri aşamayacak noktaya geldiğimizde çekeceğimiz sıkıntının büyüklüğünü hep beraber düşünmek lazım.

Son dönemde, belediye başkanları, parti genel başkanları, film yapımcıları, oyuncular ve şimdi de sivil toplum örgütlerinin temsilcilerini alıp götürmek ve bunun arkasına da Devlet Denetleme Kuruluna verdiğimiz yetkileri koyduğumuzda, gerçekten bu ülkeyi yaşanmaz hâle gelen bir despotik rejim hâline getirmek hiçbirimizin temenni ettiği bir şey değildir. Gelin, bu yanlışlıktan vazgeçerek ülkemizi hukuk, dirlik düzenlik içerisinde yaşanabilir ve bu yaşanabilirliğin sonucunda düzene sokulmuş bir ekonomiyle, devletin iki yakasını bir araya getirebildiği ve insanların da haysiyetiyle, onuruyla, fitreye, zekâta muhtaç olmadan yaşayabilecekleri, çoluklarını çocuklarını okutabilecekleri bir yapıya kavuşuralım. Bunun yerine “Sen benim icraatımı eleştirdin.” diye Türkiye'nin en büyük sivil toplum örgütlerinin temsilcilerini tehdit ederek alırsanız yarın kimleri, hangi usul ve esaslara

göre tehdit edeceğimizi... Türkiye’de hukukun üstünlüğünü, Türkiye Cumhuriyeti devletinin kuvvetler ayrılığı ilkesine bağlı olarak idare edildiğini ortadan kaldırarak bütün erkleri sadece icranın üzerinde toplarsanız o zaman icra, üzerindeki görevleri ifa ederken kullanmış olduğu yetkinin ağırlığı altında ezilir, daha büyük yanlışlıklara imza atmış olur.

O vesileyle, hepimizin görevi, milletimizi huzur ve dirlik içerisinde yaşatmaktır ve her şeyden önemlisi de eğer demokratik bir nizamda yaşıyorsak fikir ve söz hürriyetine toz kondurmamak lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

HAYDAR ALTINTAŞ (Devamla) - Ayrıca, Fransız sosyolog Alain’in bir sözüyle sözlerimi bitirmek istiyorum: “Demokrasi iki kanatlı bir sistemdir; bir tarafında iktidar, bir tarafında muhalefet vardır. Her kim ki muhalefeti yok etmek istiyorsa bilsin ki ilk önce yok ettiği şey kendisidir, iktidardır.” Onun için, iktidar ve muhalefet dengeli bir yapı içerisinde ülkenin idaresinde söz sahibi olurlarsa memlekette dirlik düzenlik olur; bunun dışına çıkmak kimseye fayda getirmez.

Hepinize saygılar sunuyorum arkadaşlar. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 192 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesinde geçen “aşağıdaki” ibaresinin “aşağıda yer alan” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ceylan Akça Cupolo

Semra Çağlar Gökalt

George Aslan

Diyarbakır

Bitlis

Mardin

Burcuğül Çubuk

Ömer Faruk Gergerlioğlu

İzmir

Kocaeli

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Diyarbakır Milletvekili Sayın Ceylan Akça Cupolo.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - Sayın Başkan, Kıymetli Başkan, saygıdeğer milletvekilleri ve bu oturum boyunca hiçbir şeye ikna olmayan çok kıymetli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum, aynı zamanda turuncu koltukları da saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama, aslında bu maddeye konu olan kişisel verilerin korunması üzerinden bir çerçeve kurarak devam etmek isterim. Yakın zamanda Münih’te 61’incisi düzenlenen yani her yıl düzenlenen bir güvenlik konferansı yapıldı, 14-16 Şubat tarihleri arasında. Bu konferansta ABD Başkan Yardımcısı JD Vance herkesi şoke eden bir konuşma yaptı yani en azından Avrupalı liderleri şoke eden bir konuşma yaptı ve orada Cambridge Analytica skandalına yani seçmenin manipüle edildiği skandala atıf yaparak “Eğer demokrasiniz birkaç yüz bin dolarlık dijital reklamla yerle yeksan ediliyorsa zaten başından beri o bir demokrasi değildir.” dedi ve seçmenin verilerini kullanarak onların manipüle edilmesinin aslında demokratik ilkelere bir saldırı olmadığını iddia etti. Zaten Vance’i ve Trump’ı yönetime getiren anlayış, oligarşik teknokratların uzlaşısıyla oluşan yani oligarşi uzlaşısıyla oluşan bir yönetimdi. Dünyada böyle bir artış var, her yerde teknokratların, teknoloji oligarşlarının bir yükselişi var. Bir yandan Jeff

Bezoz, alışveriş verilerimize bakarak, neyi ne zaman aldığımıza bakarak davranışlarımızı inceliyor; diğer yandan Elon Musk, X üzerinden yaptığımız paylaşımlardan siyasi eğilimlerimizi görüyor; Mark Zuckerberg, işte, kaç tane fotoğrafa tıkladığımıza görüyor ve bütün bunlarla bizleri manipüle ediyorlar. Hâliyle, kişisel veriler ve kişisel verilerin meta, data olarak kullanılarak kişilerin manipüle edilmesi için kullanılması oldukça ciddiye alınması gereken ve devletler tarafından da her zaman gündemin en başında tutulması gereken konulardan biri.

Türkiye’de bu konu çok önemli. Neden? Aslına bakarsanız, bu Komisyonunda bulunan milletvekillerinin bile, e-nabız ve e-devlet skandalından yani sızıntısından sonra şu an hepsinin idrar test sonuçları internette geziyor. Gerekli parayı veren bir kişi; soy ağacınıza bakabilir, nüfus kayıt örneğinize bakabilir, kaç defa evlendiğinize bakabilir, ev adresinize bakabilir, kaç defa yurt dışına çıktığınıza bakabilir, sizinle ilgili her şeyi öğrenebilir. Hâliyle demokrasimiz kişisel verilerimiz korunmadığında alaşağı edilebilecek hassasiyettedir, ona çok dikkatli bakmak gerekmektedir.

Ortalama bir Türkiye vatandaşı e-devlet gibi bir sızıntının kabul edilmediği bir noktada, bir “web” sitesine girdiğinde önüne çıkan “çerezleri kabul et” veya “çerezlere bak” seçeneğine baktığında “Niye çereze bakayım ki? Devlet zaten çerezi benim için kabul etmiş ve benim verimi satışa açık hâlde getirmiş.” diye düşünüyor.

9’uncu maddeye yani şu an üzerinde konuştuğum maddeye konu olan 20’nci maddede diyor ki: “Herkes özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz.” Yani şu an buraya çıktım, cebimde çipi sürekli dökülen bir tane T.C. kimlik kartım var -galiba bölgesel eşitsizlik çipime de yansıyor- bu kimlik kartı bana diyor ki: “Senin 20’nci madde sebebiyle, Anayasa 20’nci madde sebebiyle özel hayatının gizliliği hakkın var ve ben bunu koruyacağım.” Hâliyle hem bu maddede hem de bütün bu sızıntılarda, bu sızıntılarla ilgili hesap verme konularında bu iktidarın bir harekete geçme mecburiyeti vardır.

Neyi talep ediyoruz bu bağlamda, kişisel veriler bağlamında? Kurumsal koruma mekanizmalarının oluşması gerektiğini söylüyoruz. Madde de bunu söylüyor zaten; TÜBİTAK’ın, KOSGEB’in talep ettiği bu üreticilerin, işletmecilerin verilerinin öyle keyfekeder bir şekilde toplanamayacağını söylüyor. Yine, hesap vermekten bahsediyorduk; “E-devletin verileri sızmadı.” diyor, ben şimdi 250 lira verip burada oturan her bir kişinin her bir bilgisini öğrenebilirim, bunu kanıtlayabilirim. O yüzden hesap verilmesini burada talep ediyoruz ve evrensel üst standartların korunmasını ve bunların talep edilmesini, bu Meclisin sürekli olarak talep etmesi gerektiğini, muhalefet veya iktidar demeksizin talep etmesi gerektiğini söylüyoruz.

Bir dahaki sefere merdivenlerden yukarı çıktığınızda, belki üst katınızda oturan Kürt komşunuza rastladığınızda ona ne diyeceğinizi bilemezseniz “İyi geceler.” demek için size “...”⁶ demeyi öğretiliyorum.

Aynı zamanda, yakın zamanda bir sağlık sorunu yaşayan Sayın Devlet Bahçeli’ye de “...”⁷ diyorum.

İyi geceler diliyorum. (DEM PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

9’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 9’uncu madde kabul edilmiştir.

10’uncu madde üzerinde 1 önerge vardır.

⁶ Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

⁷ Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 192 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinde geçen "yayımlı tarihinde" ibarelerinin "yayınlandığı tarihte" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ceylan Akça Cupolo

Semra Çağlar Gökalp

George Aslan

Diyarbakır

Bitlis

Mardin

Burcugül Çubuk

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Çiçek Otlı

İzmir

Kocaeli

İstanbul

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Çiçek Otlı. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Sayın milletvekilleri, gecenin bu vaktinde tabii ki de daha iç açıcı şeyler konuşmak isterdim. Bir haftalık sürece baktığımızda, AKP rejiminin bugüne kadarki özellikle erkek devlet şiddetini, polis şiddetini epeyce yaşıyoruz. Yargının bütün kitleler üzerinde, özellikle AKP'ye muhalefet eden kitlenin üzerindeki baskısını yaşıyoruz.

Ben biraz kronolojik sırayla anlatmak istiyorum bir haftalık süreci: 14 Şubatta Kadıköy'e Khalkedon Meydanı'na giden kadınlar; sadece, öldüren sevgi istemediğini söylediği için "Bu ülkede eşitlik yoksa aşk da yok." dediği için "Trans cinayetleri politiktir, LGBT+'lar vardır." dediği için AKP polislerinin şiddetine uğradık. Açıklama yapamayacağımızı söylediler. Öyle pırlantalar istemediğimizi, ucuz mutfak eşyalarıyla kadınları kandıramayacaklarını söylediğimiz için bizi gözaltına almaya çalıştılar ve şiddet uyguladılar. Bizim 2024 yılında 354 kadın arkadaşımız katledildi, 259'u şüpheli bir şekilde öldü. Bunlardan birisi Gülistan Doku ve hâlen cenazesi bulunamadı. Rojin Kabaiş'in ise ölümü şüpheli olarak duruyor. AKP'nin önce bunları araştırması gerekiyor.

Peki, 15 Şubatta ne oldu, hemen bir gün sonra? Sayın Abdullah Öcalan'ın komployla Türkiye'ye getirildiği tarihte Van'a kayyum atandı ve AKP bütün polis şiddetine devam etti, halka şiddet uyguladı; kafamızı kolumuzu kırarak ya da Vekilimiz "Nevroz"a uyguladığı erkek devlet şiddetiyle, polis şiddetiyle bizi yıldıracaklarını zannediyorlar ama Kürt halkını böyle inkâr edemeyeceklerini görmeleri lazım.

Peki, 15 Şubatta ne oluyordu? Türkiye'de işçi sınıfı; AKP rejiminin karşısında hak arıyor, bu kadar az ücrete çalışmak istemediğini belirtiyor, bu kadar kötü çalışma koşullarında çalışmak istemediğini belirtiyordu. Gebze'den Van'a kadar, Gaziantep'ten Urfa'ya kadar birçok işçi direniyor ve bu direnen işçilere karşı da AKP rejimi ya "Grev yapamazsınız." diyor ya da "Asla size örgütlenme hakkı tanımayacağım." diyor. Bunlardan birisi de BİRTEK-SEN Genel Başkanı Mehmet Türkmen, işçilerinin haklarını aradığı için 16 Şubat günü gözaltına alındı ve sonrasında tutuklandı.

Peki, 16 Şubatta ne oldu? Türkiye'li Göçmen İşçiler Kültür Derneği (ACTIT) Fransa Paris'te, oradaki faşistler tarafından saldırıya uğradı; aynı Sakine Cansızlar gibi katledilmeye çalışıldılar. 22 Şubatta bu faşist saldırılara karşı direnişte olacaklar ve bu saldırıları protesto edecekler.

Peki, 17 Şubata baktığımızda ne oldu? Halkların Demokratik Kongresi kriminalize edilmeye çalışıldı. Bu ülkede işçileri, emekçileri, kadınları, köylüleri savunan, doğa talanına karşı çıkanlar kriminalize edilerek 52 arkadaşımız gözaltına alındı ve şu anda hâlen gözaltındalar. HDK kriminalize edinmeye çalışılıyor. Türkiye halklarının Kürt halkıyla yan yana olduğunu bir kez daha beyan ediyoruz.

Peki, AKP bu süreçte, bu hafta boyunca ne yaptı? Burada, yanımda, Altındağ ilçesinde yaşayan, bizim “Necla teyze” diye bildiğimiz, 81 yaşındaki Necla teyze, Güvenli Sokaklar Derneği tarafından köpeklerini vermek istemediği için hedef gösterildi ve dün akşam evinde ölü olarak bulundu. Yani, AKP rejimine baktığımızda, hiçbirimizin güvenliği söz konusu değildir; onlar için rant, sermaye söz konusudur. Böyle telefonumuza baktığımızda her sabah bir operasyonla uyanıyoruz, onlar da kendi sermayesini büyütmeye uğraşıyor ama biz asla boyun eğmeyeceğimizi biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ÇİÇEK OTLU (Devamla) - Eşit ve özgür bir yaşamı kurmaya çalışacağız. Önümüzde 8 Mart var, önümüzde 21 Mart var ve biz bu süreç boyunca halkların kardeşliği için, kadınlar da kadınların özgürlük mücadelesi için mücadele edeceğiz. “...”⁸ (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

10’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10’uncu madde kabul edilmiştir.

11’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11’inci madde kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Teklifin tümünün oylaması öncesinde, İç Tüzük’ün 86’ncı maddesine göre lehte ve aleyhte olmak üzere 2 milletvekiline söz vereceğim.

İlk söz, lehte olmak üzere Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer’e aittir.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkında söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, bu teklifle Anayasa Mahkemesinin iptal kararları sonucu ortaya çıkan hukuki boşluklar giderilmektedir, aynı zamanda bilim ve teknoloji politikalarımızın sürekliliği sağlanmaktadır. Teklif kapsamında 4 farklı kanunda değişiklikler ve düzenlemeler öngörülmektedir. Bilindiği gibi TÜBİTAK, ülkemizin bilim ve teknoloji alanındaki gelişimine yön veren stratejik öneme sahip bir kurumdur. Bu teklif, ülkemizin bilim ve teknoloji alanındaki hedeflerine ulaşması için atılmış stratejik bir adımdır. Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarının yol açtığı hukuki belirsizliklerin giderilmesi TÜBİTAK’ın daha etkin bir şekilde çalışmasını sağlayacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 278 sayılı Kanun’un Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen 15’inci maddesinin yeniden düzenlenmesi ise Kuruma yapılacak yardımlar, bağışlar, vasiyetler, verilen hizmetler karşılığında elde edilen gelirler ve diğer faaliyet gelirleri üzerinden gelir ve kurumlar vergisi muafiyeti sağlanmasını öngörmektedir. Ayrıca, Kuruma ait tesis, bina ve arazilerin emlak vergisinden muaf tutulması hükmünü içermektedir. Bu değişikliği şöyle değerlendirebiliriz: Vergi muafiyeti, TÜBİTAK’ın kaynaklarını daha verimli kullanmasını sağlayacaktır. Bu durum, bilimsel projelere daha fazla yatırım yapılmasına olanak tanıyacaktır. Yardım, bağış ve vasiyetlerin vergiden

⁸ Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

muaf tutulması, Kuruma yapılan mali katkıları teşvik ederek gelirlerini artırabilir. Yeni düzenleme, iptal edilen hükmün eksikliklerini gidererek hukuki çerçeveyi güçlendirmeyi amaçlamaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen bir diğer madde de TÜBİTAK'ın yükseköğrenim öğrencilerine verilen burslarla ilgilidir. Teklifte TÜBİTAK, 5102 sayılı Yüksek Öğrenim Öğrencilerine Burs Kredi Verilmesine İlişkin Kanun'un hükümlerine tabi olmaksızın burs imkânları sunmaktadır. TÜBİTAK, Türkiye'nin bilim ve teknoloji alanında ilerlemesini sağlamak amacıyla üstün başarılı gençleri izleyerek onların yetiştirme ve gelişim süreçlerine katkıda bulunmaktadır. Daha önce burs süreçlerinde yaşanan belirsizlikler ve hukuki engeller genç bilim insanlarımızın desteklenmesinde aksamalara neden olmaktaydı. Bu düzenlemeyle, süreç netleşmekte ve sürdürülebilir hâle gelmektedir. TÜBİTAK burslarının 5102 sayılı Kanun'dan bağımsız bir çerçevede değerlendirilmesi, bilimsel ilerlemenin teşvik edilmesi adına önemli bir adımdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 3624 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Teşvik ve Muafiyetleri Kanunu'na eklenen ek madde 2; işletmelere ve girişimcilere yönelik destek politikalarının tasarımı, hizmet süreçlerinin etkinliği ve veri paylaşımı konularında önemli düzenlemeler getirmektedir. Başkanlık, ek madde 2'yle işletmeler ve girişimciler hakkında geniş kapsamlı veri toplayacaktır, bu sayede daha isabetli destek politikaları geliştirilebilecektir. Kamu kurumlarıyla veri paylaşımı sayesinde girişimcilere ve işletmelere yönelik hizmet süreçleri basitleştirilecek, hızlandırılacak ve maliyetler düşürülecektir. Maddenin ilgili mevzuat çerçevesinde veri alımı ve paylaşımını öngörmesi kişisel verilerin korunması ve veri güvenliği açısından önemli bir güvence sunmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AYM tarafından iptal edilen bir başka kanun maddesi olan 1705 sayılı Ticarete Tağışın Men'i ve İhracatın Murakabesi ve Korunması Hakkında Kanun'un 6'ncı maddesinin birinci fıkrası yeniden düzenlenmektedir. Bu düzenlemeyle hizmet, muayene, bakım, takip ve kontrol faaliyetlerine ilişkin düzenleyici işlemlere veya ürün dışı zorunlu standartlara aykırı hareket edenlere yönelik idari para cezası uygulanmasının devamlılığı sağlanmaktadır. Böylece piyasa gözetimi ve denetimi mekanizması güçlendirilerek kamu sağlığı ve tüketici haklarının korunması hedeflenmektedir. Kanunun güncellenmesi, sektördeki denetim mekanizmalarının daha etkin hâle gelmesini sağlayarak ilgili tarafların hukuki güvenliğini artıracaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Devamla) - Bu düzenlemelerin Türkiye'nin ekonomik ve ticari yapısına olumlu katkılar sağlamasını ve piyasa gözetiminde daha etkin bir sistem oluşturmasını temenni ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu düzenlemeler, ülkemizin bilimsel ve teknolojik kalkınma hedeflerine ulaşması için kritik bir adımdır. Türkiye'nin küresel rekabette güçlü bir konumda olması bilim ve teknolojiyi stratejik bir alan olarak değerlendirmesiyle mümkündür. Bu yasa teklifi yalnızca hukuki boşlukları gidermekle kalmayacak, aynı zamanda bilim insanlarımızın, girişimcilerimizin ve sanayicilerimizin önünü açacaktır.

Daha güçlü bir Türkiye için hep birlikte çalışmaya devam edeceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İkinci söz, aleyhte olmak üzere İstanbul Milletvekili Sayın Gökhan Günaydın'a aittir.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, evet, salı günü ve çarşamba günü olmak üzere, aşağı yukarı günde dokuzar saatlik bir mesaiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi on sekiz saat çalıştı. Bu on sekiz saatin sonunda çarşamba gece on iki civarında Genel Kurulda beraberiz. Şu yaptığımız faaliyetin, dışarıda olağan hayatını sürdürmeye çalışan vatandaşa tek kuruşluk ne faydası var diye bir düşünün, sorum budur; tek kuruşluk ne faydası var?

Ne demeye çalıştığımı ifade edeyim. Bugün bana Antep'ten 3 işçi geldi; adları Bülent, Ümit ve Mehmet Akif. Bu çocuklar şunu söylüyorlar: “Ekmeğimizin peşindeyiz, ailemizi geçindirmenin uğraşı içerisindeyiz. Bizi cumartesi, pazar dâhil olmak üzere çalıştırıyorlar eğer bir gün işe gidemezsek iki günlük yevmiyemizi kesiyorlar. Stop tuşu çalışmıyor, ‘continuous’ makinelerde parmaklarımızı kaptırıyoruz, arkadaşlarımızın şakır şakır parmakları kopuyor. Patrona ‘Bir stop tuşu yaptır buraya; birinin parmağı koparsa, makinenin arasına karışırsa hiç olmazsa durduralım.’ diyoruz. Bir stop tuşunu takmıyorlar. Kameralarla bizi sekiz saat izliyorlar, her türlü faaliyetlerimizi denetliyorlar, artık psikolojimiz bozuldu. Biz, BİRTEK-SEN’e üye olduk, üye olduğumuz için, sendikalı olduğumuz için de kapının önüne bırakıldık.”

Ben şimdi size soruyorum: Bu memlekette sendikalı olmak anayasal bir hak mı? Evet. Peki, sendikalı olduğu için iş güvencesinden yoksun bir şekilde kapının önüne bırakılan işçilere karşı bu Meclisin alabildiği bir önlem var mı? Alabildiği bir önlem yok. O hâlde, memleketin çoluğuna çocuğuna, işçisine, emekçisine tek kuruşluk faydası olmayan bir mesaiyi alkışlayacak hâlimiz de yoktur; bunun da altını çizmek isterim. Dışarıdan yalıtılmış bir ortam değil burası.

Bugün, sivil toplum kuruluşları Türkiye'nin en önemli kuruluşları. Biraz evvel sendikalardan örnek verdim, bir de sermaye sınıfından örnek vereyim. Hayatımız onlarla mücadele ederek geçti -altını çizerek söyleyeyim- ama artık diyorlar ki: “Sınıfımızın çıkarları itibarıyla emek de dâhil olmak üzere sürdürülebilir noktayı geçtik.” Son derece mantıklı, hepimizin yıllardır söylediği sözleri söylediler diye kapısına polis yollayıp TÜSİAD'ın Başkanını alıyorsunuz. Marifet mi bu? Şimdi, bu ortam Meclise yansımaya mı? Biz burada yalıtılmış bir iş mi yapacağız?

Peki, ne yaptık on sekiz saat boyunca, ben söyleyeyim size: Yapmamanız gerektiği hâlde KHK'lerle, CBK'lerle düzenlediğiniz, Anayasa Mahkemesinin nasıl olsa iptal edeceğini bildiğiniz, Şark kurnazlığıyla “Ne kadar idare edebilirsek o kadar idare ederiz.” dediğiniz yasayı Anayasa Mahkemesi iptal etti ve mecburen bu Meclisin önüne getirdiniz, iptal gerekçelerine de uymadan bir kere daha zorlayarak geçirmeye çalıştınız. Hiç şüphe yok ki, memlekette bilimin, memlekette teknolojinin gelişmesi için, tarımın ve sanayinin bu içerilmiş teknolojiyle gelişmesi için her türlü adımı atmaya varız ama sizin getirdiğiniz düzenlemeler buna da hizmet etmiyor. Yaptığınız tek iş, eskiden CBK'yle, KHK'yle kazanmaya çalıştığınız zamanı, bu kez de yasayla kazanmaya çalışmak. Her seferinde Anayasa Mahkemesinin önüne götürüyoruz, Anayasa Mahkemesi iptal ediyor ama üç sene sonra iptal ediyor, bir de üç sene önceki hukuksuzluğu veri sayıyor, size bunu düzeltmeniz için bir sene daha hukuksuzluk mülhleti veriyor. Biz buna “adalet” diyeceğiz, biz bu çerçevede de Meclisin çalışmasını alkışlayacağız, öyle mi?

Evet, arkadaşlarımız mesai harcıyorlar, milletvekilinin mesaisinden ne olur ki! İnsanlar karın altında, güneşin altında on iki saat çalışırken burada, bu koltuklarda çalışan milletvekillerinin mesaisinden ne olur ki, on sekiz saat değil yüz seksen saat olsun ama vatana, millete bir hayrı olsun. Olmadığını görüyoruz, bu nedenle, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu getirdiğiniz kanun teklifine tümüyle “ret” oyu verecektir.

Arz ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Özdağ...

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; oyumuzun rengini belli etmek üzere konuşma yapıyorum.

Bir torba yasayla karşı karşıyayız ve torba yasaya genel olarak da prensip olarak da “hayır” diyoruz.

Bu torba yasa niçin geldi buraya? Anayasa Mahkemesi buradaki 8 maddeyi iptal etmiş ve “Bununla ilgili bir düzenleme yapın.” demiş. Anayasa’nın 138’inci maddesi Anayasa Mahkemesinin kararları bağlayıcıdır; yürütmeyi, yasamayı, yargıyı ve idareyi bağlar diyor ama sizi bağlamıyor. O nedenle, bizler, gerek TUBİTAK’a verilen geniş yetkilerle ilgili olarak gerek KOSGEB’in veri kullanımıyla ilgili olarak ve gerekse idari para cezalarının hukuki dayanağıyla ilgili olarak bu kanun teklifine “ret” oyu vereceğiz.

Ümit ederim ki bu Parlamentodaki muhalefet milletvekilleri, özellikle Cumhuriyet Halk Partisi bunu tekrar Anayasa Mahkemesine götürür. Sizler Anayasa Mahkemesinin kararlarına da uymuyorsunuz ve biliyorsunuz ki siz Anayasa’yı ihlal ediyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Tamamlıyorum efendim.

BAŞKAN - Buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Gerek soru önergelerimize cevap vermeyerek gerekse de bu tür torba yasalarla, Anayasa Mahkemesi kararlarına rağmen, yine aynı yasayı “Selçuk Özdağ Muğla Milletvekili”ni “Milletvekili Muğla Özdağ Selçuk” şekilde yaparak Anayasa Mahkemesinin kararlarına uymuyorsunuz. Ne kazanıyorsunuz? Zaman kazanıyorsunuz, bildiğinizi okuyorsunuz. Türkiye’ye, Anayasa’ya, hukuk devletine ve de demokrasiye iyilik yaptığınızı zannediyorsunuz ama Anayasa’ya ihanet ediyorsunuz, Türkiye’ye ihanet ediyorsunuz, hukuk devletine ihanet ediyorsunuz. Böyle yapmaya devam edin olur mu, devam edin; bir seçimde göreceksiniz, bu sahte iktidarlara karşı bir gün gerçek sandık gelecek ve gerçek olan şey de tecelli edecek. O zaman da millet iradesi tecelli ettikten sonra da “ben yaptım oldu” mantığının ne kadar yanlış olduğunu, Anayasa’yı ihlal etmenin cezasının neler olduğunu göreceksiniz ve zaman da bunu gösterecek.

Bu yasa teklifine de “ret” oyu vereceğiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen milletvekillerinin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen milletvekillerinin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Açık oylama tutanağı gelmiştir, okutuyorum:

192 sıra sayılı Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

“Kullanılan Oy Sayısı : 298

Kabul : 233

Ret : 65 ⁹

Kâtip Üye

Elvan Işık Gezmiş

Giresun

Kâtip Üye

Muhammed Adak

Mardin”

BAŞKAN - Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Gündemimizdeki konular tamamlanmıştır.

Alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 25 Şubat 2025 Salı günü saat 15.00’de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 23.54

⁹ Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

IX.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 192) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne Verilen Oyların Sonucu:

Sıra Sayısı : 192

Oylama Saati : 23:50

Üye Sayısı : 600

Kabul Edenler : 230

Reddedenler : 65

Çekimserler : 0

Boş : 0

Geçersiz Oylar : 0

Mükerrer Oylar : 3

Toplam : 298

Açık Üyelikler : 7

Kanunlaşmıştır

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 192
Adana	Aytek	Faruk	AK PARTİ	Kabul
Adana	Barut	Ayhan	CHP	Ret
Adana	Bilici	Bilal	CHP	Katılmadı
Adana	Bulut	Burhanettin	CHP	Katılmadı
Adana	Çelik	Ömer	AK PARTİ	Kabul
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Adana	Ersoy	Ayşe Sibel	MHP	Kabul
Adana	Hatimoğulları Oruç	Tulay	DEM PARTİ	Katılmadı
Adana	Karamık	Sunay	AK PARTİ	Kabul
Adana	Kısacık	Sadullah	YENİ YOL	Ret
Adana	Sümer	Orhan	CHP	Ret
Adana	Şevkin	Müzeyyen	CHP	Ret
Adana	Türkeş Taş	Ayyüce	İYİ PARTİ	Katılmadı
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Kabul
Adana	Zenbilci	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Adıyaman	Alkayış	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Kurt	Resul	AK PARTİ	Katılmadı
Adıyaman	Özhan	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Şan	İshak	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Arslan	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Olgun	Hakan Şeref	İYİ PARTİ	Katılmadı
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Taytak	Mehmet	MHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Yurdunuseven	İbrahim	AK PARTİ	Katılmadı
Ağrı	Bozdağ	Heval	DEM PARTİ	Ret
Ağrı	Demir	Nejla	DEM PARTİ	Katılmadı
Ağrı	Kilerci	Ruken	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Sakik	Sırrı	DEM PARTİ	Katılmadı
Aksaray	Altınsoy	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul?/Mük.'
Aksaray	Kaşı	Ramazan	MHP	Kabul
Aksaray	Yaldır	Turan	İYİ PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 192
Amasya	Çilez	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Amasya	İpek	Haluk	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Karagöz	Reşat	CHP	Katılmadı
Ankara	Akdoğan	Umut	CHP	Ret
Ankara	Alparslan	Murat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Arslan	Yüksel	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Aydemir	Zehranur	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Aydın	Koray	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Ankara	Baykoç	Ahmet Fethan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Beker	Adnan	CHP	Katılmadı
Ankara	Bilgin	Vedat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Çelebi	Kurtcan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Demir	Deniz	CHP	Katılmadı
Ankara	Diñçer	Semra	CHP	Katılmadı
Ankara	Doğan	Mesut	YENİ YOL	Katılmadı
Ankara	Durmaz	Sadir	MHP	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Katılmadı
Ankara	Erdoğan	Asuman	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Ergin	Sadullah	YENİ YOL	Katılmadı
Ankara	Fakıbbaba	Ahmet Eşref	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Gökçek	Osman	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	İleri	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı
Ankara	Konuralp	Okan	CHP	Ret
Ankara	Oktay	Fuat	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Sarıeroğlu	Jülide	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Şahin	İdris	YENİ YOL	Ret
Ankara	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Taşcier	Gamze	CHP	Katılmadı
Ankara	Timisi Ersever	Aliye	CHP	Katılmadı
Ankara	Türkçş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yamalı	Mustafa Nedim	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Yaman	Aylin	CHP	Ret
Ankara	Yegin	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Zorlu	Kürşad	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Arı	Cavit	CHP	Katılmadı
Antalya	Başkan	Abdurrahman	MHP	Kabul
Antalya	Coşar	Aliye	CHP	Katılmadı
Antalya	Çavuşoğlu	Mevlüt	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Çelik	Kemal	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 192
Antalya	Çorabatır	Sururi	CHP	Katılmadı
Antalya	Durgun	Hilmi	MHP	Kabul
Antalya	Erdem	Mustafa	CHP	Katılmadı
Antalya	Kaya	Aykut	CHP	Katılmadı
Antalya	Kılıç	Şerafettin	YENİ YOL	Ret
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Oluç	Hakkı Saruhan	DEM PARTİ	Katılmadı
Antalya	Poyraz	Uğur	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	Taş	İbrahim Ethem	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Vural Çokal	Tuba	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Yazıcı Özbudun	Serap	AK PARTİ	Katılmadı
Ardahan	İncesu	Özgür Erdem	CHP	Katılmadı
Ardahan	Koç	Kaan	AK PARTİ	Kabul
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı
Artvin	Çelik	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı
Aydın	Bülbül	Süleyman	CHP	Katılmadı
Aydın	Karakaş	Ömer	İYİ PARTİ	Katılmadı
Aydın	Karakoz	Evrin	CHP	Katılmadı
Aydın	Özmen	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı
Aydın	Sarıbaş	Seda	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Ret
Balıkesir	Aytekın	Ensar	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Çömez	Turhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Balıkesir	Dalgın	Burak	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Balıkesir	Ok	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Öztaylan	Ali Taylan	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Sarı	Serkan	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Uygur	Belgin	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Yüksel	Ekrem Gökay	MHP	Kabul
Bartın	Aldatmaz	Yusuî Ziya	AK PARTİ	Kabul
Bartın	Bankoğlu	Aysu	CHP	Katılmadı
Batman	Bayındır	Keskin	DBP	Katılmadı
Batman	Nasiroğlu	Ferhat	AK PARTİ	Kabul
Batman	Oduncu Kutevi	Zeynep	DEM PARTİ	Ret
Batman	Ramanlı	Serkan	HÜDA PAR	Kabul
Batman	Tiryaki	Mehmet Rüştü	DEM PARTİ	Katılmadı
Bayburt	Ateş	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Bilecik	Eldemir	Halil	AK PARTİ	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Katılmadı
Bingöl	Berdibek	Feyzi	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 192
Bingöl	Hülakü	Ömer Faruk	DEM PARTİ	Katılmadı
Bingöl	Korkutata	Zeki	AK PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Bedirhanoglu	Turan	AK PARTİ	Kabul
Bitlis	Çağlar Gökalp	Semra	DEM PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Olan	Hüseyin	DEM PARTİ	Katılmadı
Bolu	Akgül	İsmail	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Bolu	Ateş	Türker	CHP	Katılmadı
Bolu	Coşkunyürek	Yüksel	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Akbulut	İzzet	CHP	Katılmadı
Burdur	Korkmaz	Adem	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Oğuz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ala	Efkan	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Altaca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Ret
Bursa	Atmaca	Mehmet	YENİ YOL	Ret
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı
Bursa	Gözü kara Durmaz	Emel	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Kılıç	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Öztürk	Hasan	CHP	Katılmadı
Bursa	Pala	Kayhan	CHP	Ret
Bursa	Salman	Ayhan	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Sarıbal	Orhan	CHP	Katılmadı
Bursa	Toktaş	Hasan	İYİ PARTİ	Ret
Bursa	Torun	Cemalettin Kani	YENİ YOL	Katılmadı
Bursa	Türkoğlu	Yüksel Selçuk	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bursa	Varank	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Yavuz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Zırhlıoğlu	Fevzi	MHP	Katılmadı
Çanakkale	Ceylan	Özgür	CHP	Katılmadı
Çanakkale	Gider	Ayhan	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Güneşhan	İsmet	CHP	Katılmadı
Çanakkale	Uz	Rıdvan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Kabul
Çankırı	Yılık	Pelin	MHP	Katılmadı
Çorum	Ahlatcı	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Kaya	Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Kayracı	Vahit	MHP	Katılmadı
Çorum	Tahtasız	Mehmet	CHP	Katılmadı
Denizli	Arpacı	Şeref	CHP	Katılmadı
Denizli	Biçer Karaca	Gülizar	CHP	Katılmadı
Denizli	Ök	Nilgün	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 192
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Öztürk	Yasin	İYİ PARTİ	Ret
Denizli	Silkin Ün	Sema	YENİ YOL	Ret
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Akça Cüpolo	Ceylan	DEM PARTİ	Ret
Diyarbakır	Çandar	Osman Cengiz	DEM PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Çelenk Özen	Sevilay	DEM PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Ensarioğlu	Mehmet Galip	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Eren	Serhat	DEM PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Kamaç	Mehmet	DEM PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Kaya	Adalet	DEM PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Kepolu Ataman	Suna	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Öztürk	Berdan	DEM PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Tanrıkulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı
Diyarbakır	Türkoglu	Halide	DEM PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Yaz	Mehmet Sait	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Özcan	Talih	CHP	Katılmadı
Düzce	Öztürk	Ercan	AK PARTİ	Kabul
Edirne	Akalın	Mehmet	İYİ PARTİ	Katılmadı
Edirne	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Katılmadı
Edirne	Ün	Ediz	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Edirne	Yazgan	Ahmet Baran	CHP	Katılmadı
Elazığ	Açıkkapı	Ejder	AK PARTİ	Katılmadı
Elazığ	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı
Elazığ	İşikver	Semih	MHP	Kabul
Elazığ	Keleş	Erol	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Nazırlı	Mahmut Rıdvan	AK PARTİ	Katılmadı
Erzincan	Karaman	Süleyman	AK PARTİ	Kabul
Erzincan	Sargül	Mustafa	CHP	Katılmadı
Erzurum	Altınok	Selami	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı
Erzurum	Danış Beştaş	Meral	DEM PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Fırat	Abdurrahim	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Öncü	Fatma	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Öz	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Arslan	İbrahim	CHP	Katılmadı
Eskişehir	Çakırözer	Utku	CHP	Katılmadı
Eskişehir	Dönmez	Fatih	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Gürcan	Ayşen	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Hatipoğlu	İdris Nebi	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Süllü	Jale Nur	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Atay	Sermet	MHP	Kabul
Gaziantep	Bakbak	Derya	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 192
Gaziantep	Bozatlı	Mesut	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Bozgeyik	Büyüamin	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Çelिकासлан	İrfan	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Demir	Şahzade	HÜDA PAR	Katılmadı
Gaziantep	Gül	Abdulhamit	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Gürban	Mehmet Mustafa	İYİ PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Karaca Demir	Sevda	EMEP	Katılmadı
Gaziantep	Kaya	Ertuğrul	YENİ YOL	Ret
Gaziantep	Meriç	Melih	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Özkeçeci	Mehmet Eyup	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Öztürkmen	Hasan	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Elmas	Nazım	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Işık Gezmiş	Elvan	CHP	Ret
Giresun	Konal	Ertuğrul Gazi	MHP	Katılmadı
Giresun	Temür	Ali	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Köse	Celalettin	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Küçük	Musa	MHP	Kabul
Hakkari	Bartın	Öznur	DEM PARTİ	Katılmadı
Hakkari	Düşünmez	Onur	DEM PARTİ	Katılmadı
Hakkari	Parlak	Vezir Coşkun	DEM PARTİ	Ret
Hatay	Çalışkan	Necmettin	YENİ YOL	Ret
Hatay	Çirkin	Adnan Şefik	İYİ PARTİ	Ret
Hatay	Güzelmansur	Mehmet	CHP	Katılmadı
Hatay	Karahan	Kemal	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Kaşıkçı	Lütfi	MHP	Kabul
Hatay	Mullaoglu	Servet	CHP	Katılmadı
Hatay	Özel	Abdulkadir	AK PARTİ	Katılmadı
Hatay	Yayman	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yeşildal	Adem	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yıldırım Kara	Nermin	CHP	Ret
İğdir	Alagöz	Cantürk	AK PARTİ	Kabul
İğdir	Hun	Yılmaz	DEM PARTİ	Katılmadı
İsparta	Gökgöz	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul
İsparta	Halıcı	Hikmet Yalım	CHP	Ret
İsparta	Sönmez	Hasan Basri	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İsparta	Zabun	Osman	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Açıkel	Fethi	CHP	Katılmadı
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı
İstanbul	Akburak	Burak	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgeydi	Gamze	CHP	Katılmadı
İstanbul	Aksakal	Mehmet Önder	DSP	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Katılmadı
İstanbul	Alan	Nurettin	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 192
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ayan	Nilhan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ayaydın	Derya	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Aydın	Biröl	YENİ YOL	Katılmadı
İstanbul	Ayırım	Şamil	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Katılmadı
İstanbul	Bayhan	İskender	EMEP	Katılmadı
İstanbul	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bekin	Doğan	YENİDEN REFAH	Katılmadı
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Katılmadı
İstanbul	Beyaz	Ersin	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Cevizoğlu	Mustafa Hulki	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çelik	Yahya	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Çelik Kanat	Sena Nur	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çiçek	Cengiz	DEM PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Demir	Doğan	YENİ YOL	Katılmadı
İstanbul	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Durgut	Müşerref Pervin Tuba	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Eker	Behiye	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ekinci	Azmi	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Elçi	Türkan	CHP	Ret
İstanbul	Emre	Yunus	CHP	Katılmadı
İstanbul	Emre	Zeynel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Enginyurt	Cemal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ensarioğlu	Mehmet Selim	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Erbakan	Muhammed Ali Fatih	YENİDEN REFAH	Katılmadı
İstanbul	Erdem	İsmail	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Esen	Elif	YENİ YOL	Ret
İstanbul	Fırat	Celal	DEM PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Gökçek	Ali	CHP	Katılmadı
İstanbul	Gören Bölük	Seda	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Günaydın	Gökhan	CHP	Ret
İstanbul	Hacıoğulları	Yücel Arzen	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Işık Ercan	Tuğba	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	İlhan	Rabia	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	İzsiz	Seyithan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kadak	Rümeysa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kadıgil	Saliha Sera	TİP	Katılmadı
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Katılmadı
İstanbul	Karal	Hasan	YENİ YOL	Katılmadı
İstanbul	Karayel	İsmail Emrah	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Karslı	Sengül	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 192
İstanbul	Kavuncu	Mehmet Satuk Buğra	İYİ PARTİ	Ret
İstanbul	Kaya	Mustafa	YENİ YOL	Katılmadı
İstanbul	Kaya	Bülent	YENİ YOL	Katılmadı
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kılıçgün Uçar	Çiğdem	DBP	Katılmadı
İstanbul	Kılınç	Yüksel Mansur	CHP	Ret
İstanbul	Konal Süslü	Yıldız	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Konukcu Kok	Keziban	DEM PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Otlı	Çiçek	DEM PARTİ	Ret
İstanbul	Önder	Sırrı Süreyya	DEM PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Özçağdaş	Suat	CHP	Ret
İstanbul	Özdemir	Nimet	CHP	Ret
İstanbul	Özer	Turan Taşkın	CHP	Katılmadı
İstanbul	Öztürk	Ümmügülşen	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Paçacı	Mustafa Cihan	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Paker	Büşra	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Pamukçu	Suat	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Rızvanoğlu	Evrin	DEVA	Ret
İstanbul	Saki	Özgül	DEM PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Sırakaya	Zafer	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Sıvacıoğlu	Sevan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Soylu	Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Şahin	İsa Mesih	GELECEK PARTİSİ	Ret
İstanbul	Şenocak	Bayram	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şık	Ahmet	TİP	Katılmadı
İstanbul	Tan	Namık	CHP	Katılmadı
İstanbul	Temurci	Selim	GELECEK PARTİSİ	Ret
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Üçüncü	Oğuz	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yankömeroğlu	Ayşe Sibel	CHP	Ret
İstanbul	Yapıcıoğlu	Zekeriya	HÜDA PAR	Katılmadı
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İstanbul	Yerebakan	Halit	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yıldırım	Adem	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yıldız	Feti	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yılmaz	Medeni	YENİ YOL	Katılmadı
İstanbul	Yöner	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yücel	Ahmet Ersagun	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Yüksel	Cüneyt	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 192
İstanbul	Zengin	Özlem	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Zeybek	Gökân	CHP	Katılmadı
İzmir	Akın	İbrahim	DEM PARTİ	Ret
İzmir	Altıntaş	Haydar	DP	Ret
İzmir	Arslan	Ednan	CHP	Katılmadı
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Katılmadı
İzmir	Bilici	Mustafa	YENİ YOL	Katılmadı
İzmir	Bölünmez Çankırı	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Bursalı	Şebnem	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Çelebi	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Çubuk	Burcuğül	DEM PARTİ	Ret
İzmir	Dervişoğlu	Dursun Müsavat	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Erdan Kılıç	Sevda	CHP	Ret
İzmir	Gökçen	Gökçe	CHP	Katılmadı
İzmir	İnan	Eyyüp Kadir	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Kasapoğlu	Mehmet Muharrem	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Kâya Ösen	Seda	BAĞIMSIZ	Ret
İzmir	Kırkpınar	Hüsmen	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Yaşar	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Nalbantoğlu	Rıfat Turuntay	CHP	Katılmadı
İzmir	Osmanağaoglu	Tamer	MHP	Kabul
İzmir	Özalan	Fehmi Alpay	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı
İzmir	Özlale	Ümit	CHP	Katılmadı
İzmir	Polat	Mahir	CHP	Katılmadı
İzmir	Taşkın	Yüksel	CHP	Ret
İzmir	Türelî	Rahmi Aşkın	CHP	Katılmadı
İzmir	Uzun	Mehmet Salih	CHP	Ret
İzmir	Yücel	Deniz	CHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Debgici	Ömer Oruç Bilal	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Karakoç Dora	Zuhâl	MHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Karatutlu	İrfan	YENİ YOL	Ret
Kahramanmaraş	Kirişçi	Vahit	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Köksal	Tuba	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Kurt	Mevlüt	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Öztunç	Ali	CHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Şahin	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Karabük	Akay	Cevdet	CHP	Ret
Karabük	Keskinlikç	Durmuş Ali	AK PARTİ	Kabul
Karabük	Şahin	Cem	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Eser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Sağlam	Osman	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Ünver	İsmail Atakan	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 192
Kars	Alp	İnan Akgün	CHP	Katılmadı
Kars	Çalkın	Adem	AK PARTİ	Kabul
Kars	Kılıç Koçyiğit	Gülüstan	DEM PARTİ	Katılmadı
Kastamonu	Ekmekci	Fatma Serap	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Uluay	Halil	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Akar	Hulusi	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Arıkan	Mahmut	SAADET PARTİSİ	Katılmadı
Kayseri	Ataş	Dursun	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Böhürler	Ayşe	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Cıngı	Murat Cahid	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Çopuroğlu	Şaban	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Ersoy	Mustafa Baki	MHP	Katılmadı
Kayseri	Genç	Aşkın	CHP	Ret
Kayseri	Özdemir	İsmail	MHP	Katılmadı
Kayseri	Özsoy	Sayın Bayar	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Kaplan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Öztürk	Halil	MHP	Katılmadı
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Özkan	Fahri	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Sarıçam	Ahmet Gökhan	AK PARTİ	Kabul
Kırşehir	Erkan	Necmettin	AK PARTİ	Kabul
Kırşehir	İlhan	Metin	CHP	Katılmadı
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Demir	Mustafa	BAĞIMSIZ	Kabul
Kocaeli	Aşla	Mehmet	YENİDEN REFAH	Katılmadı
Kocaeli	Çakır	Sami	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Çiler	Nail	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Gergerlioğlu	Ömer Faruk	DEM PARTİ	Ret
Kocaeli	Hülagü	Sadettin	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Kanko	Mühip	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Katırcioğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Katılmadı
Kocaeli	Tipioğlu	Veysel	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Türkkan	Lütfü	İYİ PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul ² /Mük. ¹
Kocaeli	Yıldızlı	Harun Özgür	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Kabul
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Kabul
Konya	Altunyaldız	Ziya	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Baykan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Bektaş	Barış	CHP	Ret
Konya	Ekici	Hasan	YENİ YOL	Ret
Konya	Erdem	Orhan	AK PARTİ	Kabul ² /Mük. ¹

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 192
Konya	Göka	Meryem	AK PARTİ	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı
Konya	Karaman	Ünal	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Koçak	Konur Alp	MHP	Katılmadı
Konya	Özboyacı	Selman	AK PARTİ	Kabul
Konya	Özer	Mustafa Hakan	AK PARTİ	Kabul
Konya	Selvi	Latif	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Yüksel	Ali	YENİDEN REFAH	Katılmadı
Kütahya	Bayırcı	İsmail Çağlar	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Biçer	Adil	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Demir	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Erbaş	Ahmet	MHP	Kabul
Kütahya	Kasap	Ali Fazıl	CHP	Katılmadı
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı
Malatya	Babacan	Abdurrahman	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Kabul
Malatya	Koca	İhsan	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Ölmeztoprak	İnanç Sıraç Kara	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Kabul
Manisa	Akkal	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Arıncı	Ahmet Mücahit	AK PARTİ	Katılmadı
Manisa	Bakırhoğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Katılmadı
Manisa	Başevirgen	Bekir	CHP	Katılmadı
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Katılmadı
Manisa	Kavaf	Selma Aliye	CHP	Katılmadı
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı
Manisa	Sunat	Şenol	İYİ PARTİ	Katılmadı
Manisa	Yenişehirlioğlu	Bahadır Nahit	AK PARTİ	Katılmadı
Mardin	Adak	Muhammed	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Aslan	George	DEM PARTİ	Katılmadı
Mardin	Aydeniz	Salih	DEM PARTİ	Katılmadı
Mardin	Güneş Altın	Beritan	DEM PARTİ	Katılmadı
Mardin	Kılıç	Faruk	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Tanhan	Kamuran	DEM PARTİ	Katılmadı
Mersin	Başarır	Ali Mahir	CHP	Katılmadı
Mersin	Bozan	Ali	DEM PARTİ	Ret
Mersin	Çakır	Hasan Ufuk	CHP	Katılmadı
Mersin	Dinç	Faruk	HÜDA PAR	Katılmadı
Mersin	Dinçer	Talat	CHP	Ret
Mersin	Ekmen	Mehmet Emin	YENİ YOL	Ret
Mersin	Kıratlı	Ali	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Kış	Gülcan	CHP	Ret
Mersin	Koca Doğan	Perihan	DEM PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 192
Mersin	Kocamaz	Burhanettin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Mersin	Nebati	Nureddin	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Söylemez	Havva Sibel	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Uysal	Levent	MHP	Katılmadı
Muğla	Ergun	Metin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Muğla	Mete	Kadem	AK PARTİ	Katılmadı
Muğla	Otgöz	Yakup	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Öneş Derici	Süreyya	CHP	Katılmadı
Muğla	Özcan	Gizem	CHP	Ret
Muğla	Özdağ	Selçuk	YENİ YOL	Ret
Muğla	Uzun	Cumhur	CHP	Katılmadı
Muş	Boz Çakı	Sümeyye	DEM PARTİ	Katılmadı
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul
Muş	Temelli	Sezai	DEM PARTİ	Ret
Nevşehir	Çalışkan	Emre	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Kılıç	Filiz	MHP	Katılmadı
Nevşehir	Özgün	Süleyman	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Ret
Niğde	İnce	Cumali	MHP	Kabul
Niğde	Uzkurt	Cevahir	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Adıgüzel	Mustafa	CHP	Katılmadı
Ordu	Hamarat	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Kaynak	İbrahim Ufuk	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Özer	Mahmut	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Şanlıtürk	Naci	MHP	Katılmadı
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Katılmadı
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Gülsoy	Seydi	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Kaya	Asu	CHP	Katılmadı
Osmaniye	Yanık	Derya	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Kabul
Rize	Mertoğlu	Harun	AK PARTİ	Kabul
Rize	Ocaklı	Tahsin	CHP	Katılmadı
Sakarya	Bayraktar	Lütfi	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Bülbül	Muhammed Levent	MHP	Katılmadı
Sakarya	Dikbayır	Ümit	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Sakarya	Erdoğan	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	İnci	Ali	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Kaya	Murat	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Kocacık	Ertuğrul	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Taşkent	Ayça	CHP	Katılmadı
Samsun	Aksu	Ersan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Çan	Murat	CHP	Ret
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 192
Samsun	Karaman	Mehmet	YENİ YOL	Ret
Samsun	Kırcalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Topsakal	İlyas	MHP	Katılmadı
Samsun	Usta	Erhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Samsun	Yılmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Katılmadı
Siirt	Bakırhan	Tuncer	DEM PARTİ	Katılmadı
Siirt	Erdoğan Sarıtaş	Sabahat	DEM PARTİ	Katılmadı
Siirt	Gül	Mervan	AK PARTİ	Kabul
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Aksu	Hakan	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Güler	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Karasu	Ulaş	CHP	Katılmadı
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Kabul
Sivas	Toy	Rukiye	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Başak	Hikmet	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Dusak	Abdürrahim	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Eyyüpoğlu	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Kunt Ayan	Dilan	DEM PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Öcalan	Ömer	DEM PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Önen	Abdulkadir Emin	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Özyavuz	İbrahim	MHP	Kabul
Şanlıurfa	Pınarbaşı	Mehmet Faruk	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Sancar	Mithat	DEM PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Şenyaşar	Ferit	DEM PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Tanal	Mahmut	CHP	Katılmadı
Şanlıurfa	Yazmacı	Cevahir Asuman	AK PARTİ	Kabul
Şırnak	Doğan	Ayşegül	DEM PARTİ	Katılmadı
Şırnak	İlmez	Mehmet Zeki	DEM PARTİ	Ret
Şırnak	Tatar	Arslan	AK PARTİ	Kabul
Şırnak	Uysal Aslan	Nevroz	DEM PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Avşar	Cem	YENİ YOL	Ret
Tekirdağ	Aygun	İlhami Özcan	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Diktaş	Gökhan	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Koncagül	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Özcan	Mestan	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Taşcı	Selcan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Yontar	Nurten	CHP	Katılmadı
Tokat	Aldemir	Cüneyt	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Arslan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul

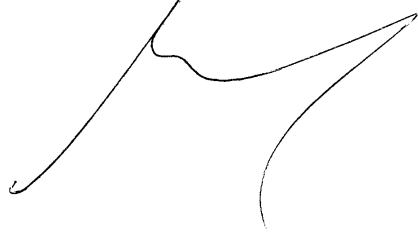
İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 192
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Bulut	Yücel	MHP	Katılmadı
Tokat	Durmaz	Kadim	CHP	Katılmadı
Trabzon	Aydın	Yavuz	İYİ PARTİ	Ret
Trabzon	Büyükdin	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Karaismailoğlu	Adil	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Koç	Vehbi	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Suiçmez	Sibel	CHP	Ret
Trabzon	Şen	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tunceli	Kordu	Ayten	DEM PARTİ	Katılmadı
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Karaoba	Ali	CHP	Katılmadı
Uşak	Tuğrul	Fahrettin	AK PARTİ	Kabul
Van	Buldan	Pervin	DEM PARTİ	Katılmadı
Van	Çiftçürek	Sinan	DEM PARTİ	Katılmadı
Van	Dindar	Mahmut	DEM PARTİ	Katılmadı
Van	Kaçmaz Sayyigit	Gülcan	DEM PARTİ	Katılmadı
Van	Kayatürk	Burhan	AK PARTİ	Kabul
Van	Türkmenoğlu	Kayhan	AK PARTİ	Kabul
Van	Uçar	Zülfüf	DEM PARTİ	Katılmadı
Van	Varli	Güleren	DEM PARTİ	Katılmadı
Yalova	Akyol	Meliha	AK PARTİ	Kabul
Yalova	Becan	Tahsin	CHP	Katılmadı
Yalova	Büyükgümüş	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Yozgat	Akgül	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul
Yozgat	Kayalar	Lütfullah	İYİ PARTİ	Katılmadı
Yozgat	Sedef	İbrahim Ethem	MHP	Kabul
Yozgat	Şahan	Süleyman	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Avcı	Muammer	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Bozkurt	Saffet	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Çolakoğlu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Ertuğrul	Eylem Ertuğ	CHP	Katılmadı
Zonguldak	Yavuzılmaz	Deniz	CHP	Katılmadı

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, vicdani ret beyanında bulunan bir kişiye ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/22487)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Savunma Bakanı Sayın Yaşar Güler** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgide:“ Ben Cihan Noyan (T.C. Kimlik: 18385866500) savaşın her türlüsüne karşıyım ben barış yanlısıyım. Biz gençlere zorla dayatılan askerliği reddediyorum. Askerlik yapmak istemiyorum. Vicdani reddimi ilan ediyorum.” ifadeleri yer almıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Konu ile ilgili bakanlığınızın yapmış olduğu çalışmalar var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?
- 2- Zorunlu askerlik uygulamasını kabul etmeyen yurttaşlar için bakanlığınızın yapmış olduğu çalışmalar nelerdir?

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : Z-88839574-610-2025/7013- 4455037
Konu : Yazılı Soru Önergesi

17 Şubat 2025

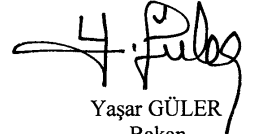
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 30.01.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1574996 sayılı yazınız.

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU tarafından TBMM Başkanlığına verilen ve Millî Savunma Bakanı tarafından cevap verilmesi talep edilen, 7/22487 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Askerlik hizmetine ilişkin iş ve işlemler, 7179 sayılı Askeralma Kanunu hükümleri çerçevesinde yerine getirilmektedir.

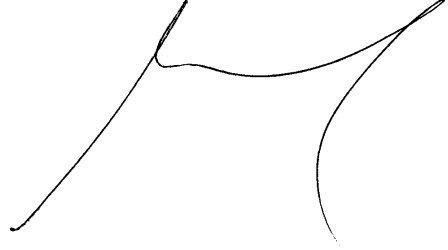
Arz ederim.

Yaşar GÜLER
Bakan

2.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, vicdani ret beyanında bulunan bir kişiye ilişkin sorusu ve Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/22488)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Savunma Bakanı Sayın Yaşar Güler** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgide:“ Ben Muhammed Işık (T.C. Kimlik No:43009813974) 05/08/2000 Muş Varto doğumluyum. Kendi hür ve özgür iradem ile zorunlu askerliğe karşıyım. Türkiye’de zorunlu askerlik bizzat eşitsizliğe neden oluyor bu yüzden zorunlu askerliğin kaldırılmasını istiyorum. Askerlik yapmak istemiyorum. Vicdani reddimi ilan ediyorum.” ifadeleri yer almıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Konu ile ilgili bakanlığınızın yapmış olduğu çalışmalar var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?
- 2- Zorunlu askerlik uygulamasını kabul etmeyen yurttaşlar için bakanlığınızın yapmış olduğu çalışmalar nelerdir?

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : Z-88839574-610-2025/7014 - 4499051
Konu : Yazılı Soru Önergesi

17 Şubat 2025

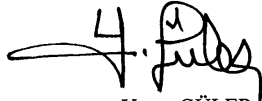
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 30.01.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1574996 sayılı yazınız.

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU tarafından TBMM Başkanlığına verilen ve Millî Savunma Bakanı tarafından cevap verilmesi talep edilen, 7/22488 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Askerlik hizmetine ilişkin iş ve işlemler, 7179 sayılı Askeralma Kanunu hükümleri çerçevesinde yerine getirilmektedir.

Arz ederim.

Yaşar GÜLER
Bakan

3.- Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, Suriye'nin kuzeyi ve doğusunda yaşanan çatışmalara dair bazı iddialara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/23279)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz** tarafından Anayasanın 98. ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
22.01.2025

Vezir Coşkun PARLAK
Hakkari Milletvekili

Suriye'de Esad/Baas rejiminin 8 Aralık 2024'te devrilmesinden sonra ülkede çatışmalar sona ermemiş, özellikle Kuzey ve Doğu Suriye'de yoğunlaşmıştır. Suriye İnsan Hakları Gözlemevi'nin verilerine göre 12 Aralık 2024'ten 21 Ocak 2025'e kadar Kuzey ve Doğu Suriye'de 44'ü sivil olmak üzere toplam 457 kişi hayatını kaybetmiştir. Son haftalarda Fırat Nehri üzerinde bulunan Tışrin Barajı çevresinde yoğunlaşan çatışmalar, bölgede yaşayan on binlerce kişinin hayatını tehdit etmektedir. Tışrin Barajı aynı zamanda bölgenin önemli su kaynaklarından biridir. Çatışmalardan dolayı barajın çalışmaması, bu temel su kaynağından mahrum kalacak insanlar için başka bir ciddi tehlikeyi ortaya çıkaracaktır. Bölgedeki sivil halk, baraja yönelik saldırıların durdurulması için baraj çevresinde nöbet tutmaya başlamıştır. Basına ve sosyal medyaya yansıyan görüntülere ve bölgede bulunan gazetecilerin haberlerine göre baraj çevresinde bulunan siviller, hava saldırılarıyla hedef alınmaktadır. 19 Ocak 2025'te yapılan hava saldırısında ünlü Kürt tiyatrocusu Cuma Xelil İbrahim (Bavê Teyar) dahil olmak üzere 6 sivil hayatını kaybetmiş, en az 15 sivil de yaralanmıştır. 22 Ocak 2025'te Suriye Milli Ordusu'na yakın sosyal medya hesaplarından yayınlanan bir videoya göre barajın yanında halay çeken siviller, hava saldırısının hedefi olmuştur. Basında yer alan bilgilere göre ve hükümet yetkililerinin açıklamalarına göre Suriye Milli Ordusu (SMO) Türkiye tarafından desteklenen bir silahlı gruptur. Dolayısıyla SMO'nun sivillere yönelik yaptığı saldırılar, Türkiye'yi de ilgilendirmektedir. Ayrıca 2016 yılından beri Türk Silahlı Kuvvetleri, Suriye'nin kuzeyine yönelik operasyonlar yürütmekte ve halihazırda bölgedeki askeri varlığını korumaktadır.

Türkiye'nin, askeri varlık bulundurduğu yerlerde sivilleri gözetmesi hem ulusal mevzuattan hem de uluslararası hukuktan doğan bir yükümlülüktür. Türkiye'nin de taraf olduğu ve uluslararası insancıl hukukun temel metinlerinden biri olan 12 Ağustos 1949 tarihli Cenevre Sözleşmeleri'nin Ek 2 Protokolünün 13. Ve 14'üncü maddelerinde, çatışma alanlarında sivillerin hedef alınmaması gerektiği açık biçimde ifade edilmiştir. Dolayısıyla Suriye'nin Kuzey ve Doğusunda, özel olarak da Tışrin Barajı çevresinde sivillerin hedef alınmıyor olması, uluslararası insancıl hukukun ağır şekilde ihlal edilmesi anlamına gelmektedir.

Bu bilgiler çerçevesinde:

- 1- Suriye'nin Kuzey ve Doğusunda yaşanan çatışmalarda hayatını kaybeden sivillerle ilgili elinizde bir veri bulunmakta mıdır? 27 Kasım 2024'ten bu yana çatışmalarda kaç sivil hayatını kaybetmiştir?
- 2- Suriye'nin kuzeyinde hayatını kaybeden siviller arasında kaç Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı vardır?
- 3- Suriye Milli Ordusu'nun Türkiye tarafından desteklendiğine yönelik iddialar gerçek midir? İddialar doğruysa Türkiye SMO'yu hangi araçlarla desteklemektedir ve bu desteğin ulusal ve uluslararası hukuka göre statüsü nedir?
- 4- Tışrin Barajı çevresinde sivillere yönelik saldırılarda Türkiye'ye ait herhangi bir araç, silah ya da mühimmat kullanılmakta mıdır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-282710

Konu : Soru Önergeleri-195

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 11.02.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1581516 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Hakkari Milletvekili Sayın Vezir Coşkun PARLAK tarafından verilen 7/23279 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Milli Savunma Bakanlığı ile Dışişleri Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

4.- İstanbul Milletvekili Birol Aydın'ın, sosyal medya platformları üzerinden yapılan dolandırıcılık faaliyetlerine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/23282)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın, **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet YILMAZ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 05.02.2025

Birol AYDIN

İstanbul Milletvekili

Son günlerde Instagram ve Facebook adlı sosyal medya platformları başta olmak üzere birçok platformda Cumhurbaşkanı Sn. Erdoğan, bakanlar, milletvekilleri, belediye başkanları ve birçok farklı tanınmış kişilerin ses ve görüntüleri ile uyuşan, yapay zeka ile üretilmiş birtakım yasa dışı reklamlar görülmektedir. Bu reklamlarda vatandaşlarımıza, devletimiz tarafından güya ilan edilmiş bazı teşviklerden faydalanılması gibi çağrılarda bulunmaktadır. Açıkça dolandırıcılık faaliyeti olan bu reklamlar milyonlarca vatandaşımıza ulaşmaktadır. Dolandırıcılık faaliyetlerinin bu denli aleni olması ve doğrudan Cumhurbaşkanlığı makamı başta olmak üzere birçok kamu kurumunun isim ve logolarının kullanılabiliyor olması son derece endişe vericidir.

Bu bağlamda;

- 1- Yasa dışı olduğu açıkça belli olan bu reklamlar siber güvenlik birimlerimizin takibinde midir?
- 2- Adalet, İçişleri, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlıkları ile BTK gibi ilgili kuruluşlar bu konuda hangi çalışmaları yapmaktadır?
- 3- Konunun muhatabı sosyal medya platformları ile dolandırıcılık faaliyetlerini engellemek adına bugüne kadar herhangi bir görüşme gerçekleştirilmiş midir?
- 4- Bugüne kadar toplamda yasa dışı kaç reklam faaliyeti engellenmiş ve kaç kişi hakkında işlem yapılmıştır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-282715

Konu : Soru Önergeleri-195

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 11.02.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1581516 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, İstanbul Milletvekili Sayın Birol AYDIN tarafından verilen 7/23282 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Adalet Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

5.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, 6 Şubat 2023 tarihli Kahramanmaraş merkezli depremlerden sonra inşa edilen konutlara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/23829)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ederim.

Saygılarımla.

Doç. Dr. Gökhan GÜNAYDIN
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Resmi rakamlara göre, 53 bin 725 kişinin yaşamını yitirdiği, 107 bin 213 kişinin yaralandığı Kahramanmaraş merkezli 6 Şubat depremlerinin üzerinden iki yıl geçti. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 2023 yılında deprem bölgesini 31 Mart 2024'teki ziyaretinde yaptığı açıklamalarda bir yıl içerisinde 319 bin konutun inşa edilerek depremzedelere teslim edileceğini söyledi. Ancak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, 24 Ocak 2025 itibarıyla deprem bölgesinde 201 bin 580 konut, köy evi ve iş yeri teslim edildiğini açıkladı.

14 milyondan fazla vatandaşımızı doğrudan etkileyen bu depremlerde Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nın raporuna göre, başta Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya'nın aralarında bulunduğu 11 ilde 518 bin konut yıkıldı. Türkiye Belediyeler Birliği raporuna göre ise 700 bin civarında hane halkının, çeşitli düzeylerde hasar alan yapılardan etkilendiği tespiti yer aldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, 12 Mart 2023'te Hatay'ın Samandağ ilçesine yaptığı ziyarette 650 bin konuta ihtiyacın olduğunu belirterek, "Acil ihtiyaç olan 244 bin konutun ve 75 bin köy evinin inşasını bir yıl içinde bitirecek bir planlamayla yolumuza devam ediyoruz" demişti. Dönemin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet Özhaseki ise 14 Eylül 2023'te TRT Haber'de yaptığı canlı yayında, Toplu Konut İdaresi'nden (TOKİ) depremzedeler için inşa etmesini istedikleri konut sayısını 850 bin olarak açıklamıştı.

Yine Cumhurbaşkanı Erdoğan, 30 Kasım 2024'te Kahramanmaraş'ta ve 7 Aralık 2024'te Gaziantep'te deprem konutları anahtar teslimi ve kura çekimi töreninde 2024 sonuna kadar 39 bin 136'sı Kahramanmaraş'ta, 24 bin 191'i Gaziantep'te olmak üzere 11 ilde toplam 201 bin 688 bağımsız bölümün depremzedelere teslim edildiğini açıkladı. Bakan Murat Kurum, 24 Ocak 2025 itibarıyla deprem bölgesinde 201 bin 580 konut, köy evi ve iş yeri teslim edildiğini, 2025 yılı sonunda 452 bin 983 konut, köy evi ve iş yerinin teslim edilmesinin öngörüldüğü bilgisini paylaştı. Bugüne kadar gerçekleştirildiği söylenen konut teslimlerinin bazı illere dağılımı şu şekilde açıklandı:

- Hatay'da 40 bin 586 konut, 27 iş yeri ve 5 bin 554 köy evi olmak üzere toplam 46 bin 167 bağımsız bölüm teslim edildi.
- Adıyaman'da 27 bin 433 konut ve 3 bin 973 köy evi olmak üzere toplam 31 bin 406 bağımsız bölüm teslim edildi.

- Kahramanmaraş'ta 24 bin 420 konut, 30 iş yeri ve 10 bin 180 köy evi olmak üzere toplam 34 bin 630 bağımsız bölüm teslim edildi.
- Malatya'da 20 bin 212 konut, 20 iş yeri ve 6 bin 93 köy evi olmak üzere toplam 26 bin 325 bağımsız bölüm teslim edildi.
- Gaziantep'te 19 bin 428 konut, 52 iş yeri ve 2 bin 995 köy evi olmak üzere toplam 22 bin 475 bağımsız bölüm teslim edildi.

Ancak dün Cumhurbaşkanı Erdoğan yaptığı açıklamada, bu kez “201 bin 431 bağımsız birimin” teslim edildiği bilgisini paylaştı. Gerek Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın yakın tarihli açıklamalarında gerekse Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının yaptığı açıklamalarda deprem bölgesinde teslim edildiği söylenen konut, iş yeri, köy evi olmak üzere bağımsız bölümlerin sayısına ilişkin çelişkili yanıtlar mevcut. Bununla birlikte, dönemin Bakanı Mehmet Özhaseki’nin açıklaması hatırlandığında 850 bin konut inşa edilmesi gereken ve binlerce vatandaşımızın iki yıldır beklediği konutların dörtte birinin dahi teslim edilememiş olduğu, çelişkili rakamlara rağmen anlaşılmaktadır.

Yalnızca Kahramanmaraş’ta deprem sonrası kent merkezi ve kırsal bölgede evlerinden olan 132 bin vatandaşın kendilerine verilen 38 bin adet konteynerde yaşamaya devam etmektedir. Adıyaman’da hala yıkım çalışmaları sürerken, kentin her mahallesi şantiye alanına dönüşmüş durumdadır. 3 bin 966 orta hasarlı binanın mahkeme süreci tamamlandı ve bunlardan sadece 566’sı yıkıldı. Bununla birlikte, orta hasarlı binaların ne kadarının güçlendirildiğine ve/veya kaçının yıkıldığına ilişkin resmi bir veri yok. Oysaki, barınma ihtiyacı İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi’nde yer alan en temel haklardan birisidir. Devletler, vatandaşlarının barınma ihtiyacını karşılayacak politikalar geliştirmek ve konut sorunlarına çözüm üretmekle yükümlüdür. 1982 Anayasası’nın 57. maddesinde “Devlet, şehirlerin özelliklerini ve çevre şartlarını gözetken bir planlama çerçevesinde, konut ihtiyaçlarını karşılayacak tedbirleri alır, ayrıca toplu konut teşebbüslerini destekler” hükmü bulunmaktadır. Konteyner kentlerde yaşamak zorunda kalan binlerce yurttaşın ulusal basında isyana dönüşen sözleri oldukça çarpıcıdır.

Adıyaman’da konteyner kentte otizmlili çocuğu dahil 5 kişi kalan depremzede yurttaşımız yaşadığı durumu şöyle özetliyor:

“İlk 4-5 ay çadırda kaldıktan sonra konteyner kentte geçtik. Ne değişti deseler? Bence hiçbir şey değişmedi. Depremi birinci günü gibi. Aynı sıkıntı, aynı çile” sözleri ile yaşadıklarını özetliyor. İki senedir aynı çileyi çekiyoruz, sıkıntılar içerisindeyiz. 5 kişi konteyner sığmıyoruz. Oğlum otizm hastası, eşim işsiz. Tamam kiramız yok ama... 3 çocuğun okuluydu, masrafiydi, yiyeceği derken hiçbir şeye yetmiyor. Kırmızı eti kurbandan kurbana yiyoruz. Anne olarak benim için değilse de otizmlili oğlum için kafamızı sokacağımız bir ev versinler. Allah’tan tek dileğimiz odur.”

34 yaşındaki bir başka depremzede 7 kişi bir konteynerde yaşamaya çalıştıklarını anlatırken şu ifadeleri kullanıyor: “‘Deprem olduğundan beri hala buradayız ve hala bu rezilliği çekiyoruz. Bize ‘Bir senede TOKİ yapacağız’ dediler. Hani? Biz hala buradayız. Benim çocuğum burada zatürre geçirdi. Ben bu rezillığe ne deyim? Bize ‘Nisan ayında teslim edilecek’ dediler, bekliyoruz.” Bir başkası ise konteynerde yaşamının utancını anlatırken; “Sorunumuz çok büyük. Küçük bu tenekenin içinde yaşıyoruz. Artık dayanacak, sabredek bir gücümüz kalmadı. İki yıl oldu. Bir eve gidiyoruz, etrafımıza bakıyoruz. Sonra gelip bu tenekenin içine girince utanıyorum, ağlıyorum” sözleriyle aktarıyor.

Binlerce yurttaşımızın depremde kaybettikleri yakınlarının acılarının yanı sıra verdikleri yaşam mücadelesinde en temel insan hakları olan barınma ihtiyacının dahi giderilememiş olması yurttaşımızın değil iktidarın utancı olmalıdır.

Buna göre;

1. Depremın hemen ardından vadedilen hedeflerin gerçekleştirilememiş olmasının gerekçesi nedir?
2. Cumhurbaşkanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının güncel resmi veri olarak açıkladığı teslim edilmiş bağımsız birim sayısı gerçekte kaçtır? Niçin Cumhurbaşkanlığı ile Bakanlık arasında, açıklanan resmi rakamlara ilişkin çelişkiler bulunmaktadır?
3. Orta derecede hasarlı olduğu tespit edilen bağımsız birimlerin kaçı güçlendirilmiştir? Kaçı hakkında yıkım kararı verilmiştir? Kaçı yıkılmıştır?
4. İki yıl içerisinde teslim edilmiş konut sayısı toplam teslim edilmesi gereken konutların dörtte biri kadarı olmadığı anlaşıldığından, 850 bin konutun tamamının teslim edilmesi kaç yıl sürecektir?
5. 2025 yılı sonunda teslim edileceği iddia edilen 452 bin 983 bağımsız bölümün hesabı hangi bilimsel dayanaklara bağlı olarak yapılmıştır? Hangi ilde kaç bağımsız birimin teslim edileceği şeffaf bir biçimde iktisadi dayanakları ile neden açıklanmamaktadır?
6. İki yıldır çadır kentlerde ve konteyner kentlerde yaşam mücadelesi veren yurttaşlarımız daha ne kadar süre boyunca bu mücadeleye devam etmek zorunda bırakılacaktır?
7. Konteyner kentlerde yaşamak zorunda kalan tek bir yurttaşımızın dahi kalmayacağı, yeni konutlarına kavuşabilmeleri için kaç yıl geçmesi gerekmektedir?
8. Deprem bölgesindeki köylerde yaşanan mağduriyet yakıcı boyutlardayken, niçin henüz yıkımı dahi tamamlanmayan binlerce köy evi bulunmaktadır? Yıkılan ve/veya ağır hasar alan kaç köy evinin yenilenmesi tamamlanmıştır? Ne kadar süre içerisinde tüm köy evlerinin tamamlanması planlanmaktadır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-282725

Konu : Soru Önergeleri-200

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 14.02.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1583293 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, İstanbul Milletvekili Sayın Gökhan GÜNAYDIN tarafından verilen 7/23829 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

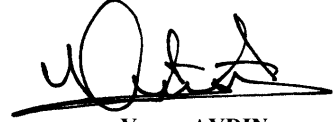
Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

6.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, kamu görevlilerinin maaş ve özlük haklarının iyileştirilmesi için yapılan çalışmalara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/23831)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularının Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96 ve 99. Maddeleri uyarınca Cumhurbaşkan Yardımcısı Sayın Cevdet YILMAZ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Yavuz AYDIN
Trabzon Milletvekili

Türkiye'de kamu görevlileri, eriyen maaşları ve ağır ekonomik şartlar nedeniyle ciddi bir geçim mücadelesi vermektedir. Memurların kira, enerji ve gıda gibi temel ihtiyaçlarını karşılamakta zorlanması, verimliliklerini ve motivasyonlarını olumsuz etkilemekte; bu durum aynı zamanda kamu hizmetlerinin etkinliğini zayıflatmaktadır. Öte yandan, denetim mekanizmalarının etkisizliği, şeffaflık ve hesap verebilirlikten uzak bir yönetim anlayışını güçlendirmektedir.

Bu bilgilere göre:

1. Son 5 yıl içerisinde kamu görevlilerinin maaş artış oranları ile resmi enflasyon oranları kıyaslandığında, çalışanların alım gücündeki kayıpları önlemeye yönelik hangi adımlar atılmıştır?
2. Kira, enerji ve gıda gibi temel ihtiyaçların maliyetlerindeki artış göz önüne alındığında, memurların ekonomik refahını artırmaya yönelik ek bir iyileştirme planlanmakta mıdır?
3. Enflasyon farkı adı altında yapılan maaş düzenlemelerinin yetersiz kaldığı ortadayken, memur maaşlarına gerçek enflasyonu yansıtacak bir düzenleme yapılması düşünülmekte midir?
4. Denetim mekanizmalarının etkisizliği nedeniyle kamu kurumlarında şeffaflık ve hesap verebilirlikten uzaklaşılmasının önüne geçmek için hangi reformlar hayata geçirilecektir?
5. Devlet memurlarının ekonomik sorunlarının çözümü konusunda bir eylem planı hazırlanmış mıdır? Hazırlandıysa bu planın detayları nelerdir?
6. Liyakat esasına uygun olmayan atamalar ve kadrolaşmanın kamu hizmetlerini zayıflatığı göz önüne alındığında, bu durumu düzeltmek için hangi adımlar atılacaktır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-282731

Konu : Soru Önergeleri-200

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 14.02.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1583293 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Trabzon Milletvekili Sayın Yavuz AYDIN tarafından verilen 7/23831 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

7.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, yolsuzlukla mücadeleyle ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/23833)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkan Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince talep ederim. **11.02.2025**

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili
Grup Başkanvekili

Uluslararası Şeffaflık Örgütü tarafından yayımlanan **2023 Yolsuzluk Algı Endeksi (CPI)**, Türkiye'nin yolsuzlukla mücadelede ciddi bir gerileme yaşadığını ortaya koymaktadır. 180 ülke arasında **118. sırada** yer alan Türkiye, birçok gelişmekte olan ve gelişmiş ülkenin gerisinde kalmış, şeffaflık ve hesap verebilirlik açısından uluslararası alanda olumsuz bir görüntü sergilemiştir. Yolsuzluk algısının yüksek olduğu ülkelerde ekonomik istikrarsızlık, yabancı yatırımlarda azalma ve kamu yönetimine duyulan güvenin zedelenmesi gibi olumsuz sonuçlar yaşandığı bilinmektedir. Bu durum, sadece ekonomik açıdan değil, aynı zamanda demokratik süreçler ve hukukun üstünlüğü açısından da ciddi riskler barındırmaktadır. Endekste yaşanan düşüş, Türkiye'de kamu yönetiminde hesap verebilirlik mekanizmalarının zayıfladığı, bağımsız denetim kurumlarının etkisiz hale geldiği ve yolsuzlukla mücadeleyle yönelik politikaların yetersiz kaldığı yönünde güçlü bir algı oluşturmaktadır. Bu olumsuz tabloyu tersine çevirmek ve Türkiye'nin uluslararası itibarını yeniden güçlendirmek adına şeffaflık ilkesine dayalı köklü reformların hayata geçirilmesi gerekmektedir. Kamu kurumlarında hesap verebilirliği artıran yapısal reformlar, bağımsız denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi ve yolsuzlukla mücadelede etkin yasaların uygulanması, ülkemizin endeksteki yerini iyileştirmek adına atılması gereken acil adımlardır.

Bu bağlamda:

1. Türkiye'nin Yolsuzluk Algı Endeksi'ndeki sıralamasının gerilemesinin nedenleri hakkında hükümetinizin bir değerlendirmesi var mıdır?
2. Endekste yükselmek ve yolsuzlukla mücadeleyi güçlendirmek adına son 5 yılda hangi somut adımlar atılmıştır?
3. Kamu yönetiminde şeffaflık ve hesap verebilirliği artırmak için yeni reform çalışmaları planlanmakta mıdır? Varsa detayları nelerdir?
4. Bağımsız denetim mekanizmalarının ve Sayıştay raporlarının etkinliğini artırmaya yönelik bir düzenleme düşünülmekte midir?
5. Yabancı yatırımcıların Türkiye'deki yolsuzluk algısından kaynaklı çekincelerini gidermek için hükümetinizin aldığı veya almayı planladığı önlemler nelerdir?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-282736

Konu : Soru Önergeleri-200

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 14.02.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1583293 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Muğla Milletvekili Sayın Selçuk ÖZDAĞ tarafından verilen 7/23833 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Adalet Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

